TOTA THEOLOGIA SANCTI THOMAE ABBREUIATA;...

Serafino Capponi

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
14
35 I
31 4

BIBLIOTECA

TOTA

THEOLOGIA SANCTI THOMÆ ABBREVIATA;

Per ſic,& non.i.ita;vt ad omne quæſitum Theologale poſsit quis ſtatim reſpondere affirmatiuè, vel negatiuè, ſecundùm abſolutam rei veritatem.

Per modum concluſionum reſponſalium aſſignatas articulos ſummæ Theologiæ eiuſdem S. Doctoris: & ſtrictim (quaſi ſummam ſummando) pro veritatum promptiori memoria & intellectu.

Per F. Seraphinum Capponi à Porrecta, Almi ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magiſtrum.

Digeſta; Deo optimo maximo dicata; S. R. E. & correctioni ſubmiſſa.

De Conuentu Sanctiſſimæ Trinitatis Montis Pincij

BIBLIOTECA ... ROMA ... VITTORIO EM...

LVGDVNI,
Sumptibus PETRI RIGAVD, via Mercatoria, ſub ſigno Fortunæ.

M. DC. XIIII.
Iuxtà exemplar Conſtantiæ impreſſum.

NOTATIO.

Ad primi articuli interrogationem ſubſequens. Reſp. (id eſt, reſponſio) intelligitur ſemper in cæteris omnibus articulis; etiam ſi ibi non exprimatur.

Not. 2. Quæ poſt ſic, vel Non, ſequentia; adduntur, tanquam quædam declaratoria ipſius reſponſo affirmatiui, vel negatiui. Quod ſi quid magis apertum quandoque deſideraueris recurras ad articulorum fontem in ipſa doctoris Angelici ſumma.

Not. 3. Ponentur ſingulæ partes ſummæ prædictæ, ſcilicet Prima Pars: Prima Secundæ: Secunda Secundæ: Tertia de Saluatore: Tertia de Sacramentis, &c. cum ſuis quæſtionibus & articulis, ſecundum ordinem à B. Thoma ſeruatum: vt quiſque huius COMPENDIOLI THEOLOGICI *Lector, cùm hic raptim tractata videre diffuſiùs voluerit, poſſit mox facillimè conſequi deſiderium ſuum: videndo ibi in articulorum corpore (vt vocant) ad libitum. Quòd ſi & Elucidationes formales eiuſdem ſummæ ſtudio ſuo inibi coniunxerit: videbit, quòd veritati ſingularum quæſtionum per articulos à S. Thoma determinatæ fauent ſacra Concilia, ſcriptura, aut ſummi Pontifices. Id quod referre hic ad verbum (vt ibi) libellus non pertulit.*

PRIMA PARS

D. THOMÆ

ECCLESIÆ SANCTÆ DOCTORIS.

QVÆSTIO PRIMA.

Qualis ſit hæc doctrina, & ad ea quæ ſe extendat.

ARTICVLVS PRIMVS.

VTrùm præter philoſophicas ſcientias ſit neceſſaria S.Theologiæ doctrina? ℞. Sic. Quò ad excedentia rationem; vt ſaluemur: Quò ad non excedentia rationem; vt faciliùs ſaluemur.

2 Vtrùm ſacra hæc doctrina ſit ſciẽtia? Sic.Subalternata ſcientię Dei,& beatorũ.

3 Vtrùm ſit ſcientia vna? Sic.Formaliter.Licet poſſit dici plures materialiter.

4 Vtrùm ſit practica? Sic. Licet magis ſit ſpeculatiua.

Vtrùm ſit dignior aliis ſcientiis? Sic. Omnibus; & ſecũdùm omnem modum.

6 Vtrum ſit ſapientia? Sic. Simpliciter. Et maxima ſuper omnes humanitus inuentas.

7 Vtrum Deus ſit ſubiectum huius ſcientiæ? Sic. Formale; & principale. i. ſub cuius ratione omnia tractata in Theologia conſiderãtur; vel quia ſunt Deus, vel quia ſunt ordinata aliqualiter ad ipſum.

8 Vtrùm hæc ſcientia ſit argumentatiua? Sic. Et ex reuelatis in vtroque teſtamento ad probandum aliquid fidelibus, vel conuincẽdum hæreticos: & ex reuelatis in veteri teſtamẽto ad cõuincendũ Iudæos: & ex ratione humana; nõ quidẽ ad probandum ipſa reuelata, ſed ad ſoluendũ omnes rationes, quas contra fidẽ Catholicam inducere poſſent pagani. i. neutrum teſtamentum concedentes.

9 Vtrùm debeat vti metaphoricis, vel ſymbolicis, vel parabolicis, vel ſimilitudinariis (quæ omnia in idẽ redeũt) locutionibus? Sic. Cõuenienter, propter nos. Ad tradendũ ſpiritualia & diuina, ſub ſimilitudine corporaliũ nobis aſſuetis videre, & cognoſcere corporalia.

10 Vtrum ſit ſecundum plures ſenſus

expo-

exponenda? Sic. Etiam ſecundùm plures literales, ſub vna litera.

NOTATIO.

Antequam incipiamus quæſtionem ſecundam: vtiliſſimum fore exiſtimaui (vt clariora fiant nouitiis dicenda) præmittere quaſdã veritates, ſeruato modo interrogatorio: vt expeditiùs ab ipſis nouitiis capiantur: & in memoria conſeruentur. Nec miretur quiſpiam: ſi D. Thomas veritates, quas pręmittemus, non præmiſit hoc in loco, tanquam, ea à Lectoribus ſciri, meritò præſupponens: quia tantã ſuam doctrinam tantus ipſe doctor non ſcribebat tàm paruulis, in re theologica, quibus adhuc lacte opus eſſet: in quorum gratiam nos iſthæc ſcriptitare conamur. Dicamus ergo.

VERITAS PRIMA.

THEOLOGIA eſt-ne ſermo de Deo? Sic. Tanquam nomen vnum ex duobus Græcis compoſitum. ſ. *Theos*, id eſt, Deus, & *Logos*, id eſt, Sermo.

Secunda: Per ſermonem de Deo, vt Theologus ſumit, intelligitur ne quicquid à Deo reuelatum eſt? Sic. Dummodò illud ſit in ſcripturis canonicis.

Tertia: Scripturæ canonicę omnes ſunt ne duo teſtamenta? Sic. Teſtamentum vetus, & teſtamentum nouum: quorum vtrumque diuiditur in ſuos libros legales, hyſtoriales, ſapientiales, & prophetales.

Quarta: Teſtamenti veteris libri legales i. in quibus lex vetus ore Dei edita per Moyſem promulgatur. Sunt ne quinque? Sic. Geneſis, Exodus, Leuiticus, Numeri, Deuteronomium. (Ex Concilio Tridentino, Seſſ. 4. Decreto 1.)

Quinta: Teſtá. veter. libri hyſtoriales. i. in quibus hyſtoriæ rerum tunc geſtarum narrantur. Sunt ne decem & ſeptem? Sic. Ioſue, Iudicum, Ruth, Regum libri quatuor, Paralipomenon libri duo, Eſdræ libri duo. ſ. primus & ſecundus, Tobias, Iudith, Heſter, Iob, Machabęorum libri duo. (Ex Concil. Trident. ſeſſ. 4. Decr. 1.)

Sexta: Teſtam. veter. libri Sapientiales. i. in quibus vera ſapientia, & prudentia, docetur, ſunt ne quinque? Sic Prouerbia ſeu parabolæ, Eccleſiaſtes, Canticum canticorum, Sapientia, Eccleſiaſticus. (Ex Concil. Triden. vbi ſup.)

Septima: Teſtam. veter. libri Prophetales. i. in quibus vera à Spiritu ſancto per os Prophetarum prænunciantur. Sunt ne decem

decem & octo? Sic. Pſalterium Dauid, Iſaias, Hieremias, Baruch, Ezechiel, Daniel, Oſeæ, Iohel, Amos, Abdias, Ionas, Michæas, Naum, Abacuch, Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias. (Ex Concilio Triden. vbi ſup.)

Octaua: Teſtamenti noui, libri legales. i. in quibus lex noua à Iesv christo Domino Deo noſtro data cõtinetur. Sunt ne quatuor? Sic. Euangelium ſecundum Matthæum, Euangelium ſecundum Marcum, Euangel. ſecundum Lucam, Euangelium ſecundum Ioannem. (Ex Concil. Trid. vbi ſup.)

Nona: Teſtam. noui libri hiſtoriales. i. in quibus res per Chriſti Apoſtolos geſtæ narrantur, ſunt ne numero vnus? Sic Actus Apoſtolorum. (Ex Concil. Trident. vbi ſup.)

Decima: Teſtam. noui libri ſapientiales. i. in quibus ſapientia nouæ legis per exempla, & mãdata, rectè ſecũdum Chriſtum viuendi, traditur, ſunt ne viginti-vnus? Sic. Epiſtolæ Apoſtolorum. ſ. Pauli ad Romanos, ad Corinth. duæ, ad Galathas, ad Epheſios, ad Philippenſes, ad Coloſſenſes, ad Theſſalonicenſes duæ, ad Timotheum duæ, ad Titum, ad Philemo-

nem,ad Hebræos. Iacobi vna. Petri duæ, Ioannis tres, Iudæ vna. (Ex Concil. Trident.vt ſup.)

Vndecima:Teſtam.noui libri Prophetales. i. in quibus futurus ſtatus Eccleſiæ Chriſti prædicitur eſt ne numero vnus? Sic. Apocalypſis. (Ex Concil. Trident. vbi ſup.)

NOTATIO.

His vndecim veritatib.pro notitia faciliori præmiſſis?redeamus ad filũ ſummæ.

QVÆSTIO II.

De Deo, an ſit.

ARTICVLVS I.

1 Vtrùm Deum eſſe ſit per ſe notum? Sic.Secundùm ſe,tantùm.

2 Vtrùm Deum eſſe ſit demonſtrabile? Sic. A poſteriori, id eſt, per effectus eius, nobis notos.

3 Vtrùm Deus ſit ? Sic.

QVÆSTIO III.

De *ſimplicitate* Dei.

1 Vtrùm Deus ſit corpus? Non. Neque poteſt eſſe.

2 Vtrùm in Deo ſit cõpoſitio materiæ, vel

vel formæ? Non. Neque poteſt eſſe.
3 Vtrùm in Deo ſit compoſitio eſſentiæ, vel naturæ, & ſubiecti? Non. Sed vtrumque eſt idem ſecundùm rem.
4 Vtrùm in Deo ſit compoſitio eſſentiæ & eſſe? Non.
5 Vtrùm in Deo ſit compoſitio generis, & differentiæ? Non.
6 Vtrùm in Deo ſit compoſitio ſubiecti & accidentis? Non.
7 Vtrùm Deus ſit aliquo modo compoſitus, vel totaliter ſimplex? Eſt totaliter ſimplex.
8 Vtrùm Deus veniat in compoſitionem cum aliis? Non. Nec vt principium formale, nec vt materiale.

QVAESTIO IIII.
De perfectione Dei.

1 Vtrùm Deus ſit perfectus? Sic. Maximè.
2 Vtrùm Deus vniuerſaliter ſit perfectus, quaſi omnium in ſe perfectiones habens? Sic. Vt quid vnum, illas habens ſine vlla ſui mutatione.
3 Vtrùm creaturæ poſſint eſſe Deo ſimiles? Sic. Secundùm aliqualem analogiam.

QVAESTIO. V.
De bono in communi.

1 Vtrùm ( ) bonum, & ens ſint idem ſecundum rem? Sic.

2 Vtrùm ſuppoſito quòd differant ratione tantùm: quid ſit prius ſecundum rationem bonum, vel ens? Ens, eſt prius abſolutè, bonum autem in genere cauſandi.

3 Vtrùm () ſuppoſito, quod ens ſit prius, omne ens ſit bonum? Sic. Inquantum ens.

4 Ad quam cauſam ratio boni reducitur? Finalem.

5 Vtrùm ratio boni conſiſtat in modo, ſpecie, & ordine? Sic,

6 Vtrùm bonum diuidatur conuenienter per honeſtum vtile & delectabile? Sic. Bonum, ſecundum quòd bonum.

QVAESTIO VI.
De bonitate Dei.

1 Vtrùm eſſe bonum conueniat Deo? Sic. Præcipuè.

2 Vtrùm Deus ſit ſummum bonum? Sic. Simpliciter.

3 Vtrùm ipſe ſolus ſit bonus per ſuam eſſentiam? Sic.

4 Vtrum

4 Vtrùm omnia ſint bona bonitate diuina? Et diuina, & propria; ſed diuerſimodè.

QVÆSTIO VII.

De infinitate Dei.

1 Vtrùm Deus ſit infinitus? Sic. Loquendo de infinito formali.

2 Vtrùm aliquid præter ipſum ſit infinitum ſecundum eſſentiam? Non. Niſi ſecundum quid.

3 Vtrùm aliquid poſſit eſſe infinitum actu ſecundum magnitudinem? Non. Neque corpus naturale, neq; mathematicũ.

4 Vtrùm poſſit eſſe infinitum actu in rebus ſecundum multitudinem? Non. Siue de infinito tali per ſe, ſiue de per accidens, loquendo.

QVÆSTIO VIII.

De exiſtentia Dei in rebus.

1 Vtrùm Deus ſit in omnibus rebus? Sic. Et intimè: vt agens, non vt pars, vel accidens.

2 Vtrùm Deus ſit vbique? Sic. Et vt in re, & vt in loco.

3 Vtrùm Deus ſit vbique per eſſentiá, pręſentiam, & potẽtiam? Sic. Et, vltra hoc

in aliquibus per gratiã: in homine Chriſto per vnionem perſonalem.
3 Vtrùm eſſe vbique ſit proprium Dei? Sic. Primò, & per ſe.

QVAESTIO IX.
De immutabilitate Dei.

1 Vtrùm Deus ſit omnino immutabilis? Sic: Et contrarium eſt impoſſibile.
2 Vtrùm eſſe immutabile omnino ſit proprium Dei? Sic.

QVAESTIO X.
De æternitate Dei.

1 Quid eſt æternitas? Quod vult Boetius, ſ. interminabilis vitæ, tota ſimul, & perfecta poſſeſſio.
2 Vtrùm Deus ſit æternus? Sic. Maximè: & eſt ſua æternitas.
3 Vtrùm eſſe æternum ſit proprium Dei? Sic. Verè, & propriè.
4 Vtrùm æternitas differat à tempore? Sic.
5 Vtrùm æuum ſit aliud à tempore? Sic. Et ab æternitate: vt medium inter vtrumque.
6 Vtrùm ſit tantùm vnum æuum, ſicut vnum tempus, & vna æternitas? Sic.

Secun

Secundùm veriorem opinionem.

QVAESTIO XI.
De vnitate diuina.

1 Vtrùm vnum addat aliquid ſupra ens? Sic. Secundùm rationem, non ſecundùm rem.

2 Vtrùm vnum & multa opponantur? Sic. Vel per modum menſuræ & menſurati, vel per modum priuationis.

3 Vtrùm Deus ſit vnus? Sic. Et impoſſibile eſt contrarium.

4 Vtrùm Deus ſit maximè vnus? Sic.

QVAESTIO XII.
De cognitione Dei.

1 Vtrùm aliquis intellectus creatus poſſit videre eſſentiam Dei? Sic. Et oppoſitum eſt contra fidem.

2 Vtrùm eſſentia Dei videatur ab intellectu creato ſecundùm aliquam ſimilitudinem creatam? Non. Ex parte eſſentiæ viſæ.

3 Vtrùm eſſentia Dei poſſit videri oculo corporeo? Non. Neque aliqua potentiua ſenſitiua.

4 Vtrùm aliqua ſubſtantia intellectualis creata ex ſuis naturalibus ſufficiens ſit

Deum videre?Non.Nec poteſt eſſe.
5 Vtrùm intellectus creatus ad videndum Dei eſſentiam indigeat lumine creato?Sic.Et eſt de fide catholica.
6 Vtrum videntium Dei eſſentiam vnus alio perfectius videat?Sic.Qui ſcilicet plus habet de charitate.
7 Vtrùm aliquis intellectus creatus poſſit comprehendereDei eſſentiam?Nó. Comprehenſione propriè dicta.
8 Vtrùm intellectus creatus videns Dei eſſentiam omnia in ipſo cognoſcat? Non.Ea omnia, quæ Deus facit & facere poteſt.
9 Vtrùm ea quæ ibi cognoſcit per aliquas ſimilitudines cognoſcat? Non. Cognoſcendo ea,vt ibi.
10 Vtrùm ſimul cognoſcat omnia quæ in Deo videt ? Sic. Inquantum ea in ipſo videt.
11 Vtrùm in ſtatu huius vitæ aliquis homo poſſit eſſentiam Dei videre? Non. Homo purus:niſi ab hac vita ſeparatur.
12 Vtrùm per rationem naturalem Deum in hac vita cognoſcere poſſimus? Sic.Multipliciter.
13 Vtrùm ſupra cognitionem naturalem in præſenti vita aliqua cognitio Dei habeatur

habeatur per gratiam? Sic. Et perfectior.

QVÆSTIO XIII.
De nominibus Dei.

1 Vtrùm Deus ſit nominabilis à nobis? Sic. Ex creaturis tripliciter: non exprimēdo eius eſſentiam, ſecundum quòd in ſe.

2 Vtrùm aliqua nomina dicta de Deo prædicentur de ipſo ſubſtantialiter? Sic. Nomina affirmatiua, & abſoluta imperfectè tamen.

3 Vtrùm aliqua nomina dicta de Deo propriè dicantur de ipſo: an omnia ei attribuantur metaphoricè? Aliqua propriè, & magis, ac priùs, quàm de creatis, quantum ad ſignificatum, tantùm.

4 Vtrùm huiuſmodi nomina dicta de Deo ſint ſynonima? Non.

5 Vtrùm aliqua nomina dicantur de Deo & creaturis vniuocè, vel æquiuocè? Neutro modo, ſed analogicè.

6 Vtrùm, ſuppoſito quòd dicantur analogicè, dicantur per prius de Deo vel de creaturis? Metaphorica prius de creaturis: propriè dicta, quantum ad ſignificatum, priùs de Deo.

7 Vtrùm aliqua nomina dicantur de Deo ex tempore? Sic. Importantia relationem

tionem ad creaturam, ſecundùm exteriorem effectum.

8 Vtrùm hoc nomen Deus ſit nomen operationis, vel naturæ? Quantum à quo, eſt operationis, quantum ad quid, eſt naturæ.

9 Vtrùm hoc nomen Deus ſit nomen communicabile? Non. Secundùm rem, iuxta totam ſuam ſignificationem: licet aliter ſit ſecundùm participationem, & ſecundùm opinionem.

10 Vtrùm accipiatur vniuocè, vel æquiuocè: ſecundũ quòd ſignificat Deum per naturã: per participationem, vel per opinionem? Neutro modo: ſed analogicè.

11 Vtrùm hoc nomen, Qui eſt, ſit maximè proprium nomen Dei? Sic. Triplici ratione.

12 Vtrùm propoſitiones affirmatiuæ poſſint formari de Deo? Sic. Et veræ, quantum ad ſignificatum, non quantum ad modum ſignificandi.

QVAESTIO XIV.

De ſcientia Dei.

1 Vtrùm in Deo ſit ſcientia? Sic. Vt ſcientia, & perfectiſſimè.

2 Vtrùm Deus intelligat ſeipſum? Sic.

Non

Non per aliud,ſed per ſeipſum.
3 Vtrùm Deus comprehendat ſe? Sic. Propriiſſima comprehenſione.
4 Vtrùm ſuum intelligere ſit ſua eſſentia?Sic.& neceſſariò.
5 Vtrùm intelligat alia à ſe? Sic. Cognoſcendo ſeipſum.
6 Vtrùm Deus habeat de rebus propriá cognitionem? Sic.Vt, ſunt in propria earum natura;non tantũ, vt ſunt in ſeipſo.
7 Vtrùm ſcientia Dei ſit diſcurſiua? Nullo modo.
8 Vtrùm ſcientia Dei ſit cauſa rerum? Sic.Voluntate iuncta.
9 Vtrùm ſcientia Dei ſit eorum , quæ non ſunt? Sic. Eorum quæ non ſunt in actu,etiam nunquam reducibiliter.
10 Vtrùm ſciẽntia Dei ſit malorum? Sic. Per hoc,quòd eſt bonorum.
11 Vtrùm ſcientia Dei ſit ſingularium? Sic.Et ſecundum omnes conditiones ſingulares.
12 Vtrùm ſcientia Dei ſit infinitorum? Sic. Etiam ſcientia viſionis.
13 Vtrùm ſcientia Dei ſit futurorum? contingentium?Sic.
14 Vtrùm ſcientia Dei ſit enunciabilium?Sic.Per ſimplicem modum.

15 Vtrùm ſcientia Dei ſit variabilis? Non. Secundum quòd in ſe eſt.

16 Vtrùm Deus de rebus habeat ſcientiam ſpeculatiuam, vel practicam? Vtramque de aliis pro aliquo tempore fiendis, etiam de malis pœnæ: ſed de ſeipſo ſpeculatiuam tantùm.

QVÆSTIO XV.

De ideis.

1 Vtrùm ſint ideæ in Deo? Sic. In mente diuina.

2 Vtrùm ſint plures ideæ, vel vna tantùm? Plures.

3 Vtrùm ideæ ſint omnium, quæ cognoſcuntur à Deo? Sic. Vel ſecundum quòd idæa eſt principium ſolum cognoſcitiuum, id eſt, vt ad ſpeculatiuam tantum cognitionem pertinet, vel ſecundum quòd idæa eſt exemplar, id eſt, vt ad practicam ſimul.

QVAESTIO XVI.

De veritate.

1 Vtrùm veritas ſit in re vel intellectu tantũ: In intellectu principaliter, in re ſecundariò, vt comparatur ad intellectum.

2 Vtrùm veritas ſit in intellectu componente

ponente & diuidente?Sic.Propriè loquẽdo,& tantùm.

3 Vtrùm vnum & ens conuertantur? Sic. Secundum rem , non ſecundum rationem.

4 Vtrùm verum ſit prius ſecundum rationem,quàm bonum?Sic.Abſolutè loquendo.

5 Vtrùm Deus ſit veritas?Sic. Prima, & ſumma.

6 Vtrùm omnia ſint vera vna veritate, vel pluribus ? Vna. Et pluribus , diuerſimodè.

7 Vtrùm veritas ſit æterna? Sic.Diuina ſolùm.

8 Vtrùm veritas ſit immutabilis ? Sic. Diuina tantum.

QVAESTIO XVII.

De falſitate.

1 Vtrùm falſitas inueniatur in rebus? Sic.Secundum quòd de veritate,q. 16.ar. 1.dictum eſt.

2 Vtrùm falſitas ſit in ſenſu?Sic. Quò ad iudicium de rebus tantum, & reſpectu ſenſibilium communium,atque reſpectu ſenſibilium per accidens.

3 Vtrùm falſitas ſit in intellectu ? Sic.

In

In componente, & diuidente:non in cognoſcente quod quid eſt,niſi per accidẽs.

4 Vtrùm verum & falſum ſint contraria?Sic.Loquendo de vero & falſo, vt in intellectu.

QVAESTIO XVIII.

De vita Dei.

1 Quorum ſit viuere? Mouentium ſe, ſolum;propriè loquendo:ſecùs, ſi loquamur per quandam ſimilitudinem.

2 Quid eſt vita? Eſt eſſe viuentium, quantum ad id, ad quod:Eſt operatio vitalis,quantum ad id, à quo.

3 Vtrùm Deo vita conueniat? Sic Maximè.

4 Vtrùm omnia in Deo ſint vita? Sunt in eo vita diuina.

QVAESTIO XIX.

De voluntate Dei.

1 Vtrùm in Deo ſit voluntas? Sic.

2 Vtrùm Deus velit alia à ſe? Sic.

3 Vtrùm quicquid Deus vult ex neceſſitate velit? Non. Neceſſitate abſoluta alia à ſe: licet ex neceſſitate tali velit bonitatem ſuam propriam eſſe.

4 Vtrùm voluntas Dei ſit cauſa rerum?

Sic. Eáſq; non producit per neceſſitatem naturæ.

5 Vtrùm voluntatis diuinæ ſit aſſignare aliquam cauſam?Nullo modo.

6 Vtrùm voluntas Dei ſemper impleatur? Sic. Voluntas conſequens:& eo modo,quo vult eam impleri.

7 Vtrùm volũtas Dei ſit multiplex?Nõ.

8] Vtrùm voluntas Dei imponat neceſſitatem rebus volitis? Non omnibus, ſed aliquibus.

9 Vtrùm voluntas Dei ſit malorum? Nullo modo culpæ:ſed aliquo modo naturalis defectus & pœnæ.

10 Vtrùm Deus habeat lib. arbitrium? Sic. Reſpectu aliorum à ſe vt in art. 3. & 4.declaratur.

11 Vtrùm ſit diſtinguenda in Deo voluntas? Sic.Voluntas propriè dicta, quæ eſt vna tantum; & voluntas metaphoricè dicta, quæ dicitur etiam voluntas ſigni.

12 Vtrùm conuenienter ponantur circa diuinam voluntatem quinque ſigna? Sic.Scilicet præceptumpr,ohibitio, conſilium,operatio,permiſſio.

QVAESTIO XX.

De amore Dei.

.1 Vtrùm

1 Vtrùm in Deo ſit amor? Sic.

2 Vtrùm Deus amet omnia? Sic. Non: tamen eodem modo, quo nos quem ad effectum.

3 Vtrùm Deus magis amet vnum, quàm aliud? Sic. Ex parte amato voliti; non, ex parte actus voluntatis.

4 Vtrùm Deus meliora magis amet? Sic. Semper: & hoc dicere, neceſſe eſt.

QVÆSTIO XXI.

De iuſtitia & miſericordia Dei.

1 Vtrùm in Deo ſit iuſtitia? Sic. Diſtributiua: non commutatiua.

2 Vtrùm iuſtitia Dei veritas dici poſſit? Sic. Iuſtitia, vt conſtituit ordinem in rebus conformem rationi ſapientiæ ſuæ.

3 Vtrùm in Deo ſit miſericordia? Sic. Maximè: ſecundum effectum, non affectum.

4 Vtrùm in omni opere Dei ſit iuſtitia & miſericordia? Sic. Et hoc neceſſe eſt.

QVÆSTIO XXII.

De prouidentia Dei.

1 Vtrùm prouidētia Deo cōueniat? Sic.

2 Vtrùm prouidentiæ diuinæ ſubdantur omnia? Sic. Et neceſſe eſt hoc dicere.

3 Vtrùm

3 Vtrùm prouidentia diuina immediate ſit de omnibus? Sic. Quò ad rationem ordinis: non, quò ad executionem.

4 Vtrùm prouidentia diuina imponat neceſsitatem rebus? Non omnibus, ſed quibuſdam.

QVÆSTIO XXIII.

De prædeſtinatione Dei.

1 Vtrùm Deo competat prædeſtinatio hominis? Sic. Et conuenienter.

2 Vtrùm prædeſtinatio ponat aliquid in prædeſtinato? Non. Sed prædeſtinationis executio.

3 Vtrùm Deo competat reprobatio aliquorum hominum? Sic. Id eſt, permittit aliquos à vita æterna deficere.

4 Vtrùm prædeſtinati eligantur à Deo? Sic. Et diliguntur.

5 Vtrũ merita ſint cauſa vel ratio prædeſtinationis? Non. Loquẽdo de toto effectu prædeſtinationis: aliquis tamẽ effectus prædeſtinationis eſt cauſa alterius.

6 Vtrùm prædeſtinati infallibiliter ſaluentur? Sic. Abſque hoc, quòd prædeſtinatio imponat neceſſitatem, vt effectus eius ex neceſſitate proueniat.

6 Vtrũ numèrus prædeſtinatorũ ſit certus?

tus?Sic Deo, & materialiter, & formaliter.
8 Vtrùm prędeſtinatio poſſit iuuari precibus ſanctorum? Sic. Quantum ad effectum prædeſtinationis tantùm.

QVAESTIO XXIV.

De Libro vitæ.

1 Quid eſt liber vitæ?Eſt firma notitia prædeſtinatorum.

2 Cuius vitæ eſt liber. Aeternæ, propriè loquendo.

3 Vtrùm aliquis poſſit deleri de libro vitæ?Sic. Secundum præſentem iuſtitiam tantùm ibi ſcriptus.

QVAESTIO XXV.

De potentia Dei.

1 Vtrùm in Deo ſit potentia?Sic. Actiua ſolum.

2 Vtrùm potentia Dei ſit infinita? Sic. Et neceſſe eſt hoc dicere.

3 Vtrùm Deus ſit omnipotens?Sic.

4 Vtrùm poſſit facere, quòd ea, quæ ſunt præterita, non fuerint?Non?Ex defectu obiecti, non autem potentiæ ſuæ.

5 Vtrùm Deus poſſit facere quæ non facit?Sic. Maximè loquẽdo de eius potentia abſoluta.

6 Vtrùm

6 Vtrùm Deus poſſit meliora facere eadem? Sic. Quantum ad bonum, quod eſt extra eſſentiam rei: & qualibet re à ſe facta poteſt facere aliam meliorem.

QVAESTIO XXVI.

De Beatitudine Dei.

1 Vtrùm beatitudo competat Deo? Sic. Et maximè.

2 Vtrùm Deus dicatur beatus ſecundum intellectum? Sic. Eſſentialiter.

3 Vtrùm ſit eſſentialiter Deus beatitudo cuiuſlibet beati? Sic. Ex parte obiecti, non ex parte actus intelligendi.

4 Vtrùm in beatitudine Dei includatur omnis beatitudo? Sic. Et eminentius.

QVAESTIO XXVII.

De proceſſione ſiue origine diuinarũ perſonarũ.

1 Vtrùm proceſſio ſit in diuinis? Sic Secundum emanationem intelligibilem: & hoc de fide catholica.

2 Vtrùm aliqua proceſſio poſſit dici in diuinis generatio? Sic. Proceſſio verbi.

3 Vtrùm præter generationem poſſit eſſe aliqua proceſſio in diuinis? Sic. Scilicet proceſſio amoris.

4 Vtrùm proceſſio amoris poſſit dici generatio? Non.

5 Vtrùm

5 Vtrùm ſint in diuinis plures proceſſiones quàm duæ? Non. Quæ ſunt proceſſio Verbi, & Amoris.

QVÆSTIO XXVIII.
De relationibus diuinis.

1 Vtrùm in Deo ſint aliquæ relationes reales? Sic. Quæ ſcilicet ſecundum illas proceſſiones diuinas accipiuntur.

2 Vtrùm illæ relationes ſint ipſa eſſẽtia diuina, vel ſint extrinſecus affixæ? Sunt. Secundum rem ipſa eſſentia diuina, tantùm.

3 Vtrùm in Deo relationes realiter diſtinctæ ſint abinuicẽ? Sic. Secundũ rem relatiuam, non ſecundũ rem abſolutam.

4 Vtrùm in Deo ſint tantum quatuor relationes reales? Sic. Scilicet paternitas, filiatio, ſpiratio, proceſſio.

QVÆSTIO XXIX.
De perſonis diuinis.

1 De diffinitione perſonæ? Vt dicit Boetius: ſcilicet eſt rationalis naturæ indiuidua ſubſtantiua.

2 Vtrùm perſona ſit idem; quod hypoſtaſis, ſubſtantia, & eſſentia? Eſt idem cum primis; non cum tertia.

3 Vtrùm

3 Vtrùm nomen perſonæ competat diuinis? Sic. Excellentiùs quàm creatis.

4 Vtrùm nomen perſonæ diuinæ ſignificet relationem, vel ſubſtantiam? Relationem per modum ſubſtantiæ; quæ eſt hypoſtaſis, in natura diuina.

QVÆSTIO XXX.

De pluralitate perſonarum.

1 Vtrùm ſint plures perſonæ in diuinis? Sic.

2 Quot ſint perſonæ in diuinis? Tres tantum neceſſe eſt ibi ponere.

3 Vtrùm termini numerales ponant aliquid in diuinis? Sic. Illa ſcilicet de quibus dicuntur addendo negationem.

4 Vtrùm hoc nomen, perſona, ſit commune tribus perſonis in diuinis? Sic Communitate rationis.

QVAESTIO XXXI.

De his quæ pertinent in diuinis ad vnitatem vel pluralitatem perſonarum.

1 Vtrùm in diuinis ſit Trinitas? Sic. Et hoc nomine in diuinis vtendum eſt.

2 Vtrùm Dei filius poſſit dici alius à patre? Sic. Alius, non aliud.

3 Vtrùm excluſiua dictio, ſolus, ſit ad-

denda termino eſſentiali in diuinis ? Sic. Syncategorematicè tantùm, ſumēdo illā.
4 Vtrùm dictio excluſiua poſſit adiūgi termino perſonali?Non.Propriè loquēdo.

QVAESTIO XXXII.
De cognitione diuinarum perſonarum.

1 Vtrùm cognoſci perſonarum diuinarum Trinitas poſſit per rationem naturalem?Non.
2 Vtrùm ſint ponendæ notiones in diuinis?Sic.Et neceſſe eſt.
3 Vtrùm ſint tantùm quinque notiones in diuinis vel plures ? Sunt quinque tantùm,id eſt,innaſcibilitas,paternitas , filiatio,communis ſpiratio , proceſſio.
4 Vtrùm liceat circa notiones contrariè opinari?Non. Maximè ſi cōtrariū opinans conſideraret ſimul,quòd ex hac opinione ſua ſequitur aliquid cōtrariū fidei.

QVAESTIO XXXIII.
De his quæ pertinent ad perſonam patris.

1 Vtrùm patri competat eſſe principium in diuinis?Sic.
2 Vtrùm hoc nomen Pater ſit proprium nomen perſonæ Patris? Sic.
3 Vtrùm per prius , hoc nomen Pater, dica

dicatur in diuinis perſonaliter, quàm eſſentialiter? Perſonaliter.

4 Vtrũ ſit proprium patri eſſe ingenitũ? Sic. Prout ingenitũ dicit non eſſe ab alio.

QVAESTIO XXXIV.

De Verbo in diuinis.

1 Vtrùm Verbum dicatur in diuinis eſsẽtialiter, vel perſonaliter? Propriè sũptũ. perſonaliter: nullo modo, eſſentialiter.

2 Vtrum verbum ſit proprium nomen filij? Sic. Propriè.

3 Vtrùm in nomine verbi importetur reſpectus ad creaturas? Sic. Vt à verbo expreſſas.

QVAESTIO XXXV.

De hoc nomine filius quod eſt imago.

1 Vtrùm hoc nomen imago in diuinis dicatur perſonaliter? Sic.

2 Vtrùm imago ſit proprium nomen filij? Sic. Propriè: (ſecundum Doct. latin.)

QVAESTIO XXXVI.

De pertinentibus ad nomen S. S.

1 Vtrùm nomen S.S. ſit proprium nomen alicuius diuinæ perſonæ? Sic. Ex accommodato vſu ſacræ ſcripturæ: & in vi vnius dictionis ſumptum.

2 Vtrùm perſona illa quæ dicitur S.S. procedat à patre & filio? Sic. De fide.

3 Vtrùm S.S. procedat à Patre per Filiũ? Sic. Tanquam per verè coæqualem patri.

4 Vtrùm Pater & Filius ſint vnum principium S. S? Sic. De fide: & vnica ſpiratione ſpirant eum.

QVAESTIO. XXXVII.

De nomine S.S. quod eſt amor.

1 Vtrùm amor ſit proprium nomen S.S? Sic. Sumptum perſonaliter.

2 Vtrũ Pater & Filius diligãt ſe Spiritu sãcto? Sic. Sumendo, diligere notionaliter.

QVÆSTIO XXXVIII.

De nomine S.S. quod eſt donum.

1 Vtrùm donum poſſit eſſe nomen perſonale? Sic.

2 Vtrùm ſit proprium nomen S. S? Sic. perſonaliter ſumptum.

QVAESTIO XXXIX.

De perſona in comparatione ad eſſentiam.

1 Vtrum eſſentia in diuinis ſit idem quod perſona? Sic. Secundum rem, tantùm: cùm tamen perſonæ ab inuicem realiter diſtinguantur.

2 Vtrùm

2 Vtrùm dicendum ſit, quòd tres perſonæ ſunt vnius eſſentiæ? Sic. Et quod vna eſſentia eſt trium perſonarum.

3 Vtrùm nomina eſſentialia prædicanda ſint de perſonis in ſingulari vel in plurali? Subſtantiuè ſumpta in ſingulari tantum: adiectiuè, in plurali.

4 Vtrùm nomina éſſentialia concretiua poſſint ſupponere pro perſona? Sic. Ex modo ſignificandi: non ex re ſignificata, cùm ex hac re ſupponat pro eſſentia.

5 Vtrùm nomina eſſentialia in abſtracto accepta poſſint ſupponere pro perſona, ita quòd hæc ſit vera, eſſentia generat eſſentiam? Non.

6 Vtrùm perſonæ prædicari poſſint de nominibus eſſentialibus? Sic. Vt Deus eſt tres perſonæ, Deus eſt Trinitas.

7 Vtrùm eſſentialia attributa ſint approprianda perſonis? Sic. Et hoc eſt conueniens ad manifeſtationem fidei.

8 Vtrùm conuenienter à SS. doctoribus eſſentialia attributa perſonis approprientur? Sic. A diuerſis diuerſimodè, ſecundum diuerſas conſiderationes.

QVAESTIO XL.

De perſonis in comparatione ad relationes, ſiue proprietates.

1 Vtrùm relatio ſit idem, quod perſona? Sic. Realiter.

2 Vtrùm perſonæ diſtinguātur, per relationes? Sic. Melius, quam per origines.

3 Vtrùm abſtractis per intellectum relationibus à perſonis, remaneant hypoſtaſes? Non. De relationibus perſonalibus loquendo.

4 Vtrùm actus notionales præintelligantur proprietatibus? Sic. Et non: ſecundum diuerſas acceptiones tum originis tum proprietatum.

QVAESTIO XLI.

De comparatione ad actus notionales.

1 Vtrùm actus notionales ſint attribuendi perſonis diuinis? Sic. Ex hoc eſt neceſſe ad ſignificandum originis ordinem in ipſis perſonis.

2 Vtrùm huiuſmodi actus ſit voluntarij, vel neceſſarij? Neceſſarij, & voluntarij concomitanter ſolùm.

3 Vtrũ per huiuſmodi actus perſona procedat de aliquo, vel de nihilo? De aliquo.

4 Vtrùm ſit in diuinis ponere potentiam

tiam reſpectu actuum notionalium? Sic. Potentiam generatiuam, & ſpiratiuam.
5 Vtrùm potentia generandi & ſpirandi ſignificet relationem, vel ſubſtantiam. Relationẽ in obliquo, ſubſtantiã in recto.
6 Vtrùm actus notionalis ad plures perſonas terminari poſſit? Non. I. non poſſunt eſſe ibi plures patres, neque filij, neque Spiritus ſancti.

QVAESTIO XLII.

De æqualitate & ſimilit. diuinarũ perſonarũ.

1 Vtrùm æqualitas locum habeat in perſonis diuinis? Sic. Et neceſſe eſt hoc.
2 Vtrùm perſona procedens ſit æqualis ei, à quo procedit, ſecundum æternitatem? Sic. Et hoc eſt neceſſe.
3 Vtrùm ſit aliquis ordo in perſonis diuinis? Sic. Ordo naturæ, id eſt, originis, abſque prioritate.
4 Vtrùm omnes perſonæ diuinæ ſint æquales ſecuudum magnitudinem? Sic. Et hoc eſt neceſſe.
5 Vtrùm vna perſona diuina ſit in alia? Sic. Secundam eſſentiam, relationem, originem.
6 Vtrùm perſonæ diuinæ ſint æquales ſecũdũ potentiam? Sic. Et hoc eſt neceſſe.

QVÆSTIO XLIII.

De miſſione diuinarum perſonarum.

1 Vtrùm alicui perſonæ diuinæ conueniat mitti? Sic. Vt mitti dicit originem, & incipere eſſe nouo modo in aliquo.

2 Vtrùm miſſio in diuinis ſit æterna, vel temporalis? Eſt temporalis tantum: ſi prædicatio ſit eſſentialis.

3 Vtrùm miſſio inuiſibilis diuinæ perſonæ ſit ſolùm ſecundum donum gratiæ gratum facientis? Sic.

4 Vtrũ mitti cõueniat patri? Nullo modo

5 Vtrùm inuiſibiliter mittatur tàm filius quàm S. S? Sic. Filius ad illuminandum intellectum, Spiritus ſanctus ad inflammandum affectum.

6 Ad quos fiat miſſio inuiſibilis? Ad omnes, in quibus fit quædam innouatio per gratiam.

7 De miſſione viſibili? Vterque illorum tali miſſione conuenienter mittitur.

8 Vtrùm perſona diuina mittatur ſolùm ab ea, à qua æternaliter procedit? Sic. Si mittens deſignetur, vt principium perſonæ miſſæ? Non. Si mittens intelligatur pro principio effectus, ſecundum quem perſona mitti dicitur.

QVÆSTIO XLIV.

De prima cauſa omnium entium.

1 Vtrùm Deus ſit cauſa efficiens omnium entium? Sic. Quocunque modo ſint? & neceſſe eſt hoc dicere.

2 Vtrùm materia prima ſit creata à Deo? Sic. Et oportet hoc ponere.

3 Vtrùm Deus ſit cauſa exemplaris rerum: vel ſint aliqua alia exemplaria prę-ter ipſum? Deus prima, & omnium aliqua alia ſecundaria, & aliquorum.

4 Vtrùm Deus ſit cauſa finalis rerum omnium? Sic. Diuina ſcilicet bonitas.

QVÆSTIO XLV.

De creatione.

1 Quid ſit creatio? Eſt ex nihilo aliquid facere, vt creatio eſt emanatio totius eſſe.

2 Vtrùm Deus poſſit aliquid creare? Sic. Et omnia creauit.

3 Vtrùm creatio ſit aliquid in re creata? Sic. Secundum relationem tantùm ad creantem.

4 Cui competat creari? Subſiſtenti, propriè.

5 Vtrùm ſolius Dei ſit creare? Sic. Ita quòd nec inſtrumentaliter alicui creaturę

conuenire poteſt.

6 Vtrùm ſit commune toti Trinitati: an proprium alicuius perſonæ? Commune toti Trinitati: licet diuinis perſonis attribuatur diuerſimodè.

7 Vtrùm aliquod veſtigium Trinitatis ſit in rebus creatis? Sic. Et, vltra hoc, in intellectualibus eſt imago.

8 Vtrùm opus creationis admiſceatur operibus naturæ & artis? Non. Præſupponitur tamen vtriſque.

QVAESTIO XLVI.

De principio durationis rerum creatarum.

1 Vtrùm creaturæ ſemper fuerint? Non. Et contrarium demonſtrari non poteſt.

2 Vtrùm eas incœpiſſe ſit articulus fidei? Sic. Ita quòd non eſt demonſtrabile.

3 Quomodo dicatur Deus in principio cœlum & terram creaſſe? In principio, id eſt, in inſtanti temporis, vel, id eſt, in filio vel, id eſt, ante omnia.

QVAESTIO XLVII.

De diſtinctione rerum in communi.

1 Vtrùm rerum multitudo & diſtinctio ſit à Deo? Sic. Ex intentione Dei.

2 Vtrùm rerum inæqualitas ſit à Deo? Sic. Ex intentione eius.

3 Vtrùm

3 Vtrùm ſit vnus tantum mundus, vel plures? Vnus vnitate ordinis, ad duo reſpicientis.

QVAESTIO XLVIII.

De diſtinctione rerum in ſpeciali & primo de malo.

1 Vtrùm malum ſit natura aliqua? Non. Nec eſt aliquod eſſe, nec aliqua forma.

2 Vtrùm malũ inueniatur in rebus? Sic.

3 Vtrùm bonum ſit ſubiectum mali? Sic. In quantum ſubiectum priuationis eſt ens in potentia.

4 Vtrùm malum totaliter corrumpat bonum? Non. Neque poteſt.

5 Vnum malum ſufficienter diuidatur in culpam & pœnam? Sic. In rebus voluntariis, non de aliis, loquendo.

6 Vtrùm plus habeat de ratione mali pœna, vel culpa? Culpa plus quàm pœna quæcunque, etiam quam priuatio gratiæ Dei, & gloriæ, vt tales priuationes ſunt quædam pœnæ.

QVAESTIO XLIX.

De cauſa mali.

1 Vtrum bonum poſſit eſſe cauſa mali? Sic. Per accidens, non per ſe.

2 Vtrùm ſummũ bonũ, quod eſt Deus, ſit cauſa mali? Sic. Pœnæ: non culpæ, vt culpæ, neque etiam cauſa per accidens.

3 Vtrùm ſit aliquod ſummum malum, quod ſit prima cauſa omnium malorum? Non. Nec poteſt eſſe.

QVÆSTIO L.

De ſubſtantia angelorum abſolutè.

1 Vtrùm ſit aliqua creatura omnino incorporea? Sic. Et neceſſe eſt hoc ponere.

2 Suppoſito quòd angelus ſit talis, an ſit compoſitus ex materia & forma? Non. Sed omnino immaterialis.

3 De multitudine angelorum? Excedit, quaſi incomparabiliter, multitudinem rerum materialium.

4 Vtrùm angeli differant ſpecie? Sic. Ita quòd non poſſunt duo eſſe eiuſdẽ ſpeciei.

5 Vtrùm angeli ſint incorruptibiles? Sic. Secundum naturam ſuam.

QVÆSTIO LII.

De angelis in comparatione ad corpora.

1 Vtrùm angeli habeant corpora ſibi naturaliter vnita? Non.

2 Vtrùm angeli corpora aſſumant? Sic. Quandoque.

3 Vtrùm

3 Vtrùm angeli in corporib. aſſump. exerceant opera vitæ? Sic. Quantum ad id, quod eſt commune etiam operib. inanimatorum, non quantum ad id, quod eſt proprium viuentium.

QVÆSTIO LIII.

De angelis in comparatione ad locum.

1 Vtrùm angelus ſit in loco? Sic. Per qualemcunque applicationem virtutis ſuæ ad illum locum.

2 Vtrùm poſſit eſſe in pluribus locis ſimul? Non vt ſunt plures, comparati ad angelum.

3 Vtrùm plures angeli poſſint eſſe in eodem loco? Non. Simul, & naturaliter: ſed tantum vnus in vno.

QVÆSTIO LIIII.

De motu locali angelorum.

1 Vtrùm angelus poſſit moueri localiter? Sic. Aequiuocè tamen reſpectu motus corporum.

2 Vtrùm moueatur de loco ad locum pertranſeundo medium? Sic. Et non, ſecundum quòd vult.

3 Vtrùm motus Angeli ſit in inſtanti? Non, Licet in tempore imperceptibili.

QVAES

QVAESTIO LIV.

De virtute cognoſcitiua angeli.

1 Vtrùm intelligere angeli ſit ſua ſubſtantia? Non poteſt eſſe, imò nec actio eius quæcunque.

2 Vtrùm intelligere angeli ſit ſuum eſſe? Non.

3 Vtrùm intellectiua potentia angeli ſit ſua ſubſtantia? Non.

4 Vtrùm in angelis ſit intellectus agens & poſſibilis? Non. Niſi æquiuocè.

5 Vtrùm in eis ſit aliqua alia potentia, quàm voluntas & intellectus? Non. Nec poteſt eſſe.

QVAESTIO LV.

De modo cognitionis angelicæ vno modo.

1 Vtrùm angeli cognoſcant omnia per ſuam ſubſtantiam, vel per aliquas ſpecies, Per ſubſtantiam ſuam ſeipſos; per ſpecies, alia.

2 Si per ſpecies; an per ſpecies connaturales: vel per ſpecies à rebus acceptas? Per connaturales.

3 Vtrùm angeli ſuperiores cognoſcant per ſpecies magis vniuerſales, quam inferiores? Sic. Vt vniuerſale ſe tenet ex parte medij cognoſcendi.

QVAE

QVAESTIO LVI.

De cognitione angelica ex parte rerum immaterialium.

1 Vtrùm angelus cognoſcat ſeipſum? Sic. Per ſuam ſubſtantiam.

2 Vtrùm vnus cognoſcat alium? Sic. Per ſpecies.

3 Vtrùm angelus per ſua naturalia cognoſcat Deum? Sic. Non tamen propter hoc eius eſſentiam videt.

QVÆSTIO LVII.

De cognitione angelorum quantum ad res materiales.

1 Vtrùm angeli cognoſcant naturas rerum materialium? Sic. Per ſpecies earundem rerum in ſemetipſis exiſtentes.

2 Vtrùm cognoſcant ſingularia? Sic. Per virtutem intellectiuam.

3 Vtrùm cognoſcant futura? Sic. Vt in ſuis cauſis, tantùm.

4 Vtrùm cognoſcant cogitationes cordium? Non. Niſi vt ſunt in ſuo ipſarum effectu.

5 Vtrùm cognoſcant omnia myſteria gratiæ? Cognitione naturali, nulla; ſupernaturali, aliqua plus & minus, ſecun-

dum

dum quòd Deus vult reuelare eis.

QVAESTIO LVIII.

De modo cognitionis angelicæ alio modo quam ſupra.

1 Vtrùm intellectus angeli quandoq; ſit in potentia, quandoque in actu? Non. Niſi in potentia purè reſpectu reuelabilium, & mixta reſpectu naturaliter cognitorum.

2 Vtrùm angelus poſſit multa ſimul intelligere? Nó. Niſi vna ſpecie repreſententur: & cognitione, qua res vidét in verbo.

3 Vtrùm angelus intelligat diſcurrendo? Non. Vt diſcurſus dicit proceſſum ex vno cognito ad aliud per id cognoſcendum: ſecus ſi dicat cognitioné vnius in altero, vel etiam vnius poſt cognitioné alterius.

4 Vtrùm angelus intelligat componendo, diuidendo? Non. Sed intelligit compoſitionem, & diuiſionem.

5 Vtrùm intelligentia angeli poſſit eſſe falſitas? Non. Per ſe, ſed per accidens, aliter, quàm in nobis; & loquendo de angelis malis.

6 Vtrùm cognitio angeli poſſit dici matutina, veſpertina? Sic. In angelis bonis: vt in ad ſecundum.

7 Vtrùm hæ duæ cognitiones ſint eædem

dem,vel diuerſæ?Diuerſæ, ſi veſpertina ſit rerum per ſpecies: eædem ſecundum eſſentiam licet non ſecundum cognita, ſi veſpertina ſit rerum per viſionem verbi, id eſt,videndo verbum.

QVAESTIO LIX.

De voluntate angeli.

1 Vtrùm in angelis ſit voluntas? Sic. Voluntas propriè dicta.

2 Vtrùm voluntas angeli ſit ipſa natura eorum,vel ipſe intellectus eorũ?Non.Neque angeli, neque creaturæ cuiuſcunque.

3 Vtrùm in angelis ſit liberum arbitriũ? Sic.Et excellentius, quàm in hominibus.

4 Vtrùm in eis ſit iraſcibilis & concupiſcibilis?Non Propriè: ſed metaphoricè.

QVAESTIO LX.

De amore ſeu dilectione angeli.

1 Vtrùm in angelis ſit dilectio naturalis? Sic.

2 Vtrùm in angelis ſit dilectio electiua?Sic. Licet de cognitione aliter ſit.

3 Vtrũ angelus diligat ſeipsũ dilectione naturali,an electiua?Vtraq;.Sicut&homo.

4 Vtrùm vnus angelus diligat alium naturali dilectione,ſicut ſeipſum? Sic. In-

quan

quantum conuenit cum eo in natura:non ſecundum alias conſiderationes.

5 Vtrum angelus dilectione naturali diligat Deum plus, quam ſeipſum? Sic. Et homo:ſecus de electiua in peccatoribus.

QVÆSTIO LXI.

De productione angelorum in eſſe naturæ.

1 Vtrùm angelus habeat cauſam ſui eſſe?Sic.Deum pro cauſa:& hoc dicere,etiã de omni re præter Deum,eſt neceſſe.

2 Vtrùm angelus ſit ab æterno? Non. Neque aliud præter Deum.

3 Vtrùm angelus ſit creatus ante corporalẽ creaturam?Nõ.Probabilius loquẽdo.

4 Vtrùm angeli fuerint creati in cœlo empyreo?Sic.Saltem ſuperiores.

QVAESTIO LXII.

De productione angeli ineſſe gratiæ.

1 Vtrùm angeli in ſua creatione fuerint beati?Non Beatitudine ſupernaturali?ſecus de naturali.

2 Vtrùm indiguerint gratia ad hoc quod conuertentur in Deum? Sic. Vt in obiectum beatitudinis ſupernaturalis.

3 Vtrùm fuerint creati in gratia? Sic. Probabilius.

4 Vtrùm

4 Vtrùm meruerint ſuam beatitudinem? Sic. Per gratiam prius habitam.

5 Vtrùm ſtatim poſt vnum actum meritorium adepti fuerint beatitudinem? Sic. Ij, qui non ſtatim mortificauerunt illud meritum.

6 Vtrùm adepti fuerint gratiam, & gloriam, ſecundum capacitatem ſuorum naturalium? Sic.

7 Vtrùm poſt conſecutionem gloriæ remanſit in eis cognitio & dilectio naturalis? Sic. Ita quod eorum gloria ſine his non poteſt exiſtere.

8 Vtrùm poſtmodum poſſint peccare? Nullo modo.

9 Vtrùm poſt adeptionẽ gloriæ poſſint proficere? Non. Gloria eſſentiali.

QVÆSTIO LXIII.

De malitia angelorum quo ad culpam.

1 Vtrũ malũ culpæ poſſit eſſe in angelo? Sic. Secundum conditionẽ ſuæ naturæ.

2 Cuiuſmodi culpæ, vel peccata in eis eſſe poſſint? Omnia. Secundum reatum: Duo ſcilicet ſuperbiæ primum, & inuidiæ conſequenter ſecundum affectum.

3 Quid appetendo angelus peccauerit? Appetendo eſſe; Vt Deus: innittendo videli

videlicet ſibi,vel vt vltimo fini,vel vt medio ſufficienti ad conſequēdū vltimū finē.

4 Vtrùm angeli naturaliter ſint mali? Non. Neque poſſunt habere inclinationem naturalem in malum.

5 Vtrùm aliquis angelus in primo inſtanti ſuæ creationis potuerit eſſe malus per actum propriè voluntatis? Non.

6 Vtrùm aliqua mora fuerit inter creationem & lapſum angeli? Non. Sanctis conformius loquendo.

7 Vtrùm ſupremus inter cadentes fuerit ſimpliciter inter omnes angelos ſummus? Sic. Probabilius.

8 Vtrùm peccatum primi angeli fuerit aliqua occaſio aliis angelis peccandi? Sic. Exhortando, non cogendo.

9 Vtrùm tot remanſerunt quot ceciderunt? Sic. Imo plures.

QVAESTIO LXIV.

De pœna Dæmonum.

1 Vtrùm intellectus angeli mali ſit omnino obtenebratus? Sic. Reſpectu cognitionis per gratiā affectiuæ, ſecus in ſpeculatione tantùm conſiſtentis, & naturalis.

2 Vtrùm voluntas Dæmonis ſit obſtinata in malo? Sic. De fide ſicut & bonorum

rum angelorum eſt confirmata in bono?

3 Vtrùm in Dæmonibus poſſit eſſe dolor? Sic. Secundum ſimplicem actú volútatis: non ſecundum quòd paſſiones ſunt.

4 De loco pœnali Dæmonum? Aër caliginoſus vſque ad diem iudicij ſolum infernus.

QVAESTIO LXV.

De opere creationis quod ad creaturam corporalem.

1 Vtrùm creatura corporalis ſit à Deo? Sic. Quæcumque: & quęcũque ſpiritualis.

2 Vtrùm facta ſit propter bonitaté Dei. Sic. Tanquam propter finem vltimum.

3 Vtrùm ſit facta à Deo mediantibus angelis? Non.

4 Vtrùm formæ corporum ſint ab angelis aut immediatè à Deo? Primæ. Immediatè à Deo: reliquæ, dempta intellectiua, eductæ de potentia materiæ: Nullæ influxæ ab Angelis.

QVAESTIO LXVI.

De diſtinctione rerum primo creatarum.

1 Vtrũ informitas materiæ creatæ præceſsit tẽpore formationem ipſius? Non. Si informitas ſumatur pro carentia formæ.

2 Vtrùm

2 Vtrùm ſit vna materia omnium corporalium? Non. Niſi analogicè.
3 Vtrùm cœlum empyreum ſit concreatum materiæ informi? Sic.
4 Vtrùm tempus ſit materiæ informi concreatum? Sic. Secundum alios ſanctos ab Auguſtino.

QVAESTIO LXVII.
De opere diſtinctionis primæ diei.

1 Vtrùm lux propriè in ſpiritualibus dici poſſit? Non. Niſi ly lux ſumatur ſecundum vſum loquentium.
2 Vtrùm lux corporalis ſit corpus? Nõ.
3 Vtrùm lux ſit qualitas? Sic. Actiua, conſequens formam ſubſtantialem ſolis, aut alterius corporis à ſe luceutis.
4 Vtrùm conueniens fuerit prima die fieri lucem? Sic.

QVAESTIO LXVIII.
De opere ſecundæ diei.

1 Vtrùm firmamentum factum ſit ſecunda die? Sic. Secundum aliquam formationem eius, non ſecundum ſubſtantiam.
2 Vtrùm corporales aquæ ſint ſuprà firmamentum? Sic. Diuerſimodè ſumptum.
3 Vtrùm firmamentum diuidat aquas

ab

ab aquis?Sic. Quacunque data opinione de firmamento,& aquis.

4 Vtrùm ſit tantùm vnum cœlum, vel plures?Vnum.Et plures, ſecundum diuerſas conſiderationes.

QVAESTIO LXIX.

De operæ tertiæ diei.

1 Vtrùm congregatio aquarum facta fuerit conuenienter tertia die? Sic.

2 Vtrùm eadem die debuit fieri productio plantarum?Sic.

QVAESTIO. LXX.

De opere ornatus 4. die facto.

1 Vtrùm 4. die debuerint fieri luminaria? Sic. Ad ornatum cœli.

2 Vtrùm conuenienter deſcribatur cauſa productionis luminarium? Sic. Et prudenter deſcribitur propter populum.

3 Vtrùm luminaria cœli ſint animata? Non.Niſi æquiuocè.

QVAESTIO LXXI.

De opere ornatus 5. diei.

1 Vtrùm opus 5. diei conuenienter deſcribatur? Sic. Ad ornatum aquæ & aëris.

QVAE

QVAESTIO LXXII.

De opere 6. diei.

1 Vtrùm opus 6. diei conuenienter deſcribatur? Sic. Ad ornatum terræ.

QVAESTIO LXXIII.

De pertinentibus ad diem 7.

1 Vtrùm completio diuinorum operum adſcribi debeat 7. diei? Sic. Completio illa prima.

2 Vtrùm Deus die 7. ab omni opere quieuit? Sic. Dupliciter.

3 Vtrùm benedictio & ſanctificatio 7. diei debeatur? Sic. Quo ad duo: ad quorum vnum refertur benedictio, ad aliud autem ſanctificatio.

QVÆSTIO LXXIV.

De omnibus ſimul 7. diebus in communi.

1 Vtrùm dicti dies ſufficienter enumerentur? Sic.

2 Vtrùm omnes iſti dies ſint vnus dies? Sic. Et non: ſecundum diuerſos diuerſa circa hoc attendentes.

3 Vtrùm ſcriptura vtatur conuenientibus verbis ad exprimendum opera ſex dierum? Sic.

QVÆS

QVÆSTIO LXXV.

De homine quo ad animam.

1 Vtrùm anima ſit corpus? Non. Sed corporis actus.

2 Vtrùm anima humana ſit aliquid ſubſiſtens? Sic. Intellectiua.

3 Vtrùm animæ brutorum ſint ſubſiſtentes? Non.

4 Vtrùm anima ſit homo, vel homo ſit compoſitus ex corpore & anima? Eſt Compoſitus ex anima & corpore.

5 Vtrùm anima humana ſit compoſita ex materia & forma? Non. Et præcipuè.

6 Vtrùm anima humana ſit incorruptibilis? Sic. De fide.

7 Vtrùm ſit eiuſdem ſpeciei cum angelo? Non. Nec poteſt eſſe.

QVÆSTIO LXXVI.

De vnione animæ ad corpus.

1 Vtrùm intellectiuum principiũ vniatur corpori, vt forma? Sic. De fide.

2 Vtrùm multipliciter ſecundum multiplicationem corporum? Sic. De fide.

3 Vtrùm in corpore, cuius eſt forma intellectiuum principium, ſit aliqua alia anima per eſſentiam differens? Non. Sed

eadé intellectiua eſt virtualiter aliæ duæ.
4 Vtrùm in eo ſit aliqua forma ſubſtátialis præter animam intellectiuam? Non. Alioquin ſequeretur hæreſis.
5 Quale debeat eſſe corpus, cuius huiuſmodi principium eſt forma? Humanũ id eſt mixtum, ad æqualitatem complexionis plus aliis reductum.
6 Vtrùm vniatur tali corpori mediante aliquo accidente? Non.
7 Vtrùm vniatur ſibi mediante aliquo corpore? Non.
8 Vtrùm anima ſit tota in qualibet parte corporis? Sic. Secundum totalitatem perfectionis, & eſſentiæ: non ſecundum totalitatem virtùtis.

QVAESTIO LXXVII.

De potentiis animæ in generali.

1 Vtrum eſſentia animæ ſit eius potentia? Non. Nec poteſt eſſe.
2 Vtrùm ſit tantum vna potentia, vel plures? Plures.
3 Quomodo potentiæ animæ diſtinguantur, vtrùm per actus? Per actus, & obiecta.
4 Vtrùm in potentiis animæ ſit aliquis ordo? Sic.

5 Vtrùm

5 Vtrùm anima ſit ſubiectum omnium potentiarum? Non. Sed ſolum intellectus & voluntatis.
6 Vtrùm potentiæ fluant ab eſſentia animæ? Sic. Omnes, tanquam à principio.
7 Vtrùm vna potentia oriatur ex alia? Sic. Diuerſimodè iuxta diuerſitatem perfectionis & imperfectionis potentiarum.
8 Vtrùm omnes potentiæ remaneant in anima poſt mortem? Sic. Actu ſi ſint intellectus & volũtas; in virtute tãtũ, ſi alię.

QVAESTIO LXXVIII.

De numero potentiarum, & de numero ſenſuum.

1 Vtrùm ſint diſtinguenda quinque genera potentiarum? Sic. In quinque. Licet animæ ſint tres, & modi viuendi quatuor.
2 Vtrùm conuenienter aſſignentur tres potentiæ vegetatiuæ partis? Sic. Generatiuum, nutritiuum, augmentatiuum.
3 Vtrùm conuenienter aſſignẽtur quinque ſenſus exteriores? Sic. Viſus, auditus, olfactus, guſtus, tactus.
4 Vtrùm ſenſus interiores conuenienter diſtinguantur? Sic. Vt ſint quatuor, ſenſus communis, imaginatiua, æſtimatiua, memoratiua.

QVÆSTIO LXXIX.

De viribus intellectiuis.

1 Vtrùm intellectus ſit potentia animæ vel eius eſſentia? Potentia eſt:nec eſt alicuius eſſentia,niſi Dei.

2 Si eſt potentia:vtrùm ſit potentia paſſiua?Sic.Modo perfectiuo.

3 Si eſt paſſiua: vtrùm ſit ponere aliquẽ intellectum agentem?Sic.Et oportet.

4 Vtrùm intellectus agens ſi aliquid animæ?Sic.Ille ſcilicet agens, de quo philoſophus loquitur.

5 Vtrùm intellectus agens ſit vnus omnium?Non. Sed plures ſecundum pluralitatem animarum.

6 Vtrùm memoria ſit in intellectu? Sic. Memoria intellectiua.

7 Vtrùm memoria intellectiua ſit alia potentia ab intellectu? Non. Et nulla alia differentia potentiarum in intellectu eſſe poteſt;niſi poſſibilis & agentis.

8 Vtrùm ratio ſit alia potentia ab intellectu?Non.

9 Vtrùm ratio ſuperior & inferior ſint diuerſæ potentiæ? Non. Diſtinctæ tamen ſecundũ officia actuũ,& diuerſos habitus.

10 Vtrùm intelligentia ſit alia potentia

præter

præter intellectum?Non.Sed diſtinguitur ab eo,vt actus à potentia.
11 Vtrùm intellectus ſpeculatiuus, & practicus ſint diuerſæ potentiæ? Non.
12 Vtrùm ſynderesis ſit aliqua potentia intellectiuæ partis? Non. Sed habitus naturalis.
13 Vtrùm conſcientia ſit aliqua potentia intellectiuæ partis? Non. Sed actus, propriæ.

QVÆSTIO LXXX.
De appetitu in communi.

1 Vtrùm appetitus debeat poni aliqua ſpeciali potentia animæ?Sic. Et oportet.
2 Vtrùm appetitus diuidatur in appetitum ſenſitiuum, & intellectiuum;ſicut in potentias diuerſas? Sic.

QVAESTIO LXXXI.
De ſenſualitate.

1 Vtrùm ſenſualitas ſit vis appetitiua tãtum?Sic. Et eſt nomen appetitus ſenſitiui.
2 Vtrùm diuidatur in iraſcibilem & concupiſcibilem: ſicut in diuerſas potentias? Sic.
3 Vtrùm iraſcibilis & concupiſcibilis obediant rationi?Sic. Dupliciter ita quòd poſſunt reniti.

QVAESTIO LXXXII.
De voluntate.

1 Vtrùm voluntas aliquid appetat ex neceſſitate?Non.Niſi neceſſitate finis,vel naturali.

2 Vtrùm omnia ex neceſſitate appetat? Non. Sed aliqua tantum concurrente cognitione quadam.

3 Vtrũ volũtas ſit eminentior quàm intellectus?Non.(Niſi interdum) ſecundum quid, & per comparationem ad alterum.

4 Vtrùm voluntas moueat intellectum? Sic. Per modum agentis: licet ab intellectu moueatur per modum finis.

5 Vtrùm voluntas diſtinguatur per iraſcibilem & concupiſcibilem?Non.Propriè loquendo de iraſcibili, & concupiſcibili.

QVÆSTIO LXXXIII.
De libero arbitrio.

1 Vtrùm homo ſit liberi arbitrij? Sic.

2 Vtrùm liberum arbitrium ſit potentia,vel habitus:Potentia:& non poteſt eſſe habitus.

3 Si eſt potentia, vtrùm appetitiua vel cognitiua? Eſt appetitiua.

4 Si eſt appetitiua: vtrùm ſit eadem potentia

tentia cum voluntate,vel alia? Eſt eadem.

QVAESTIO LXXXIV.

Qualiter anima corpori vnita intelligat corporalia quæ ſunt infra animam.

1 Vtrùm anima cognoſcat corpora per intellectum? Sic. Cognitione immateriali, vniuerſali, neceſſaria.

2 Vtrùm cognoſcat corpora per eſſentiam ſuam, vel per aliquas ſpecies? Non. per eſſentiam; ſed per ſpecies.

3 Vtrùm anima intelligat omnia per ſpecies ſibi naturaliter inditas? Non. Sed eſt in potentia ad ſpecies tùm intelligibiles, tùm ſenſibiles.

4 Vtrùm ſpecies intelligibiles effluant in ipſam ab aliquibus formis immaterialibus ſeparatis? Non.

5 Vtrùm anima noſtra omnia quæ intelligit videat in rationibus æternis? Non. Niſi ſicut in cognitionis principio.

6 Vtrùm indigeat phantaſmatibus ad hoc quòd actu intelligat? Sic. Tanquam materiali cauſa.

7 Vtrùm intellectus poſſit actu intelligere per ſpecies intelligibiles nõ cõuertẽdo ſe ad phantaſmata? Non. In præſenti.

8 Vtrùm iudiciũ intellectus impediatur

per impedimentum ſenſitiuarum virtutum? Sic. Loquendo de iudicio perfecto.

QVÆSTIO LXXXV.

De modo & ordine intelligendi.

1 Vtrùm intellectus noſter intelligat res corporeas & materiales, abſtrahendo ſpecies à phantaſmatibus? Sic. Et neceſſe eſt hoc dicere.

2 Vtrùm ſpecies intelligibilis abſtracta à phantaſmatibus ſe habeat ad intellectum noſtrum, vt quod intelligitur vel ſicut quo intelligitur? Sicut quo res intelligitur: & ſicut quod intelligitur ſecũdariò.

3 Vtrùm intellectus noſter naturaliter prius intelligat magis vniuerſale? Sic. Imò & ſenſus eſt priùs alicuius ſingularis communis.

4 Vtrùm intellectus noſter poſſit multa ſimul intelligere? Non. Niſi per modum vnius.

5 Vtrũ intellectus noſter intelligat cõponẽdo & diuidendo? Sic. Neceſſe habet.

6 Vtrùm intellectus noſter poſſit errare? Sic. Niſi circa quidditatem rei, per ſe loquendo.

7 Vtrùm vnus poſſit eandem rem melius intelligere quàm alius? Sic. Ex parte

intelli

intelligentis,non ex parte rei intellectæ.

8 Vtrùm intellectus per prius cognoſcat indiuiſibile,quàm diuiſibile? Sic. Niſi ſit diuiſibile & actu & potentia ſimul, vt punctus.

QVAESTIO LXXXVI.

Quid intellectus hominis cognoſcat de rebus corporalibus & materialibus.

1 Vtrùm intellectus noſter cognoſcat ſingularia?Non.Directè & primò: ſed per reflexionem.

2 Vtrùm cognoſcat infinita? Non. Niſi in potentia.

3 Vtrùm cognoſcat contingentia?Non. Vt contingentia, niſi indirectè: ſecùs de rationibus vniuerſalibus & neceſſariis contingentium.

4 Vtrùm cognoſcat futura? Non. Niſi vt in cauſis ſuis.

QVÆSTIO LXXXVII.

De cognitione animæ reſpectu ſui ipſius, & eorum quæ ad ipſam pertinent.

1 Vtrùm anima intellectiua cognoſcat ſeipſam per eſſentiam ſuam?Non. Sed per actum ſuum.

2 Quomodo cognoſcat in ſe habitus

exiſtentes?Per actum habituum.

3 Quomodo intellectus cognoſcat actum proprium? Per obiectum, in quod primò fertur.

4 Vtrùm intellectus cognoſcat voluntatis actum?Sic.

QVAESTIO LXXXVIII.

De cognitione animæ reſpectu eorum quæ ſunt ſupra ſe.

1 Vtrùm anima humana in ſtatu præſentis vitæ cognoſcat ſubſtantias immateriales ſecundum ſeipſas? Non. Nec per intellectum poſſibilem, nec agentem.

2 Vtrùm poſſit ad earum notitiam peruenire per cognitionem rerum materialium?Non.Perfectè.

3 Vtrùm Deus ſit illud, quod à nobis primo cognoſcitur? Non. Sed quidditas rei materialis.

QVAESTIO LXXXIX.

De cognitione animæ ſeparatæ.

1 Vtrùm anima ſeparata à corpore poſſit intelligere?Sic.Alio modo, quam coniuncta.

2 Vtrùm intelligat ſubſtantias ſeparatas? Sic. Imperfectè tamen loquendo de cognitione naturali.

3 Vtrùm

3 Vtrùm intelligat omnia naturalia? Non. Cognitione certa & propria: licet omnia illa cògnoſcat cognitione confuſa & communi.

4 Vtrùm intelligat ſingularia? Sic. Sed non omnia.

5 Vtrùm habitus ſcientiæ hic acquiſitus remaneat in anima ſeparata. Sic. Quātum ad id quod eſt in intellectu tantum.

6 Vtrùm actus ſcientiæ hic acquiſitus remaneat in anima ſeparata? Sic. Sed alio modo.

7 Vtrùm diſtantiæ localis impediat cognitionem animæ ſeparatæ? Nullo modo.

8 Vtrùm animæ ſeparatæ à corporibus cognoſcant ea, quæ hic aguntur? Non. Cognitione naturali; ſed animę videntes Deum, cognitione altiori cognoſcūt illa.

QVAESTIO XC.

De productione animæ in eſſe naturæ.

1 Vtrùm anima humana ſit de ſubſtantia Dei? Non.

2 Suppoſito quòd ſit facta: vtrùm ſit creata? Sic. Propriè, nec poteſt aliter fieri: quamuis non ita ſit de aliis formis.

3 Vtrùm ſit facta mediantibus angelis? Non. Licet alicui hoc poſuerint, ſecun-

dum quòd angeli operātur in virtute Dei.
4 Vtrùm ſit facta ante corpus?Non.Sed ſimul cum ipſo.

QVAESTIO XCI.
De homine quo ad corpus & productione viri.

1 Vtrùm corpus primi hominis ſit factum de limo terræ? Sic. Conuenienter.

2 Vtrùm corpus primi hominis ſit immediatè productum à Deo ? Sic. Ita quod non potuerit produci per aliquam virtutem creatam.

3 Vtrùm corpus primi hominis habuit conuenientem diſpoſitionem ? Sic.Ad talem formam,& tales operationes.

4 Vtrùm productio corporis humani conuenienter in ſcriptura deſcribatur?Sic. Illo ſcilicet ſpeciali modo , ad oſtendendū, quòd alio facta ſunt propter hominē.

QVAESTIO XCII.
De productione corporis mulieris.

1 Vtrùm in illa rerum productione debuit mulier produci ? Sic. In adiutorium viri.

2 Vtrùm debuit fieri de viro? Sic.

3 Vtrùm debuit fieri de coſta viri ? Sic.

4 Vtrùm facta fuerit immediate à Deo? Sic.

Sic. Ita quòd ſolus ipſe potuit formare illam de coſta.

QVÆSTIO XCIII.

De imagine ad quam dicitur homo factus.

1 Vtrùm in homine ſit imago Dei? Sic. Imperfecta.

2 Vtrùm imago Dei ſit in irrationabilibus creaturis? Non. Propriè loquendo.

3 Vtrùm imago Dei ſit magis in homine quàm in angelo? Sic. Secundum quid: è contra, ſimpliciter.

4 Vtrùm imago Dei ſit in omni homine? Sic. Creationis, in omnibus: recreationis, in omnibus iuſtis: glorificationis, in beatis omnibus.

5 Vtrùm imago Dei ſit in homine per comparationem ad eſſentiam, vel ad perſonas omnes, vel ad vnam earum? Ad prima duo.

6 Vtrùm ſimilitudo Dei inueniatur in homine ſecundum mentem? Sic. Per modum imaginis: ſed ſecundum alias partes eius per modum veſtigij.

7 Vtrùm imago Dei ſit in anima ſecundum actus? Sic. Principaliter: ſecundariò; ſecundum potentias & habitus.

8 Vtrùm imago Dei ſit in homine per

com

comparationem ad Deum?Sic.Secundum quòd fertur, vel nata eſt ferri in Deum.

9 Vtrùm ſimilitudo & imago conuenienter diſtinguantur? Sic. Inquantum ſimilitudo attenditur ſecundum virtutes,& imago ſecundum proprietates naturales intellectualis naturæ.

QVAESTIO XCIV.

De ſtatu hominis quo ad intellectum in ſtatu innocentiæ.

1 Vtrùm primus homo viderit Deum per eſſentiam ? Non. Secundum communem ſtatum illius vitæ; ſed fortè in raptu.

2 Vtrũ videre potuerit ſubſtãtias ſeparatas?Nõ.Per eſſẽtiã : licet altius,quàm nos.

3 Vtrùm habuit omnium ſcientiam?Sic. Naturalium : non ſupernaturalium, niſi pro neceſſitate ſtatus illius.

4 Vtrùm potuerit errare vel decipi? Non. Durante ſtatu illo.

QVÆSTIO XCV.

De ſtatu hominis quo ad gratiam, iuſtitiam, & virtutem in ſtatu innocentiæ.

1 Vtrùm primus homo fuerit creatus in gratia?Sic.

2 Vtrũ primus in ſtatu innocẽtiæ habuit animæ paſſiones? Sic.Non tamen omnes.

3 Vtrùm

3 Vtrùm habuit omnes virtutes? Sic. Aliqualiter.

4 Vtrùm opera eius fuiſſent æquè efficacia ad merendum ſicut modo ſunt? Sic. Simpliciter:non ſecundum quid.

QVAESTIO XCVI.

De dominio quo homini congruebat in ſtatu innocentiæ.

1 Vtrùm homo in ſtatu innocentiæ dominaretur animalibus?Sic.Naturaliter.

2 Vtrùm dominaretur in illo ſtatu omni creaturæ?Sic.Exceptis Angelis.

3 Vtrùm in illo ſtatu fuiſſent omnes homines æquales?Non. In ſexu, ætate,iuſtiſtia,& aliis quibuſdam.

4 Vtrùm in ſtatu illo homo dominaretur hominibus? Sic. Dominio ſubiectionis,non ſeruitutis.

QVAESTIO XCVII.

De his quæ ad hominem pertinebant ad conſeruationen indiuidui in ſtatu innocentiæ.

1 Vtrùm homo in ſtatu innocẽtiæ fuiſſet immortalis? Sic. Ex parte cauſæ efficientis, ſcilicet animæ vim ſupernaturaliter ſibi datam habentis ad præſeruandum corpus à morte.

2 Vtrùm eſſet impaſſibilis? Sic. Et ſecun

cundum animam, & ſecundum corpus; paſſione corruptiua, paſſibilis vero, ſecundum vtrumque paſſione perfectiua.

3 Vtrùm indigeret cibis? Sic. Ita quòd non potuerat ſe conſeruare in perpetuum ſine cibo aliquo.

4 Vtrùm per lignum vitæ conſequeretur immortalitatẽ? Sic. Quodammodo; non ſimpliciter; in quantum prohibebat mortem vſque ad determinatum tempus.

QVAESTIO XCVIII.

De his quæ ad hominem pertinent quò ad conſeruationem ſpeciei per generationem.

1 Vtrũ in ſtatu innocentiæ fuiſſet generatio? Sic. Ad multiplicationẽ hominum.

2 Vtrùm in ſtatu innocentiæ fuiſſet generatio per coitũ? Sic. Sine libidinis morbo, cum tranquilitate animæ & corporis.

QVÆSTIO. XCIX.

De conditione prolis tunc generandæ quò ad corpus in illo ſtatu.

1 Vtrùm in ſtatu illo pueri mox generati habuiſſent perfectam virtutem corpoream? Sic. Ad actus tantum pueritiæ conuenientes.

2 Vtrùm omnes fuiſſent nati in ſexu maſculi

maſculino? Nó. Sed in ſexu etiã fœminino.

QVAESTIO C.

De conditione prolis tunc generandæ quò ad iuſtitiam.

1 Vtrùm omnes fuiſſent nati cum iuſtitia? Sic.

2 Vtrùm omnes naſcerentur in iuſtitia confirmati? Non. Nec videtur poſſibile contrarium.

QVAESTIO CI.

De conditione prolis tunc generandæ quò ad ſcientiam.

1 Vtrùm pueri naſcerentur in ſcientia perfecti? Non. Sed eam tempore ſuo acquiſiſſent ſine difficultate.

2 Vtrùm ſtatim poſt natiuitatem habuiſſent perfectum vſum rationis? Non. Qualem habituri erant proceſſu temporis: ſed habuiſſent perfectiorem, quàm nunc, pro ſtatu illo.

QVAESTIO CII.

De loco producti hominis, id eſt, paradiſo.

1 Vtrùm paradiſus ſit locus corporeus? Sic. Ex ſcriptura, in parte orientali.

2 Vtrùm ſit locus conueniens habitationi

tioni humanæ? Sic. Secundum primum mortalitatis ſtatum.
3 Ad quid homo in paradiſo poſitus fuerit? Vt. Operaretur, & cuſtodiret, illum: dupliciter hoc intelligendo.
4 Vtrùm homo debuit fieri in paradiſo? Non. Homo primus.

QVAESTIO. CIII.

De gubernatione rerum in communi.

1 Vtrùm mundus ab aliquo gubernetur? Sic. Ita quòd contrarium eſt impoſſibile, propter duo.
2 Quid ſit finis gubernationis ipſius? Deus. Tanquam ab omni re mundi participatus; & repræſentatus.
3 Vtrùm mundus gubernetur ab vno? Sic. Et oportet hoc dicere.
4 De affectibus gubernationis? Ex parte finis eſt vnus affectus ſolùm: ex parte aliarum conſiderationũ ſunt plures.
5 Vtrùm omnia ſubſint diuinæ gubernationi? Sic. Ita quòd contrarium ſit omninò impoſſibile.
6 Vtrùm omnia gubernẽtur à Deo immediatè? Sic. Quantum ad rationem gubernationis: non quantum ad executionem gubernationis.

7 Vtrùm diuina gubernatio caſſetur in aliquo? Non. Ita quòd contrarium eſt impoſſibile.

8 Vtrũ aliquod cõtrarietur diuinę prouidentiæ? Non. In generali: ſed in ſpeciali.

QVAESTIO CIV.

De effectibus diuinæ gubernationis in ſpeciali.

1 Vtrùm creaturæ indigeant vt conſeruentur à Deo in eſſe? Sic. Ita quòd nec per momentum conſiſtere poſſent ſine conſeruatione diuina.

2 Vtrùm conſeruentur in eſſe à Deo immediatè? Non. Omnes: ſed aliquæ mediantibus quibuſdam cauſis.

3 Vtrũ Deus poſſit aliquod redigere in nihilum? Sic. Per nõ influentiã ipſius eſſe.

4 Vtrùm aliquid in nihilum redigatur? Nõ. Si loquamur de annihilatione totali.

QVAESTIO CV.

De mutatione creaturæ à Deo.

1 Vtrùm Deus immediatè poſſit mouere materiam ad formam? Sic.

2 Vtrùm immediate poſſit mouere aliquod corpus? Sic. Et aliquod & quodcunque: ita quòd contrarium nulli debet venire in dubium.

3 Vtrùm

3 Vtrùm poſſit mouere intellectum? Sic. In quantum dat ei virtutem ad intelligendum, & imprimit ei ſpecies intelligibiles, vtrumque conſeruando in eſſe.

4 Vtrùm poſſit mouere voluntatem? Sic. Vt obiectum, & vt interius eam inclinans.

5 Vtrùm Deus operatur in omni operante? Sic. Ita tamen quòd operationem propriam à rebus non tollit.

6 Vtrùm Deus poſſit aliquid facere præter ordinem rebus inditum? Sic. Prout pendet à cauſis ſecundis; non, prout pendet à prima, id eſt, à ſe.

7 Vtrùm omnia quæ Deus facit ſunt miracula? Sic. Si fiant præter ordinem rerum creatarum.

8 De diuerſitate miraculorum? Secundum quòd magis vel minus excedit vim naturæ creatæ, dicitur miraculum maius vel minus.

QVAESTIO CVI.

De hoc actu angelorum quòd eſt inuicem illuminare.

1 Vtrùm angelus vnus illuminet alium? Sic. Secundum virtutem intellectiuam, & ſimilitudinem rei intellectæ.

2 Vtrùm vnus moueat voluntatē alterius

rius angeli? Sic. Inclinando tantùm eam exterius.

3 Vtrùm inferior angelus poſſit illuminare ſuperiorem? Nunquam.

4 Vtrùm ſuperior angelus illuminet inferiorem de omnibus quæ cognoſcit? Sic. Et hoc eſt ſignum, quòd ſuperiores ſunt in pleniſſima (vt decet) participatione diuinæ bonitatis.

QVAESTIO CVII.

De locutione angelorum.

1 Vtrùm angelus loquatur aliis? Sic.

2 Vtrũ inferior loquatur ſuperiori? Sic.

3 Vtrùm angelus loquatur Deo? Sic. Vel conſulendo ipſum, vel admirando, ſed non ignotum aliquid ipſi notificando.

4 Vtrùm in locutione angeli aliquid operetur diſtantia localis? Nullum impedimentum facit.

5 Vtrùm omnes cognoſcant locutionem vnius angeli ad alterum? Non. Niſi pro quanto vult loquens.

QVÆSTIO CVIII.

De ordine angelorum ſecundum Hierar. & ordines.

1 Vtrùm omnes angeli ſint vnius Hierarchiæ?

rarchiæ? Non, Niſi conſideretur hierarchia ex parte principis, ſcilicet Dei.

2 Vtrùm in vna Hierarchia ſi tantum vnus ordo?Non.Sed ex triplex.

3 Vtrũ in vno ordine ſint plures angeli? Sic.In quantum diſtinguuntur per officia.

4 Vtrùm diſtinctio Hierar.ordinum ſit à natura? Sic. Diſpoſitiuè : ſed à gratia, completiuè.

5 De nominibus & proprietatib.ſingulorũ ordinum? A Greg.& Dion.ponuntur ſecundùm diuerſam conſiderationem.

6 Vtrùm conuenienter gradus ordinum aſſignẽtur?Sic.A Diony. & Greg.concorditer; præterquam in aſſignando principatus & virtutes.

7 Vtrùm ordines durent poſt diem iudicij? Sic. Simpliciter quo ad diſtinctionem graduum; aliquo modo ſic, & non, quò ad executionem officiorum.

8 Vtrùm homines aſſumantur ad ordines angelorum? Sic. Secundum gratiam conſideratos, non ſecundum conditionem naturæ.

QVAESTIO CIX.

De ordine malorum angelorum, ſcilicet Dæmonum.

1 Vtrùm

1 Vtrùm ordines ſint in dæmonibus? Non.Quò ad gloriam, nec gratiam : licet ſecundum gratiam fuerint in eis quandoque;ſed quantum ad naturam.

2 Vtrùm ſit in eis prælatio? Sic.Naturalis.

3 Vtrùm vnus dæmon illuminet alium? Non.Propriè loquendo de illuminatione.

4 Vtrùm ſubiiciantur prælationi beatorum angelorum:Sic.Ita quòd dæmones per bonos reguntur.

QVAESTIO CX.

De præſidentia angelorum ſuper corporalem creaturam.

1 Vtrùm corporalis creatura adminiſtretur per angelos?Sic. Et omnis.

2 Vtrùm corporalis materia obediat angelis ad nutum?Non.Informando ſubſtantialiter.

3 Vtrùm angeli poſſint mouere corpora localiter ſua virtute?Sic.

4 Vtrùm angeli boni vel mali poſſint facere miracula?Non.Sed mira.

QVAESTIO CXI.

De actione angelorum in homines.

1 Vtrũ angelus poſſit illuminare intelle

ctum

ctum hominis?Sic. Et ſecundũ quòd proponit homini veritatem , & ſecundum quòd confortat intellectum humanum.

2 Vtrùm poſſit immutare affectum eius vel voluntatem?Non.Niſi ſuaſoriè , & ab extra.

3 Vtrùm poſſit immutare imaginationem eius?Sic.Naturali ſua virtute.

4 Vtrùm poſſit immutare ſenſum eius? Sic.Et ab interiori,& ab exteriori.

QVAESTIO CXII.

De miſſione angelorum ad homines.

1 Vtrùm aliqui angeli mittantur in miniſterium?Sic.

2 Vtrùm omnes mittantur?Non.In miniſterium exterius.

3 Vtrùm illi qui mittuntur aſſiſtant?Sic. Quantum ad immediatam viſionem Dei: non , quantum ad immediatam acceptionem ſecretorum diuinorum.

4 Vtrùm de omnibus ordinibus mittãtur,vel de quibus? Seraph. Cherubim, Thron.Dominat. non mittuntur:ſed reliqui omnes.

QVAESTIO CXIII.

De cuſtodia hominum à bonis angelis.

1 Vtrùm

1 Vtrùm homines ab angelis cuſtodiantur? Sic. Et hoc neceſſarium fuit.

2 Vtrùm ſingulis hominibus ſinguli angeli ad cuſtodiam deputentur? Sic.

3 Vtrùm cuſtodia pertineat ſolum ad vltimum ordinem angelorum? Sic. Cuſtodia particularis.

4 Vtrùm omni homini conueniat habere angelum cuſtodem? Sic. Homini, vt viator, & quandiu eſt viator.

5 Quando incipiat cuſtodia angeli circa hominem? A natiuitate extra vterum.

6 Vtrùm angelus ſemper cuſtodiat hominem? Sic. Ita quòd nunquam totaliter deſerat eum.

7 Vtrùm doleat de perditione cuſtoditi? Non. Propriè, neque quo ad peccata, neque quo ad pœnas illius.

8 Vtrùm inter angelos ſit pugna? Sic. Ratione conſultatorum contrariorum, non voluntatum.

QVAESTIO CXIV.

De impugnatione hominum à dæmonibus.

1 Vtrùm homines à dæmonibus impugnentur? Sic. Ita quòd impugnatio ipſa procedit ex malitia dæmonum; ordo impugnationis à Deo.

2 Vtrùm tentare ſit proprium diaboli? Sic. Semper ad peccatum; tanquam principalis agentis.
3 Vtrùm omnia peccata hominum ex impugnatione ſeu dæmonum tentatione proueniant? Non. Niſi indirectè.
4 Vtrùm dæmones poſſint facere vera miracula ad ſeducendum? Non. Quandoque tamen ſunt veræ res, quas faciunt.
5 Vtrùm dæmon ab homine ſuperatus ab impugnatione illius arceatur? Non. Niſi ad tempus.

QVAESTIO CXV.

De actione corporalis creaturæ.

1 Vtrùm aliquod corpus ſit actiuum? Sic. Secundum quòd eſt actu.
2 Vtrùm in corporibus ſint rationes ſeminales? Sic. Id eſt, virtutes actiuæ, & paſſiuæ; quæ ſunt principia generationum, & motuum naturalium.
3 Vtrùm corporalia cœleſtia ſint cauſa eorum, quæ hîc per inferiora corpora fiunt? Sic. Cauſa ſecunda.
4 Vtrùm corpora cœleſtia ſint cauſa humanorũ actuũ? Non. Nec poſſunt eſſe.
5 Vtrùm eorum actionibus ſubdantur dæmones? Non. Nec per ſe; nec per accidens,

cidens,nec directè,nec indirectè.
6 Vtrùm corpora cœleſtia imponant neceſſitatem his,quæ eorum actioni ſubdantur?Non. Omnibus.

QVAESTIO CXVI.
De Fato.

1 Vtrùm fatum ſit? Eſt. Non tamen in ſenſu ponẽtiũ hoc pro quædam vi ſyderũ.
2 In quo fatum ſit? In rebus creatis, vt à Deo ordinantur ad effectus.
3 Vtrùm ſit immobile? Sic. Vt in cauſis ſecundis, tantùm vt ſubſunt diuinæ prouidentiæ.
4 Vtrùm omnia ſubſint fato?Non. Sed aliqua: inquantum ſecundis cauſis ſubduntur,vel non.

QVAESTIO CXVII.
De actione hominis.

1 Vtrùm vnus homo poſſit docere aliũ cauſando in ipſo ſcientiam?Sic. Reducendo ipſum de potentia in actum.
2 Vtrùm homo poſſit docere angelum? Non.Niſi cogitationes proprias ei manifeſtando per modum locutionis.
3 Vtrùm homo per virtutem ſuæ animæ poſſit immutare materiã corporalẽ?

Non. Niſi mediantibus aliquibus corporibus.

4 Vtrùm anima hominis ſeparata poſſit mouere corpora motu locali? Non. Virtute naturali.

QVÆSTIO CXVIII.

De propagatione hominis quo ad animam.

1 Vtrùm anima ſenſitiua traducatur cum ſemine? Sic. Et aliæ huiuſmodi formæ, quæ per ſe non ſubſiſtunt.

2 Vtrùm anima intellectiua cum ſemine traducatur? Non. Et hæreticum eſt dicere contrarium.

3 Vtrùm omnes animæ fuerint ſimul creatæ? Non. Sed ſigillatim tũc vna quæque creatur, quãdo ſuo corpori infũditur.

QVÆSTIO CXIX.

De propagatione hominis quo ad corpus.

1 Vtrùm aliquid de aliméto conuertatur in veritaté humanæ naturæ? Sic. In quantum accipit veritatem carnis, & oſſis, &c.

2 Vtrùm ſemẽ, quod eſt principium humanæ generationis, ſit de ſuperfluo alimenti, antequam alimentum ipſum conuertatur in ſubſtantiam membrorum.

Primæ Partis Finis.

PRIMA

PRIMA SECVNDÆ.

D. THOMÆ ECCLESIÆ SANCTÆ DOCTORIS.

QVÆSTIO PRIMA.

De vltimo fine hominis: In communi.

VTRVM homini conueniat agere propter finem? Reſp. Sic. Semper. Dummodò actiones ſint propriè humanæ, id eſt, à voluntate deliberata procedentes.

2 Vtrùm agere propter finem ſit proprium rationalis naturæ? Sic. Seipſam ducendo ad finem.

3 Vtrùm actus humani recipiant ſpeciem ex fine? Sic. Siue per modum actionum, ſiue per modum paſſionum ſumpti.

4 Vtrùm in finibus humanæ voluntatis procedatur in infinitum? Non. Per ſe. Neque ex parte intentionis, neque ex parte executionis.

5 Vtrùm vnius hominis poſſint eſſe

plures vltimi fines?Non.Simul.

6 Vtrùm homo omnia, quæ vult, velit propter vltimum finem?Sic.Explicitè,vel implicitè;mediatè,vel immediatè.

7 Vtrùm ſi vnus vltimus finis omnium hominum?Sic.Quantum ad rationem vltimi finis: licet non quantum ad id, in quo vltimi finis ratio inuenitur.

8 Vtrùm in illo vltimo ſine aliæ creaturæ conueniant?Non.Vt dicit ſui conſecutioné:licet in illo, vt res eſt,conueniát.

QVAESTIO II.

De vltimo fine hominis in ſpeciali, id eſt, de beatitudine in quibus ſit.

1 Vtrùm beatitudo hominis conſiſtat in diuitiis?Non.Neque in naturalibus,neque in artificialibus.

2 Vtrùm beatitudo hominis conſiſtat in honoribus? Nó. Et hoc impoſſibile eſt.

3 Vtrũ beatitudo hominis cóſiſtat in fama,ſeu gloria?Nó.Et hoc impoſſibile eſt.

4 Vtrùm beatitudo hominis conſiſtat in poteſtate.Non.Et hoc impoſſibile eſt.

5 Vtrùm beatitudo hominis conſiſtat in aliquo corporis bono?Non. Et hoc impoſſibile eſt.

2 Vtrùm beatitudo hominis conſiſtat in volupta

voluptate? Nō. Nec voluptas ipſa corporalis eſſe poteſt accidens per ſe beatitudinis.
7 Vtrùm beatitudo hominis cōſiſtat in aliquo bono animæ? Non. Niſi, dicatur beatitudo, id eſt, beatitudinis adeptio.
8 Vtrùm beatitudo hominis conſiſtat in aliquo bono creato? Non. Et hoc impoſſibile eſt.

QVAESTIO III.
De beatitudine, quid ſit.

1 Vtrùm beatitudo ſit aliquid increatum? Non. Quantum ad eſſentiam beatitudinis. Licet, quantum ad obiectum, ſit.
2 Vtrùm beatitudo ſit operatio? Sic. Beatitudo ſcilicet creata.
3 Vtrùm beatitudo ſit operatio partis intellectiuæ tantum? Non. Sed intellectiuæ, eſſentialiter: ſenſitiuæ autem antecedenter, vel conſequenter.
4 Vtrùm beatitudo ſit operatio intellectus tantum? Sic. Quantum ad eſſentiam beatitudinis. Licet ſit conſequenter voluntatis; in quantum ad voluntatem pertinet delectatio beatitudinem conſequēs.
5 Vtrùm beatitudo ſit operatio intellectus ſpeculatiui? Sic. Magis, quam practici, id eſt, tota conſiſtit principaliter in con-

templatione,ſecundariò autem in ordinatione actuum humanorum.

6 Vtrùm beatitudo conſiſtat in conſideratione ſcientiarum ſpeculatiuarum? Non. Loquendo de beatitudine perfecta.

7 Vtrùm beatitudo conſiſtat in cognitione ſubſtantiarum ſeparatarum ; id eſt, Angelorum?Non.Niſi imperfecta.

8 Vtrùm beatitudo hominis ſit in viſione diuinæ eſſentiæ?Sic.Nec poteſt perfecta beatitudo conſiſtere in aliquo alio.

QVAESTIO IV.

De his, quæ exiguntur ad beatitudinem.

1 Vtrùm delectatio requiratur ad beatitudinem?Sic. Neceſſario cōcomitanter.

2 Vtrùm in beatitudine ſit principalius viſio,quam delectatio? Sic. Neceſſariò.

3 Vtrùm ad beatitudinē requiratur cōprehenſio? Sic. Vt comprehenſio eſt tentio rei alicuius iam præſentialiter habitæ.

4 Vtrùm ad beatitudinem requiratur rectitudo voluntatis? Sic. Antecedenter, & concomitanter.

5 Vtrùm ad beatitudinem hominis requiratur corpus? Non. Niſi ad imperfectam huius vitæ, neceſſariò:ad perfectam autem patriæ,de bene eſſe.

6 Vtrùm

6 Vtrùm ad beatitudinem requiratur aliqua perfectio corporis? Sic. Ad imperfectam hîc, eſſentialiter ad imperfectam autem illic, antecedenter & cōſequenter.

7 Vtrùm ad beatitudinem requirantur aliqua exteriora bona? Non. Niſi ad imperfectam,& vt ei inſtrumentaliter deſeruientia.

8 Vtrùm ad beatitudinem requiratur amicorum ſocietas? Non. Niſi tantum de benè eſſe: loquendo de perfecta.

QVAESTIO V.

De adeptione beatitudinis:

1 Vtrùm homo poſſit conſequi beatitudinē? Sic. A Deo eleuatus ad hoc. artic. 5. 6.

2 Vtrùm vnus homo poſſit eſſe beatior altero? Sic. Quo ad beatitudinis adeptionem, licet non quò ad obiectum beatitudinis.

3 Vtrùm aliquis in hac vita poſſit eſſe beatus? Non. Niſi beatitudine imperfecta.

4 Vtrùm beatitudo habita poſſit amitti? Non. Perfecta. Ad differentiam imperfectæ:

5 Vtrū homo per ſua naturalia poſſit acquirere beatudinē? Non. Nec aliqua creatura. Loquendo de beatitudine perfecta

6 Vtrùm homo poſſit conſequi beatitudinem per actionem alicuius ſuperioris creaturæ? Non. Sed ſolius Dei. Loquendo de beatitudine perfecta.
7 Vtrùm requirantur aliqua opera bona ad hoc, quod homo conſequatur beatitudinem à Deo? Sic. Et hoc eſt etiam originaliter ex Philoſopho.
8 Vtrùm omnis homo appetat beatitudinem? Sic. Conſideratam ſecundum communem, non ſecundum ſpecialem rationem beatitudinis.

QVAESTIO. VI.

De actibus humanis, id eſt, voluntariis. Et de primo voluntario, & inuoluntario.

1 Vtrùm in actibus humanis inueniatur voluntarium? Sic. Secundum perfectam rationem voluntarij.
2 Vtrùm voluntarium inueniatur in animalibus brutis? Non. Niſi ſecundum imperfectam rationem voluntarij.
3 Vtrùm voluntariũ poſſit eſſe abſque omni actu? Sic. Tum exteriori, tũ interiori.
4 Vtrùm violentia voluntati poſſit inferri? Non. Quò ad actum proprium voluntatis. Licet quò ad actus à voluntate imperatos poſſit.

5 Vtrùm violentia cauſet inuoluntarium? Sic. Directè.
6 Vtrùm metus cauſet inuoluntarium ſimpliciter? Non. Sed inuoluntarium ſecundum quid.
7 Vtrùm concupiſcentia cauſet inuoluntariũ? Non. Sed magis voluntarium.
8 Vtrùm ignorantia cauſet inuoluntarium? Sic. Vel ſimpliciter, ſi ſit ignorantia ſe habens antecedenter ad actum voluntatis, vel quandoque ſecundum quid, ſi ſe habeat conſequẽter ad actũ; vel nullo modo, ſi ſe habeat concomitanter ad actum.

QVÆSTIO VII.

De actuum humanorum circunſtantiis.

1 Vtrùm circunſtantia ſit accidẽs actus humani? Sic. Loquendo de circunſtantiis actuum humanorum.
2 Vtrùm circũſtantiæ humanorũ actuũ ſint conſiderandæ à Theologo? Sic.
3 Vtrùm conuenienter enumerentur circunſtantiæ in 3. Ethicorum? Sic. Octo.
4 Vtrũ circũſtãtiæ, Propter quid, & ea in quibus eſt operatio, ſint principales? Sic.

QVAESTIO VIII.

De actibus voluntariis in ſpeciali. Et primo

de voluntate elicitis. Et primò de velle quarum ſit.

1 Vtrùm voluntas ſit tantum boni? Sic. Apprehenſi ſub ratione boni; etiam ſi quandoque non ſit bonum in rei veritate.

2 Vtrùm voluntas ſit finis tantum? Nō. Niſi loquendo de voluntate, vt ſtat pro actu directè volito.

3 Vtrùm voluntas eodem actu moueatur in finem; & in id, quod eſt ad finem? Non. Niſi quando fertur in finem, ſecundum quòd eſt ratio volendi exiſtentia ad finem: & quando fertur in exiſtentia ad finem, vt ſic, id eſt, vt ſunt ad finem.

QVAESTIO IX.

De motiuo voluntatis. i. à quo ipſa moueatur.

1 Vtrùm voluntas moueatur ab intellectu? Sic. Tanquam à præſentante ei ſuum obiectū. Licet ea, tanquam mouens ſubiectum ad agendum moueat intellectum.

2 Vtrùm voluntas moueatur ab appetitu ſenſitiuo? Sic. Ex parte obiecti.

3 Vtrùm voluntas moueat ſeipſam? Sic. Per hoc, quòd vult finem, mouet ſe ad volendum ea, quæ ſunt ad finem.

4 Vtrùm voluntas moueatur ab aliquo exteriori principio? Sic. Secundum quod

moue

mouetur ad exercitium ſui actus, id eſt, ad volendum.

5 Vtrùm voluntas moueatur à corpore cœleſti? Non. Ita quòd ipſum corpus neque per ſe, neque per accidens, poteſt imprimere directè in eam.

6 Vtrùm voluntas moueatur à Deo ſolo, ſicut ab exteriori principio? Sic.

QVAESTIO X.

De modo, quo voluntas mouetur.

1 Vtrùm voluntas ad aliquid naturaliter moueatur? Sic. Et ad bonum in communi; & ad vltimum finem; & ad omnia, quæ conueniunt volenti ſecundum ſuam naturam.

2 Vtrùm voluntas moueatur de neceſſitate à ſuò obiecto? Non. Quantum ad exercitium actus. Licet, quantum ad ſpecificationem actus, ab aliquo obiecto de neceſſi tate moueatur.

3 Vtrùm voluntas moueatur de neceſſitate ab appetitu inferiori? Non.

4 Vtrùm voluntas moueatur de neceſſitate ab exteriori principio, quòd eſt Deus, Non. Niſi in his, ad quæ ipſa naturaliter mouetur.

QVAE

QVAESTIO XI.

De actu voluntatis, qui eſt fruitio.

1 Vtrùm frui ſit actus appetitiuæ potentiæ? Sic.

2 Vtrùm frui conueniat tantum rationali creaturæ? Non. Niſi frui ſecundum rationem perfectam.

3 Vtrùm frui ſit tantum vltimi finis? Sic. Propriè quidem, reſpectu vltimi ſimpliciter; Sed non propriè, reſpectu vltimi ſecundum quid.

4 Vtrùm fruitio ſit ſolum finis realiter habiti? Non. Niſi loquamur de fruitione perfecta.

QVAESTIO XII.

De actu voluntatis, qui eſt intentio.

1 Vtrùm intentio ſit actus voluntatis? Sic. Propriè, & principaliter: Licet præſuppoſita ordinatione rationis.

2 Vtrùm intentio ſit tantum vltimi finis? Non. Licet ſemper ſit finis.

3 Vtrùm aliquis poſſit ſimul duo intendere? Sic.

4 Vtrùm intentio finis ſit idem motus cum voluntate eius, quod eſt ad finem? Sic. Si voluntas feratur in id, quod eſt ad finem

finem propter finem. Licet non: Si in vtrunque abſolutè, &ſecundum ſe, ſumptum feratur.

5 Vtrùm intentio conueniat brutis animalibus? Non. Propriè, ſed impropriè.

QVAESTIO XIII.

De actu voluntatis, qui eſt electio.

1 Vtrùm electio ſit actus voluntatis? Sic. Subſtantialiter. Suppoſita tamen collatione quadã pręcedente facta à ratione.

2 Vtrùm electio conueniat brutis animalibus? Non.

3 Vtrùm electio ſit ſolum eorum, quæ ſunt ad finem? Sic. Ita quod finis aliquis non, niſi vt exiſtens aliqualiter ad finem; eligitur quando eligitur.

4 Vtrùm electio ſit tantum eorum, quæ per nos aguntur? Sic. Hoc eſt. Eſt ſemper actuum humanorum aliquo modo.

5 Vtrùm electio ſit ſolum poſſibilium? Sic. Pro talibus ab eligente reputatorum.

6 Vtrùm homo eligat liberè? Sic.

QVÆSTIO XIV.

De conſilio.

1 Vtrùm conſilium ſit inquiſitio? Sic.

2 Vtrùm conſilium ſit ſolum de his quæ

ſunt

ſunt ad finem ? Sic. Formaliter id eſt. De quocunque eſt, eſt de eo tantum ſub ratione hac, ſcilicet vt eſt ad finem.

3 Vtrùm conſilium ſit ſolum de his, quæ à nobis aguntur? Sic. Propriè ſumptũ.

4 Vtrùm conſilium ſit de omnibus, quę à nobis aguntur? Non, Puta, de rebus paruis, & de his quæ iam ſunt determinata, qualiter fieri debent.

5 Vtrùm conſilium procedat ordine reſolutorio? Sic. Incipiendo ab eo, quod in futuro intenditur: quouſque perueniatur ad id, quod ſtatim agendum.

6 Vtrùm conſilium procedat in infinitum? Non. Neque ex parte principij, neque ex parte termini. Niſi ſumendo ly in infinitum, in potentia; in quantum, ſcilicet poſſunt in infinitum aliqua occurrere conſilio inquirenda.

QVAESTIO XV.

De actu voluntatis, qui eſt conſenſus.

1 Vtrùm conſenſus ſit actus appetitiuæ virtutis? Sic.

2 Vtrùm conſenſus conueniat brutis animalibus; Non. Propriè loquendo.

3 Vtrùm conſenſus ſit tantum de his, quæ ſunt ad finem? Sic. Propriè loquendo.

4 Vtrùm

4 Vtrùm conſenſus in actum pertineat ſolùm ad ſuperiorem partem animæ? Sic.

QVÆSTIO XVI.

De actu voluntatis, qui eſt vſus.

1 Vtrùm vti, ſit actus voluntatis? Sic. Primò, & principaliter vt primi mouentis. Licet rationis vt dirigentis: & aliarum potentiarum, vt exequentium.

2 Vtrùm vti, conueniat brutis animalibus? Non.

3 Vtrùm vſus poſſit eſſe vltimi finis? Non. Sed tantum eius, quod eſt ad finem: Propriè loquendo.

4 Vtrùm vſus præcedat electionem? Non. Niſi accipiatur vſus, ſecũdum quod voluntas vtitur ratione, mouendo ipſam.

QVÆSTIO XVII.

De actibus à voluntate imperatis.

1 Vtrùm imperare ſit actus rationis? Sic. Eſſentialiter. Præſuppoſito tamen actu voluntatis.

2 Vtrùm imperare pertineat ad animalia bruta? Non. Propriè ſumendo imperium.

3 Vtrùm vſus præcedat imperium? Nõ. Sed econtra: Niſi ſecundum quòd vſus, eſt

eſt in ratione referente eum in finem.

4 Vtrùm imperium & actus imperatus, ſint actus vnus? Sic. Vt quoddam totum. Licet, ſecundum partes, ſint multi.

5 Vtrùm actus voluntatis poſſit eſſe imperatus? Sic.

6 Vtrùm actus rationis poſſit eſſe imperatus? Sic. Vel à nobis, vel ſolum à natura. Licet non quantùm ad obiectum: vt, ſcilicet veritatem circa illud apprehendat.

7 Vtrùm actus appetitus ſenſitiui imperetur? Sic. Ex parte potentiæ animæ conſideratus. Licet non ſemper; quando aliter conſideratur.

8 Vtrùm actus animæ vegetabilis imperentur, id eſt, ſubdantur imperio rationis? Non.

9 Vtrùm actus exteriorum membrorum imperentur, id eſt, ſubdantur imperio rationis? Sic. A potētiis ſenſitiuis motorũ: non autem conſequentiũ vires naturales.

QVAESTIO XVIII.

De bonitate & malitia actuum humanorum.

1 Vtrùm omnis actio humana ſit bona? Non.

2 Vtrùm actio hominis habeat bonitatem vel malitiam ex obiecto? Sic, Primum.

mum. Et huiuſmodi dicitur bonum vel malum ex genere, id eſt, ſecũdũ ſpeciẽ ſuã.

3 Vtrùm actio hominis ſit bona vel mala ex circunſtantia? Sic. Debita.

4 Vtrùm actio humana ſit bona vel mala ex fine? Sic. A quo dependet.

5 Vtrùm actus morales differant ſpecie ſecundum bonum & malum? Sic.

6 Vtrùm bonum & malum, quod eſt ex fine, diuerſificent, ſpeciem in actibus? Sic Formaliter.

7 Vtrùm ſpecies, quæ eſt ex fine, contineatur ſub ſpecie, quæ eſt ex obiecto? Non. Sed econtrà.

8 Vtrùm aliquis actus ſit indifferens ſecundum ſuam ſpeciem? Sic.

9 Vtrùm aliquis actus ſit indifferens ſecundum indiuiduum? Non. A deliberata ratione procedens.

10 Vtrùm aliqua circunſtãtia conſtituat actum moralẽ in ſpecie boni, vel mali? Sic.

11 Vtrum omnis circunſtantia augens bonitatem, vel malitiam, cõſtituat actum moralem in ſpecie boni, vel mali? Non.

QVAESTIO XIX.

De bonitate, & malitia, actus interioris voluntatis.

1 Vtrùm

1 Vtrùm bonitas voluntatis dependeat ex obiecto? Sic. Propriè.
2 Vtrùm bonitas voluntatis dependeat ex ſolo obiecto? Sic. Ad differentiam circumſtantiarum, quæ ſunt quædam accidentia actus.
3 Vtrùm bonitas voluntatis dependeat ex ratione? Sic.
4 Vtrùm bonitas voluntatis dependeat ex lege æterna? Sic. Multò magis, quàm à ratione humana.
5 Vtrùm voluntas diſcordans à ratione errante ſit mala? Sic.
6 Vtrùm voluntas concordans rationi erranti ſit bona? Non. Et vltra hoc, eſt mala: niſi quando error rationis eſſet inuoluntarius, ſeu proueniens ex ignorantia excuſabili totaliter.
7 Vtrùm bonitas voluntatis in his, quæ ſunt ad finẽ, depẽdeat ex intentione finis? Sic. Præcedente. Licet non à ſequente, niſi reiteretur actus voluntatis cum ea.
8 Vtrùm quantitas bonitatis in voluntate ſequatur quantitatẽ boni in intentione, id eſt, vtrùm aliquis habeat bonam voluntatem tantum quantum intenditur? Non. Licet quantitas bonæ intentionis redundet in voluntatem.

9 Vtrùm

9 Vtrùm bonitas voluntatis dependeat ex conformitate ad voluntatem diuinam? Sic. Ita quod voluntas noſtra non eſt bona, niſi conformetur voluntati diuinæ.

10 Vtrùm neceſſarium ſit; voluntatem humanam conformari voluntati diuinę in volito ad hoc, quōd ſit bona? Sic. Formaliter. Licet non ſemper materialiter.

QVAESTIO XX.

De bonitate & malitia, exteriorum actuum humanorum.

1 Vtrùm bonitas vel malitia per prius ſit in actu voluntatis, quam in actu exteriori? Sic. Niſi conſideretur bonitas actus exterioris, ſecundũ ſe, id eſt, ſecundũ debitam materiam, debitáſque circumſtãtias.

2 Vtrùm tota bonitas & malitia exterioris actus dependeat ex voluntate? Non. Diuerſimodè tamen, id eſt, ad hoc quod actus exterior ſit bonus non ſufficit bona voluntas ex fine; ſed requiritur, quod ſit etiã bona ex proprio obiectò: Ad hoc autem, quod actus exterior ſit malus ſufficit quòd volũtas ſit mala ex aliquo illorum.

3 Vtrùm bonitas & malitia exterioris & interioris actus ſit eadem? Sic. Quandoque.

4 Vtrùm

4 Vtrùm actus exterior aliquid addat de bonitate & malitia, ad actum interiorem? Sic. Quandoque exterior ex volũtarius,& bonitas eius conſideratur ſecundũ ſe,id eſt, materiam & circunſtantias.

5 Vtrùm euentus ſequens addat aliquid de bonitate vel malitia ad actum præcedentem? Non. Niſi ſit aut præcogitatus, aut per ſe, & vt in pluribus ſequens ex tali actu.

6 Vtrùm idem actus exterior poſſit eſſe bonus & malus?Non.In genere moris:ſed in genere naturæ.

QVAESTIO XXI.

De his, quæ conſequuntur actus humanos ratione bonitatis, & malitiæ.

1 Vtrùm actus humanus, in quantum eſt bonus vel malus, habeat rationem rectitudinis vel peccati?Sic.

2 Vtrum actus humanus in quantum eſt bonus, vel malus, habeat rationẽ laudabilis vel culpabilis?Sic.

3 Vtrùm actus humanus, in quantum eſt bonus vel malus,habeat rationem meriti vel demeriti?Sic. Siue actus ille in bonum vel malum proprium,ſiue in bonum vel malum alterius ſingularis perſonæ de

ſocieta

ſocietate, ſiue in bonum vel malum totius collegij ſit factus.

4 Vtrùm actus humanus in quantum eſt bonus vel malus, habeat rationem meriti vel demeriti, apud Deum? Sic. Duplici de cauſa. Quia ſcilicet & Deus eſt vltimus finis hominis; & Deus eſt rector totius vniuerſi.

QVAESTIO XXII.

De paſsionibus animæ in generali. Et primò de ſubiecto earum.

1 Vtrùm aliqua paſſio ſit in anima? Sic. Et communiter, & propriè, & propriiſſimè, dicta.

2 Vtrùm paſſio ſit magis in parte animæ appetitiua, quam in apprehenſiua? Sic.

3 Vtrùm paſſio ſit magis in appetitu ſenſitiuo, quam intellectiuo, qui dicitur voluntas? Sic.

QVAESTIO XXIII.

De differentia paſſionum ab inuicem.

1 Vtrùm paſſiones, quæ ſunt in concupiſcibili, ſint differentes ab his, quæ ſunt in iraſcibili? Sic. Specie.

2 Vtrùm contrarietas paſſionum iraſcibilis ſit ſecundum contrarietatem boni

&

& mali?Sic. & etiam ſecundum acceſſum, & receſſum ab eodem termino.

3 Vtrùm ſit aliqua paſſio animæ non habens contrarium ? Sic. Ira. Licet ei ſolũ opponatur ceſſatio à motu, i. miteſcere.

4 Vtrùm ſint aliquæ paſſiones differentes ſpecie in eadem potentia, & non cõtrariæ ad inuicem?Sic. Vt; Amor, Odiũ.

QVÆSTIO. XXIV.

De bono, & malo, circa paſſiones animæ.

1 Vtrùm bonum, & malum, morale poſſit in paſſionibus animæ inueniri ? Sic. Vt voluntarijs; non autem vt ſecundum ſe conſideratis.

2 Vtrùm omnis paſſio animæ ſit mala moraliter?Non. Sed ordinata à ratione eſt bona: & præter rationẽ exiſtens eſt mala.

3 Vtrùm paſſio addat, vel diminuat, ad bonitatem vel malitiam actus?Sic. Regulata ad bonitatem: irregulata ad malitiam.

4 Vtrùm aliqua paſſio ſit bona, vel mala moraliter ex ſua ſpecie? Sic. Secundum ſpeciem moris: licet non ſecundum ſpeciem naturæ.

QVÆSTIO XXV.

De ordine paſſionum ad inuicem.

1 Vtrùm paſſiones iraſcibilis ſint priores paſſionibus concupiſcibilis? Non. Sed econtra: excepto quòd paſſiones iraſcibilis præcedunt, ordine executionis reſpectu paſſionum concupiſcibilis quietem in bono ſignificantium.

2 Vtrùm amor ſit prima paſſionum concupiſcibilis? Sic. Ordine executionis: licet non ordine intentionis.

3 Vtrùm ſpes ſit prima inter paſſiones iraſcibilis? Sic.

4 Vtrùm gaudiũ, triſtitia, ſpes, & timor, ſint quatuor principales paſſiones? Sic.

QVÆSTIO XXVI.

De paſſionibus animæ in ſpeciali. Et primo de paſſionibus concupiſcibilis.

1 Vtrùm amor ſit inconcupiſcibilis? Sic. Senſitiuus.

2 Vtrũ amor ſit paſſio? Sic. Propriè, ſi ſit ſenſitiuus communiter, ſi ſit intellectiuus.

3 Vtrùm amor ſit idem, quod dilectio? Non. Sed eſt quid communius dilectione & charitate.

4 Vtrùm amor conuenienter diuidatur in amorẽ amicitiæ, & amorem concupiſcentiæ? Sic. Diuiſione analoga, id eſt, ſecundum prius, & poſterius.

QVAESTIO XXVII.

De cauſa amoris.

1 Vtrùm bonum ſit ſola cauſa amoris? Sic. Ad differentiam mali. Et bonum ſiue verum, ſiue apparens.

2 Vtrùm cognitio ſit cauſa amoris? Sic. Ea ratione, qua & bonum.

3 Vtrùm ſimilitudo ſit cauſa amoris? Propriè loquendo. Amoris & amicitiæ veræ, id eſt, beneuolentię; & concupiſcentiæ, i. amicitiæ tum vtilis tum delectabilis.

4 Vtrùm aliqua alia paſſionum animæ ſit cauſa amoris? Non. Vniuerſaliter loquendo, id eſt, reſpectu omnis amoris.

QVAESTIO XXVIII.

De effectibus amoris.

1 Vtrùm vnio ſi effectus amoris? Sic. Vnio tum realis, tum formalis.

2 Vtrùm mutua inhæſio ſit effectus amoris? Sic. Hoc eſt. Quod amans eſt in amato, & amatum eſt in amante; & quantum ad vim apprehenſam, & quantum ad appetitiuam.

3 Vtrùm extaſis ſit effectus amoris? Sic. Diſpoſitiuè, & directè.

4 Vtrùm zelus ſit effectus amoris? Sic.

Aliter

Aliter tamen amoris concupiſcentiæ, & aliter amoris amicitiæ.

5 Vtrùm amor ſit paſſio læſiua amantis?Non.Loquendo de amore formaliter, & reſpectu boni conuenientis.

6 Vtrùm amor ſit cauſa omnium, quæ amans agit?Sic.

QVAESTIO XXIX.

De odio.

1 Vtrùm cauſa & obiectum odij,ſit malum?Sic.

2 Vtrùm odium cauſetur ex amore?Sic.

3 Vtrùm odium ſit fortius,quam amor? Non. Sed econtrà. Loquendo ſimpliciter:non autem ſecundum quid.

4 Vtrũ aliquis poſſit habere odio ſeipsũ? Non. Per ſe.Licet per accidens poſſit.

5 Vtrùm poſſit quis odio habere veritatem? Sic. Vt repugnante bono amato. Licet non,vt veritatem.

6 Vtrùm aliquid poſſit haberi odio in vniuerſali?Sic.Licet non ſit vniuerſale,loquendo de odio ſenſitiuæ partis.

QVAESTIO XXX.

De concupiſcentia.

1 Vtrùm concupiſcentia ſit tantum i-

appetitu ſenſitiuo? Sic. Propriè loquendo. Et in vi concupiſcibili.

2 Vtrùm concupiſcentia ſit paſſio ſpecialis? Sic. Differens ſpecie ab amore, ac delectatione; & numero à concupiſcere hoc, vel illud.

3 Vtrùm ſint aliquæ concupiſcentię naturales, & aliquæ nō naturales? Sic. Naturales quidem homini cũ brutis cōmunes: Non naturales verò propriæ hominibus.

4 Vtrùm concupiſcentia ſit infinita? Sic. Vel ſolum in potentia per ſucceſſionem, vt naturalis; vel etiam in actu, vt Non naturalis.

QVÆSTIO XXXI.

De delectatione.

1 Vtrùm delectatio ſit paſſio? Sic.

2 Vtrùm delectatio ſit in tempore? Non. Secundum ſe accepta. Licet per accidens, aliquando.

3 Vtrùm delectatio differat à gaudio? Sic. Vt genus à ſpecie.

4 Vtrùm delectatio ſit etiam in appetitu intellectiuo? Sic.

5 Vtrùm delectationes corporales, & ſenſibiles, ſint maiores delectationib. ſpiritualibus, & intelligibilibus? Non. Sed econtrà

econtrà loquendo ſecundum ſe & ſimpliciter. Licet, quo ad nos, ſit quādoq; aliter.
6 Vtrùm delectationes tactus ſint maiores delectationibus, quæ ſunt ſecundum alios ſenſus? Sic. Simpliciter. Niſi reſpectu delectationum viſus, ſecundum quòd viſus deſeruit intellectui.
7 Vtrùm aliqua delectatio ſit non naturalis? Sic. Per accidens.
8 Vtrùm delectatio poſſit eſſe delectationi contraria? Sic.

QVÆSTIO. XXXII.
De cauſa delectationis.

1 Vtrùm operatio ſit prima & propria cauſa delectationis? Sic. Loquēdo de operatione conuenienti.
2 Vtrùm motus ſit cauſa delectationis? Sic. Moderatus.
3 Vtrū ſpes, & memoria, ſint cauſæ delectationis? Sic. Nō tamen in gradu æquali.
4 Vtrùm triſtitia ſit cauſa delectationis? Sic. Et vt in actu exiſtēs, & vt in memoria.
5 Vtrùm actiones aliorum poſſint eſſe nobis cauſa delectationis? Sic. Tripliciter. Quoniam ſcilicet per actionem alterius vel conſequimur aliquod bonum; vel fit nobis aliqua æſtimatio proprij boni; vel

moueatur aut amor amicorum, ſi ſit bona, aut odium inimicorum: ſi ſit mala.

6 Vtrùm benefacere alteri ſit cauſa delectationis? Sic.

7 Vtrùm ſimilitudo ſit cauſa delectationis? Sic. Vt ſimilitudo; licet non, vt corruptiua boni proprij.

8 Vtrùm admiratio ſit cauſa delectationis? Sic. Etiam admiratio eorum, quæ in ſe non ſunt delectabilia.

QVAESTIO XXXIII.

De effectibus delectationis.

1 Vtrùm dilatatio ſit effectus delectationis? Sic.

2 Vtrùm delectatio cauſet ſui ipſius ſitim, ſeu deſiderium? Sic. Et ſecũdum quòd eſt in memoria; Et ſecundum quod eſt in actu, diuerſimodè tamen.

3 Vtrùm delectatio impediat vſum rationis? Sic. Extranea. Licet propria, non.

4 Vtrùm delectatio perficiat operationem? Sic. Propria. Licet extranea, non.

QVAESTIO XXXIV.

De bonitate & malitia delectationum.

1 Vtrùm omnis delectatio ſit mala? Nõ.

2 Vtrùm omnis delectatio ſit bona? Nõ.

3 Vtrùm

3 Vtrũ aliqua delectatio ſit optimũ? Sic.

4 Vtrùm delectatio ſit menſura, vel regula; ſecundũ quam iudicetur bonum, vel malum, in moralibus? Sic. Loquendo de delectatione ſecundum appetitum intellectiuum, id eſt, voluntatem.

QVAESTIO XXXV.

De dolore & triſtitia, ſecundum ſe.

1 Vtrùm dolor ſit paſſio animæ? Sic. Proprijſſimè. Secundum tamen quòd eſt in appetitu ſenſitiuo.

2 Vtrùm triſtitia ſit idem, quod dolor? Sic. Qui tamen ex interiori apprehenſione procedat. Aliàs triſtitia eſt quædam ſpecies doloris.

3 Vtrùm triſtitia ſeu dolor, ſit contraria delectationi? Sic.

4 Vtrùm omnis triſtitia omni delectationi contrarietur? Non. Niſi vel conſiderentur ſecundum ſuum genus; vel ſint de eodem obiecto.

5 Vtrùm delectationi contemplationis ſit aliqua triſtitia contraria? Non. Neque per ſe, neque per accidens. Sumendo ly delectationi contemplationis, de ipſa contemplatione.

6 Vtrũ ſit magis fugiẽda triſtitia, quàm

delectatio appetenda? Non. Sed econtra. Per ſe,loquendo.
7 Vtrùm dolor exterior ſit maior, quàm interior?Non.Sed econtrà ſimpliciter, & per ſe.
8 Vtrùm ſint tantum quatuor ſpecies triſtitiæ,ſcilicet miſericordia,inuidia, anxietas, & accidia ? Sic. Secundum quòd ſpecies dicuntur per applicationem triſtitiæ ad aliquid extraneum.

QVÆSTIO XXXVI.
De cauſis triſtitiæ,ſeu doloris.

1 Vtrùm bonum amiſſum ſit magis, cauſa doloris quàm malum coniunctum? Non. Sed econtrà.Secundum quòd obiectum eſt cauſa doloris.
2 Vtrùm Concupiſcentia ſit cauſa doloris?Sic. Per conſequens interdum.
3 Vtrùm appetitus vnitatis ſit cauſa doloris?Sic.Impedimento dato, ne acquiratur,vel conſeruetur, vnitas deſiderata.
4 Vtrùm poteſtas, cui non poteſt reſiſti, ſit cauſa doloris?Sic.Quando remanet inclinatio appetitus in contrarium.

QVAESTIO XXXVII.
De effectibus doloris,ſeu triſtitiæ.

1 Vtrùm

1 Vtrùm dolor auferat facultatem addiſcendi?Sic.Plus & minus; iuxta proportionem & doloris,& amoris ad addiſcendum.

2 Vtrùm aggrauatio animi ſit effectus triſtitiæ vel doloris?Sic.Secundum magis, & minus.

3 Vtrùm triſtitia vel dolor debilitet omnem operationem? Sic. Si operatio comparetur ad triſtitiam ſicut id, de quo eſt triſtitia.

4 Vtrùm triſtitia magis noceat corpori, quam aliæ paſſiones animæ?Sic.

QVAESTIO XXXVIII.

De remediis triſtitiæ, ſeu doloris.

1 Vtrùm triſtitia ſeu dolor mitigetur, per quamlibet delectationem?Sic.

2 Vtrùm triſtitia ſeu dolor mitigetur per fletum?Sic.Naturaliter.

3 Vtrùm triſtitia & dolor mitigentur per compaſſionem amicorum?Sic. Naturaliter.

4 Vtrùm per contemplationem veritatis dolor & triſtitia mitigentur?Sic.Maximè;ſi ſit contemplatio diuinorum, & futuræ beatitudinis.

5 Vtrùm dolor, & triſtitia mitigentur

per ſomnum,& balneum?Sic.

QVAESTIO XXXIX.

De bonitate, & malitia, triſtitiæ ſeu doloris.

1 Vtrùm omnis triſtitia ſit mala? Non. Moraliter. Licet omnis naturaliter ſit quoddam malum.

2 Vtrùm triſtitia poſſit eſſe bonum honeſtum?Sic.Secundum partem illam, qua eſt bonum.

3 Vtrùm triſtitia poſſit eſſe bonum vtile?Sic. Quantum ad motum; quo appetitus fugit,& repellit,contriſtans re vera fugiendum & repellendum.

4 Vtrùm aliqua triſtitia, ſeu dolor, ſit ſummum malum hominis?Non.

QVAESTIO XL.

De paſſionibus iraſcibilis. Et primò de ſpe, & deſperatione.

1 Vtrùm ſpes ſit idem,quod deſiderium ſiue cupiditas?Non.Sed differt ab eo;ſicut paſſiones iraſcibilis à paſſionibus concupiſcibilis.

2 Vtrùm ſpes ſit in vi appetitiua? Sic. Conſequente apprehenſionem boni futuri;ardui poſſibilis adipiſci.

3 Vtrùm ſpes ſit in brutis animalibus? Sic.

Sic. Et deſperatio.

4 Vtrùm ſpei contrarietur deſperatio? Sic. Tanquam receſſus acceſſui.

5 Vtrùm cauſa ſpei ſit experientia? Sic. Magis quam defectus ſpei.

6 Vtrùm in iuuenibus, & ébrioſis abundet ſpes? Sic. Et in ſtultis, & ratione non vtentibus.

7 Vtrùm ſpes ſit cauſa amoris? Sic. In quantum reſpicit illum, per quem aliquid ſit nobis poſſibile.

8 Vtrùm ſpes conferat ad operationem? Sic. Per ſe.

QVAESTIO XLI.

De timore ſecundum ſe.

1 Vtrùm timor ſit paſſio animæ? Sic. Propriiſſimè poſt triſtitiam.

2 Vtrùm timor ſit ſpecialis paſſio? Sic.

3 Vtrùm ſit aliquis timor naturalis? Non. Niſi loquendo de natura cognitiua.

4 Vtrùm conuenienter aſſignentur ſex ſpecies timoris, ſcilicet ſegnities, erubeſcentia, verecundia, admiratio, ſtupor, agonia? Sic.

QVAESTIO XLII.

De obiecto timoris.

1 Vtrùm obiectum timoris ſit magis malum, quam bonum?Sic. Vt, per ſe magis; per quàm per accidens.
2 Vtrùm malum naturæ ſit obiectum timoris? Sic. Si apprehendatur & vt propinquum, & cum aliqua ſpe euaſionis, ſeu dilationis.
3 Vtrùm timor ſit de malo culpæ?Non. Secundum propriam rationem ſumpto, id eſt, vt voluntarium eſt.
4 Vtrùm timor ipſe timeri poſſit? Sic. In quantum prouenit ex cauſa extrinſeca.
5 Vtrùm inſolita, & repentina, magis timeantur? Sic. De ſe.
6 Vtrùm ea, contra quæ non eſt remedium, magis timeantur? Sic. Poſtquam aduenerint.

QVÆSTIO XLIII.
De cauſa timoris.

1 Vtrùm cauſa timoris ſit amor? Sic. Per modum diſpoſitionis materialis.
2 Vtrùm cauſa timoris ſit defectus? Sic. Per ſe. Per modũ diſpoſitionis materialis.

QVAESTIO XLIV.
De effectibus timoris.

1 Vtrùm timor faciat contractionem? Sic.

Sic. Et formaliter, quantum ad appetitum animalem, & conſecutiuè, quantum ad tranſmutationem corporalem.

2 Vtrùm timor faciat conſiliatiuos? Sic. Hoc eſt volentes, & ſolicitos, ad accipiendum conſilium

3 Vtrùm timor faciat tremorem? Sic. Et pallorem, & dentium ſtrepitum.

4 Vtrùm timor impediat operationem? Non. Ex parte animæ. Si ſit moderatus, id eſt, non multum rationem perturbans.

QVÆSTIO XLV.

De audacia.

1 Vtrũ audacia ſit contraria timori? Sic.

2 Vtrùm audacia conſequatur ſpẽ? Sic.

3 Vtrùm defectus aliquis ſit cauſa audaciæ? Non.

4 Vtrùm audaces ſint promptiores in principio, quam in fine, in ipſis periculis? Sic. Ad differentiam fortium.

QVAESTIO XLVI.

De ira, ſecundum ſe.

1 Vtrùm ira ſit paſſio ſpecialis? Sic. Per prædicationem & per cauſam: licet non per effectum.

2 Vtrùm obiectum iræ ſit bonum? Sic.

Sed

Sed & malum, id eſt, nociuum.
3 Vtrùm ira ſit in concupiſcibili ? Non. Sed in iraſcibili.
4 Vtrùm ira ſit cum ratione ? Sic. Quodam modo.
5 Vtrùm ira ſit naturalior, quã concupiſcentia ? Sic. Ex parte ſubiecti, vt rationale eſt. Licet tũ ex parte ſubiecti, vt animal eſt; tum ex parte obiecti: concupiſcentia ſit naturalior.
6 Vtrùm ira ſit grauior, quàm odium? Non. Sed econtrà.
7 Vtrùm ira ſit ſolum inter illos, ad quos eſt iuſtitia? Sic. Siue actiuè, ſiue paſſiuè ſumatur ira.
8 Vtrùm conuenienter aſſignentur ſpecies iræ tres, ſcilicet fel, mania, & furor? Sic.

QVAESTIO XLVII.

De cauſa effectiua iræ, & de remediis eius.

1 Vtrùm ſemper motiuum iræ ſit aliquid factum cõtra eum, qui iraſcitur. Sic.
2 Vtrùm ſola paruipenſio, ſeu deſpectio, ſit motiuum iræ? Sic. Per ſe.
3 Vtrùm excellentia iraſcentis ſit cauſa iræ? Sic. Conſiderando cauſam iræ ſecundum habitudinem ad motiuum iræ.

quod

4 Vtrùm defectus alicuius ſit cauſa; quod contra eum facilius iraſcamur? Sic. Si tamen defectus ipſe augeat dignam deſpectionem.

QVAESTIO XLVIII.

De effectibus iræ.

1 Vtrùm ira cauſet delectationem? Sic. In quantum ad præſentiam vindictæ ſequitur delectatio.

2 Vtrũ ira maximè cauſet feruorem in corde? Sic. Feruorem ſanguinis, & ſpiritus.

3 Vtrùm ira maximè impediat rationis vſum? Sic. Præ cæteris paſſionibus.

4 Vtrùm ira cauſet taciturnitatem? Sic. Et ex parte, qua ira eſt cum ratione: & ex parte, qua impedit rationem.

QVAESTIO LXIX.

De principiis intrinſecis humanorum actuum Et primo de habitibus in generali, quo ad eorum ſubſtantiam.

1 Vtrùm habitus ſit qualitas? Sic. Secundum quòd nunc de eo loquimur.

2 Vtrùm habitus ſit determinata ſpecies qualitatis. Sic. Prima.

9 Vtrùm habitus importet ordinem ad actũ? Sic. Et principaliter, & conſequẽter.

4 Vtrùm

4 Vtrùm ſit neceſſarium, eſſe habitum? Sic. Non tamen in Deo, neque in determinatis ad vnum.

QVAESTIO L.

De ſubiecto habituum.

1 Vtrùm in corpore ſit aliquis habîtus? Sic. Vel principaliter, vel ſecundariò.

2 Vtrùm anima ſit ſubiectum habitus magis ſecundum eſſentiam ſuam, quàm ſecundum potentiam? Non. Sed econtrà. Niſi loquamur de habitu hoc, de gratia Dei.

3 Vtrùm in potentiis ſenſitiuæ partis poſſit eſſe aliquis habitus? Sic. Secundum quòd ipſæ operantur ex imperio rationis.

4 Vtrùm in intellectu ſit aliquis habitus? Sic. Propriè.

5 Vtrùm in voluntate ſit aliquis habitus? Sic. Neceſſariò.

6 Vtrùm in Angelis ſint aliqui habitus? Sic. Non tamen eiuſdem rationis cũ habitibus hominũ: nec ad omnia intelligibilia.

QVÆSTIO LI.

De cauſa habituum. Et primò quantum ad generationem ipſorum.

1 Vtrùm aliquis habitus ſit à natura? Sic.

Sic. Et dicitur habitus naturalis.

2 Vtrùm aliquis habitus cauſetur ex actibus? Sic. Non tamen omnis.

3 Vtrùm per vnum actum poſſit generari habitus? Non. Vt plurimum.

4 Vtrùm aliqui habitus ſint hominibus infuſi à Deo? Sic.

QVAESTIO LII.

De augmento habituum.

1 Vtrùm habitus augeantur? Sic. Et ſecundum ſe, & ſecundum participationem ſubiecti.

2 Vtrùm habitus augeantur per additionem? Non. Vt plurimum.

3 Vtrùm quilibet actus augeat habitum? Non. Imo aliquis diſponit ad diminutionem, vel etiam totalem corruptionem, habitus.

QVAESTIO LIII.

De diminutione, & corruptione habituum.

1 Vtrùm habitus corrumpi poſſit? Sic. Cuius ſubiectum eſt corruptibile, vel cuius cauſa habet contrarium.

2 Vtrùm habitus poſſit diminui? S[illegible] per ſe; & per accidens.

3 Vtrùm habitus corrumpatur, vel diminua-

minuatur, per ſolam ceſſationem ab opere? Sic, Per diuturnum.

QVAESTIO LIIII.
De diſtinctione habituum.

1 Vtrùm multi habitus poſſint eſſe in vna potentia? Sic.

2 Vtrùm habitus diſtinguantur ſecundum obiecta? Sic. Specie differentia. Et ſecundum actiua principia habituum; & ſecundum naturam.

3 Vtrùm habitus diſtinguantur ſecundum bonum, & malum? Sic. Diſtinctione.

4 Vtrùm vnus habitus ex multis habitibus conſtituatur? Non. Etiam ſi ad multa ſe extendat.

QVAESTIO LV.
De habitibus in ſpeciali. Et primò de habitibus bonis, ſcilicet virtutibus, donis, beatitudinibus, fructibus. Et primò de virtutibus quantum ad ſuas eſſentias.

1 Vtrùm virtus humana ſit habitus? Sic.

2 Vtrùm virtus humana ſit habitus operatiuus? Sic.

3 Vtrùm virtus humana ſit habitus bonus? Sic. Et boni operatiuus.

4 Vtrùm

4 Vtrùm virtus conuenienter diffiniatur ſcilicet virtus eſt bona qualitas mentis, qua rectè viuitur, qua nullus malè vtitur, quam Deus in nobis ſine nobis operatur? Sic. Et complectitur perfectè totam rationem virtutis.

QVÆSTIO LVI.

De ſubiecto virtutis.

1 Vtrùm virtus in potentia animæ ſicut in ſubiecto? Sic.

2 Vtrùm vna virtus poſſit eſſe in pluribus potentiis? Non. Ex æquo.

3 Vtrùm intellectus poſſit eſſe ſubiectum virtutis? Sic. Virtutis ſecundũ quid, ſumptus abſque omni ordine ad voluntatem: Virtutis ſimpliciter, ſumptus cum ordine ad voluntatem.

4 Vtrùm iraſcibilis, & concupiſcibilis ſint ſubiectum virtutis? Sic. Secundum quòd participant rationem.

5 Vtrùm vires apprehenſiuæ ſenſitiuæ ſint ſubiectum virtutis? Non.

6 Vtrùm voluntas poſſit eſſe ſubiectum virtutis? Sic. Ordinantis affectum hominis in Deum, vel in proximum.

QVÆ

QVÆSTIO LVII.

De diſtinctione virtutum. Et primò intellectualium.

1 Vtrùm habitus intellectuales ſpeculatiui ſint virtutes? Sic. Secundum quid.

2 Vtrùm conuenienter diſtinguantur tres habitus intellectuales ſpeculatiui ſcilicet ſapientia, ſcientia, & intellectus? Sic.

3 Vtrùm habitus intellectualis practicus, qui eſt ars, ſit virtus? Sic. Secũdũ quid.

4 Vtrùm prudentia ſit virtus diſtincta ab arte? Sic.

5 Vtrùm prudentia ſit virtus neceſſaria homini? Sic. Maximè. Ad benè viuendum.

6 Vtrùm eubulia, ſyneſis, & gnomen, ſint virtutes conuenienter adiunctæ prudentiæ? Sic.

QVAESTIO LVIII.

De diſtinctione virtutum moralium ab intellectualibus.

1 Vtrùm omnis virtus ſit moralis? Non.

2 Vtrùm virtus moralis diſtinguatur ab intellectuali? Sic.

3 Vtrùm virtus ſufficienter diuidatur per moralem, & intellectualem? Sic. Virtus humana.

4 Vtrùm

4 Vtrùm moralis virtus poſſit eſſe ſine intellectuali? Non. Sine aliqua, ſcilicet prudentia.

5 Vtrùm intellectualis virtus poſſit eſſe ſine morali? Sic. Aliæ intellectuales: dempta prudentia.

QVAESTIO LIX.

De diſtinctione virtutum moralium ſecundum comparationem ad paſſionem.

1 Vtrùm virtus moralis ſit paſſio? Non.

2 Vtrùm virtus moralis poſſit eſſe cum paſſione? Sic. Vt ordinata à ratione.

3 Vtrùm virtus moralis poſſit eſſe cum triſtitia? Sic. Moderata ſecundum rationis iudicium.

4 Vtrùm omnis virtus moralis ſit circa paſſiones? Non. Sed quædam circa operationes.

5 Vtrũ virtus moralis poſſit eſſe abſque paſſione? Non, Niſi moralis circa operationes: quæ tamen poteſt eſſe cum paſſione, ſicut cum aliquo conſequente per redundantiam.

QVAESTIO LX.

De diſtinctione virtutũ moraliũ ab inuicem.

1 Vtrùm ſit vna tantum virtus moralis? Non.

Non. Sed plures ſpecie differentes.
2 Vtrùm virtutes morales, quæ ſunt circa operationes, diſtinguantur ab his, quæ ſunt circa paſſiones? Sic. Si operatio, & paſſio, comparentur ad virtutem moralem tanquam effectus eius.
3 Vtrùm circa operationes ſit tantum vna virtus moralis? Non. Niſi generaliter, id eſt, in quadam generali ratione iuſtitię.
4 Vtrùm circa diuerſas paſſiones ſint diuerſæ virtutes morales? Sic. Non tamen omnis diuerſitas paſſionum ſufficit ad diuerſificandum virtutes morales.
5 Vtrùm virtutes morales diſtinguantur ſecundum diuerſa obiecta paſſionum? Sic. Reſpicientia diuerſitatem potentiarũ.

QVÆSTIO LXI.

De virtutibus Cardinalibus.

1 Vtrùm virtutes morales debeant dici cardinales, id eſt, principales? Sic. Non tamen omnes.
2 Vtrùm virtutes cardinales ſint quatuor? Sic. Et ſecundum principia, formalia, & ſecundum ſubiecta. Hæ autem ſunt prudentia, iuſtitia, temperantia, fortitudo.
3 Vtrùm aliæ virtutes magis dici debeant principales, quam iſtæ? Non. Imò ad iſtas

iſtas aliæ reducuntur.

4 Vtrùm quatuor virtutes cardinales differant ab inuicem? Sic. Conſideratæ, prout determinãtur ad materias ſpeciales.

5 Vtrùm virtutes cardinales conuenienter diuidantur in virtutes politicas, purgatorias purgati animi, & exemplares? Sic. Diuiſione rationis, i. per cõſiderationem.

QVÆSTIO LXII.

De virtutibus theologicis.

1 Vtrùm ſint aliquæ virtutes theologicæ? Sic. Hoc eſt. Principia diuinitus ſuperaddita homini; quibus ordinatur ad beatitudinem ſupernaturalem.

2 Vtrùm virtutes theologicæ diſtinguantur ab intellectualibus, & moralibus? Sic. Diſtincti.

3 Vtrùm fides, ſpes, charitas, conuenienter ponantur virtutes theologicæ. Sic.

4 Vtrùm fides ſit prior ſpe, & ſpes charitate? Sic. Ordine generationis, ſecundum habitus. Licet nec ſecundum habitus: nec ordine perfectionis.

QVAESTIO LXIII.

De cauſa virtutum.

1 Vtrùm virtus inſit nobis à natura? Non.

Niſi

Niſi intellectualis, & moralis ſecundum quandam inchoationem.

2 Vtrùm virtus poſſit cauſari in nobis ex aſſuetudine operum? Sic. Ordinans hominem ad bonum, quod ſecundum regulam rationis humanæ ſolum modificatur.

3 Vtrùm aliæ virtutes, præter theologicas, ſint in nobis per infuſionem? Sic. Vt ſunt proportionatæ virtutib. theologicis.

4 Vtrùm virtus quam acquirimus ex operum aſſuetudine, ſit eiuſdem ſpeciei cum virtute infuſa? Non.

QVÆSTIO LXIV.

De proprietatibus virtutum. Et primo de medio earum.

1 Vtrùm virtutes morales ſint in medio. Sic. Hoc eſt, in conformitate ad regulam rationis.

2 Vtrùm medium virtutis moralis ſit medium rationis magis quam rei? Sic. Imò rationis tantum. Excepto quòd in iuſtitia medium rationis eſt idem cum medio rei.

3 Vtrùm virtutes intellectuales cõſiſtãt in medio? Sic. Et ſpeculatiuæ, & practicæ.

4 Vtrùm virtutes theologicæ conſiſtant in medio? Non. Prout ipſarum virtutum regula eſt Deus. Licet prout earundem regula

regula ſumitur ex parte noſtra, aliter dicendum ſit.

QVAESTIO LXV.

De connexione virtutum.

1 Vtrùm virtutes morales ſint ad inuicem connexæ? Sic. Perfectæ.

2 Vtrùm virtutes morales poſſint eſſe ſine charitate? Non. Niſi acquiſitæ.

3 Vtrùm charitas poſſit eſſe ſine aliis virtutibus moralibus? Non.

4 Vtrùm fides, & ſpes, poſſint eſſe ſine charitate? Sic. Vt virtutes imperfectæ, non autem perfectæ, rationem habentes.

5 Vtrùm charitas poſſit eſſe ſine fide & ſpe? Non. In viatoribus.

QVAESTIO LVI.

De æqualite virtutum.

1 Vtrùm virtus poſſit eſſe maior, vel minor? Sic. In virtutibus & ſpecie differẽtibus abſolutè; & in virtutibus eiuſdẽ ſpeciei conditionaliter: hoc eſt, ſi virtus cõſideretur ex parte ſubiecti eã participantis.

2 Vtrùm omnes virtutes in eodem exiſtentes ſint æquales? Sic. Aequalitate proportionis. Licet nõ quantum ad ſpeciem, nec quantum ad inclinationem in actum,

3 Vtrùm virtutes morales præemineant intellectualibus? Non. Niſi ſecundum rationem virtutis. Aliàs, ſimpliciter loquendo, eſt econtrà.

4 Vtrũ iuſtitia ſit præcipua inter omnes virtutes morales? Sic. Simpliciter. Licet fortitudo ſit prima, & poſt fortitudinem temperantia, inter morales illas quæ ſunt circa paſſiones.

5 Vtrùm ſapientia ſit maxima inter virtutes intellectuales? Sic. Et tanquam architectonica.

6 Vtrùm charitas ſit maxima inter virtutes theologicas? Sic. Non quidem ex hoc, quod ſit circa maius obiectum: ſed ex hoc, quod ſe habet propinquius ad obiectum ſcilicet Deum.

QVAESTIO LXVII.

De duratione virtutum poſt hanc vitam.

1 Vtrùm virtutes morales cardinales maneant poſt hanc vitam? Sic. Perfectiſſimè in beatis. Secundum tamen ſuum formale tantũmodo ſumptæ in quantũ, ſcilicet & ratio beatorum erit rectiſſima, & vis appetitiua mouebitur totaliter ſecundũ ordinẽ rationis: ſecundũ ſtatum illum.

2 Vtrùm virtutes intellectuales maneant

neant poſt hanc vitam?Sic. Quo ad ſuum formale tantum, id eſt, quantum ad hoc: quod ibi mouebunt ſpecies intelligibiles: non autem phantaſmata.

3 Vtrùm fides maneat poſt hanc vitam? Non.Simul cum beatitudine.

4 Vtrùm ſpes maneat poſt mortem in ſtatu gloriæ?Non.

5 Vtrùm aliquid fidei, vel ſpei, remaneat in gloria ? Non. Niſi aliquid fidei in genere non tamen, vt fidei : ſed vt dicentis cognitionem. Hoc eſt, Remanet ibi cognitio:quę tamen eſt tunc alterius ſpeciei, id eſt, aperta ſuccedens ænigmaticæ cognitioni,quæ erat in fide.

6 Vtrùm remaneat charitas poſt hanc vitam in gloria ? Sic.Eadem numero.

QVAESTIO LXVIII.

De donis.

1 Vtrùm dona differant à virtutibus? Sic.Secundum rationem,non quidem nominis, ſed motionis : in quantum ſcilicet vtrunque perficit ad bene operãdum, ſed tamen donum mouet ad ſic operandũ ſecundum inſpirationem diuinam, & virtus ſecundum rationem humanam.

2 Vtrùm dona hominis ſint neceſſaria

ad ſalutem? Sic. Et in his rebus in quibus non ſufficit inſtinctus rationis, ſed eſt neceſſarius inſtinctus diuinus; & ad conſequendum finem ſupernaturalem.

3 Vtrùm dona Spiritus ſancti ſint habitus? Sic. Quibus homo perficitur ad promptè obediendum ſpiritui ſancto.

4 Vtrùm conuenienter ſeptem dona ſpiritus ſancti enumerentur? Sic.

5 Vtrùm dona ſpiritus ſancti ſint connexa? Sic. Sibi inuicem in charitate.

6 Vtrùm dona ſpiritus ſancti remaneāt in patria? Sic. Perfectiſſimè. Quò ad eſſentiam donorum.

7 Vtrùm dignitas donorum attendatur ſecundum enumerationem Iſaiæ cap. 11. Sic. Vt dicamus. Dona ſunt; ſapientia, intellectus, conſilium, fortitudo, ſcientia, pietas, timor Domini.

8 Vtrùm donis ſint præferendæ virtutes? Non. Sed econtrà: Niſi loquamur de theologicis.

QVÆSTIO LXIX.

De beatitudinibus.

1 Vtrùm beatitudines diſtinguantur à virtutibus & donis? Sic. Tanquam actus ab habitibus.

2 Vtrùm

2 Vtrùm præmia, quæ attribuuntur beatitudinibus, pertineant ad hāc vitam? Sic. Inchoatiuè. Licet ad aliam perfectiuè.

3 Vtrùm conuenienter Matth. 5. enumerentur beatitudines? Sic. Imò conuenientiſſimè.

4 Vtrùm præmia beatitudinem conuenienter enumerentur? Sic. Imò conuenientiſſimè.

QVÆSTIO. LXX.

De fructibus.

1 Vtrùm fructus ſpiritus ſancti, quos Apoſtolus ad Gal. 5. nominat, ſint actus? Sic. Actus ſcilicet hominis vt procedentes à Spiritu ſancto operante in nobis cum quadam ſuauitate.

2 Vtrùm fructibus à beatitudinibus differant? Sic. In quantũ ſcilicet omnes beatitudines illæ. Matth. 5. poſſunt dici fructus: ſed non omnes fructus poſſunt dici beatitudines.

3 Vtrùm fructus duodecim conuenienter enumerentur ab Apoſtolo? Sic. Et ſunt per ordinem: charitas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, manſuetudo, fides, modeſtia, continentia, caſtitas.

4 Vtrùm fructus ſpiritus ſancti contrarientur operibus carnis? Sic. Secundum cõmunem rationem vtrorumq;. Loquendo de operibus carnis ab Apoſtolo enumeratis Galat. 5. ſcilicet fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum ſeruitus, veneficia, inimicitiæ, contentiones, ęmulationes, iræ, rixę, diſſenſiones, ſectæ, inuidiæ, homicidia, ebrietates, comeſſationes.

QVAESTIO LXXI.

De vitiis, & peccatis, ſecundum ſe.

1 Vtrùm vitium contrarietur virtuti? Sic. Et peccatum, & malitia.

2 Vtrùm vitium ſit contrà naturam? Sic. Hoc eſt. Contra id, quod conuenit alicui ſecundum naturam ſuam.

3 Vtrùm vitiũ. i. habitus malus ſit peius, quam actus vitioſus? Non. Sed econtrà.

4 Vtrùm peccatum poſſit eſſe ſimul cum virtute? Non. Loquendo de peccato mortali, & de virtute infuſa.

5 Vtrùm in quolibet peccato ſit aliquis actus? Non. Vt puta: peccatum omiſſionis eſt quandoque (loquendo per ſe) abſque omni actu & interiori, & exteriori.

6 Vtrùm conuenienter diffiniatur peccatum

catum, eſſe dictum vel factum vel concupitum contra legem æternam? Sic.

QVAESTIO LXXII.
De diſtinctione peccatorum.

1 Vtrùm peccata differant ſpecie ſecundũ obiecta? Sic. Obiecta ſcilicet. Formalia.

2 Vtrùm conuenienter diſtinguantur peccata ſpiritualia à carnalibus? Sic.

3 Vtrùm peccata diſtinguantur ſpecie ſecundum cauſas? Non. Actiuas. Sed ſecundum finales.

4 Vtrùm peccatum conuenienter diſtinguatur in peccatum in Deum, in ſeipſum, & in proximum? Sic. Imò hęc eſt propriè diſtinctio ſecundum diuerſas peccatorum ſpecies.

5 Vtrùm diuiſio peccatorum, quæ eſt ſecundum reatum, diuerſificet ſpeciem? Non. Licet poſſit conſequi diuerſam peccatorum ſpeciem.

6 Vtrùm peccatum commiſſionis, & omiſſionis, differant ſpecie? Non. Specie formaliter ſumpta.

7 Vtrùm conuenienter diuidatur peccatum in peccatum cordis, oris, & operis? Sic. Tanquã in non diuerſas ſpecies completas; ſed in diuerſos gradus peccati.

8 Vtrùm ſuperabundantia & defectus, diuerſificent ſpecies peccatorum? Sic. Et contrarietatem inducunt.
9 Vtrum peccata diuerſificentur ſpecies ſecundum diuerſas circunſtantias? Non. Niſi circumſtantiarum ipſarum corruptiones à diuerſis motiuis proueniant.

QVÆSTIO LXXIII.

De comparatione peccatorum ad inuicem.

1 Vtrùm omnia peccata ſint connexa? Non. Imò & ſunt quandoque ad inuicem contraria.
2 Vtrùm omnia peccata ſint paria? Non.
3 Vtrùm grauitas peccatorum varietur ſecundum obiecta? Sic.
4 Vtrùm grauitas peccatorum differat ſecundum dignitatem virtutem, quibus opponuntur, Vt, ſcilicet maiori virtuti grauius peccatũ opponatur? Sic. Directè. Licet non ex parte effectus: eò quòd virtus quantò fuerit maior, tantò minora etiam peccata cohibet.
5 Vtrùm peccata carnalia ſint minoris culpæ: quam ſpiritualia? Sic. Sed tamen maioris infamiæ.
6 Vtrùm grauitas peccatorum attendatur ſecundum cauſam peccati? Sic. Propriam,

priam,id eſt, voluntatem & cauſam quaſi extrinſecam dummodo ſit finis.

7 Vtrùm circunſtantiæ aggrauent peccatum? Sic. Tripliciter. Vel transferendo peccatū. Cui veniunt, in aliud genus peccati: Vel multiplicãdo ſolum rationẽ peccati; Vel augendo ſolum deformitatẽ peccati, ex alia circunſtantia prouenientem.

8 Vtrùm grauitas peccati augeatur ſecundum maius nocumentum? Sic. Si nocumentum ſequatur per ſe, vel per accidens probabiliter, ex actu peccati: aut etiã ſi aliàs nocumentum ſit intentum, vel ſaltem præuiſum.

9 Vtrùm peccatum aggrauetur ratione perſonæ, in quam peccatur? Sic. Et ratione coniunctionis ad talem perſonam ſcilicet vel Deum, vel ſeipſum, vel proximum.

10 Vtrùm magnitudo perſonæ peccantis aggrauet peccatum? Sic. Ex deliberatione, non ex ſurreptione proueniens.

QVÆSTIO LXXIV.

De ſubiecto peccatorum.

1 Vtrùm voluntas poſſit eſſe ſubiectum peccati? Sic.

2 Vtrùm ſola voluntas ſit ſubiectum peccati? Non. Sed & omnes potentiæ, quæ

poſſunt ad ſuos actus moueri, vel ab ipſis reprimi, per voluntatem.

3 Vtrùm in ſenſualitate poſſit eſſe peccatum? Sic.

4 Vtrùm in ſenſualitate poſſit eſſe peccatum mortale? Non. Stando ſolum in ſenſualitate, id eſt, ſine conſenſu volũtatis.

5 Vtrùm peccatum poſſit eſſe in ratione? Sic. Dupliciter: Vel errando in cognitione veri, quod debet & poteſt ſcire, vel non dirigendo, ſecundum quod debet inordinatos motus aliarum virium.

6 Vtrùm peccatum moroſæ delectationis ſit in ratione? Sic.

7 Vtrùm peccatum conſenſus in actum ſit in ratione ſuperiori? Sic.

8 Vtrùm conſenſus in delectationem ſit peccatum mortale? Sic. Si in delectationem de re cogitata; quæ ſit res ſecundum ſe peccati mortalis.

9 Vtrùm in ratione ſuperiori poſſit eſſe peccatum veniale, ſecundum quòd eſt directiua inferiorum virium, id eſt, ſecundũ quòd conſentit in actum peccati? Sic. Hoc eſt. Ratio ſuperior, quãdo cõſentit in actũ peccati venialis, peccat ſolum venialiter,

10 Vtrùm in ratione ſuperiori, poſſit eſſe peccatum veniale, ſecundum ſeipſam.

id eſt,

id eſt,ſecũdũ quòd inſpicit rationes æternas? Sic. In ſubitis. i.ſubreptitiis, motibus.

QVÆSTIO LXXV.
De cauſis peccatorum, in generali.

1 Vtrùm peccatum habeat cauſam? Sic. Dificientem, id eſt, voluntatem, vt carentem directione regulæ ſuæ in agendo, vel etiam in non agendo.

2 Vtrùm peccatum habeat cauſam interiorem? Sic. Et proximam, ſcilicet rationem, voluntatémq; & remotam, ſcilicet imaginationem; appetitúmq; ſenſitiuũ.

3 Vtrùm peccatum habeat cauſam exteriorem? Sic. Dupliciter. Vel perſuadendo peccatum rationi hominis. Vel cauſando ſenſationem exteriorem, quæ moueat appetitum ſenſitiuum. Tamen nullam harum ſufficienter inducentem ad peccandum.

4 Vtrùm peccatum poſſit eſſe cauſa peccati? Sic. Secundum quatuor genera cauſarum.

QVAESTIO LXXVI.
De cauſis peccatorum, in ſpeciali.

1 Vtrùm ignorãtia poſſit eſſe cauſa peccati? Sic. Ignorantia, ſcilicet tollens ſcien-

tiam prohibentem actũ peccati. Et taliter peccare dicitur peccare, per ignorantiam.
2 Vtrùm ignorantia ſit peccatum? Sic. Vincibilis & eorũ, quæ quis ſcire tenetur.
3 Vtrùm ignorantia excuſet totaliter à peccato? Non. Niſi ſit aut inuincibilis, aut eorum, quæ talis homo ſcire non tenetur.
4 Vtrùm ignorãtia diminuat peccatum? Sic. Quæ non eſt directè, & per ſe, voluntaria: ſed indirectè, & per accidens.

QVAESTIO LXXVII.

De cauſa peccati, ex parte appetitus ſenſitiui.

1 Vtrùm voluntas moueatur à paſſione appetitus ſenſitiui? Sic. Indirectè tantum.
2 Vtrùm ratio poſſit ſuperari à paſſione, contra ſuam ſcientiam? Sic.
3 Vtrùm peccatum quod eſt ex paſſione, debeat dici ex infirmitate? Sic.
4 Vtrùm amor ſui ſit principium omnis peccati? Sic. Inordinatus.
5 Vtrùm conuenienter ponantur cauſæ peccatorum concupiſcentia carnis, concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ? Sic. Ad quæ tria etiam reducuntur omnes paſſiones, quæ ſunt cauſæ peccati.
6 Vtrùm peccatum alleuietur propter paſſionem? Sic. Præcedẽtem peccati actũ.

7 Vtrùm

7 Vtrùm paſſio totaliter excuſet à peccato? Non. Niſi quando ipſa actum ſequentem reddit totaliter inuoluntarium.

8 Vtrùm peccatum, quod eſt ex paſſione, poſſit eſſe mortale? Sic. Quando paſſionem inclinantem contra vltimum finem ratio deliberans poteſt reprimere, & non reprimit.

QVAESTIO LXXVIII.

De cauſa peccati, ex parte voluntatis: quæ dicitur malitia.

1 Vtrùm aliquis peccet ex certa malitia? Sic.

2 Vtrùm quicunque peccat ex habitu, peccet ex certa malitia? Sic.

3 Vtrùm quicunque peccat ex certa malitia, peccet ex habitu? Non.

4 Vtrùm ille, qui peccat ex certa malitia, grauius peccet: quam qui ex paſſione? Sic.

QVAESTIO LXXIX.

De cauſis exterioribus peccati. Et primò ex parte Dei.

1 Vtrùm Deus ſit cauſa peccati? Non. Neque directè, neque indirectè hoc poſſibile eſt.

2 Vtrùm actus peccati ſit à Deo? Sic. Et

vt eſt ens, & vt eſt actus: Licet non, vt eſt defectus peccati.

3 Vtrùm Deus ſit cauſa excæcationis, & indurationis? Sic. Prout important iuſtam ſubtractionem gratiæ. Licet non, vt ſunt motus animi auerſi à diuino lumine, & inhærentis malo culpæ.

4 Vtrùm excæcatio & obduratio; ordinentur ſemper ad ſalutem eius, qui cæcatur, & obduratur? Non. Sed quandoque.

QVAESTIO LXXX.

De cauſa peccati, ex parte diaboli.

1 Vtrũ diabolus ſit homini directè cauſa peccandi? Nõ. Sed ſolum ex parte obiecti, inſufficienter & per modũ perſuadentis.

2 Vtrùm diabolus poſſit inducere ad peccandum interius inſtigãdo? Sic. Phantaſiam & appetitum ſenſitiuum commouendo: non autem voluntatem interius inclinando.

3 Vtrùm diabolus poſſit, neceſſitatẽ inferre ad peccandum? Non. Licet poſſit aliquã inducere ex neceſſitate ad faciendum aliquẽ actũ, quod genere ſuo eſt peccatũ.

4 Vtrùm omnia peccata hominũ ſint, ex ſuggeſtione diaboli? Non. Niſi occaſionaliter, & indirectè.

QVAE

QVAESTIO LXXXI.

De cauſa peccati, ex parte hominis.

1 Vtrùm primum peccatum primi hominis traducatur per originem in poſteros? Sic. De fide.

2 Vtrùm alia etiam peccata primi parentis, vel proximorum parentum traducantur in poſteros? Non.

3 Vtrùm peccatum primi hominis tranſeat per originem in omnes homines? Sic. De fide.

4 Vtrùm ſi aliquis ex humana carne formaretur miraculosè, contraheret originale peccatum? Non.

5 Vtrùm ſi Adam non peccaſſet, Eua peccante, filij originale peccatum contraherent? Non.

QVAESTIO LXXXII.

De originali peccato, quantum ad ſuam eſſentiam.

1 Vtrùm originale peccatum ſit habitus? Sic. Non quidem potentiæ ad agendum; ſed naturæ: quo malè ſe habet, tanquam languida.

2 Vtrùm in vno homine ſint multa originalia peccata? Non, Sed vnum numero.

3 Vtrùm

3 Vtrùm peccatum originale ſit concupiſcentia? Sic. Materialiter. Licet formaliter ſit defectus iuſtitiæ originalis.

4 Vtrùm peccatum originale ſit æquale in omnibus? Sic.

QVAESTIO LXXXIII.

De ſubiecto originalis peccati.

1 Vtrùm peccatum originale ſit magis in carne, quàm in anima? Nó. Sed econtra. Tanquam in ſubiecto. Licet ſit in carne, id eſt, in ſemine corporali, tanquam in cauſa inſtrumentali.

2 Vtrùm peccatum originale ſi per prius in eſſentia animæ, quam in potentiis? Sic.

3 Vtrùm peccatum originale per prius inficiat voluntatem, quam alias potentias? Sic. Infectione conſiderata ſecundum inclinationem ad actum.

4 Vtrùm prædictæ potentiæ, ſcilicet generatiua, concupiſcibilis, & ſenſus tactus, ſint magis infectæ, quàm aliæ? Sic.

QVÆSTIO LXXXIV.

De cauſa peccati: ſecundùm quòd vnum peccatum eſt cauſa alterius.

1 Vtrùm cupiditas ſit radix omnium peccatorum? Sic. Loquendo de cupiditate diuitiarum.

2 Vtrùm ſuperbia ſit initium omnis peccati?Sic. Superbia, id eſt, inordinatus appetitus propriæ excellentiæ.

3 Vtrùm propter auaritiam & ſuperbiam, ſint alia peccata ſpecialia quæ dici debeant capitalia? Sic. Quædam alia.

4 Vtrùm conuenienter dicantur ſeptem vitia capitalia? Sic.Scilicet,inanis gloria, gula,luxuria,auaritia,accidia,inuidia, ira.

QVÆSTIO LXXXV.

De effectibus peccati. Et primò quantum ad corruptionem naturæ.

1 Vtrùm peccatum diminuat bonum naturæ? Sic. Accipiendo bonum naturæ pro naturali inclinatione ad virtutem.

2 Vtrùm totum bonum humanæ naturæ poſſit auferri per peccatum?Non.Et impoſſibile eſt hoc, ſcilicet quòd naturæ inclinatio ad virtutem tollatur totaliter per peccatum;etiam in damnatis.

3 Vtrùm conuenienter ponantur vulnera toti naturæ humanæ ex peccato primi parentis inflicta, Infirmitas, Ignorantia, Malitia,& concupiſcentia?Sic.Quæ etiam quatuor ex aliis peccatis hominũ in vnoquoque plus, & minus,conſequuntur.

4 Vtrùm priuatio modi, ſpeciei,& ordinis,

nis, ſit effectus peccati? Sic. Vel totaliter auferens, vel ſolum diminuens ipſum modum, ſpeciem, & ordinem.

5 Vtrùm mors, & alij defectus corporales, ſint effectus peccati? Sic. Per accidens tantum.

6 Vtrùm mors, & alij defectus ſint naturales homini? Non. Imo ſunt contra naturam particularem, & contra inclinationem formæ. Licet ſecundum naturam & vniuerſalem; & materię ſibi derelictæ, ſint naturales.

QVAESTIO LXXXVI.

De effectibus peccati: quantum ad maculam.

1 Vtrùm peccatum cauſet aliquam maculam in anima? Sic. Metaphoricè dictã.

2 Vtrùm macula maneat in anima poſt actum peccati, id eſt, etiam tranſeunte actu peccati? Sic.

QVAESTIO LXXXVII.

De effectibus peccati, quantũ ad reatũ pœnæ.

1 Vtrùm reatus pœnæ ſit effectus peccati? Sic. Triplex. Scilicet à ſeipſo, à Deo, ab homine gubernante, proueniens: hoc eſt, punitio pro peccato ab his tribus prouenire poteſt.

2 Vtrùm

2 Vtrùm peccatum poſſit eſſe pœna peccati? Sic. Per accidens.

3 Vtrùm aliquod peccatũ inducat reatum pœnæ æternæ? Sic. Auferẽs charitatẽ.

4 Vtrùm peccato debeatur pœna infinita ſecundum quantitatem? Non. Secundum quantitatem molis; licet eam inducat ſecundum quantitatem durationis.

5 Vtrùm omne peccatũ inducat reatum pœnæ æternæ? Non. Sed ſolum mortale.

6 Vtrùm reatus pœnæ poſſit remanere poſt peccatũ. i. poſt remiſſionem peccati? Sic. Pœnæ ſatisfactoriæ, id eſt, temporalis. Licet non pœnæ ſimpliciter. i. æternæ.

7 Vtrùm omnis pœna ſit propter aliquam culpam? Sic. Propriam, vel alienam, vel actualem, vel originalẽm; aut principaliter, aut conſequenter ſeu reductiuè.

8 Vtrùm aliquis puniatur pro peccato alterius? Non. In bonis animæ. Sed in bonis corporalibus.

QVAESTIO LXXXVIII.

De his quæ diſtinguuntur ſecundum reatum, id eſt, de peccato veniali & mortali.

1 Vtrùm veniale peccatum conuenienter diuidatur contra mortale? Sic.

2 Vtrùm peccatum mortale & veniale diffe

differant genere? Sic. Secundum quòd genus vel ſpecies actus determinantur ex obiecto.

3 Vtrùm peccatum veniale ſit diſpoſitio ad mortale? Sic. Et directè ex parte agentis, in quantum ſcilicet augmentatur habitus ex multiplicatis actibus venialium. Et indirectè, id eſt, per remotionem prohibentis, id eſt ſubiectionis voluntatis ad ordinem debitum.

4 Vtrùm peccatum veniale poſſit fieri mortale? Non. Niſi ex parte agentis. Inquantum, ſcilicet peccans vel conſtituit finem vltimum in peccato veniali; quod facit; vel refert ipſum veniale ad mortale (puta, ordinando verbum iocoſum ad fornicationem.

5 Vtrùm circunſtantia poſſit facere de veniale mortale? Non. Niſi afferat deformitatem alterius generis verum tamen tunc non eſt amplius circunſtantia formaliter, id eſt, vt circunſtantia; ſed ſtat loco differentiæ ſpecificæ.

6 Vtrùm peccatum mortale poſſit fieri veniale? Non. Niſi propter imperfectionẽ actus, id eſt, propter hoc, quòd actus de ſe mortalis non eſt à ratione deliberatus.

QVAE

QVAESTIO LXXXIX.

De peccato veniali ſecundum ſe

1 Vtrùm peccatum veniale cauſet maculam in anima? Non. Niſi ſecũdum quid.

2 Vtrùm conuenienter peccata venialia deſignentur. 1. Corint. 3. per lignum, fœnum, & ſtipulam? Sic.

3 Vtrùm homo in ſtatu innocentiæ potuerit peccare venialiter? Non.

4 Vtrùm angelus bonus vel malus poſſit peccare venialiter? Non.

5 Vtrùm primi motus ſenſualitatis in infidelibus ſint peccata mortalia? Non. Si motibus ipſis non conſentiant. Quando ſcilicet ipſi primi motus ſunt de re, quæ eſt in ſe peccatum mortale.

6 Vtrùm peccatum veniale poſſit eſſe in aliquo cum ſolo originali? Non.

QVÆSTIO XC.

De lege; in communi.

1 Vtrùm lex ſit aliquid rationis? Sic.

2 Vtrùm lex ordinetur ſemper ad bonum commune? Sic. Propriè dicta.

3 Vtrùm ratio cuiuſlibet ſit factiua legis? Non. Sed ratio pertinens vel ad totam multitudinem, vel ad perſonam publicam totius multitudinis curam habentem.

4 Vtrùm

4 Vtrũ promulgatio ſit de ratione legis? Sic. Ad hoc, vt lex vim obligandi habeat.

QVAESTIO XCI.
De diuerſitate legum.

1 Vtrũ ſit aliqua lex æterna? Sic. Diuina.

2 Vtrùm in nobis ſit aliqua lex naturalis? Sic. Quæ eſt participatio legis æternæ in nobis.

3 Vtrùm fuerit neceſſarium, eſſe aliquam legem diuinam? Sic. Ad directionem humanæ vitæ. Etiam data lege naturali & lege humana.

4 Vtrùm lex diuina ſit vna tantum? Nõ. Sed duplex, ſcilicet lex vetus, & lex noua.

5 Vtrùm ſit aliqua lex fomitis? Sic. Quæ eſt inclinatio ſenſualitatis, in pœnam ex lege diuina per diuinam iuſtitiam conſequẽs hominẽ dignitate propria deſtitutũ.

QVAESTIO XCII.
De effectibus legis.

1 Vtrùm effectus legis ſit facere homines bonos? Sic. Vel ſimpliciter vel ſecundum quid.

2 Vtrùm legis actus conuenienter aſſignentur imperare, prohibere, permittere, punire, Sic.

QVÆSTIO XCIII.

De ſingulis legibus. Et primò de lege æterna.

1 Vtrùm lex æterna ſit ſumma ratio in Deo exiſtens? Sic. Secundum quòd eſt directiua omnium actuum, & motionum, in ordine ad bonum commune, & Verbo æterno expreſſa.

2 Vtrùm lex æterna ſit omnibus nota? Sic. Secundum quòd eſt in ſuo effectu, id eſt, ſecundum aliquam noſtram cognitionem veritatis. Licet non ſecundum quod eſt in ſeipſa.

3 Vtrùm omnis à lege æterna deriuetur? Sic. In quantũ participãs de ratione recta.

4 Vtrùm neceſſaria & æterna ſubiiciantur legi æternę? Non. Pertinẽtia ad eſſentiam diuinam. Licet de creatis aliter dicendum ſit.

5 Vtrùm naturalia contingentia ſubſint legi æternæ? Sic. Imo & omnes motus, & actiones totius naturæ creatæ.

6 Vtrùm omnes res humanæ ſubiiciantur legi æternæ? Sic. Et boni, & mali homines.

QVÆSTIO XCIV.

De lege naturali.

1 Vtrùm

1 Vtrùm lex naturalis ſit habitus? Non. Propriè, & eſſentialiter: licet ſit id, quod habitu tenetur.

2 Vtrùm lex naturalis contineat plura præcepta? Sic. Secundum ordinem inclinationum naturalium. Fundata tamen quodammodò ſuper principium vnum ſcilicet, bonum eſt faciendum, atque proſequendum, & malum eſt vitandum.

3 Vtrùm omnes actus virtutum ſint de lege naturæ? Sic. Prout ſunt virtuoſi. Licet non, prout in propriis ſpeciebus conſiderantur.

4 Vtrùm lex naturæ ſit vna apud omnes? Sic. Quantum ad prima principia communia & ſecundum rectitudinem, & ſecundum notitiam. In quantum, ſcilicet apud omnes iſtud & rectum & cognitum naturaliter, pro vero eſt; vt ſecundum rationem agatur.

5 Vtrùm lex naturæ mutari poſſit? Non. Per modum ſubtractionis. Quantum ad prima principia ipſius legis. Licet poſſit mutari per modum additionis id eſt, quod aliqua addantur ſupra legem naturalem.

6 Vtrùm lex naturæ poſſit à corde hominis aboleri? Non. Quantum ad principia communiſſima: & in vniuerſali.

QVAE

QVÆSTIO XCV.

De lege humana.

1 Vtrùm fuerit vtile; aliquas leges poni ab hominibus? Sic. Imo & neceſſarium: ad pacem hominum, & virtutem.

2 Vtrùm omnis lex humanitus poſita deriuetur à lege naturali? Sic. In quantum habet de ratione legis.

3 Vtrùm Iſidorus conuenienter qualitatem legis poſitiuæ deſcribat, dicens, quòd lex poſitiua debet eſſe congrua & religioni, & diſciplinæ, & ſaluti; honeſta, iuſta, poſſibilis ſecundum naturam, ſecundum patriæ conſuetudinem; loco, tempori conueniens; neceſſaria, vtilis, manifeſta, pro communi vtilitate ciuium ſcripta? Sic.

4 Vtrùm Iſidorus conuenienter ponat diuiſionem legum? Sic. Secundum variam conſiderationem.

QVÆSTIO XCVI.

De poteſtate legis humanæ.

1 Vtrùm lex humana debeat poni in communi? Sic. Hoc eſt. Lex ad multa reſpicere debet; Et ſecundum negotia, & ſecundum tempora.

2 Vtrùm ad legem humanam pertineat,

omnia vitia cohibere? Non. Sed; ſolum grauiora; à quibus poſſibile eſt maiorem partem multitudinis abſtinere.
3 Vtrùm lex humana præcipiat actus omnium virtutum? Non. Sed ſolum illos, qui ſunt ordinabiles ad bonum cõmune.
4 Vtrùm lex humana imponat homini neceſſitaté in foro conſcientiæ? Sic. Iuſta.
5 Vtrùm omnes ſubiiciantur legi? Sic. Qui ſubduntur poteſtati ferentis legem.
6 Vtrùm ei, qui ſubditur legi, liceat præter verba legis agere? Sic. In caſu, quo obuatio verborum legis eſſet communi ſaluti damnoſa.

QVAESTIO XCVII.

De mutatione legum.

1 Vtrùm lex humana debeat mutari aliquo modo? Sic. Duplici de cauſa. Vel rationis. ſ. quando procedit de imperfecto ad perfectũ in mutatione legis: Vel cauſa hominũ alterius cõditionis morũ à primis.
2 Vtrùm lex humana ſemper ſit mutanda, quando occurrit aliquid melius? Non. Niſi vel maxima, euidentiſſimáque vtilitas, vel maxima neceſſitate, id expoſcat hoc (quod in eundem ſenſum tandem edit) niſi ex alia parte tantùm communi

ſalu

ſaluti recompenſetur, quantum ex iſta parte ei derogatur.

3 Vtrùm conſuetudo poſſit obtinere vim legis? Sic. Et abolere legem, & interpretari ipſam. Dummodo ſit conſuetudo vera (ad quod multa requiruntur): non autem corruptela, ſiue abuſus.

4 Vtrùm rectores multitudinis poſſint in legibus humanis diſpenſare? Sic. Non ad libitum, ſine cauſa: ſed cum debito pondere, & menſura.

QVAESTIO XCVIII.

De lege veteri.

1 Vtrũ lex vetus fuerit bona? Sic. Abſque omni dubio. Sed ſimpliciter imperfecta.

2 Vtrùm lex vetus fuerit à Deo? Sic. Viuo, & vero; qui eſt pater Domini noſtri IESV Chriſti.

3 Vtrùm lex vetus data fuerit per Angelos? Sic.

4 Vtrùm lex vetus dari debuerit ſoli populo Iudæorum? Sic. Et alia beneficia ſpecialia.

5 Vtrùm omnes homines obligarentur ſeruare legẽ veterem? Non. Niſi quantum ad præcepta naturæ ibi contenta.

6 Vtrùm lex vetus conuenienter data

fuerit tempore Moyſis? Sic. Imo & conuenientiſſimè.

QVÆSTIO XCIX.

De præceptis legis veteris.

1 Vtrùm in lege veteri contineatur ſolum vnum præceptum? Non. Niſi ſecundum ordinem ad vnum finem. Hoc eſt. Præcepta legis veteris ſunt vnum præceptum ſecundum quod ordinantur ad vnũ finem: ſunt autem multa ſecundum diuerſitatem eorum, quæ ordinantur ad illum finem.

2 Vtrùm lex vetus contineat præcepta moralia? Sic.

3 Vtrùm lex vetus contineat præcepta cæremonialia, præter moralia? Sic.

4 Vtrùm in lege veteri, præter præcepta moralia, & cæremonialia, ſint etiam præcepta iudicialia? Sic.

5 Vtrùm aliqua alia præcepta contineantur in lege veteri præter moralia, cæremonialia & iudicialia? Non. Licet omnia alia ordinentur ad horum trium præceptorum obſeruationem.

6 Vtrùm lex vetus debuerit inducere ad obſeruantiam præceptorum per temporales promiſſiones, & cõminationes? Sic.

QVAE

QVÆSTIO. C.

De ſingulis generibus præceptorum veteris legis. Et primò de præceptis moralibus.

1 Vtrùm omnia præcepta moralia pertineant ad legẽ naturæ? Sic. Diuerſimodè. Hoc eſt. Vel ita, vt ſtatim per ſe quiſque de his diiudicet: vel ita, vt adminiculo ſapientum: vel ita, vt inſtructione diuina, per quam inſtruimur de diuinis.

2 Vtrùm præcepta moralia legis ſint de omnibus actibus virtutum? Sic. Proportione tamen illorum ſeruata.

3 Vtrùm omnia præcepta moralia veteris legis reducantur ad decem præcepta decalogi? Sic. Diuerſimodè: ſcilicet vel vt principia in concluſionibus, vel vt concluſiones in principiis.

4 Vtrùm præcepta decalogi conuenienter diſtinguantur? Sic. Tria in ordine ad Deum, & ſeptẽ in ordine ad proximum.

5 Vtrùm præcepta decalogi conuenienter enumerentur? Sic.

6 Vtrùm conuenienter ordinentur decem præcepta decalogi? Sic.

7 Vtrùm præcepta decalogi conuenienter tradantur? Sic.

8 Vtrùm præcepta decalogi ſint diſpen-

ſabilia?Non.Formaliter loquendo, id eſt, ſumpta quantum ad rationem iuſtitiæ, quam continent.Licet,ſi ſumantur, vt res tantum,ſint quandoq; à Deo diſpenſabilia illa,quæ ordinantur ad proximum.

9 Vtrùm modus virtutis cadat ſub præcepto legis?Non.Quantum ad hoc, quòd aliquis ex habitu virtutis operetur. Licet, quantum ad hoc, quòd aliquis operetur ſciens vel ignorans, cadat ſub præcepto. Quod autem operetur volens cadit quidem ſub præcepto legis diuinæ: non autem humanæ.

10 Vtrùm modus charitatis cadat ſub præcepto diuinæ legis?Non.Niſi ſub præcepto illo: Diliges Dominum Deum tuum;& diliges proximum tuum.

11 Vtrùm conuenienter diſtinguantur alia moralia præcepta legis præter decalogum?Sic. Vt quædam ſuperaddita decalogo.& reducibilia ad ipſum.

11 Vtrùm præcepta moralia veteris legis iuſtificarēt?Nō.Propriè,iuſtitiā cauſando.

QVÆSTIO CI.

De præceptis cæremonialibus.

1 Vtrùm ratio præceptorum cæremonialium in hoc conſiſtat, quòd pertinent ad

ad cultum Dei?Sic.Propriè.

2 Vtrùm præcepta cæremonialia ſint figuralia? Sic. Et futuræ veritatis manifeſtandæ in patria;& Chriſti,qui eſt via ducens ad illam patriæ veritatem.

3 Vtrùm cæremonialia præcepta debuerint eſſe multa? Sic. Ex parte hominum tum bonorum,tum malorum.

4 Vtrùm cæremoniæ veteris legis conuenienter diuidantur in ſacrificia ſacra,ſacramenta,& obſeruantia?Sic.

QVÆSTIO CII.

De cauſis cæremonialium præceptorum.

1 Vtrùm præcepta cæremonialia habeant cauſam? Sic.Imo & cauſas rationabiles.Ex ordine ad aliquem finem.

2 Vtrùm cæremonialia præcepta habeāt cauſam figuralē tātū?Non. Sed & literalē.

3 Vtrùm poſſit aſſignari conueniens ratio cæremoniarum, quæ ad ſacrificia pertinent? Sic. Ex parte,qua ordinabantur & ad cultum Dei,& ad figurandum Chriſtū.

4 Vtrùm aſſignari poſſit ſufficiens ratio cæremoniarum ,quæ ad ſacra pertinent? Sic. Tum ex parte , qua ad cultum Dei; Tum ex parte , qua ad figurandum Chriſtum,ordinabantur.

5 Vtrùm ſacramentorum veteris legis conueniens cauſa eſſe poſſit? Sic. Et literalis & figuralis.

6 Vtrùm fuerit aliqua rationabilis cauſa obſeruantiarum cæremonialium? Sic. Duplici reſpectu. In quantum, ſcilicet rationes obſeruantiarum talium reſpiciebam vel cultum diuinum, vel aliquid ad Chriſtum pertinens.

QVAESTIO CIII.

De duratione præceptorum ceremonialium.

1 Vtrùm cæremoniæ legis fuerint ante legem? Non. Licet aliquæ cæremoniæ fuerint ante legem.

2 Vtrùm cæremoniæ veteris legis haberent virtutem iuſtificandi tempore legis? Non. Ab immunditia mentis. Licet ab immunditia corporis.

3 Vtrùm cæremoniæ legis veteris ceſſauerint in aduentu Chriſti? Sic.

4 Vtrùm poſt paſſionem Chriſti legalia poſſint ſeruari ſine peccato mortali? Non.

QVAESTIO CIV.

De præceptis iudicialibus.

1 Vtrùm ratio præceptorum iudicialium conſiſtat in hoc, quòd ſunt ordinantia

tia ad proximum? Sic. Et in hoc; vt non habeant vim obligandi ex ſola ratione, ſed ex inſtitutione diuina.
2 Vtrùm præcepta iudicialia aliquid figurent? Sic. Ex conſequenti. Licet non primò, & per ſe.
3 Vtrùm iudicilia præcepta veteris legis perpetuam obligationem habeant? Non. Sed euacuata ſunt per aduentum Chriſti: aliter tamen, quam cæremonialia.
4 Vtrùm præcepta iudicialia poſſint habere aliquã certã diſtinctionẽ? Sic. Secundum diſtinctionẽ ordinationis humanæ.

QVÆSTIO CV.

De ratione præceptorum iudicialium.

1 Vtrùm conuenienter lex vetus de principibus ordinauerit? Sic. Et optimè.
2 Vtrùm conuenienter tradita fuerint præcepta iudicialia quantum ad popularium conuictum? Sic. Et ſufficienter.
3 Vtrùm iudicialia præcepta ſint conueniẽter tradita quantum ad extraneos? Sic. Et quò ad conuerſationem pacificam, & quòd ad conuerſationem hoſtilem, cũ eis.
4 Vtrùm lex vetus conuenienter ediderit præcepta circa domeſticas perſonas? Sic. Tùm circa dominum & ſeruum; tum

circa virum & vxorem, tum circa patrem & filium.

QVAESTIO CVI.

De lege Euangelica, quæ dicitur lex noua. Et primo de ipſa ſecundum ſe.

1 Vtrùm lex noua ſit lex ſcripta? Non. Principaliter. Sed eſt lex in corde indita. Licet ſecundario ſit lex ſcripta.

2 Vtrùm lex noua iuſtificet? Sic. Quo ad ſuum principale tantummodò conſiderata, id eſt, quò ad gratiam ſpiritus ſancti, non quò ad literam ſolam Euangelij.

3 Vtrùm lex noua debuerit dari à principio mundi? Non.

4 Vtrùm lex noua ſit duratura vſque ad finem mundi? Sic. Sed tamen ſtatus mundi variandus eſt ſub eadem lege: in quantum homines diuerſimodè ſe habebunt ad ipſam; ſecundum diuerſa loca, & tempora, & perſonas.

QVAESTIO CVII.

De comparatione legis nouæ ad veterem.

1 Vtrùm lex noua ſit alia à lege veteri? Sic. Secundum diuerſitaté perfecti, & imperfecti. Licet non ſecũdum diuerſitatem ſpeciei; in quantum, ſcilicet non ordinantur ad diuerſos fines iſtæ leges, ſed tãtum

ad

ad vnum.ſcilicet vt homines verè ſubdantur Deo vtriuſque legiſlatori.

2 Vtrùm lex noua legem veterem impleat?Sic.Inquantum ſupplet illud, quod veteri legi deerat.

3 Vtrùm lex noua in lege veteri contineatur?Sic.Vt fructus, id eſt,plenum frumentum,in ſpica.

4 Vtrùm lex noua ſit grauior,quam vetus?Non.Ex parte operum exteriorum.

QVAESTIO CVIII.

De his, quæ continentur in lege noua.

1 Vtrùm lex noua debeat, aliquos exteriores actus præcipere, & aliquos prohibere?Sic.

2 Vtrùm lex noua ſufficienter exteriores actus ordinauerit ? Sic. Tum determinanda determinando, tum non determinanda non determinando.

3 Vtrùm lex nòua hominẽ circa interiores actus ſufficiẽter ordinauerit ? Sic. Imo & totã informationẽ Chriſtianæ vitę.Per ſermonẽ Domini in monte, Matth.5.6.7.

4 Vtrùm conuenienter in lege noua ſint propoſita conſilia quædam determinata? Sic.Perpetua paupertas,perpetua caſtitas, perpetua obedientia.

QVAESTIO CIX.

De Gratia Dei. Et primò de neceſſitate gratiæ.

1 Vtrùm ſine gratia Dei poſſit homo aliquod verum cognoſcere? Sic. Non tamen ſine auxilio Dei mouentis intellectum ad actum hunc.

2 Vtrùm homo poſſit velle, & facere aliquod bonum, abſque gratia? Non. Maximè in ſtatu naturæ corruptæ.

3 Vtrùm homo poſſit diligere Deum ſuper omnia ex ſolis naturalibus ſine gratia? Non. Vt in ſtatu naturæ corruptæ.

4 Vtrùm homo ſine gratia poſſit per ſua naturalia implere legis præcepta? Non. In ſtatu naturæ corruptæ: nec quantum ad modum implendi. Licet in ſtatu naturæ integræ potuerit; quantum ad ſubſtantiam præceptorum, ſolummodo.

5 Vtrùm homo poſſit ſine gratia mereri vitam æternam? Non.

6 Vtrùm homo ſeipſum ad gratiam præparare poſſit per ſeipſum, abſque auxilio gratiæ? Non. Expone ly auxilio gratiæ. i. auxilio gratuito Dei interius mouentis.

7 Vtrùm homo poſſit reſurgere à peccato ſine auxilio gratiæ? Non. Expone ly auxilio gratiæ, id eſt, auxilio & gratuitæ

motionis

motionis diuinæ,& doni habitualis: quod gratia iuſtificans vocatur.

8 Vtrùm homo ſine gratia poſſit non peccare? Non. In ſtatu naturæ corruptæ.

9 Vtrum ille, qui iam conſecutus eſt gratiam poſſit: per ſeipſum operari bonum, & vitare peccatum, abſque auxilio gratiæ? Non. Exponendo licet auxilio gratiæ, id eſt, gratuita motione Dei & ad recte agendum, & ad vitandum peccatum.

10 Vtrùm homo in gratia conſtitutus indigeat auxilio gratiæ ad perſeuerandũ? Sic. Exponendo licet auxilio gratiæ, id eſt. auxilio diuino hominũ ipſum dirigente, & contra tentationũ impulſus protegēte.

QVAESTIO CX.

De gratia Dei: quantum ad eius eſſentiam.

1 Vtrùm gratia ponat aliquid in anima? Sic. Aliquod ſupernaturale donum.

2 Vtrùm gratia ſit qualitas in anima? Sic. Gratia, id eſt, ſupernaturale donum.

3 Vtrùm gratia ſit idē, quod virtus? Nō.

4 Vtrùm gratia ſit in eſſentia animæ ſicut in ſubiecto? Sic.

QVAESTIO CXI.

De diuiſione gratiæ.

1 Vtrùm gratia conuenienter diuidatur per gratiam gratum facientem,& gratiã gratis datam?Sic. Hoc eſt.Per gratiam, quæ gratis datur, atque etiam iuſtificat coram Deo,& per gratiam,quæ gratis da- ſed coram Deo non iuſtificat.

2 Vtrùm gratia conuenienter diuidatur per operantem,& cooperanté? Sic. Et sũpta pro auxilio diuino mouente, & ſumpta pro habituali dono animę inhærente.

3 Vtrùm gratia conuenienter diuidatur in præuenientem, & ſubſequentem? Sic. Siue pro auxilio diuino;ſiue pro habituali dono,ſumatur.

4 Vtrùm gratia gratis data conuenienter ab Apoſtolo diuidatur?Sic. Vt dicatur nouemcuplex, ſcilicet ſermo ſapientiæ, ſermo ſcientiæ,fides (id eſt, idoneitas ad inſtruendum alios de pertinentibus ad fidem catholicam) gratia ſanitatum,operatio virtutum(id eſt,miraculorum)prophetia,diſcretio ſpirituum, genera linguarũ, interpretatio ſermonum,1.Corinth. 12.

3 Vtrùm gratia gratis data ſit dignior, quã gratia gratũ faciens?Nõ. Sed econtrà.

QVAESTIO CXII.

De cauſa gratiæ.

1 Vtrùm

1 Vtrùm ſolus Deus ſit cauſa gratiæ? Sic.

2 Vtrùm requiratur aliqua præparatio, ſeu diſpoſitio, ad gratiam habitualem, id eſt, iuſtificantem ſuſcipiendam ex parte hominis? Sic. Et de neceſſitate requiritur.

3 Vtrùm neceſſariò detur gratia præparanti ſe ad gratiam: ſiue facienti, quod in ſe eſt? Non. Secundum quòd præparatio eſt à libero arbitrio, tantum: ſed ſecundú quod eſt à Deo ad id, id eſt, ad receptionem gratiæ nos præparante.

4 Vtrùm gratia ſit maior in vno, quàm in alio? Sic. Ex parte ſubiecti conſiderando eam.

5 Vtrùm homo poſſit ſcire, ſe habere gratiam? Non. Per certitudinem. Niſi ex ſpeciali reuelatione diuina.

QVAESTIO CXIII.

De effectibus gratiæ. Et primò de iuſtificatione.

1 Vtrùm iuſtificatio impij ſit remiſſio peccatorum? Sic. Non tamen ſola.

2 Vtrũ ad remiſſioné culpæ, quę eſt iuſtificatio impij, requiratur gratię infuſio? Sic.

3 Vtrùm ad iuſtificationem impij requiratur motus liberi arbitrij? Sic. Impij habenti vſum liberi arbitrij.

4 Vtrùm

4 Vtrùm ad iuſtificationem impij requiratur motus fidei? Sic. Quo ſcilicet motu mens hominis primò conuertitur in Deū.
5 Vtrùm ad iuſtificationem impij requiratur motus liberi arbitrij in peccatū? Sic. Deteſtantis ipſum. Et motus eiuſdem arbitrij per deſideriū tendentis in iuſtitiā.
6 Vtrùm remiſſio peccatorum debeat numerari inter ea, quæ requiruntur ad iuſtificationem impij? Sic. Tanquam peruētio ad finē motus, qui dicitur iuſtificatio.
7 Vtrùm iuſtificatio impij fiat ſucceſſiuè? Non. Sed in inſtanti.
8 Vtrùm gratiæ infuſio ſit prima ordine naturæ inter ea, quæ requiruntur ad iuſtificationem impij? Sic. Secundum autem eſt motus liberi arbitrij erga Deum: Tertium eſt motus liberi arbitrij contra peccatum: quartum eſt remiſſio culpæ.
9 Vtrùm iuſtificatio impij ſit maximum opus Dei? Sic. Magnitudine, non quidem modi agendi, neque facti ſecundum quātitatem abſolutam, ſed facti ſecundum quantitatem proportionis; conſiderata.
10 Vtrùm iuſtificatio impij ſit opus miraculoſum? Non. Si id, quod ex parte formæ inductæ in talem materiam, attendatur, licet ſit miraculoſum: ſi attendatur,

licet

licet ſit miraculoſum.ſi attendatur, quod ſola virtute diuina fieri poteſt: ſi verò attendatur ſolitus ordo cauſandi effectum ipſum?iuſtificatio quandoque eſt miraculoſa (vt quando fit modo inconſueto.) quandoque non eſt miraculoſa (quando, ſcilicet modo conſueto)

QVAESTIO CXIIII.

De merito: quod eſt effectus gratiæ.

1 Vtrùm homo poſſit, mereri aliquid à Deo? Sic. Secundum præſuppoſitionem diuinæ ordinationis non aliter.

2 Vtrùm aliquis poſſit ſine gratia; mereri vitam æternam?Non.Neque etiam in ſtatu naturæ integrę hoc potuit.

3 Vtrùm homo in gratia conſtitutus poſſit mereri ex condigno vitam æternã? Sic. Loquendo de opere eius meritorio, ſecundum quod procedit ex gratia ſpiritus ſancti.Licet nòn,ſecundum quòd procedit ex libero hominis arbitrio tantum: neque ſecundum ſubſtantiam operis.

4 Vtrùm gratia ſit principium meriti principalius per charitatem, quam per alias virtutes? Sic. Et vt ex diuina ordinatione:& vt ex libero arbitrio,pendet actus meritorius.

5 Vtrùm

5 Vtrùm homo poſſit mereri ſibi primam gratiam? Non.

6 Vtrùm homo poſſit alteri mereri primam gratiam? Non. Merito condigni. Niſi ſolus Chriſtus.

7 Vtrùm homo poſſit mereri ſibi reparationem poſt lapſum futurum? Non. Neque merito condigni, neque merito congrui.

8 Vtrùm homo poſſit mereri augmentum gratiæ, vel charitatis? Sic. Merito etiam condigni.

9 Vtrùm homo poſſit mereri perſeuerantiam? Non. Perſeuerantiam viæ. Licet poſſit mereri perſeuerantiam gloriæ.

10 Vtrùm temporalia bona cadant ſub merito? Sic. Directè, & ſimpliciter: prout ſunt vtilia, ad opera virtutum: Vel ſecundum quid tantùm: prout ſecundum ſe conſiderantur.

Prima Secundæ Finis.

SECVN

SECVNDA SECVNDÆ.

D. THOMÆ ECCLESIÆ SANCTÆ DOCTORIS.

QVAESTIO PRIMA

De tribus virtutibus theologicis. Et primò, de Fide: Quantum ad eius obiectum.

1 VTRVM veritas prima ſit obiectum fidei? Reſp. Sic. Formale, id eſt, ratione cuius omnia credibilia, creduntur. Non enim aſſentitur fides theologica alicui niſi quia à Deo reuelatum eſt.

2 Vtrùm obiectum fidei ſit aliquid complexum, per modum enunciabilis? Sic. Ex parte hominis credentis: licet non ex parte rei creditæ.

3 Vtrùm fidei poſſit ſubeſſe falſum? Non. Ita quod impoſſibile eſt: quod aliquid, prout cadit ſub fide, ſit falſum.

4 Vtrùm obiectum fidei poſſit eſſe aliquid viſum? Non. In ſpeciali, Licet poſ-

ſit

ſit eſſe viſum in generali, id eſt, ſub communi ratione credibilis. Videmus nunc per ſpeculum in ænigmate, 1. Cor. 13.

5 Vtrùm obiectum fidei poſſit eſſe ſcitum? Non. Ab eodem homine.

6 Vtrùm credibilia debeant diſtingui per certos articulos? Sic. Et ibi: vbi occurrit aliquod ratione ſpeciali non cognitũ.

7 Vtrùm articuli fidei creuerint ſecundum ſucceſſionem temporum? Sic. Quantum ad explicationem credibilium: licet non quantum ad eorum ſubſtantiam.

8 Vtrùm articuli fidei ſint duodecim? Sic. Sex pertinentes ad diuinitatem: & ſex ad Chriſti humanitatem. Licet poſſint & recte ſecũndum aliam conſiderationem ijdem enumerari pro quatuordecim, ſcilicet ſeptem quò ad dignitatẽ, ſeptem quo ad humanitatem.

9 Vtrùm articuli fidei conuenienter ponantur in ſymbolo? Sic. Prout ſymbolum, accipitur pro ſententiarum fidei collectione in vnum.

10 Vtrùm ad ſummum Pontificem pertineat ſtatuere fidei ſymbolum? Sic. Et ad ipſum ſolũ, id eſt, ad ipſius auctoritatem. (Hoc dicitur propter Concilia: quæ authoritate ſummi pontificis valent in rebus

bus fidei,& non ſine illa. Vnde tunc ſummus pontifex per Concilia ordinare de fide propriè, & formaliter dicitur.)

QVÆSTIO II.

De fide: quantum ad actum eius interiorem, qui eſt credere.

1 Vtrùm credere, quod eſt actus interior fidei,ſit intellecta cogitare firmiter,id eſt, cum firma aſſenſione?Sic.

2 Vtrùm credere tribus modis dicatur, ſcilicet credere Deum,Deo,in Deum? Sic.

3 Vtrùm credere aliquid ſupra rationem naturalem ſit neceſſarium ad ſalutem?Sic. Singulari; non ſolum ab benè eſſe.

4 Vtrùm credere ea; ad quæ ratio naturalis peruenire poteſt,ſit neceſſarium? Sic. Ad benè eſſe tamen : id eſt,vt citius,communius,certiùs,homo ſaluetur.

5 Vtrùm ſit neceſſarium ad ſalutem credere aliqua explicite ? Sic. Scilicet articulos fidei:de quibus.q. 1.art.8.

6 Vtrùm ad credendum explicite omnes teneantur æqualiter ? Non.Sed maiores plùs explicitè , quam minores , & illi inter ſe plùs,ac minus,ſecundũ officiũ ſuũ.

7 Vtrùm habere fidem explicitam de Chriſto , ſemper ſit necèſſarium ad ſalutem?

rem? Sic. Apud omnes; ſeruata tamen diuerſitate temporum & perſonarum.

8 Vtrùm credere Trinitatem explicitè, ſit ſemper de neceſſitate ſalutis? Sic. Reſpectu maiorum, veteris teſtamenti: reſpectu omnium, noui teſtamenti.

9 Vtrùm actus fidei ſit meritorius? Sic. Charitate formatus.

10 Vtrùm ratio humana diminuat rationem fidei? Sic. Antecedens voluntatem (id eſt, quando quis nollet credere, aut promptè credere, niſi in quantum ratione humana induceretur:) non autem conſequens voluntatem (id eſt, quando quis vult promptè credere: etiam quòd nulla ratione humana induceretur adhoc.)

QVAESTIO III.

De fide: Quantum ad actum eius exteriorem: qui eſt confiteri.

1 Vtrùm confeſſio ſit actus fidei? Sic. Eorum, ſcilicet confeſſio, quæ ſunt fidei.

2 Vtrùm confeſſio fidei ſit neceſſaria ad ſalutem? Sic. Pro loco & tempore.

De fide: quantum ad habitum fidei, id eſt, quantum ad ipſam fidem.

1 Vtrùm fides ſit ſubſtantia ſperandarũ rerũ, argumentum non apparentium? Sic.

2 Vtrùm

2 Vtrùm fides ſit in intellectu, ſicut in ſubiecto? Sic.

3 Vtrùm forma fidei ſit Charitas? Sic. Extrinſeca tamen.

4 Vtrùm eadem numero ſit fides formata, & informis? Sic. Per ſe.

5 Vtrùm fides ſit virtus? Sic. Si eſt formata.

6 Vtrùm fides ſit vna? Sic. Pro habitu ſumpta: vel etiam pro re credita, quoniam vnum & idem eſt, quod ab omnibus catholicis creditur.

7 Vtrùm ſit prima inter virtutes? Sic. Per ſe loquendo.

8 Vtrùm ſit certior & ſcientia, & aliis virtutib⁹ intellectualibus? Sic. Simpliciter, & vt virtutibus, & vt donis ſpiritus ſancti.

QVÆSTIO V.

De habitu fidei quantum ad habentes ipſam.

1 Vtrùm Angelus, aut homo in prima ſui conditione habuerit fidẽ? Sic. Vterque.

2. Vtrùm dæmones habeant fidem? Sic. Coactam: non infuſam.

3 Vtrùm hæretici diſcredentes vnum articulum fidei habeant fidem de aliis articulis? Non. Sed ſolum quandam opinionem, ſecundum propriam voluntatem.

4 Vtrùm

4 Vtrùm habentium fidem vnus alio habeat maiorem? Sic. Ex parte vel intellectus, vel voluntatis; inquantum firmius vel deuotius credit: Et ex parte obiecti materialis: inquantum plura explicitè credit. Licet non ex parte obiecti formalis, quod eſt veritas prima, inhærent.

QVÆSTIO VI.

De habitu fidei: quantum ad eius cauſam.

1 Vtrùm fides ſit homini infuſa à Deo? Sic. Vt à cauſa interius operante.

2 Vtrùm fides informis ſit donũ Dei? Sic.

QVAESTIO VII.

De ipſa fide: quantum ad ſuos effectus.

1 Vtrùm timor ſit effectus fidei? Sic. Seruilis, filialis, reuerentialis.

2 Vtrùm purificatio cordis ſit effectus fidei? Sic. Imperfecta, fidei informis: perfecta, fidei formatæ.

QVAESTIO VIII.

De correſpondentibus virtuti fidei. Et primo de dono intellectus.

1 Vtrùm intellectus ſit donum Spiritus ſancti? Sic. Pro lumine ſupernaturali, penetratiuo, ſumptus.

Vtrùm

2 Vtrùm intellectus poſſit ſimul eſſe in eadem cum fide?Sic.Reſpectu tantum eorum, quæ ordinantur ad fidem directè ſumptam,id eſt,vt excedit rationem.Puta; poteſt fidelis per donum intellectus intelligere ſcripturas:& quòd propter illa quę, exterius apparent,non eſt recedendum ab iis, quæ ſunt fidei:non autem poteſt intelligere Deum eſſe vnum in eſſentia, & trinum in perſonis.

3 Vtrùm intellectus donum ſit ſpeculatiuus? Sic. Principaliter practicus autem ſecundario.

4 Vtrùm omnes, qui ſunt in gratia, habeant donum intellectus? Sic. Quantum ad neceſſaria ſalutis.

5 Vtrùm hoc donum inueniatur in aliquibus abſque gratia?Non.

6 Vtrùm donum intellectus diſtinguatur ab aliis donis?Sic.

7 Vtrùm ſexta beatitudo,i. Beati mundo corde,reſpondeat dono intellectus? Quãtum ad meritum, & præmium.

8 Vtrùm in fructibus fides reſpondeat dono intellectus? Sic. Tanquam fructus propinquus, Fides,id eſt, fidei certitudo quædam particularis.

QVAESTIO IX.

De correſpondentibus virtuti fidei, Quantum ad donum ſcientiæ.

1 Vtrùm ſcientia ſit donũ? Sic. Sumpta pro habere rectum iudicium de credẽdis.

2 Vtrùm ſit circa diuina? Non. Sed ſolum circa res creatas. Ad differentiam doni ſapientiæ.

3 Vtrùm ſit practica? Non. Niſi ſecundario.

4 Vtrùm ſcientiæ dono reſpõdeat beatitudo tertia, id eſt, Beati, qui lugent? Sic.

QVAESTIO X.

De fide, quantum ad vitia oppoſita. Et primo de infidelitate in communi.

1 Vtrùm infidelitas ſit peccatũ? Sic. Infidelitas, ſcilicet ſecundum contrarietatẽ.

2 Vtrùm ſit in intellectu, ſicut in ſubiecto? Sic.

3 Vtrùm ſit maximum peccatorum? Sic. In peruerſitate morum.

4 Vtrùm omnis actio infidelium ſit peccatum? Non. Niſi ad operandum, ex infidelitate moueantur.

5 Vtrùm ſint plures ſpecies infidelitatis? Sic. In communi tres, ſcilicet hæretico-

rum

rum, Iudæorum, paganorum: ſed in particulari ſunt indeterminatæ.

6 Vtrùm infidelitas hæreticorum ſit grauius peccatum; quam Iudæorum, & paganorum? Sic. Simpliciter loquendo.

7 Vtrùm cum infidelibus ſit diſputandum publicè de fide? Non. Niſi ab idoneis, coram ſapientibus firmis in fide vel etiam corã ſimplicib⁹ ſollicitatis ad infidelitatẽ.

8 Vtrùm infideles ſint cogendi ad fidẽ? Non. Niſi quandoque fidem ſuſcepiſſent.

9 Vtrùm cum infidelibus ſit communicandum? Non In pœnam; ſi ſint hæretici. Ad cautelam tantum; ſi ſint Iudæi, aut pagani.

10 Vtrùm infideles poſſint habere dominium ſupra fideles? Non. Si ſit acquirendum de nouo. Nec hoc vllo modo permittit Eccleſia.

11 Vtrùm infidelium ritus ſint tolerandi? Non. Niſi Iudæorum; propter bonum ſpirituale fidelibus inde proueniens.

12 Vtrùm pueri infidelium ſint inuitis parentibus, baptizandi? Non. Cuius contrarium facere eſt periculoſum.

QVÆSTIO XI.

De vitiis oppoſitis fidei. Quãtum ad hæreſim.

1 Vtrùm hæreſis ſit infidelitatis ſpecies? Sic. Et maxima. q. 10. art. 6.

2 Vtrùm hæreſis ſit propriè circa ea quæ ſunt fidei? Sic. Et directè & indirectè.

3 Vtrùm hæretici ſint tolerandi? Non. Niſi ex pietate Eccleſiæ: antequam relabantur.

4 Vtrùm hęretici reuertentes ad fidem ſint recipiendi? Sic. Semper, quantum ad pœnitentiam; non ſemper, quantum ad temporalem vitam.

QVAESTIO XII.

De vitiis oppoſitis fidei. Quantum ad apoſtaſiam.

1 Vtrùm apoſtaſia ad infidelitatem pertineat? Sic. Simpliciter dicta.

2 Vtrùm propter apoſtaſiam à fide, ſubditi abſoluantur à dominio præſidentium apoſtatarum? Sic. Etiam à iuramento fidelitatis.

QVAESTIO XIII.

De vitiis oppoſitis confeſſioni fidei. Et primo de blaſphemia in generali.

1 Vtrùm blaphemia opponatur confeſſioni fidei? Sic. Blaſphemia, ſcilicet oris.

2 Vtrùm blaſphemia ſemper ſit peccatum

tum mortale?Sic.Ex ſuo genere.

3 Vtrùm blaſphemia ſit maximum peccatorum?Sic. Ex genere ſuo.

4 Vtrùm blaſphemia ſit in damnatis? Sic.Et cordis,ſemper:Et oris,poſt generale iudicium.

QVÆSTIO XIIII.

De blaſphemia in ſpeciali: quæ eſt peccatum in ſpiritum ſanctum.

1 Vtrùm blaſphemia, vel peccatum, in ſpiritum ſanctum ſit idem; quod peccatum ex certa malitia? Non.Niſi,vt malitia dicit contẽptum remedij contra peccatũ.

2 Vtrùm conuenienter aſſignentur ſex ſpecies peccati in ſpiritum ſanctum, ſcilicet deſperatio, præſumptio, impœnitentia,obſtinatio,impugnatio veritatis agnitæ, & inuidentiæ fraternæ gratiæ? Sic. Si termini omnes rectè intelligantur.

3 Vtrùm peccatum in ſpiritum ſanctum ſit irremiſsibile?Sic. Quantum eſt de ſe.

4 Vtrùm aliquis poſſit peccare in ſpiritum ſanctum à principio, antequam alia peccata committat? Sic. Non tamen propriè,& ſemper.

QVÆSTIO XV.

De vitiis oppoſitis dono intellectus, ſcilicet de cæcitate mentis, & hebetudine ſenſus.

1 Vtrùm cæcitas mentis ſit peccatum? Sic. Duobus modis ſumpta, ſcilicet voluntaria vel auerſio à conſideratione principij, per cuius conſiderationem inducitur quis ad bonum; vel occupatio mentis circa alia magis dilecta, quibus à conſideratione principij prædicti mens auertitur.

2 Vtrùm hebetudo ſenſus ſit aliud peccatum à cæcitate mentis? Sic. Voluntaria. Sicut quædam debilitas mentis circa intelligentiá ſpiritualiũ, differt à priuatione totali cognitionis ſpiritualium bonorum.

3 Vtrùm cæcitas mentis, & hebetudo ſenſus, oriãtur ex peccatis carnalibus? Sic. Cæcitas ipſa ex luxuria: hebetudo ex gula.

QVAESTIO XVI.

De præceptis pertinentibus ad prædicta ſcilicet ad fidem, & ad dona ſcientiæ, & intellectus.

1 Vtrùm in lege veteri debuerint dari præcepta credendi? Non. Niſi quòd fides præſupponebatur ad legis præcepta.

2 Vtrùm in lege veteri cõueniẽter tradã-

tur

tur præcepta pertinétia ad ſcientiã, & intellectum?Sic. Quò ad horum duorum & acceptionem, & vſum, & conſeruationẽ.

QVAESTIO XVII.

De alia virtute theologica, ſcilicet ſpe. Quantum ad ipſam ſpem.

1 Vtrùm ſpes ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm obiectum ſpei ſit beatitudo æterna?Sic. Proprium & principale.

3 Vtrùm aliquis poſſit per virtutem ſpei ſperare alteri beatitudinem æternam? Non. Niſi ex ſuppoſitione alicuius vnionis cum illo.

4 Vtrùm poſſit quis licitè ſperare in, vel de homine?Non. Niſi ſicut in, & de, agente ſecundario, atque inſtrumentali.

5 Vtrùm ſpes ſit virtus Theologica?Sic.

6 Vtrùm ſpes ſit diſtincta ab aliis virtutibus theologicis?Sic.

7 Vtrùm ſpes præcedat fidem?Non. Sed econuersò.

8 Vtrùm ſpes ſit prior charitate?Sic. Ordine generationis; non perfectionis.

QVAESTIO XVIII.

De ſpe. Quantum ad ſubiectum eius.

1 Vtrùm ſpes ſit in voluntate, ſicut in ſubiecto?Sic.

2 Vtrùm ſpes ſit in beatis? Non.

3 Vtrùm ſpes ſit in damnatis? Non.

4 Vtrùm in viatoribus exiſtens habeat certitudinem? Sic. In quantum ad ſuum finem mouetur infallibiliter à fide.

QVÆSTIO XIX.

De dono timoris: quod reſpondet ſpei.

1 Vtrùm Deus poſſit timeri? Sic. In quãtum ab ipſo poteſt nobis prouenire malũ.

2 Vtrùm timor conuenienter diuidatur in filialem initialem ſeruilem, & mundanum? Sic. Si termini omnes rectè intelligantur.

3 Vtrùm timor mundanus ſit ſemper malus? Sic. In quantum ſcilicet recedit quis à iuſtitia propter timorem vel detrimenti corporis ſui, vel amiſſionis bonorum temporalium.

4 Vtrùm timor ſeruilis ſit ſemper bonus? Sic. Secundum ſuam ſubſtantiam.

5 Vtrùm timor ſeruilis ſit idem in ſubſtantia cum filiali? Non. Imo nec in ſpecie.

6 Vtrùm timor ſeruilis remaneat adueniente charitate? Non. Loquendo de ſeruili, vt habet ſeruilitatem, id eſt, vt timet pœnas, tanquam quoddam principale.

7 Vtrùm timor ſit initium ſapientiæ? Sic.

Sic. Aliter tamen ſeruilis, quam filialis. In quantum ſcilicet ſeruilis eſt extrà diſponens ad ſapientiam: & filialis eſt primus effectus ſapientiæ.

8 Vtrùm timor initialis ſit idem in ſubſtantia cum filiali? Sic.

9 Vtrùm timor ſit donum ſpiritus ſancti? Sic. Si ſit filialis.

10 Vtrùm timor creſcat creſcente charitate? Sic. Si ſit filialis.

11 Vtrùm timor maneat in patria? Sic. Si ſit filialis, vt comprehendit etiam reuerentialem.

12 Vtrùm dono timoris reſpondeat beatitudo ſpiritus, ſcilicet, Beati pauperes ſpiritu? Sic.

QVÆSTIO XX.

De ſpe; quantum ad vitia oppoſita. Et primo de deſperatione.

1 Vtrùm deſperatio ſit peccatum? Sic.

2 Vtrùm deſperatio poſſit eſſe ſine infidelitate? Sic.

3 Vtrùm deſperatio ſit maximum peccatorum? Non. Eſt tamen omnium periculoſiſſimum.

4 Vtrùm deſperatio oriatur ex accidia? Sic. Magis, quam ex luxuria.

QVAESTIO XXI.
De præſumptione.

1 Vtrùm præſumptio innitatur propriè virtuti? Sic. Sed & virtuti diuinæ; peruersè tamen: inquantum ſperat à Deo veniam ſine pœnitentia, vel gloriam ſine meritis.

2 Vtrùm præſumptio ſit peccatum? Sic. Minus tamen, quam deſperatio.

3 Vtrùm præſumptio opponatur ſpei? Sic. Directius, quam timori.

4 Vtrùm præſumptio cauſetur ex inani gloria? Sic. Et tamen in alio ſenſu ex ſuperbia.

QVAESTIO XXII.
De præceptis pertinentibus ad ſpem: & ad donum timoris.

1 Vtrùm fuerit dandum aliquod præceptum pertinens ad ſpem? Non. Per modum præcepti. Niſi poſt primum legiſlationem (vt patet ſæpius in prophetis inducentibus ad ſpem.)

2 Vtrùm fuerit dandum aliquod præceptum pertinens ad timorem? Non. Per modum præcepti. Niſi poſt primam legiſlationem. (Loquendo de timore ſeruili.)

QVAE

QVAESTIO XXIII.

De alia virtute theologica, ſcilicet charitate ſecundum ſe.

1 Vtrùm charitas ſit amicitia? Sic. Hominis ad Deum.

2 Vtrùm charitas ſit aliquod creatum in anima? Sic.

3 Vtrùm charitas ſit virtus? Sic. Theologica.

4 Vtrùm charitas ſit virtus ſpecialis? Sic.

5 Vtrùm charitas ſit vna virtus? Sic.

6 Vtrùm charitas ſit maxima virtutum? Sic. Omnium abſolutè.

7 Vtrùm ſine charitate poſſit eſſe aliqua vera virtus? Non. Vera ſimpliciter.

8 Vtrùm charitas ſit forma virtutum? Sic. Effectiue. In quantũ ſcilicet ipſa charitas ordinat actus omnium virtutum ad vltimum finem.

QVAESTIO XXIIII.

De charitate in comparatione ad ſubiectum.

1 Vtrùm charitas ſit in voluntate, ſicut in ſubiecto? Sic.

2 Vtrùm charitas cauſetur in homine ex infuſione? Sic.

3 Vtrùm charitas infundatur homini

ſecundum quantitatem naturalium? Non.
4 Vtrùm charitas augeri poſſit? Sic. Charitas viæ.
5 Vtrùm charitas augeatur per additionem? Non. Sed ſecundum eſſentiam.
6 Vtrùm charitas quolibet actu ſuo augeatur? Non. Niſi diſpoſitiuè.
7 Vtrum charitas poſſit in infinitum augeri? Sic. Charitas viæ.
8 Vtrùm charitas viæ poſſit eſſe perfecta? Sic. Pro quanto via compatitur.
9 Vtrùm conuenienter diſtinguantur tres gradus charitatis, ſcilicet incipiens, proficiens, & perfecta? Sic. Iuxta primarium intentum habentium illam.
10 Vtrùm charitas poſſit diminui? Non. Niſi indirectè, id eſt, diſpoſitiuè.
11 Vtrùm charitas ſemel habita poſſit amitti? Sic. Ex parte habentis illam; in via.
12 Vtrùm charitas amittatur per vnum actum peccati mortalis. Sic. Statim.

QVÆSTIO. XXV.

De charitate, quantum ad eius obiectum, quæ ſcilicet ſint ex charitate diligenda.

1 Vtrùm ſolus Deus ſit ex charitate diligendus? Non. Sed etiam proximus propter Deum.

2 Vtrùm

2 Vtrùm charitas ſit ex charitate diligẽda? Sic. Sicut bonũ quod amico volumus.
3 Vtrùm creaturæ irrationales ſint ex charitate diligendæ? Non. Niſi ſicut bona, quæ ex charitate aliis volumus.
4 Vtrùm homo poſſit ſeipſum ex charitate diligere? Sic. Et debet.
5 Vtrùm homo poſſit ex charitate diligere corpus proprium? Sic. Non tamen infectionem culpæ, & pœnæ, in eo exiſtẽtẽ.
6 Vtrùm peccatores ſint ex charitate diligendi? Sic. Secundum naturam, non ſecundum culpam.
7 Vtrùm peccatores ſeipſos diligant? Non. Niſi ſecundum naturam ſenſitiuam, tanquam principalem.
8 Vtrùm inimici ſint ex charitate diligendi? Sic. Quantum ad naturam in vniuerſali: in ſpeciali autem pro tempore neceſſitatis.
9 Vtrùm inimici ſint ſigna amicitiæ exhibenda? Sic. Communia: particularia autem pro tempore neceſſitatis.
10 Vtrũ Angeli ex charitate diligẽdi? Sic.
11 Vtrùm dæmones ſint ex charitate diligendi? Non.
12 Vtrùm conuenienter enumerentur quatuor ex charitate diligenda, ſcilicet Deus,

Deus,proximus,corpus proprium,& noſipſi? Sic. Nomine tamen proximi (vt ex præmiſſis conſtat) intelliguntur homines etiam peccatores, & inimici,atque Angeli boni:non autem dæmones, neque homines in inferno cum eis damnati.

QVAESTIO XXVI.

De charitate quantum ad ordinem diligendorum.

1 Vtrùm aliquis ordo ſit in charitate? Sic.Secundum relationem ad principium, id eſt,Deum.

2 Vtrùm homo debeat, Deum plus diligere,quàm proximum? Sic.Et maximè.

3 Vtrùm homo ex charitate debeat magis diligere Deum, quam ſeipſum?Sic.

4 Vtrùm homo debeat ex charitate magis diligere ſeipſum, quam proximũ? Sic. Secundum naturam ſpiritualem.

5 Vtrùm debeat ex charitate plus diligere proximum, quam corpus proprium? Sic.Quantum ad ſalutem animæ.

6 Vtrùm debeat diligere ex charitate plus vnum proximum, quam alium? Sic.

7 Vtrùm debeat plus ex charitate diligere proximum meliorem, quàm magis ſibi coniunctum? Sic. Secundum rationem

nem obiecti non aliter.

8 Vtrùm ex charitate debeat plus diligere ſibi magis coniunctum ſecundum carnalem originem, quam ſecundum alias circunſtantias? Sic. Seruando tamē moderantiam proportionis aliarum amicitiarū.

9 Vtrùm homo debeat ex charitate plus diligere filium quam patrem? Non. Niſi ſecundum quid.

10 Vtrum plus diligere debeat ex charitate patrem, quam matrem? Sic. Per ſe loquendo.

11 Vtrùm diligere ex charitate plus debeat vxorem, quam patrem vel matrem? Non. Simpliciter loquendo.

12 Vtrùm magis diligere ex charitate debeat benefactorem, quam beneficiatū? Sic. Simpliciter loquendo.

13 Vtrùm ordo charitatis maneat in patria? Sic. Quantum ad conuenientia ſtatui patriæ; non.

QVAESTIO XXVII.

De charitate, quantum ad eius actum principalem, qui eſt dilectio.

1 Vtrùm amare ſit magis proprium charitatis, quam amari? Sic.

2 Vtrū amare, prout eſt actus charitatis, ſit

ſit idem quod beneuolentia? Sic. Addens tamen aliquid ſuper beneuolentiam, ſcilicet vnionem affectus.

3 Vtrùm Deus ſit propter ſe ex charitate amandus? Sic. Et propter aliud, tanquam diſponens tantum: puta, propter beneficia.

4 Vtrùm Deus poſſit in hac vita ex charitate immediatè amari? Sic.

5 Vtrùm Deus poſſit ex charitate totaliter amari? Sic. Niſi ly totaliter, dicat comparationem diligentis ad rem dilectam, id eſt, à nobis nō poteſt amari Deus tantum, quantum amabilis eſt.

6 Vtrùm dilectionis Dei ſit aliquis modus habendus? Non. Loquendo ſolùm de interiori actu charitatis.

7 Vtrùm diligere ex charitate amicum ſit melius, quam diligere inimicum? Sic. Per ſe loquendo.

8 Vtrùm diligere ex charitate Deum ſit melius, quam diligere proximum? Sic.

QVAESTIO XXVIII.

De interioribus effectibus charitatis. Et primo de gaudio: quod eſt interior effectus ſequens principalem actum charitatis, qui eſt dilectio.

1 Vtrùm

1 Vtrùm gaudium ſit effectus charitatis? Sic. Gaudium, ſcilicet de Deo habitum.

2 Vtrùm huiuſmodi gaudium compatiatur ſecum triſtitiã? Non. Quando eſt de bono diuino ſecundum ſe conſiderato.

3 Vtrùm gaudium, quod eſt effectus charitatis, poſſit eſſe plenum? Sic. Ex parte gaudentis, In patria.

4 Vtrùm huiuſmodi gaudium ſit virtus? Nõ. Sed effectus virtutis, id eſt, charitatis.

QVAESTIO XXIX.

De pace; quæ eſt interior charitatis effectus conſequens dilectionem.

1 Vtrùm pax ſit idem, quod concordia? Non. Sed vniuerſalior. In quantum ſcilicet concordia eſt ſolum ad alterum: pax autẽ eſt & ad alterum, & ad ſemetipſum.

2 Vtrùm omnia appetant pacem? Sic. Id eſt, tranquillè viuere.

3 Vtrùm pax ſit proprius effectus charitatis? Sic. Pax vera, Quæ dicit vnionem appetitiuum in vnum, ſecundum quòd diligitur Deus ex toto corde, & proximus ſicut noſipſi.

4 Vtrùm pax ſit virtus? Non. Sed eſt actus, ſeu effectus virtutis (vt dictum eſt).

QVAE

QVÆSTIO XXX.

De miſericordia, quæ eſt interior charitatis effectus.

1 Vtrùm motiuum ad miſericordiam ſit malum ex parte eius, cui miſeremur? Sic.

2 Vtrùm defectus miſerentis ſit ratio miſerendi? Sic.

3 Vtrùm miſericordia ſit virtus? Sic.

4 Vtrùm miſericordia ſit maxima virtutum? Sic. Secundum ſe; per reſpectum ad proximum.

QVAESTIO XXXI.

De effectibus exterioribus charitatis. Et primo de beneficentia.

1 Vtrùm beneficentia ſit actus charitatis? Sic. Secundum communem rationem boni.

2 Vtrùm ſit omnibus benefaciendum? Sic. Pro loco, & tempore.

3 Vtrùm magis coniunctis ſit magis benefaciendum? Sic. Seruata proportione coniunctionis.

4 Vtrùm beneficentia ſit virtus ſpecialis? Non. Sed nominat quendam actum charitatis.

QVAESTIO XXXII.

De eleemoſyna.

1 Vtrùm dare eleemoſynam ſit actus charitatis? Sic. Mediante miſericordia.

2 Vtrùm conuenienter diſtinguantur eleemoſynarum genera; quæ ſunt ſeptem ſpirituales, & ſeptem corporales? Sic. Corporales, ſcilicet paſcere eſurientem, potare ſitientem, veſtire nudum, recolligere hoſpitem, viſitare infirmum, redimere captiuum. Spirituales verò ſunt, Docere ignorantem, Conſulere dubitanti, Conſolari triſtem, corrigere peccantem, remittere offendenti, portare oneroſos. i. defectus aliorum, orare pro omnibus.

3 Vtrùm eleemoſynæ ſpirituales ſint potiores eleemoſynis corporalibus? Sic. Simpliciter loquendo.

4 Vtrùm eleemoſynæ corporales habeant fructum ſpiritualem? Non. Niſi ſecundum cauſam, vel ſecundum effectum ſuum, conſiderentur.

5 Vtrùm dare eleemoſynam ſit in præcepto? Sic. De ſuperfluo; & exiſtenti in extrema neceſſitate.

6 Vtrùm corporalis eleemoſyna ſit danda de neceſſario? Non. De neceſſariò, ſine

ſine quo non poteſt quis viuere:niſi in caſu ſuſtentationis Eccleſiæ,vel Reipublicę.

7 Vtrùm eleemoſyna dari poſſit de iuſtè acquiſito? Sic. Niſi de illo teneatur quis ad reſtitutionem.

8 Vtrùm qui eſt in poteſtate alterius conſtitutus poſſit facere eleemoſynã? Nõ. De re ſuperioris. Niſi de voluntate eius.

9 Vtrũ ſit magis propinquioribus quam aliis eleemoſyna dãda? Sic. Cęteris parib⁹.

10 Vtrùm eleemoſyna ſit abundanter facienda? Sic. Semper ex parte dantis: ſecundum proportionem propriæ facultatis, quando, ſcilicet ei ex data eleemoſyna tali abundaret res ad ſuperfluitatem.

QVAESTIO XXXIII.

De correctione fraterna.

1 Vtrùm fraterna correctio ſit actus charitatis? Sic. Propriè dicta.

2 Vtrùm fraterna correctio ſit in præcepto? Sic. Secundum quod eſt neceſſaria ad emendationem fratris peccantis: & debitis circunſtantiis ſeruatis.

3 Vtrùm fraterna correctio pertineat ſolum ad prælatos? Non. Niſi ſit correctio fraterna largè dicta, id eſt, quæ eſt actus iuſtitiæ punitiuæ.

4 Vtrum

4 Vtrùm ſubditi teneantur de præcepto corrigere prælatos ſuos? Sic. Correctione fraterna ſolum propriè dicta: & ſeruatis ſeruandis; ſcilicet vt cum manſuetudine, & reuerentia, à ſubdito fiat.

5 Vtrùm peccator poſſit corrigere delinquentem? Sic. Cum humilitate, id eſt, recognoſcendo propriam infirmitatem, & congemiſcendo illi delinquenti.

6 Vtrùm aliquis debeat à correctione fraterna ceſſare propter timorē, ne ille fiat deterior? Sic. Quando timet probabiliter.

7 Vtrùm in correctione fraterna debeat, ex neceſſitate præcepti, admonitio ſecreta præcedere denunciationem? Sic. Niſi vel peccata ſint publica; vel ex eis pareretur offenſa proximorum corporalis; ſpiritualis: & maximè in caſu hæreſis.

8 Vtrùm teſtium inductio debeat præcedere denunciationem? Sic.

QVAESTIO XXXIV.

De vitiis oppoſitis charitati. Et primo de odio, quod opponitur ipſi dilectioni.

1 Vtrùm Deus poſſit odio haberi? Non. Niſi ratione effectuum contrariorum voluntati alicuius creaturæ.

2 Vtrùm odium Dei ſit maximum peccatorum

catorum?Sic.

3 Vtrùm odium proximi ſemper ſit peccatum ? Sic. Niſi ſit ſolum odium peccati in illo exiſtentis.

4 Vtrùm odium proximi ſit maximum inter peccata,quæ ſunt in proximum? Sic. Pro quanto dicit deordinationem animi eius ,qui odit illum , ſed non , quò ad nocumentum illarum proximo.

5 Vtrùm odium ſit vitium capitale? Nõ.

6 Vtrùm odium oriatur ex inuidia ? Sic. Formaliter ſecundum rationem obiecti. Licet oriatur diſpoſitiue extra.

QVAESTIO XXXV.

De accidia ; quæ opponitur gaudio charitatis, quod eſt de bono diuino.

1 Vtrùm accidia ſit peccatum?Sic.

2 Vtrùm accidia ſit ſpeciale vitium? Sic. Vt eſt de bono diuino : de quo charitas gaudet.

3 Vtrùm accidia ſit peccatum mortale? Sic.Secundum propriam rationem.

4 Vtrùm accidia ſit vitium capitale? Sic.

QVAESTIO XXXVI.

De inuidia : quæ opponitur gaudio charitatis de bono proximi.

1 Vtrùm

1 Vtrùm inuidia ſit triſtitia de bonis alienis?Sic. In quantũ quis æſtimat bonũ alienũ eſſe diminutiuũ propriæ excellentiæ.
2 Vtrùm inuidia ſit peccatum?Sic. Propriè dicta.
3 Vtrùm inuidia ſit peccatum mortale? Sic.Secundum propriam rationem.
4 Vtrùm inuidia ſit vitium capitale? Sic.

QVAESTIO XXXVII.

De diſcordia: quæ apponitur effectui charitatis, qui eſt pax.

1 Vtrùm diſcordia ſit peccatum?Sic. Per ſe contraueniens concordiæ.
2 Vtrùm diſcordia ſit filia inanis gloriæ?Sic.Et ſuperbiæ.

QVAESTIO XXXVIII.

De contentione: quæ opponitur paci quantum ad os.

1 Vtrùm contentio ſit peccatum mortale?Sic. De facto: Vt eſt impugnatio veritatis. De poſſibili: Vt dicit inordinationem modi nimis ſcandaloſam, quandoque etiam in impugnando ſit falſitatem.
2 Vtrùm contentio ſit filia inanis glori?Sic.Et ſuperbiæ.

QVÆSTIO XXXIX.

De ſchimate: quod opponitur paci, quantum ad opus.

1 Vtrũ ſchiſma ſit ſpeciale peccatum? Sic.

2 Vtrùm ſchiſma ſit grauius infidelitate? Non. Secundum genus ſuum. Quandoque tamen aliquis ſchiſmaticus peccat grauius, quàm aliquis infidelis.

3 Vtrùm ſchiſmatici habeant aliquam poteſtatem? Non. Niſi ſacramentalem in ſacramentalibus iuriſdictionem non concernentibus, id eſt, poſſunt conſecrare ſacramentum altaris, baptizare, &c. (licet tunc peccent:) ſed non poſſunt abſoluere, nec excommunicare.

4 Vtrùm conueniens pœna ſchiſmaticorum ſit, vt excommunicentur? Sic. Et, vt temporali poteſtate coerceantur.

QVÆSTIO XL.

De bello: quod opponitur paci: quantũ ad opus.

1 Vtrùm aliquod bellum ſit licitum? Sic. Si adſit legitima poteſtas indicentis bellũ, iuſta cauſa bellandi, recta intẽtio bellãtiũ.

2 Vtrùm clericis ſit licitum bellare? Nõ, In propria perſona. Niſi armis ſpiritualibꝰ.

3 Vtrùm liceat diebus feſtis bellare? Sic. In caſu neceſſitatis.

QVAE

QVAESTIO XLI.

De rixa: quæ opponitur paci: quantũ ad opus.

1 Vtrùm rixa ſit peccatum? Sic. Semper in eo, qui inuadit iniuſtè: non ſemper in eo, qui ſe defendit.

2 Vtrũ rixa ſit filia iræ? Sic. Propriè dicta.

QVAESTIO XLII.

De ſeditione: quæ opponitur paci, quantum ad opus.

1 Vtrùm ſeditio ſit ſpeciale peccatũ? Sic.

2 Vtrùm ſeditio ſit ſemper peccatum mortale? Sic. Secundum genus ſuum.

QVÆSTIO XLIII.

De ſcandalo; quod opponitur charitati, quantum ad beneficientiam.

1 Vtrùm ſit conueniens diffinitio ſcandali hæc, ſcilicet quod eſt dictum, vel factum minus rectum, præbens occaſionem ruinæ? Sic.

2 Vtrùm ſcandalum ſit ſemper peccatum? Sic. Paſſiuum; in eo, qui ſcandalizatur. Actiuum: in eo, qui ſcandalizat.

3 Vtrùm ſcandalum ſit ſpeciale peccatum? Sic. Actiuum: per ſe intentum.

4 Vtrùm ſcandalum ſit peccatum mor-

tale?Sic.Non tamen ſemper.

5 Vtrùm ſcandalum paſſiuum poſſit cadere in viros perfectos? Non.In quantum ſcilicet propter hoc, quòd vident alios quoſcunque inordinatè ſe habere,non recedunt à propria rectitudine.

6 Vtrũ ſcãdalũ actiuũ poſſit inviris perfectis inueniri?Nõ. In quantũ ſcilicet peccata talium,id eſt,perfectorum ſecundum charitatem,quæſt. 24.art.9. non ſunt tam magna,vt de ſe ſcãdalizandi vim habeant.

7 Vtrùm bona ſpiritualia ſint propter ſcandalum dimittenda?Non. Quandoque tamen,niſi ſint de neceſſitate ſalutis, ſunt propter ſcandalum puſillorum vel occultanda,vel cautè differenda.

8 Vtrùm propter ſcandalum ſint bona temporalia dimittenda? Non. Eccleſiaſtica & communia.Sed quandoque priuata.

QVAESTIO XLIV.

De præceptis charitatis.

1 Vtrùm de charitate ſit dandum præceptum?Sic. Et eſt aliorum maximum.

2 Vtrùm de charitate, fuerint danda duo præcepta? Sic. Vnum,quo ad Deum: alterum quo ad proximum.

3 Vtrùm ſufficiant illa duo præcepta charita

charitatis?Sic.

4 Vtrùm conuenienter mandetur; quòd Deus diligatur ex toto corde? Sic.

5 Vtrùm ſuper ly ex toto corde, addatur conuenienter ly ex tota anima, & ex tota fortitudine,& tota mente tua?Sic.

6 Vtrùm hoc præceptum de dilectione. Dei poſſit in via impleri? Sic. Modo tamen poſſibili pro ſtatu viæ.

7 Vtrùm conuenienter detur pręceptum de dilectione proximi?Sic.

8 Vtrùm ordo charitatis cadat ſub præcepto?Sic. De hoc ordine charitatis, vide quæſt.26.per totum.

QVAESTIO XLV.

De dono ſapientiæ: quod reſpondet charitati.

1 Vtrùm ſapientia debeat numerari inter dona ſpiritus ſancti?Sic.

2 Vtrùm ſapientiæ donum ſit in intellectu, ſicut in ſubiecto? Sic. Habens tamen cauſam,ſcilicet charitatem, in voluntate.

3 Vtrùm ſapientia donum ſit ſpeculatiua tantum?Non.Sed & practica.

4 Vtrùm ſapientia donum poſſit eſſe ſine gratia,& cum peccato mortali?Non.

5 Vtrùm ſapientia donum ſit in omnibus habentibus gratiam? Sic. Quantum

ad neceſſaria ad ſalutem.
6 Vtrùm ſeptima beatitudo, id eſt, beati pacifici, reſpondeat ſapientiæ dono? Sic. Quãtũ ad meritũ, & quãtũ ad præmium.

QVÆSTIO XLVI.

De ſtultitia, quæ opponitur ſapientiæ.

1 Vtrùm ſtultitia opponatur ſapientiæ? Sic. Nõ tamen vt fatuitas, ſed vt cõtrariũ.
2 Vtrùm ſtultitia ſit peccatum? Sic. Vt dicit voluntariã ineptitudinẽ ad cœleſtia.
3 Vtrum ſtultitia ſit filia luxuriæ? Sic. Loquendo de ſtultitia quæ eſt peccatum.

QVAESTIO XLVII.

De quatuor virtutibus cardinalibus. Et primo de prudentia. Secundum ſe.

1 Vtrùm prudentia ſit in vi cognoſcitiua? Sic. Non tamen in ſola cognitione exiſtit. Vt in art. 16.
2 Vtrùm prudentia pertineat ſolum ad rationem practicam? Sic.
3 Vtrùm prudentia ſit cognoſcitiua ſingularium? Sic. Sed & vniuerſalium.
4 Vtrùm prudentia ſit virtus? Sic. Habens rationem virtutis & intellectualis & moralis.
5 Vtrùm prudentia ſit virtus ſpiritualis? Sic.

Sic. Diſtincta ab aliis tum intellectualibus,tum moralibus.

6 Vtrùm prudentia præſtituat finem virtutibus moralibus ? Non. Sed ſolum diſponit de his,quæ ſunt ad finem.

7 Vtrùm ad prudentiā pertineat inuenire medium in virtutibus moralibus ? Sic.

8 Vtrùm præcipere, (id eſt, applicare cognitionem habitam ad appetendum & operandum) ſit principalis actus prudentiæ?Sic.

9 Vtrùm ſolicitudo pertineat ad prudentiam?Sic.Propriè.

10 Vtrùm prudentia ſe extendat ad regimen multitudinis?Sic.

11 Vtrùm prudentia quæ eſt reſpectu boni proprij, ſit eadem ſpecie cum prudentia, quæ ſe extendit ad bonum commune?Non.

12 Vtrùm prudentia ſit ſolum in principibus?Sic. Ad modū artis architectonicæ. Sed in ſubditis, ad modum artis manu operantis.

13 Vtrùm prudentia poſſit eſſe in peccatoribus?Non. Vera,& perfecta.

14 Vtrùm prudentia ſit in omnibus habentibus gratiam ? Sic. Quò ad neceſſaria ad ſalutem.

5 Vtrùm prudentia inſit nobis à natura? Non. Niſi quo ad vniuerſalia principia prudentiæ.

6 Vtrùm prudentia poſſit amitti per obliuionem?Non.Niſi indirectè:in quantum , ſcilicet aliqua cognitio neceſſaria prudentiæ ad præcipiendum , tolli poteſt per obliuionem.

QVAESTIO XLVIII.

De prudẽtia quãtũ ad partes ſuas in generali.

1 Vtrùm conuenienter aſſignentur tres partes prudentiæ? Sic. Scilicet ; pars integralis,ſubiectiua,potentialis.

QVAESTIO XLIX.

De ſingulis partibus prudentiæ. Et primo de integralibus.

1 Vtrùm memoria ſit pars prudẽtiæ?Sic.

2 Vtrùm intellectus ſit pars prudentiæ?Sic.

3 Vtrùm docilitas ſit pars prudẽtiæ?Sic.

4 Vtrùm ſolertia ſit pars prudentię?Sic.

5 Vtrùm ratio ſit pars prudentiæ ? Sic.

6 Vtrũ prouidẽtia ſit pars prudẽtiæ.Sic.

7 Vtrùm circunſpectio ſit pars prudentiæ?Sic.

8 Vtrùm cautio ſit pars prudentiæ ?Sic.

QVAE

QVÆSTIO L.

De partibus ſubiectiuis prudentiæ.

1 Vtrùm regnatiua ſit pars prudẽtię: Sic.

2 Vtrùm politica ſit pars prudentiæ? Sic.

3 Vtrùm œconomica ſit pars prudentię? Sic.

4 Vtrùm militaris ſit pars prudentię? Sic.

QVAESTIO LI.

De virtutibus adiunctis prudentiæ: quæ ſunt quaſi partes potentiales ipſius.

1 Vtrùm Eubulia ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm eubulia ſit virtus diſtincta à prudentia? Sic.

3 Vtrùm ſyneſis ſit virtus? Sic.

4 Vtrùm gnomin ſit ſpecialis virtus? Sic.

QVAESTIO LII.

De dono conſilij: quod reſpondet prudentiæ.

1 Vtrùm Conſilium debeat poni inter dona ſpiritus ſancti? Sic.

2 Vtrùm donum conſilij reſpondeat virtuti prudentiæ? Sic. Sicut ipſum adiuuans, & perficiens.

3 Vtrùm donum conſilij maneat in patria? Sic. Dupliciter, Inquantum ſcilicet in eis à Deo continuatur cognitio co-

rum, quæ ſciunt: & à Deo etiam illuminantur de his, quæ neſciunt circa agenda.

4 Vtrùm quinta beatitudo, ſcilicet Beati miſericordes, correſpondeat dono conſilij? Sic. Sicut dirigenti.

QVÆSTIO LIII.

De vitiis oppoſitis prudentiæ. Et primo de imprudentia.

1 Vtrùm imprudentia ſit peccatum? Sic. Tum priuatiuè dicta: tum contrariè.

2 Vtrùm imprudentia ſit ſpeciale peccatum? Sic. Secundum eſſentiam ſuam.

2 Vtrùm præcipitatio ſit peccatum ſub imprudentia contentum? Sic.

4 Vtrùm inconſideratio ſit ſpeciale peccatum ſub imprudentia contentum? Sic.

5 Vtrùm inconſtantia ſit vitium ſub imprudentia contentum? Sic.

6 Vtrùm prædicta vitia oriantur ex luxuria? Sic. Et maxime.

QVÆSTIO LIV.

De negligentia.

1 Vtrùm negligentia ſit peccatum ſpeciale? Sic.

2 Vtrùm negligentia opponatur prudentiæ? Sic.

3 Vtrùm negligentia poſſit eſſe peccatum mortale? Sic. Quandoque ratione rerum prætermiſſarum, ſcilicet neceſſariorum ad ſalutem; quandoque ratione cauſæ prætermittendi, ſcilicet, vel contemptus vel totalis defectus charitatis.

QVAESTIO LV.

De vitiis oppoſitis prudentiæ; quæ habent ſimilitudinem cum prudentia.

1 Vtrùm prudentia carnis ſit peccatum? Sic.

2 Vtrùm prudentia, carnis ſit peccatum mortale? Sic. Si, ſcilicet in cura carnis conſtituatur vltimus finis.

3 Vtrùm aſtutia ſit ſpeciale peccatum? Sic. A prudentia carnis diſtinctum.

4 Vtrùm dolus ſit peccatum ad aſtutiam pertinens? Sic.

5 Vtrùm fraus ad aſtutiam pertineat? Sic.

6 Vtrùm ſolicitudo rerum temporalium ſit licita? Sic. Niſi ſit immoderata vel ratione finis, vel ratione ſuperfluitatis aut ipſius curæ, aut timoris.

7 Vtrùm ſolicitudo in futurum, ſit licita? Non. Si, ſcilicet ſit inordinata.

8 Vtrùm prædicta vitia oriantur ex auaritia? Sic.

QVAESTIO LVI.

De præceptis pertinentibus ad prudentiam.

1 Vtrùm de prudentia fuerit dandum aliquod præceptum inter præcepta Decalogi? Non. Omnia tamen pertinent aliquo modo ad prudentiam.

2 Vtrùm in veteri lege fuerint conuenienter poſita præcepta prohibitiua de vitiis oppoſitis prudentiæ? Sic.

QVAESTIO LVII.

De alia virtute cardinali, ſcilicet iuſtitia. Et primo de iure.

1 Vtrùm ius ſit obiectum iuſtitiæ? Sic.

2 Vtrùm ius conuenienter diuidatur in ius naturale, & ius poſitiuum? Sic.

3 Vtrùm ius gentium ſit idem cum iure naturali? Non. Niſi, vt ius naturale reſtringitur ad homines tantum.

4 Vtrũ ius paternũ, & ius dominatiuum debeãt ſpecialiter diſtingui? Sic. Scilicet; quòd inter patrẽ & filiũ, inter dominũ & ſeruum, eſt iuſtum ſecundũ quid tantùm.

QVAESTIO LVIII.

De iuſtitia.

1 Vtrùm iuſtitia conueniẽter diffiniatur; quòd eſt perpetua, & cõſtãs volũtas ius ſuũ vnicuiq; tribuẽs? Sic. Si rectè intelligatur.

2 Vtrùm

2 Vtrùm iuſtitia ſit ſemper ad alterum? Sic. Propriè, non metaphoricè, dicta.

3 Vtrùm iuſtitia ſit virtus? Sic.

4 Vtrùm iuſtitia ſit in voluntate, ſicut in ſubiecto? Sic.

5 Vtrùm iuſtitia ſit virtus generalis? Sic. Non per pręd icationem: ſed per virtutem, id eſt vt ordinatiua hominis ad bonum commune. Vide ar. 6.

6 Vtrùm iuſtitia, ſecundum quòd eſt generalis, ſit idem per eſſentiam cum omni virtute? Non.

7 Vtrùm ſit aliqua iuſtitia particularis, præter iuſtitiam generalem? Sic.

8 Vtrùm iuſtitia particularis habeat materiam ſpecialem? Sic.

9 Vtrùm iuſtitia ſit circa paſſiones? Non.

10 Vtrùm medium iuſtitiæ ſit medium rei? Sic.

11 Vtrùm actus iuſtitiæ ſit reddere vnicuique quod ſuum eſt? Sic. Et quidem actus proprius.

12 Vtrùm iuſtitia præemineat inter omnes virtutes morales? Sic. Siue ſit iuſtitia generalis, ſiue particularis.

QVAESTIO LIX.

De iniuſtitia.

1 Vtrùm iniuſtitia ſit vitium ſpeciale? Sic. Niſi ſit iniuſtitia illegalis; quantum ad intentionem.

2 Vtrùm aliquis dicatur propriè iniuſtus ex eo, quòd facit iniuſtum? Non. Niſi faciat ex intentione, & electione, iniuſtum.

3 Vtrùm aliquis poſſit pati iniuſtum volens? Non. Niſi per accidens, & materialiter.

4 Vtrùm quicunque facit iniuſtum, peccet mortaliter? Sic. Quantum eſt ex genere ſuo.

QVAESTIO LX.

De iudicio.

1 Vtrùm iudicium ſit actus iuſtitiæ? Sic. In quantum eſt propriè actus iudicis, ius dicentis.

2 Vtrùm ſit licitum iudicare? Sic. Niſi deficiat vel iuſtitia, vel authoritas, vel prudentia.

3 Vtrùm iudicium ex ſuſpicione procedens ſit illicitum? Sic. Quandoque venialiter, quandoque moraliter.

4 Vtrùm dubia in meliorem partem ſint interpretanda? Sic. Quando non apparent manifeſta indicia de malo alicuius.

5 Vtrũ ſit ſemper ſecundum leges ſcriptas iudicandum? Sic. Dũmodò ſint iuſtæ.

6 Vtrùm iudicium per vſurpationem reddatur peruerſum? Sic.

QVÆSTIO LXI.

De partibus iuſtitiæ. Et primo de partib⁹ ſubiectiuis: quæ ſunt ſpecies iuſtitiæ, ſcilicet diſtributiua & commutatiua.

1 Vtrùm conuenienter ponantur duæ ſpecies iuſtitiæ, ſcilicet commutatiua, & diſtributiua? Sic.

2 Vtrùm medium eodem modo accipiatur

cipiatur in iuſtitia diſtributiua & commutatiua? Non.

3 Vtrùm materia vtriuſque iuſtitiæ ſit diuerſa? Sic. Sumendo pro materia ipſa, actiones principales.

4 Vtrùm iuſtum ſit ſimpliciter idem, quod contrapaſſum? Non. Niſi loquendo de iuſto commutatiuo ſecundum æqualitatem quantitatis.

QVÆSTIO LXII.

De reſtitutione, quæ eſt actus iuſtitiæ commutatiuæ.

1 Vtrùm reſtitutio ſit actus iuſtitiæ commutatiuæ? Sic.

2 Vtrùm ſit neceſſarium ad ſalutẽ, quòd fiat reſtitutio eius quod ablatum eſt? Sic.

3 Vtrùm ſufficiat reſtituere ſimplum, quod iniuſtè ablatum eſt? Sic. Ante condemnationem à iudice factam.

4 Vtrùm aliquis debeat reſtituere quod non abſtulit? Non. Vide art. 7. ſeq.

5 Vtrùm oporteat ſemper facere reſtitutionẽ ei, à quo acceptũ eſt aliquid. Sic.

6 Vtrùm ille, qui accepit, teneatur ſemper reſtituere? Sic.

7 Vtrùm illi, qui non acceperunt, teneãtur reſtituere? Nõ. Niſi fuerint directè,

vel

indirectè, cauſa iniuſtæ acceptionis.

8 Vtrùm teneatur quis reſtituere ſtatim? Sic. Niſi per impotentiã, vel per conceſſionẽ dilationis impetratæ excuſetur.

QVAESTIO LXIII.

De vitiis oppoſitis prædictis iuſtitiæ partibus. Et primo de acceptione perſonarum: quæ opponitur iuſtitiæ diſtributiuæ.

1 Vtrùm perſonarum acceptio ſit peccatum? Sic.

2 Vtrùm in diſtributione ſpiritualium locum habeat perſonarum acceptio? Sic. Et grauiori peccato tunc maculat; quàm in diſtributione temporalium.

3 Vtrùm in exhibitione honoris & reuerentiæ locum habeat peccatum acceptionis perſonarum? Sic. Si honoretur quis propter alias cauſas, quæ non faciunt dignum honore.

5 Vtrùm in iudiciis locum habeat peccatum acceptionis perſonarum? Sic.

QVAESTIO LXIIII.

De vitiis oppoſitis commutatiuæ iuſtitiæ. Et primo de homicidio, per quod infertur nocumentum proximo in perſona.

1 Vtrùm occidere animalia bruta, vel

etiam

etiam plantas ſi peccatum? Non.

2 Vtrùm occidere peccatores ſit licitum? Sic. Si ſint periculoſi communitati.

3 Vtrùm occidere peccatorem liceat priuatæ perſonæ? Non. Sed tantum habentibus publicam poteſtatem.

4 Vtrùm occidere peccatores liceat clericis? Non.

5 Vtrùm liceat alicui occidere ſeipſum? Non.

6 Vtrùm liceat, in aliquo caſu interficere innocentem? Nullo modo.

7 Vtrùm alicui liceat occidere aliquem, ſe defendendo? Non. Niſi intendat non occidere: ſed ſolum ſe defendere; cum moderamine inculpatæ tutelæ.

8 Vtrùm caſualiter occidens hominem incurrat homicidij reatum? Sic. Niſi det operam rei licitæ; & remoueat remouenda, ex quibus ſequitur homicidium.

QVAESTIO LXV.

De iniuriis in perſonam proximi commiſſis.

1. Vtrùm mutilare aliquem mẽbro aliquo in aliquo caſu ſit licitum? Non. Niſi fiat per publicã poteſtatẽ; vel ad pręſeruãdũ totũ corpus à corruptione, de volũtate habentis curã ipſius corporalis ſalutis.

2 Vtrùm

2 Vtrùm liceat patribus verberare filios, & dominis ſeruos? Sic. Cauſa correctionis, & diſciplinæ.

3 Vtrùm liceat aliquem hominem incarcerare? Nõ. Sed nec qualitercunque detinere. Niſi fiat ſecundum ordinẽ iuſtitiæ; vel ad cautelam alicuius mali vitandi.

4 Vtrùm peccatum aggrauetur ex hoc, quòd prædictę iniuriæ inferũtur in perſonas aliis coniunctas? Sic. Cæteris paribus.

QVÆSTIO. LXVI.

De furto: Per quod infertur nocumentum proximo in rebus.

1 Vtrùm poſſeſſio exteriorum rerum ſit homini naturalis? Sic. Quantum ad vſum earum.

2 Vtrùm alicui liceat rem aliquam quaſi propriam poſſidere? Sic. Quantum ad poteſtatem procurandi & diſpenſandi eam, non quantũ ad vſum rerum ipſarum: vt, ſcilicet non communicet vſum illarum neceſſitatẽ patienti. De eleemoſyna igitur vide q. 32. pro quãto ſufficit præsẽti loco.

3 Vtrùm occultè accipere rem alienam ſit de ratione furti? Sic.

4 Vtrùm furtum & rapina ſint peccata differentia ſpecie? Sic.

5 Vtrùm

5 Vtrùm furtum ſemper ſit peccatũ. Sic.
6 Vtrùm furtum ſit peccatum mortale? Sic. De re notabili.
7 Vtrum liceat alicui furari propter neceſſitatem? Non. Niſi in caſu tantæ neceſſitatis vt manifeſtũ ſit de rebus occurrentibus ſubueniendũ eſſe inſtanti neceſſitati.
8 Vtrùm rapina poſſit fieri ſine peccato? Non. Neque etiam ſub pallio poteſtatis publicæ.
9 Vtrùm furtum ſit grauius peccatum, quam rapina? Non. Sed econtrariò.

QVAESTIO LXVII.

De vitiis oppoſitis commutatiuæ iuſtitiæ: quæ conſiſtunt in verbis, quibus læditur proximus. Et primo de his, quæ pertinent ad iudicium. Et primo de iniuſtitia iudicis in iudicando.

1 Vtrùm poſſit quis iuſtè iudicare eum, qui eſt ſibi ſubditus? Non.
2 Vtrùm iudici liceat iudicare contra veritatẽ, quam nouit, propter illa, quæ in contrarium proponuntur? Non. Niſi in caſu; & poſt diligentiſſimam diſcuſſionẽ probationem in contrarium adductarum nõ poſſit eas de iure repellere & non poſſit remittere hãc cauſam ſuperiori iudicã-

dam

dam.i.renunciare officio ſuo in tali cauſa.
3 Vtrùm iudex poſſit aliquem condemnare, etiam ſi non ſit aliquis accuſator? Non.In crimininibus. Accuſator eſt & perſona accuſans, & aliquid ſupplens vicem accuſatoris,puta Rebellio contra rem publicam,ciuitatem & maximè contra Eccleſiam; vel publica infamia.
4 Vtrùm licitè poſſit iudex pœnam relaxare? Non. Niſi & habeat plenariam poteſtatem in republica;& ille, qui paſſus eſt iniuriam,velit eam remittere; Et talis remiſſio non ſit nociua publicæ vtilitati.

QVAESTIO LXVIII.

De iniuſtitia accuſatoris in accuſando.

1 Vtrùm homo teneatur ad accuſandum?Non.Niſi & crimen ſit in detrimentum reipublicæ; & ipſe poſſit ſufficienter probare quod accuſando dicit.
2 Vtrùm neceſſarium ſit accuſationem in ſcriptis fieri?Sic.
3 Vtrùm accuſatio reddatur iniuſta propter calumniam;præuaricationem,& tergiuerſationem? Sic. Calumnia eſt crimina falſa ex malitia imponere accuſato: vel punitionem accuſati malitioſe impedire in damnum Reipublicæ. Preuaricatio

tio eſt, fraudem in accuſatione adhibere, id eſt,colludere, cum Reo, proprias probationes diſſimulando, & falſas excuſationes admittendo. Tergiuerſatio eſt totaliter deſiſtere inordinatè,id eſt, abſque legitima cauſa,ab accuſatione.

4 Vtrùm accuſator qui in probatione defecerit, teneatur ad pœnã talionis? Sic.

QVÆSTIO LXIX.

De iniuſtitia accuſati in ſua defenſione.

1 Vtrùm abſque peccato mortali poſſit accuſatus negare veritatem: per quam condemnaretur? Non. Si iudex hanc ab eo exigat ſecundum formam iuris.

2 Vtrùm accuſato liceat, calumnioſè ſe defẽdere? Nõ. In quãtũ ſcilicet nõ licet ei pro defẽſione dicere falſitatẽ,aut veritatẽ tacere ex debito iuris confitendã,aut fraudem vel dolum aliquem adhibere.

3 Vtrum accuſato liceat iudicium per appellationem declinare? Sic. Ex confidentia ſolum iuſtæ cauſæ.

4 Vtrùm condemnato ad mortem liceat ſe defendere: ſi poſſit? Non. Niſi in caſu iniuſtæ condemnationis: abſque graui ſcandalo.

QVAE

QVAESTIO LXX.

De iniuſtitia teſtis in teſtificando.

1 Vtrùm homo teneatur ad teſtimonium ferendum? Non. Niſi cum vel à ſuperiori compellitur ſecundum ordinem iuris: vel etiam à non ſuperiori requiritur eius teſtimonium ad liberandum aliquem ab iniuſto damno.

2 Vtrùm ſufficiat duorum vel trium teſtimonium? Sic.

3 Vtrùm alicuius teſtimonium ſit abſque eius culpa repellendum? Sic. Vel ex defectu rationis, vel ex affectu grandi, vel ex conditione exteriori. Vt: Repellũtur propter primũ, amentes, pueri, mulieres: propter ſecundum, inimici, coniuncti, domeſtici: propter tertium, pauperes, ſerui, & illi de quibus probabile eſt, quod de facili induci poſſint ad dicẽdũ teſtimoniũ contra veritatẽ (vt illi, quib. imperari poteſt.)

4 Vtrùm falſum teſtimonium ſemper ſit peccatum mortale; Sic.

QVÆSTIO LXXI.

De iniuſtitia aduocati, in aduocando.

1 Vtrùm aduocatus teneatur præſtare patrocinium cauſæ pauperum? Sic. In caſu neceſſitatis.

2 Vtrùm

2 Vtrùm conuenienter aliqui ſecundum iura arceantur ab officio aduocandi?Sic.Amẽtes,impuberes, ſurdi,muti,cæci,infames,infideles, de grauibus criminibus damnati. Propter neceſſitatem tãtum & pro ſeipſis, aut ſibi coniunctis vti poſſunt aduocati officio,Monachi,& Clerici.

3 Vtrùm aduocatus peccet, ſi iniuſtam cauſam defendat? Sic. Niſi per ignorantiam,quia iuſtam cauſam ſe defendere putabat,excuſetur.

4 Vtrùm aduocato liceat pro ſuo patrocinio pecuniam accipere?Sic.Si moderatè accipiat,conſideratis conſiderandis.

QVAESTIO LXXII.

De iniuriis verborum extra iudicium,& primo de contumelia.

1 Vtrùm contumelia conſiſtat in verbis? Sic.Propriè loquendo.

2 Vtrùm contumelia, ſeu conuitium ſit peccatum mortale? Sic. Niſi ſit contumelia per accidens, id eſt, non animo dehonorandi dicta;& non ita grauis,vt auferat honorem eius, contra quem profertur.

3 Vtrũ debeat quis cõtumelias ſibi illatas ſuſtinere?Sic.Niſi bonũ & cõtumelioſi, & aliorum, cũ ad eas repellendas aſtringat.

4 Vtrùm

4 Vtrùm contumelia oriatur ex ira? Sic.

QVAESTIO LXXIII.
De detractione.

1 Vtrùm detractio conuenienter diffiniatur, quod eſt deuigratio alienæ famæ per occulta verba?Sic. Occulta,id eſt, non dicta in præſentia eius, cui detrahitur.

5 Vtrùm detractio ſit peccatum mortale? Sic. Per ſe loquendo. Et etiam per accidens: quando notabiliter fama alterius læditur, maximè in pertinentibus ad honeſtatem vitæ.

3 Vtrùm detractio ſit grauius omnibus peccatis, quæ in proximum committuntur?Non. Tamē ſecundum genus ſuum eſt grauius quam furtum.

4 Vtrùm audiens, qui tolerat detrahentem, grauiter peccet? Sic. Nec minus, quam detrahens, ſi placeat ei detractio imò quandoque magis.

QVAESTIO LXXIV.
De ſuſurratione.

1 Vtrùm ſuſurratio ſit peccatum diſtinctum à detractione? Sic. In fine licet non in materia, neque modò loquendi, in quantum ſcilicet detractor & ſuſurro conue

conueniunt in hoc, quod vterque dicit malum de proximo, & occultè: differunt autem in hoc; quod detractor intendit denigrare famam proximi, & ſuſurro intendit ſeparare amicitiam proximorum.

2 Vtrùm ſuſurratio ſit grauius peccatum quam detractatio? Sic.

QVAESTIO LXXV.

De deriſione.

1 Vtrùm deriſio ſit ſpeciale peccatum ab aliis præmiſſis diſtinctum? Sic.

3 Vtrùm deriſio ſit peccatum mortale? Sic. Quando fit ratione paruipenſionis perſonæ. Grauius, quam contumelia Grauiſſimum; ſi quæ Dei ſunt ponantur in riſum, vel iocum.

QVAESTIO LXXVI.

De maledictione.

1 Vtrùm liceat maledicere aliquem? Non. Si fiat per modum imprecantis vel optantis; & per ſe, id eſt, ſub ratione mali.

2 Vtrùm liceat maledicere creaturas irrationales? Non. Niſi ſecundum quòd licitum eſſet maledicere homini (vt in art. 1.) ſi maledicantur, in quantum ſunt in ſeruitium hominis. Nec etiam licet maledicere illis, in quantum ſunt creaturę Dei.

quia

quia hoc eſſet blaſphemia (vide quæſt. 13. de blaſph.) Nec licet maledicere illis ſecundum ſe conſideratis; quoniam hoc eſt vanum & ocioſum.

3 Vtrùm maledicere ſit peccatum mortale? Sic. Secundum genus ſuum, ſi fiat per modum imperantis vel optantis.

4 Vtrùm maledicere ſit grauius peccatum, quam detractio? Non. Sed econtrà. Niſi maledictio fiat per modum imperij, ſimulque inferat maius nocumentum, quam ſit denigratio famæ.

QVÆSTIO LXXVII.

De fraude: quæ committitur in emptionibus, & venditionibus.

1 Vtrùm aliquis poſſit licitè, rem vendere plus, quam valeat? Non. Loquendo de valore rei tam ſecundum ſe; quam ſecundum venditoris læſionem.

2 Vtrùm venditio reddatur illicita propter defectum rei venditæ? Sic. Siue ſit defectus rei ſecundum ſpeciem, ſiue quantitatem, ſiue qualitatem.

3 Vtrùm venditor teneatur dicere vitium rei venditæ? Sic. Niſi ſit manifeſtum, ſimúlque ideò detrahat de pretio, quantum oportet.

4 Vtrùm

4 Vtrùm liceat negotiando aliquid carius vendere, quam emere? Sic. Seruatis ſeruandis, ſcilicet vel quia rẽ meliorauit, vel quia preciũ rei eſt mutatũ (putà ſecundum diuerſitatẽ loci, aut tẽporis) vel propter periculum, cui ſe exponit, de loco ad locũ rẽ trãsferendo aut trãsferri faciẽdo.

QVÆSTIO LXXVIII.

De vſura.

1 Vtrùm accipere vſuram pro pecunia mutuata ſit peccatum? Sic. Secundum ſe.

2 Vtrùm liceat pro pecunia mutuata aliquã aliam cõmoditatẽ expetere? Nõ. Niſi tanquam donum re vera gratuitum: vel etiam aliquod non menſurabile pecunia.

3 Vtrùm quicquid de pecunia vſuraria quis lucratus fuerit reddere teneatur? Sic. Niſi lucrum ipſum ſit fructus humanæ induſtriæ tantum.

4 Vtrùm liceat pecuniam accipere mutuo ſub vſura? Sic. Non inducendo tamen mutuantem ad vſuram, ſed vtendo peccato illius ad bonum proprium.

QVAESTIO LXXIX.

De partibus integralibus iuſtitiæ, ſcilicet facere bonum, & declinare à malo.

1 Vtrùm declinare à malo & facere bonum, ſint partes iuſtitiæ? Sic. Sub ratione debiti.

2 Vtrùm tranſgreſſio ſit ſpeciale peccatum? Sic. Loquendo formaliter, id eſt, ſecundum quod dicit eſſe contra præceptum negatiuum.

3 Vtrùm omiſſio ſit ſpeciale peccatum? Sic.

4 Vtrùm peccatum omiſſionis ſit grauius quam tranſgreſſionis? Non. Sed econtrà. Simpliciter, & abſolutè loquẽdo.

QVAESTIO LXXX.

De partibus potentialibus iuſtitiæ, id eſt, de virtutibus ei annexis.

1 Vtrùm conuenienter aſſignentur virtutes annexæ iuſtitiæ? Sic. Religio, pietas, obſeruantia, gratia, vindicatio, veritas, amicitia, liberalitas, epicheia.

QVAESTIO LXXXI.

De ſingulis virtutibus iuſtitiæ annexis, & primo de religione.

1 Vtrùm religio ordinet hominem ſolum ad Deum? Sic.

2 Vtrùm religio ſit virtus? Sic.

3 Vtrùm religio ſit vna virtus? Sic.

4 Vtrùm

4 Vtrùm religio ſit ſpecialis virtus ab aliis diſtincta? Sic.

5 Vtrùm religio ſit virtus theologica? Non. Sed moralis.

6 Vtrùm religio ſit præferenda aliis virtutibus moralibus? Sic.

7 Vtrùm religio habeat aliquem exteriorem actum? Sic. Quaſi ſecundarium, & ad interiores actus per ſe ad religonem pertinentes ordinatum.

8 Vtrùm religio ſit idem ſanctitati? Sic. Eſſentialiter: non ſecundum rationem.

QVAESTIO LXXXII.

De deuotione. Quæ eſt actus religionis.

1 Vtrùm deuotio ſit ſpecialis actus voluntatis? Sic.

2 Vtrũ deuotio ſit actus religionis? Sic.

3 Vtrùm contemplatio, ſeu meditatio, ſit deuotionis cauſa? Sic. Cauſa intrinſeca, & ſecundaria.

4 Vtrùm lætitia ſit deuotionis effectus? Sic. Quandoque principaliter, quandoque ex conſequenti, ab ea cauſatus.

QVAESTIO LXXXIII.

De oratione: Quæ eſt actus religionis.

1 Vtrùm oratio ſit actus appetitiuę vir-

tutis? Non. Sed rationis.

2 Vtrùm ſit conueniens orare? Sic. Non vt diuinam diſpoſitionem mutemus; ſed vt id impetremus, quod Deus diſpoſuit per orationes fidelium eſſe implendum.

3 Vtrùm oratio ſit actus religionis? Sic. Propriè.

4 Vtrùm ſolus Deus debeat orari? Non. Sed etiam ſancti Angeli & homines in patria exiſtentes. Diuerſimodè tamen; vt ſcilicet Deus per ſeipſum impleat id, quod orando petimus: & vt ſancti ſuis meritis, ac precibus tanquam noſtri aduocati ad hoc, apud Deum inſiſtant.

5 Vtrùm in oratione debeamus aliquid determinatè à Deo petere? Sic. Abſolutè: Niſi illud, quod malum euentum habere poteſt. Conditionaliter ergo, id eſt, ſi expedit ad ſalutem animæ, petimus quæ poſſunt malum ſortiri euentum; vt ſunt honores, diuitiæ, ſanitas corporalis, filiorum generatio, & ſimilia. Abſolutè autem petere debemus gratiam Dei, virtutes, dona Spiritus ſancti, remiſſionem peccatorum, bonũ vſum liberi arbitrij noſtri, perſeuerentiam in omni bono ſpirituali, præſeruationẽ à quibuſcũq; peccatis mortalibus, beatitudinem æternam & ſimilia.

6 Vtrùm

6 Vtrùm homo debeat temporalia petere à Deo, orando? Sic. Ad ſufficientiam vitæ: & tanquam adminicula pro conſecutione æternæ beatitudinis, non aliter.
7 Vtrùm debeamus pro aliis orare? Sic.
8 Vtrùm debeamus pro inimicis orare? Sic. Eodem modo, quo tenemur diligere inimicos. q. 25. art. 8. 9.
9 Vtrùm conuenienter ſeptem petitiones orationis Dominicæ aſſignentur? Sic. Et perfectiſſimè, & ordinatiſſimè.
10 Vtrùm orare ſit proprium rationalis creaturæ? Sic.
11 Vtrùm ſancti, qui ſunt in patria, orent pro nobis? Sic. Et hoc omninò dicēdū eſt.
12 Vtrùm oratio debeat eſſe vocalis? Sic. Maximè, communis.
13 Vtrùm de neceſſitate orationis ſit, quòd ſit attenta? Sic. Attentione virtuali: ad merendū & impetrandū: actuali verò, ad guſtandum, quam ſuauis eſt Dominus.
14 Vtrùm oratio debeat eſſe diuturna? Sic. Donec excitetur feruor mentis. Imo & debet eſſe continua, ſecundum cauſam ſuam, id eſt, ſecundū deſideriū charitatis.
15 Vtrùm oratio ſit meritoria? Sic. Et impetratiua; & ſpiritualis conſolationis cauſatiua.

16 Vtrùm peccatores orando impetrent aliquid à Deo? Sic. Ex pura miſericordia.

17 Vtrùm cõuenienter dicãtur eſſe orationis partes, obſecrationes, orationes, poſtulationes, & gratiarum actiones? Sic.

QVAESTIO LXXXIV.

De exterioribus actibus latriæ. Et primo de adoratione: per quam aliquis ſuum corpus ad Deum venerandum exhibet.

1 Vtrùm adoratio ſit actus latriæ, ſiue religionis? Sic.

2 Vtrùm adoratio importet actum corporalem? Sic. Et ſpiritualem. Ad quem excitandum, vt ad finem, ordinatur ille corporalis.

3 Vtrùm adoratio requirat determinatũ locũ? Sic. Secundum quãdã decentiam.

QVAESTIO LXXXV.

De actibus latriæ: quibus aliquid de rebus exterioribus Deo offertur. Et primo de ſacrificiis.

1 Vtrùm offerre ſacrificium Deo ſit de lege naturæ? Sic.

2 Vtrùm ſoli Deo ſit ſacrificium offerendum? Sic.

3 Vtrùm oblatio ſacrificij ſit ſpecialis actus virtutis? Sic.

4 Vtrùm

4 Vtrùm omnes teneantur ad ſacrificia offerēda? Sic. Ad ſacrificium interius, ſcilicet cordis, totius animæ, Deo. Licet non ad ſacrificium exterius eodē modo ſumptum: ſed ſoli ſacerdotes ritè ab Epiſcopo ordinati ſacrificium Euchariſtiæ debent offerre; & de aliis ſacrificiis poſſunt alij oblationem facere modo illis conueniēti.

QVAESTIO LXXXVI.

De oblationibus, & primitiis.

1 Vtrùm homines ex neceſſitate præcepti teneantur ad oblationes? Sic. Non tamen ad omnes.

2 Vtrùm ſacerdotibus ſolum debeantur oblationes? Sic. Quæ Deo à populo exhibentur.

3 Vtrùm homo poſſit oblationes facere de omnibus rebus licite poſſeſſis? Sic. Per ſe, loquendo.

4 Vtrùm ad primitias ſoluendas homines teneantur? Sic. In ſpeciali. Ex determinatione Eccleſiæ in lege noua.

QVAESTIO LXXXVII.

De decimis.

1 Vtrùm homines teneantur dare decimas ex neceſſitate præcepti? Sic. Partim ex

iure naturali,partim ex ſtatuto Eccleſiæ.
2 Vtrùm de omnibus teneantur decimas dare? Sic. De omnibus licitè poſſeſſis & prædiales,& perſonales.
3 Vtrùm decimæ ſint clerici dandæ? Sic. Tanquam ſolis habentibus ius eas accipiendi, ſi tamen habeant curam animarũ.
4 Vtrùm etiam clerici teneãtur decimas dare? Sic. De à ſe poſſeſſis proprio iure.

QVÆSTIO LXXXVIII.

De voto: Per quod cultu latriæ aliquid Deo promittitur.

1 Vtrùm votum conſiſtat in ſolo propoſito voluntatis? Non. Sed coexigitur promiſſio facta Deo.
2 Vtrùm votum ſemper debeat fieri de meliori bono? Sic. Propriè loquendo. Quamuis de aliquo alio actu virtutis poſſit abſolutè fieri.
3 Vtrùm omne votum obliget ad ſui obſeruationem? Sic.
4 Vtrùm expediat, aliquid vouere? Sic.
5 Vtrùm votum ſit actus latriæ, ſiue religionis? Sic. Propriè.
6 Vtrùm magis ſit laudabile,& meritorium, facere aliquid ex voto; quam ſine voto? Sic.

7 Vtrùm

7 Vtrùm votum ſolemnizetur per ſuſceptionem ſacramenti ordinis, & per profeſſionem ad certam regulam, à ſummo Pontifice approbatam? Sic.
8 Vtrùm illi, qui ſunt alterius poteſtati ſubiecti, impediantur à vouendo? Non. Expreſſa tamen, vel ſub intellecta, conditione hac, ſcilicet ſi ſuis ſuperioribus placuerit, vel non renitantur
9 Vtrùm pueri poſſint voto ſe obligare ad religionis ingreſſum? Sic. Poſt annos pubertatis, etiã abſque voluntate parentũ.
10 Vtrùm poſſit in voto diſpenſari? Sic. Et in aliquo caſu eſt neceſſe.
11 Vtrùm in voto ſolemni continentiæ poſſit fieri diſpenſatio? Sic. Niſi ſit ſolemne per profeſſionem monachalem, ſiue alicuius religionis.
12 Vtrùm ad commutationem, vel diſpenſationem, voti requiratur prælati authoritas? Sic.

QVÆSTIO LXXXIX.

De iuramento: Per quod aſſumitur nomen diuinum ad propria verba confirmanda.

1 Vtrùm iurare ſit teſtem Deum inuocare? Sic.
2 Vtrùm ſit licitum iurare? Sic. Seruata

neceſſitate & cautela debita.

4 Vtrùm conuenienter ponantur tres comites iuramẽti,ſcilicet iuſtitia, iudiciũ, & veritas?Sic. Iuſtitia, vt iuret quis de re licita(aliàs iuramentũ eſſet iniquum) iudicium vt iuret ex neceſſitate (aliàs iuramentum eſſet incautum,) veritas vt iuret de re vera)aliàs iuramentum eſſet falſum.

4 Vtrùm ſit actus religionis, ſiue latrię? Sic.

5 Vtrùm iuramentum ſit per ſe appetẽdum, & frequentandum , tanquam per ſe vtile & bonũ?Nõ.Iuxta illud Eccleſia. 23. Vir multùm iurans replebitur iniquitate.

6 Vtrùm liceat per creaturas iurare? Nõ. Niſi in quantum in eis diuina veritas manifeſtatur: Vel vt in aliqua earum diuinum iudicium exerceatur.

7 Vtrùm iuramentum habeat vim obligandi?Sic. Diuerſimodè tamen ; iuxta diuerſitatem iuramentorum.

8 Vtrùm maior ſit obligatio iuramenti, quam voti?Non.

9 Vtrùm aliquis poſſit in iuramẽto diſpenſari?Sic.Et quandoq;,eſt neceſſarium.

10 Vtrùm iuramentum impediatur per aliquam conditionem perſonæ vel temporis? Sic. Perſonæ : Vt pueri ante annos pubes

pubertatis, periuri, in dignitate magna conſtituti. Temporis; Vt ſolemnes dies.

QVÆSTIO XC.

De adiuratione: Per quam ſumitur nomen diuinum.

1 Vtrùm liceat adiurare hominem? Sic. Ex reuerentia diuini nominis inducendo alium ad aliquid: non autem neceſſitando, niſi ſit ſubditus.

2 Vtrùm liceat, adiurare dæmones? Sic. Per modum compulſionis tantum; ne nobis, vel aliis hominibus; noceant corporaliter, vel ſpiritualiter.

3 Vtrùm liceat, adiurare irrationalem creaturã? Non. Niſi adiuratio referatur ad motorem ipſius, ſcilicet Deũ vel diabolũ.

QVAESTIO XCI.

De laude Dei.

1 Vtrùm Deus ſit ore laudandus? Sic. Ad nos, vel etiam alios excitandos in Deum.

2 Vtrùm in diuinis laudibus ſint cantus aſſumendi? Sic. Ad id; vt ſupra.

QVAESTIO CXII.

De vitiis oppoſitis religioni: quæ tamen habent falſam ſimilitudinem religionis: Et primo de ſuperſtitione.

1 Vtrùm ſuperſtitio ſit vitium religioni contrarium? Sic. Per exceſſum, id eſt, exhibendo cultum diuinum cui non debet; vel eo modo quo non debet.

2 Vtrùm ſint diuerſæ ſuperſtitionis ſpecies? Sic. Scilicet, ſuperſtitio ſimpliciter dicta: Idolatria, Diuinatio, obſeruationum quarundam ſuperſtitio.

QVÆSTIO. XCIII.

De ſpeciebus ſuperſtitionis: Et primo de ſuperſtitione ſimpliciter, id eſt, nullo addito, dicta.

1 Vtrùm in cultu veri Dei poſſit eſſe aliquid perniciosſum? Sic. Vel ex parte rei ſignificatæ, vel ex parte miniſtri colentis.

2 Vtrùm in cultu veri Dei poſſit eſſe aliquid ſuperfluum? Sic. Secundum tamen quantitatem non abſolutam, ſed proportionis. Et aliquo quinque modorum, ſcilicet ſi fiat aliquid, quod quantum eſt de ſe non pertinet ad gloriam Dei: neque ad hoc quòd mẽs hominis feratur in Deum, neque ad hoc, quòd carnis concupiſcentiæ inordinatæ refrenentur. Aut ſi fiat aliquid præter Dei, vel Eccleſiæ inſtitutionem: au contra conſuetudinem communem populi Chriſtiani.

QVAE

QVAESTIO XCIIII.

De idolatria.

1 Vtrùm idolatria rectè ponatur ſpecies ſuperſtitionis?Sic.

2 Vtrùm idolatria ſit peccatum?Sic.

3 Vtrùm idolatria ſit grauiſſimum peccatorum? Sic. Secundum grauitatem ex parte peccati conſideratam.

4 Vtrùm cauſa idolatriæ fuerit ex parte hominis?Sic.Et diaboli.

QVÆSTIO XCV.

De diuinatione.

1 Vtrùm diuinatio ſit peccatum?Sic.

2 Vtrùm diuinatio ſit ſpecies ſuperſtitionis?Sic.

3 Vtrùm ſint plures ſpecies diuinationis? Sub vnoquoque trium generum ipſius diuinationis, ſcilicet ſub necromantia,Augurio,Sorte.

4 Vtrùm diuinatio, quæ fit per inuocationem dæmonum,ſit licita?Non.

5 Vtrùm diuinatio:quæ fit per aſtra, ſit licita?Non.Niſi fiat ſolum ad præcognoſcendum illa futura, quæ ex aſtris, id eſt, cœleſtibus corporibus cauſantur, ſcilicet ſiccitatem,pluuias,& ſimilia. Non autem

opera

opera hominum,& caſuales euentus. Vide prima parte,q.115.art.3.4.6.

6 Vtrùm diuinatio, quæ fit per ſomnia, ſit licita? Non. Niſi per ſomnia, ſecundum quòd procedunt vel ex reuelatione diuina; vel ex cauſa naturali, ſiue intrinſeca, ſiue extrinſeca, pro quāto tamē cauſa talis naturaliter poteſt extēdere: & non aliter.

7 Vtrùm diuinatio, quæ fit per auguria, & omina, & alias huiuſmodi obſeruationes exteriorum rerum, ſit licita? Non. Si extendatur vltra illud, ad quod ſecundum ordinem vel naturæ, vel diuinæ prouidéntiæ, poteſt pertingere.

8 Vtrùm diuinatio ſortium ſit licita? Niſi expectetur indicium ſortium à Domino, cum debita reuerentia implorato, in caſu neceſſitatis, & niſi in diuiſione rerum temporalium in caſu neceſſitatis expectetur ex fortuna euentus ſortium: nulla vanitatis mixtura admiſſa.

QVAESTIO XCVI.

De obſeruantiarum ſuperſtitionibus.

1 Vtrùm vti obſeruantiis artis notoriæ, ad ſcientiam acquirendam, ſit licitum? Non. Sed & ars notoria eſt tum illicita tum ad acquiſitionem ſcientiæ inefficax.

2 Vtrùm

2 Vtrùm vti obſeruationibus, quæ ordinantur ad corporum immutationem (putà ad ſanitatem,& huiuſmodi) ſit licitum? Non. Niſi vt pateat illas naturaliter poſſe inducere effectus tales.

3 Vtrùm vti obſeruantiis ad præcognoſcendum aliqua euſortunia vel infortunia, ſit licitum?Non.

5 Vtrùm ſuſpendere diuina verba ad collum,ſit licitum? Sic. Niſi commiſceatur aliquid falſum,illicitum, aut vanum.

QVAESTIO XCVII.

De vitiis religioni oppoſitis, quæ manifeſtam habent contrarietatem ad religionem.

& 1. De tentatione Dei quæ ſcilicet Deus teneatur.

1 Vtrùm tentatio Dei conſiſtat in hoc, quod aliquis committit ſe auxilio diuino ſine vtilitate vel neceſſitate,id eſt, nolendo facere quod in ſe eſt, ſeu nolendo vti cauſis ſecũdis?Sic.Quod eſt;hominẽ tunc tentare Deũ, quando prætermittit facere quod poteſt ad pericula euadenda, reſpiciens ſolũ (vt inquit)ad auxiliũ diuinum.

2 Vtrùm tentare Deum ſit peccatum? Sic. Si verè ſit tentare Deum.

3 Vtrum tentatio Dei opponatur virtuti religionis?Sic.

4 Vtrùm

4 Vtrùm tentatio Dei ſit grauius peccatum, quam ſuperſtitio;Non. Sed econtrà.

QVÆSTIO XCVIII.

De periurio.

1 Vtrùm falſitas eius, quod iuramento confirmatur, requiratur ad periurium?Sic. Hoc eſt:Falſitas eſt de ratione periurij.

2 Vtrùm omne periurium ſit peccatum? Sic.Contrarium religioni.

3 Vtrùm omne periurium ſit peccatum mortale?Sic.De ſui ratione.

4 Vtrùm peccet ille, qui iniungit iuramétum ei,qui periurat?Sic. Niſi vel ignorantia de iuraturo falſum,vel officio iuridico perſonæ publicæ,excuſetur.

QVAESTIO XCIX.

De ſacrilegio.

1 Vtrum ſacrilegium ſit ſacræ rei violatio?Sic.

2 Vtrùm ſacrilegium ſit peccatum ſpeciale?Sic.

3 Vtrùm ſpecies ſacrilegij diſtinguantur ſecundum res ſacras?Sic. Quæ & grauitatẽ peccati habent correſpondetur ad nobilitatem ipſarum.Vt:Grauiſſimum eſt ſacrilegium quod contra ſacramenta cómittitur

mittur:& omnibus his grauius eſt ſacrilegium contra Euchariſtiam commiſſum.

5 Vtrùm pœna ſacrilegij debeat eſſe pecuniaria? Sic. Et excommunicatio, & pœna capitalis, id eſt, mors corporalis.

QVÆSTIO C.

De ſymonia.

1 Vtrùm ſymonia ſit ſtudioſa voluntas emendi, vel vendendi aliquid ſpirituale, vel ſpirituali annexum? Sic.

2 Vtrùm ſemper ſit peccatum pro ſacramentis pecuniam accipere? Sic. Quod nulla conſuetudine in contrarium excuſari poteſt. Pro ſuſtentatione tamen miniſtrorum aliquid moderatum ſecundum ordinationem Eccleſiæ, ſimúlque approbatas conſuetudines, accipere licet.

3 Vtrùm liceat dare & accipere pecuniam pro ſpiritualibus actibus? Non. Formaliter loquendo, id eſt, de ſpiritualibus, vt ſpiritualibus: de dare & accipere, pro emptionis & vēditionis intētione sūptis.

4 Vtrùm ſit licitum accipere pecuniam pro his, quæ ſunt ſpiritualib⁹ annexa? Nō.

5 Vtrū liceat, ſpiritualia dare pro munere; q̄ eſt ab obſequio, vel à lingua? Nō. Eadē ratione, qua nec licet pro munere à manu.

6 Vtrùm

6 Vtrùm ſit conueniens pœna ſymoniaci vt priuetur eo, quod per ſymoniam acquiſiuit?Sic.Et infamia, & depoſitione à clericatu,atque excommunicatione.

QVAESTIO CI.

De Pietate.

1 Vtrùm pietas ſe extendat ad determinatas perſonas aliquorum hominum?Sic. Ad parentes, & patriam, atque ad perſoſonas in indignitate conſtituas, in ordine ad bonum commune.q.102.art.3.

2 Vtrùm pietas exhibeat parentibus ſuſtentationem?Sic.Et honorem.

3 Vtrùm pietas ſit ſpecialis virtus ab aliis diſtincta?Sic.

4 Vtrùm occaſione religionis ſint prætermittenda pietatis officia in parentes? Dabilis non eſt caſus iſte, ſcilicet quod pietas,& religio, ſe ſic mutuò impediant.

QVAESTIO CII.

De obſeruantia.

1 Vtrùm obſeruantia ſit ſpecialis virtus ab aliis diſtincta?Sic.

2 Vtrùm ad obſeruantiam pertineat exhibere cultum & honorem his, qui ſunt in dignitate conſtituti?Sic.

3 Vtrùm

3 Vtrùm obſeruantia ſit potior virtus, quam pietas? Non. Sed econtrà.

QVAESTIO CIII.

De partibus obſeruantiæ: Et primo de dulia.

1 Vtrùm honor importet aliquid corporale? Sic. Et quandoque interius ſpirituale, ſolum quò ad Deum.

2 Vtrùm honor propriè debeatur ſuperioribus? Sic.

3 Vtrùm dulia, cuius eſt exhibere honorem, & cultum ſuperioribus, ſit ſpecialis virtus diſtincta à latria? Sic.

4 Vtrùm dulia habeat diuerſas ſpecies? Non. Niſi communiter ſumpta.

QVÆSTIO CIIII.

De obedientia: Quæ eſt pars obſeruantiæ.

1 Vtrùm homo teneatur alteri obedire? Sic. Ex ordine iuris naturalis, & diuini.

2 Vtrũ obediẽtia ſit ſpecialis virtus? Sic.

3 Vtrùm obedientia ſit maxima virtutum? Sic. Per ſe loquendo: & reſpectu tantum virtutum moralium conſiſtentium in contemptu terrenorum.

4 Vtrùm in omnibus ſit Deo obediendum? Sic. Quadam neceſſitate iuſtitiæ.

5 Vtrùm ſubditi teneantur; ſuis ſuperioribus

rioribus in omnibus obedire? Non. Niſi in his quæ pertinent ad diſpoſitionem actuum, & rerum humanarum ſecundum tamen rationem ſuperioritatis: & iuſtitiæ præceptorum Dei.

6 Vtrùm Chriſtiani teneantur ſæcularibus poteſtatibus obedire? Sic. Salua iuſtitia præceptorum Dei.

QVAESTIO CV.

De oppoſito, ſcilicet inobedientia.

1 Vtrùm inobedientia ſit peccatum mortale? Sic. Reſpectu præceptorum & Dei & ſuperiorum.

2 Vtrùm inobedientia ſit grauiſſimum peccatorum? Non. Imo nec quælibet ad ſe inuicem collata eſt peccatum grauiſſimum: ſed diuerſimodè graduatur.

QVÆSTIO CVI.

De gratia, ſiue (quod nunc idē eſt) gratitudine.

1 Vtrùm gratia ſit ſpecialis virtus ab aliis diſtincta? Sic.

2 Vtrùm magis teneatur ad gratias Deo reddendas innocens, quàm pœnitens? Non. Sed econtrà: Niſi attendatur quantitas dati, ſecundum abſolutam conſiderationem.

3 Vtrùm homo teneatur ad gratiarum actiones omni homini benefactori ? Sic. Et ad eius, vt benefactoris honorē ac reuerentiā:&,vt indigentis, ſubuentionem.

4 Vtrùm homo debeat, beneficium ſtatim recompenſare?Non.Niſi quantum ad effectum.

5 Vtrùm recompenſatio beneficij , ſeu gratiarum actio ſit magis attendenda ſecundum affectum beneficiantis, quam ſecundum effectum?Sic. Niſi ſit recompenſatio beneficij pertinens vel ad iuſtitiam, vel ad amicitiam vtilis.

6 Vtrùm oporteat aliquem plus exhibere in recompenſatione gratitudinis,quam ſuſceperit in beneficio?Sic. Saltem ſecundum affectum. In quantum, ſcilicet animus gratus ſemper tendit ad hoc ; vt pro ſuo poſſe aliquid maius retribuat.

QVAESTIO CVII.

De oppoſito, ſcilicet ingratitudine.

1 Vtrùm ingratitudo ſit ſemper peccatum?Sic.

2 Vtrùm ingratitudo ſit ſpeciale peccatum?Sic.

3 Vtrùm ingratitudo ſit ſemper peccatum mortale?Non. Sed quandoque veniale,

niale, quandoque mortale; loquendo de ingratitudine, tum per omiſſionem, tum per commiſſionem contingente.

4 Vtrùm ingratis ſint beneficia ſubtrahenda? Non. Niſi conſiderando eorum demerita; vel etiam abuſum ex multiplicatis beneficiis.

QVAESTIO CVIII.

De vindicatione.

1 Vtrùm vindicatio ſit licita? Non. Niſi intentio vindicantis reſpiciat principaliter bonum, ad quod peruenitur per pœnam peccantis.

2 Vtrũ vindicatio ſit ſpecialis virtus? Sic.

3 Vtrùm vindicatio debeat fieri per pœnas apud homines conſuetas? Sic Hoc eſt; per ſubtractionem eorum, quæ homo magis diligit.

4 Vtrùm vindicta ſit exercenda in eos, qui inuoluntariè peccauerunt? Non. Secundum quod pœna eſt pœna: ſed quandoque ſecundum quod eſt medicina.

QVAESTIO CIX.

De veritate.

1 Vtrùm veritas ſit virtus? Sic. Hoc eſt: Veracitas.

2 Vtrùm

2 Vtrùm veritatis ſit ſpecialis virtus? Sic.

3 Vtrùm veritas ſit pars iuſtitiæ? Sic.

4 Vtrùm virtus veritatis magis declinet in minus? Sic. Si affirmando procedatur. In quantum, ſcilicet, non manifeſtat quis totum bonum, quod in ſeipſo eſt. Per hoc enim neque dicit falſum, neque fit aliis oneroſus, ſed prudenter agit. Licet, ſi negando procedatur, non declinet in minus. Ne, ſcilicet incurrat falſitatem.

QVAESTIO CX.

De oppoſitis, ſcilicet, mendacio.

1 Vtrùm mendacium ſemper opponatur veritati: Sic.

2 Vtrùm mendacium ſufficienter diuidatur per mendacium officioſum, iocoſum, & pernicioſum: Non. Niſi ſecundum quod mendacium habet rationem culpæ ex parte finis intenti. Alias ſecundum mendacis rationem, diuiditur in iactantiam, quæ dicit maius, & ironiam, quæ dicit minus, declinando ad falſitatem. Item mendaciũ ſecundum ordinẽ ad finem, abſtrahendo ab additione & diminutione culpæ, diuiditur in octo partes. ſ. mendacium in doctrina religionis; mendacium quod nulli proſit, & alicui obſit: mẽdaciũ quod

quod ita prodeſt alicui, vt alteri obſit: mendacium, quod fit ſola mentiendi fallendique libidine: mendacium quod fit placendi cupiditate mendacium quod nulli obeſt, & alicui prodeſt ad conſeruãdam pecuniã:mendaciũ quod nulli obeſt, & alicui prodeſt ad vitandam mortem: mendaciũ quod nulli obeſt, & alicui prodeſt ad vitandã immunditiã corporalem.

3 Vtrùm omne mendacium ſit peccatum?Sic.

4 Vtrùm omne mendacium ſit peccatum mortale? Non. Niſi vel ſecundum ſe, vel ſecundum finem intentum, vel repugnet charitati.

QVAESTIO CXI.

De ſimulatione, & hypocriſi.

1 Vtrùm omnis ſimulatio ſit pecaatum? Sic.

2 Vtrùm hypocriſis ſit idem, quod ſimulatio?Sic.Qua tamen ſimulat quis perſonam alterius.

3 Vtrùm hypocriſis opponatur virtuti veritatis?Sic.

4 Vtrùm hypocriſis ſit ſemper peccatum mortale?Non. Niſi hypocritæ intentio feratur ſimul ad defectum ſanctitatis

id

id eſt,ad hoc,quod non curat habere ſanctitatem,ſed ſolum ſanctus apparere(quomodo conſueuit accipi in ſacra ſcriptura:) Vel ad aliũ finẽ repugnantẽ charitati.

QVÆSTIO CXII.

De iactantia : Quæ eſt pars mendacij.

1 Vtrùm iactantia opponatur virtuti veritatis?Sic.Per modum exceſſus.

2 Vtrùm iactantia ſit peccatum mortale? Non. Niſi vel ſit contra charitatem Dei,aut proximi, vel procedat ex cauſa, quæ ſit peccatum mortale.

QVAESTIO CXIII.

De ironia: Quæ eſt pars mendacij.

1 Vtrùm ironia, per quam aliquis de ſe fingit minora,ſit peccatum? Sic.

2 Vtrùm ironia ſit minus peccatũ quam iactantia ? Sic. Quandoque autem vel æquale,vel maius.

QVÆSTIO CXIV.

De amicitia , quæ affabilitas dicitur.

1 Vtrùm amicitia ſit ſpecialis virtus? Sic.

2 Vtrùm huiuſmodi amicitia ſit pars iuſtitiæ?Sic.

QVAESTIO CXV.

De vitiis oppoſitis affabilitati: Et primo de adulatione.

1 Vtrùm adulatio ſit peccatum? Sic.

2 Vtrùm adulatio ſit peccatum mortale? Non. Niſi contrarietur charitati. Quod ibi tripliciter contingit, ſcilicet ratione vel peccati mortalis laudati; vel intentionis, puta fraudulenter nocendi; vel datæ occaſionis peccandi, etiam præter adulatoris intentionem. Datæ: inquam, & non ſolùm acceptæ. Vide ergo. q. 43. art. 3. 4.

QVAESTIO CXVI.

De litigio.

1 Vtrùm litigium opponatur virtuti amicitiæ, id eſt, affabilitatis? Sic. Ratione perſonæ factum quam aliquis contriſtare, non veretur.

2 Vtrùm litigium ſit grauius peccatum quam adulatio? Sic. Secundum ſpeciem ſuam. Secundum motiuum autem; ſe habent, ſicut excedentia & exceſſa.

QVAESTIO CXVII.

De liberalitate.

2 Vtrùm liberalitas ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm

2 Vtrũ liberalitas ſit circa pecunias? Sic.

3 Vtrùm vti pecunia ſit actus liberalitatis? Sic.

4 Vtrùm ad liberalem maximè pertineat, dare? Sic.

5 Vtrùm liberalitas ſit pars iuſtitiæ? Sic. Non tamen ſpecies.

6 Vtrùm liberalitas ſit maxima virtutum? Non. Vtilis tamen eſt ad multa.

QVAESTIO CXVIII.

De vitiis oppoſitis liberalitati: Et primo de auaritia.

1 Vtrùm auaritia ſit peccatum? Sic.

2 Vtrùm auaritia ſit ſpeciale peccatum? Sic. Secundum, quòd eſt inordinatus amor habendi pecunias, vel poſſeſſiones aut diuitias.

3 Vtrùm auaritia opponatur liberalitati? Sic. Vt auaritia dicit ſolùm immoderantiam interiorem affectionũ circa diuitias.

4 Vtrũ auaritia ſit ſemper peccatũ mortale? Nõ. Niſi vel ſecũdũ quòd opponitur iuſtitiæ; vel aliàs præferatur charitati.

5 Vtrùm auaritia ſit maximum peccatorum? Non. Niſi ſecundum quid, ſcilicet ſecundũ quòd appetitus hominis ſubiicitur bono infimo, id eſt, reb⁹ exterioribus.

6 Vtrùm auaritia ſit peccatum ſpiritua-le?Sic.
7 Vtrùm auaritia ſit vitium capitale?Sic. Striċtè ſumpta,id eſt , conſiſtens in appetitu pecuniæ.
8 Vtrũ auaritiæ filiæ ſint proditio, fraus, fallacia,periuria,inquietudo,violentia, & contra miſericordiam obduratio?Sic.

QVÆSTIO CXIX.
De prodigalitate.

1 Vtrùm prodigalitas opponatur auaritiæ?Sic.
2 Vtrùm prodigalitas ſit peccatum?Sic.
3 Vtrùm prodigalitas ſit grauius peccatum,quam auaritia?Non.Sed econtrà.

QVÆSTIO CXX.
De epicheia.

1 Vtrùm epicheia ſit virtus?Sic.
2 Vtrùm epicheia ſit pars iuſtitiæ ? Sic. Subieċtiua.

QVAESTIO.CXXI.
De dono correſpondente iuſtitiæ, ſcilicet de pietate.

1 Vtrùm pietas ſit donum Spiritus ſanċti ? Sic. Per quam exhibemus cultum & officium

officium Deo, vt patri: & his quæ ad Deũ pertinent, vt honorare ſanctos, non contradicere ſcripturæ ſacræ, ſiue intellectæ, ſiue non intellectæ.

2 Vtrùm pietatis dono reſpondeat ſecunda beatitudo, ſcilicet Beati mites? Sic. Secundum rationem ordinis, Iſa. 11. retrocedendo: licet ſecundum propriam rationem doni & beatitudinis dono eidem reſpondeat magis quarta & quinta beatitudo quàm ſecunda.

QVAESTIO CXXII.

De præceptis iuſtitiæ.

1 Vtrùm præcepta decalogi ſint præcepta iuſtitiæ? Sic. Et oportet vt ſint talia id eſt, pertinentia ad iuſtitiam.

2 Vtrùm primum præceptum decalogi conuenienter tradatur? Sic.

3 Vtrùm ſecundum præceptum decalogi conuenienter tradatur? Sic.

4 Vtrùm tertium decalogi præceptum conuenienter tradatur? Sic.

5 Vtrùm conuenienter tradatur quartum præceptum de honoratione parentum? Sic.

6 Vtrùm alia ſex præcepta decalogi conuenienter tradantur? Sic.

QVAESTIO CXXIII.

De alia virtute cardinali, ſcilicet fortitudine.

1 Vtrùm fortitudo ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm fortitudo ſit virtus ſpecialis? Sic. In quantum, ſcilicet fortitudo importat animi firmitatem in periculis mortis, & in morte ipſa.

3 Vtrùm fortitudo ſit circa timores, & audacias? Sic. Illos cohibendo; iſtas moderando.

4 Vtrùm fortitudo ſit propriè, ſeu principaliter circa pericula mortis? Sic.

5 Vtrùm fortitudo propriè conſiſtat circa pericula mortis, quæ ſunt in bello? Sic. Maximè in bello ſiue generali, ſiue particulari: quod fit propter defendendum honorem Dei; putà fidem catholicam, virtutes caſtitatis iuſtitiæ, &c.

6 Vtrùm ſuſtinere ſit principalis actus fortitudinis? Sic. Id eſt, ſiſtere immobiliter in periculis.

7 Vtrùm fortis operetur propter bonum proprij habitus? Sic. Vt, propter finem proximum.

8 Vtrùm fortis delectetur in actu ſuo? Sic. Non obſtātibus doloroſis in cōtrariū.

9 Vtrùm fortitudo maximè conſiſtat in repenti

repentinis? Sic. Quantum ad manifeſtationem habitus ſui, id eſt, quòd ſit benè radicatus in anima.

10 Vtrùm fortis vtatur ira in ſuo actu? Sic. Moderata.

11 Vtrùm fortitudo ſit virtus cardinalis? Sic.

12 Vtrùm fortitudo præcellat inter omnes alias virtutes? Sic. Niſi ſint theologicæ, vel cardinalium, prudentia, & iuſtitia.

QVÆSTIO CXXIV.

De præcipuo actu fortitudinis, i. de martyrio.

1 Vtrùm martyriũ ſit actus virtutis? Sic.

2 Vtrùm martyrium ſit actus fortitudinis? Sic.

3 Vtrùm martyrium ſit actus maximæ perfectionis? Sic. Secundum genus ſuum.

4 Vtrùm mors ſit de ratione martyrij? Sic. Secundum perfectam rationem sũpti.

5 Vtrùm ſola fides ſit cauſa martyrij? Nó. Sed etiam omnium virtutum opera: cum talia, ſecundum quòd referũtur in Deum, ſint quædam proteſtationes fidei.

QVAESTIO CXXV.

De vitiis oppoſitis fortitudini: Et primo de timore.

1 Vtrùm timor ſit peccatum? Sic. Inordinatus.

2 Vtrùm timor opponatur fortitudini? Sic. Per exceſſum.

3 Vtrùm timor ſit peccatum mortale? Non. Niſi pertingens ad voluntarium cõſenſum in aliquod peccatum mortale.

4 Vtrùm timor excuſet à peccato? Non. Licet excuſet à tanto.

QVÆSTIO CXXVI.

De intimiditate.

1 Vtrùm intimiditas ſit peccatum? Sic. Niſi cauſetur ex ſtoliditate inuincibili.

2 Vtrùm eſſe impauidum opponatur fortitudini? Sic. Per defectum.

QVAESTIO CXXVII.

De Audacia.

1 Vtrùm audacia ſit peccatum? Sic. Inordinata.

2 Vtrùm audacia opponatur fortitudini? Sic. Tanquam immoderatũ moderato.

QVAESTIO CXXVIII.

De partibus fortitudinis in communi.

1 Vtrùm partes fortitudinis conuenienter enumerentur? Sic. Fiducia ſeu (& in idem.

idem redit nunc) magnanimitas, magnificentia, patientia, perſeuerantia.

QVAESTIO CXXIX.

De partib⁹ fortitudinis, in ſpeciali: Et primo de magnanimitate (hāc loco fiduciæ ponimus.)

1 Vtrùm magnanimitas ſit circa honores? Sic. Vt, ſcilicet ſtudeat facere ea, quæ ſunt honore digna: tamen ſic, vt pro magno æſtimet humanos honores.

2 Vtrũ magnanimitas de ſui ratione habeat, quod ſit circa magnos honores? Sic. Vt ſcilicet ſtudeat facere ea, quæ ſunt magno honore digna: nõ tamẽ ita, vt pro magno æſtimet magnos honores humanos.

3 Vtrùm magnanimitas ſit virtus? Sic.

4 Vtrùm magnanimitas ſit virtus ſpecialis? Sic. Secundum ſe conſiderata.

5 Vtrùm magnanimitas ſit pars fortitudinis? Sic.

6 Vtrùm fiducia pertineat ad magnanimitatem? Sic. Immediatè. Licet ex conſequenti, inquantum vtitur audacia, pertineat ad fortitudinem.

7 Vtrùm ſecuritas ad magnanimitatem pertineat? Sic. Ex conſequenti, in quãtum ſcilicet repellit deſperationem. Licet immediatè pertineat ad fortitudinem.

8 Vtrùm bona fortunæ conferant ad magnanimitatem?Sic.

QVAESTIO CXXX.

De præſumptione: quæ opponitur magnanimitati per exceſſum.

1 Vtrùm præſumptio ſit peccatum? Sic.

2 Vtrùm præſumptio magnanimitati opponatur per exceſsũ? Sic. Attendendo proportionem facultatis præſumptuoſi.

QVAESTIO CXXXI.

De ambitione: quæ opponitur magnanimitati per exceſſum.

1 Vtrùm ambitio ſit peccatum?Sic.

2 Vtrùm ambitio magnanimitati opponatur per exceſſum?Sic. Tanquam inordinatum ordinato.

QVAESTIO CXXXII.

De inani gloria, quæ ſimiliter opponitur magnanimitati.

1 Vtrùm appetitus vanæ gloriæ ſit peccatum? Sic. Aliquo trium modorum vanæ. In quantum ſcilicet vel quærit gloriã de eo, quod nõ eſt gloria dignũ: vel quærit eam ab homine: vel non refert gloriam ad honorem Dei, aut ſalutem proximi.

2 Vtrùm

2 Vtrùm inanis gloria magnanimitati opponatur? Sic. Per defectũ : & per exceſſum. Per defectum: prout gloriatur in his, quæ magnanimus æſtimat parua. Per exceſſum: prout gloriam, quam appetit, reputat aliquod magnum; & tendit ad eam ſupra ſuam dignitatem.

3 Vtrùm inanis gloria ſit peccatũ mortale? Non. Niſi repugnet charitati.

4 Vtrùm inanis gloria ſit vitium capitale? Sic.

5 Vtrùm conuenienter dicantur filiæ, inanis gloriæ eſſe. Inobedientia, iactantia, hypocriſis, cõtentio, pertinacia, diſcordia & nouitatum præſumptio ? Sic.

QVAESTIO CXXXIII.

De puſillanimitate : quæ opponitur magnanimitati per defectum.

1 Vtrùm puſillanimitas ſit peccatum?

2 Vtrùm puſillanimitas opponatur magnanimitati? Sic.

QVAESTIO CXXXIV.

De magnificentia.

1 Vtrùm magnificentia ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm magnificentia ſit ſpecialis virtus? Sic. Vt importat factionem alicuius

operis magni, ſiue in quantitate, ſiue in precioſitate, ſiue in dignitate.

3 Vtrùm materia magnificentiæ ſint ſumptus magni? Sic. Et pecunia, qua vtitur ad magnos ſumptus faciendos; & amor pecuniæ, quem moderatur magnificus, ne per ſuperfluum pecuniæ amorem ſumptus magni impediantur.

4 Vtrùm magnificentia ſit pars fortitudinis? Sic. Potentialis.

QVAESTIO CXXXV.

De paruificẽtia: Quæ opponitur magnificẽtiæ.

1 Vtrùm paruificentia ſit vitium? Sic.

2 Vtrùm paruificentiæ aliquod vitium opponatur? Sic. Dictum conſumptiõ.

QVÆSTIO CXXXVI.

De patientia.

1 Vtrùm patientia ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm patientia ſit potiſſima virtutum? Non.

3 Vtrùm patientia poſſit haberi ſine gratia? Non. Si ſit vera virtus: cum talis procedat à charitate.

4 Vtrũ patiẽtia ſit pars fortitudinis? Sic.

5 Vtrùm patientia ſit idem, quod lõganimitas? Non. Imo longanimitas videtur habe-

habere maiorem conuenientiam cum magnanimitate, quam cum patientia.

QVÆSTIO CXXXVII.

De perſeuerantia.

1 Vtrùm perſeuerantia ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm perſeuerantia ſit pars fortitudinis? Sic.

3 Vtrùm conſtantia pertineat ad perſeuerantiam? Sic.

4 Vtrùm perſeuerantia indigeat auxilio gratiæ? Sic. Et ſpeciali.

QVÆSTIO. CXXXVIII.

De vitiis oppoſitis perſeuerantiæ.

1 Vtrùm mollities opponatur perſeuerantiæ? Sic. Per defectum.

2 Vtrùm pertinacia opponatur perſeuerantiæ? Sic. Per exceſſum.

QVÆSTIO CXXXIX.

De dono fortitudinis.

1 Vtrùm fortitudo ſit donum? Sic. Secundum aliam rationem ſumpta ab illa; qua eſt virtus. Nam fortitudo virtus eſt talis, vt in q. 123. ar. 23. fortitudo autẽ donum eſt, prout hominis animus à Spiritu ſancto ſpeciali quadam motione mouetur

ad

ad hoc: quòd perueniat ad finem cuiuſlibet boni operis inchoati; & euadat quæcunque pericula imminentia.

2 Vtrùm quarta beatitudo, ſcilicet Beati, qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam, reſpondeat dono fortitudinis? Sic.

QVAESTIO CXL.

De præceptis fortitudinis.

1 Vtrùm conuenienter in lege diuina tradantur præcepta fortitudinis? Sic.

2 Vtrùm in lege diuina conuenienter tradantur præcepta de partibus fortitudinis? Sic.

QVAESTIO CXLI.

De alia virtute cardinali, ſcilicet tẽperantia.

1 Vtrùm temperantia ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm temperantia ſit ſpecialis virtus? Sic. Antonomaſicè per excellentiam ſumpta.

3 Vtrùm tẽperantia ſit ſolũ circa cõcupiſcẽtias, & delectationes? Sic. Præcipuè.

4 Vtrùm temperantia ſit ſolum circa concupiſcentias, & delectationes tactus? Sic. Principales.

5 Vtrùm circa proprias delectationes guſtus ſit temperantia? Sic. Secundario.

6 Vtrùm tẽperantiæ regula ſit ſumẽda ſecun

ſecundum neceſſitatē præſentis vitæ.Sic.
7 Vtrùm temperantia ſit virtus cardinalis?Sic.
8 Vtrùm temperantia ſit maxima virtutum?Non.

QVÆSTIO. CXLII.
De vitiis oppoſitis temperantiæ.

1 Vtrùm inſenſibilitas ſit vitium? Sic.
2 Vtrùm intemperãtia ſit puerile peccatum?Sic. Non quod ſuperflua concupiſcentia propriè conueniat pueris:ſed ſecũdum ſimilitudinem qua aſſimilatur puero in tribus,ſ. in appetendo non ſecundũ ordinē rationis: & in creſcendo in proprio appetitu, ſi ſibi dimittantur: & in dando vtriq; peccanti remediũ.ſ.per coerctionē.
3 Vtrùm timiditas ſit maius vitium, quam intemperantia?Non. Sed econtrà.
5 Vtrùm peccatum intemperantiæ ſit maximè ex probabile?Sic.

QVÆSTIO CXLIII.
De partibus temperantiæ, in communi.

1 Vtrùm conuenienter aſſignentur partes temperantiæ?Sic.Integrales (verecundia,honeſtas,):Subiectiuæ (abſtinentia, ſobrietas,caſtitas, pudicitia) : Potentiales

(conti

(continentia,clementia,manſuetudo,modeſtia,in communi, ſtudioſitas, modeſtia circa exteriores motus corporis, modeſtia circa exteriorem apparatum).

QVAESTIO CXLIV.

De partibus temperantiæ in ſpeciali. Et primò de verecundia: Quæ eſt pars integralis temperantiæ.

1 Vtrùm verecundia ſit virtus? Sic. Communiter loquendo; non propriè.

2 Vtrùm verecũdia ſit de turpi actu? Sic. Secundum quod apprehenditur, vt turpe.

3 Vtrùm homo plus verecũdetur à perſonis ſibi magis coniunctis? Sic.

4 Vtrùm etiam in virtuoſis hominibus poſſit eſſe verecundia? Non. Niſi in hoc ſenſu, ſcilicet, quod ſunt taliter diſpoſiti; vt ſi in eis eſſet aliquid turpe, de hoc verecundaretur. (excipitur ſemper verecundia, quæ eſt pure naturalis.)

QVAESTIO CXLV.

De honeſtate: Quæ eſt pars integralis temperantiæ.

1 Vtrùm honeſtum ſit idem virtuti? Sic. Sicut tamen quædam eius conditio, art. 4. in corp. fin.

2 Vtrùm honeſtum ſit idem, quod ſpi-

tuale

tuale decorum? Sic.

3 Vtrùm honeſtum differat ab vtili & delectabili? Sic. Ratione: non ſubiecto.

4 Vtrùm honeſtas debeat poni pars temperantiæ? Sic. Integralis.

QVAESTIO CXLVI.

De Abſtinentia: Quæ eſt pars ſubiectiua temperantiæ.

1 Vtrùm abſtinentia ſit virtus? Sic. Secundum quod eſt per rationem regulata.

2 Vtrũ abſtinẽtia ſit ſpecialis virtus? Sic.

QVÆSTIO CXLVII.

De Ieiunio: Quod eſt actus abſtinentiæ.

1 Vtrùm ieiunium ſit actus virtutis? Sic.

2 Vtrùm ieiuniũ ſit actus abſtinẽtiæ? Sic.

3 Vtrùm ieiunium ſit in præcepto? Sic. Iuris naturæ, quò ad modum autem, iuris poſitiui.

4 Vtrùm omnes ad ieiunia Eccleſiæ teneantur? Sic. Niſi aliquod ſpeciale impedimentum in eis fuerit.

5 Vtrùm conuenienter determinentur tempora ieiunij Eccleſiæ? Sic.

6 Vtrùm requiratur ad ieiunium, quod homo tantùm ſemel comedat? Sic.

7 Vtrùm hora nona conuenienter taxe-

tur ad comedendum his,qui ieiunant?Sic.
8 Vtrùm conuenienter ieiunantibus indicatur abſtinentia à carnibus,ouis, & lacticinijs?Sic.

QVAESTIO CXLVIII.

De Gula: Quæ opponitur ieiunio.

1 Vtrùm gula ſit peccatum? Sic.
2 Vtrùm gula ſit peccatum mortale?Sic. Niſi ſiſtat tãtum intra limites eorum, quæ ſunt ad finem.
3 Vtrùm gula ſit maximum peccatorum? Non. Sed ex parte effectus habet quandam magnitudinem.
4 Vtrùm conuenienter ſpecies gulæ diſtinguantur ſecundum has quinque conditiones;Præproperè,lautè,nimis, ardenter,ſtudioſè?Sic.
5 Vtrùm gula ſit vitium capitale? Sic.
6 Vtrùm conuenienter aſſignentur gulæ quinq; filiæ,ſcilicet inepta lætitia,ſcurrilitas,immunditia,multiloquium, & hebetudo mentis circa intelligentiam?Sic.

QVÆSTIO CXLIX.

De ſobrietate: Quæ eſt ſpecialiter circa potũ.

1 Vtrùm materia ſobrietatis ſit potus? Sic.Propriè.

2 Vtrùm

2 Vtrùm ſobrietas ſit ſpecialis virtus? Sic.

3 Vtrum vſus vini ſit illicitus? Non. Niſi per accidens fiat illicitus.

4 Vtrùm ſobrietas magis requiratur in maioribus perſonis? Sic. Alia tamen ratione quã in iuuenibus & mulieribus. Ratione ſcilicet operationis propriæ perſonarum requiritur magis in illis; ratione pronitatis ad concupiſcentias requiritur magis in iſtis.

QVÆSTIO CL.

De ebrietate: Quæ opponitur ſobrietati.

1 Vtrùm ebrietas ſit peccatum? Sic. Prout ex inordinata concupiſcentia inordinati vſus vini procedit.

2 Vtrùm ebrietas ſit peccatum mortale? Sic. Per ſe loquendo.

3 Vtrùm ebrietas ſit grauiſſimum peccatorum? Non.

4 Vtrùm ebrietas excuſet à peccato? Sic. Non tamen totaliter.

QVAESTIO CLI.

De caſtitate: Quæ eſt pars ſubiectiua temperantiæ.

1 Vtrùm caſtitas ſit virtus? Sic.

2 Vtrùm caſtitas ſit virtus ſpecialis? Sic.

Niſi

Niſi metaphoricè ſumpta, id eſt, vt eſt cõiunctio mentis ad aliquas res ſecundum debitum ordinem rationis. 2. Cor. 11. Virginem caſtam exhibere Chriſto.

3 Vtrùm caſtitas ſit virtus diſtincta ab abſtinentia? Sic.

4 Vtrùm pudicitia pertineat ſpecialiter ad caſtitatem? Sic. Non tamen quaſi virtus diſtincta ab ipſa: ſed ſicut exprimens caſtitatis circunſtantiam quandam.

QVAESTIO CLII.

De virginitate: Quæ eſt pars caſtitatis.

1 Vtrùm virginitas conſiſtat in integritate carnis? Sic. Nõ tamen formaliter: ſed materialiter. Nam formaliter conſiſtit in mentis propoſito abſtinendi perpetuò à delectatione venerea.

2 Vtrùm virginitas ſit licita? Sic. Et laudabilis.

3 Vtrũ virginitas ſit ſpecialis virtus? Sic.

4 Vtrùm virginitas ſit excellentior matrimonio? Sic.

5 Vtrùm virginitas ſit maxima virtutum? Sic. In genere caſtitatis.

QVAESTIO CLIII.

De luxuria: Quæ opponitur caſtitati.

1 Vtrùm materia luxuriæ ſint ſolũ cõcupiſcentiæ,& delectationes venereę? Sic.
2 Vtrùm aliquis actus venereus poſſit eſſe ſine peccato? Sic. Si fiat debito modo & ordine ſecundum rectam rationem conuenientibus generationi humanæ.
3 Vtrùm luxuria, quæ eſt circa actus venereos, ſit peccatum mortale? Sic.
4 Vtrùm luxuria ſit vitium capitale? Sic.
5 Vtrùm conuenienter dicantur eſſe filiæ luxuriæ, cæcitas mentis, inconſideratio, præcipitatio, inconſtantia, amor ſui, odium Dei, affectus præſentis ſæculi, & horror futuri? Sic.

QVAESTIO CLIV.
De partibus luxuriæ.

1 Vtrùm conuenienter aſſignentur ſex ſpecies luxuriæ, ſcilicet fornicatio ſimplex, adulterium, incæſtus, ſtuprum, raptus, & vitium contra naturam? Sic.
2 Vtrùm fornicatio ſimplex ſit peccatũ mortale? Sic. Indubitanter: Quamuis apud gentiles olim non haberetur pro mortali?
3 Vtrùm fornicatio ſit grauiſſimũ peccatorum? Non. Sed tamen eſt grauius quam furtum, & ſimiliter.
4 Vtrùm in tactibus & oſculis, conſiſtat pecca

peccatum mortale? Sic. Secũdum cauſam ſuã,id eſt,ſecũdum quod libidinoſa ſunt.

5 Vtrùm pollutio nocturna ſit peccatum? Sic. Secundum cauſam ſuam: & quandoque.

6 Vtrùm ſtuprum debeat poni vna ſpecies luxuriæ? Sic.

7 Vtrùm raptus ſit ſpecies luxuriæ diſtinctæ à ſtupro?Sic.

8 Vtrùm adulterium ſit determinata ſpecies luxuriæ ab aliis diſtincta? Sic.

9 Vtrùm incæſtus ſit determinata ſpecies luxuriæ?Sic.

10 Vtrùm ſacrilegium poſſit eſſe ſpecies luxuriæ?Sic. Secundum quòd luxuria violat aliquid ad diuinum cultum pertinens.

11 Vtrùm vitium contra naturam ſit ſpecies luxuriæ?Sic.

12 Vtrùm vitium contra naturam ſit maximum peccatum inter ſpecies luxuriæ?Sic. Et turpiſſimum aggrauatur etiam maximè ſecundum rationem ſacrilegij.

QVAESTIO CLV.

De partibus potentialibus temperantiæ: Et primo de continentia.

1 Vtrùm continentia ſit virtus? Sic.

Conti

Continentia perfecta,id eſt,per quam aliquis ab omni delectatione venerea abſtinet.Principalis quidem virginitas; ſecundaria autem viduitas eſt.
2 Vtrùm materia continentiæ ſint concupiſcentiæ delectationum tactus ? Sic.
3 Vtrùm ſubiectum continentiæ ſit vis concupiſcibilis?Non.Sed voluntas.
4 Vtrùm cõtinentia ſit melior,quá temperantia?Nó.Niſi ſit continétia perfecta.

QVAESTIO CLVI.

De eius oppoſito,ſcilicet incontinentia.

1 Vtrùm incontinentia pertineat ad animam?Sic.Principaliter.Sed ſecundario ad corpus.
2 Vtrùm incontinentia ſit peccatum?Sic. Propriè ſumpta.
3 Vtrùm incontinens plus peccet quam intemperatus? Non.Sed econtrà.
4 Vtrùm incontinens iræ ſit peior quam incontinens concupiſcentiæ? Non Ex parte paſſionis.

QVAESTIO CLVII.

De clementia & manſuetudine: Quæ ſunt partes temperantiæ.

1 Vtrùm clementia, & manſuetudo,ſint penitus

penitus idem? Non. Sed clementia propriè eſt moderatiua exterioris punitionis: & manſuetudo diminuit paſſionem iræ.

2 Vtrùm tam clementia, quam manſuetudo ſit virtus? Sic.

3 Vtrùm clementia & manſuetudo ſint partes temperantiæ? Sic.

4 Vtrùm clementia & manſuetudo ſint potiſſimæ virtutes? Non. Habent tamen excellentiam quandam ſecundum quid.

QVAESTIO CLVIII.

De iracundia: Quæ opponitur manſuetudini.

1 Vtrùm iraſci ſit licitum? Sic. Aliquando: Contra defectus, ſcilicet voluntarios.

2 Vtrùm ira ſit peccatum? Sic. Quandoque: Non tamen ira per zelum, ſcilicet honoris Dei.

3 Vtrùm omnis ira ſit peccatum mortale? Non.

4 Vtrùm ira ſit grauiſſimum peccatum? Non. Niſi quòd habet quandam excellentiam malam.

5 Vtrùm iracundorum quidam ſint acuti, quidam amari, quidam difficiles? Sic. Secundum quòd iſtæ ſpecies pertinent ad peccatum iræ. Acuti; qui nimis citò, & ex qualibet leui cauſa iraſcuntur;

Amari

Amari autem, qui iniuriam illatam nimis tenent in memoria,ex quo cócipiunt diuturnam triſtitiam:Difficiles verò, qui nolunt dimittere iram quouſque puniant.
6 Vtrùm ira debeat poni inter vitia capitalia?Sic.
7 Vtrùm conuenienter aſſignentur ſex filiæ iræ,ſcilicet rixa,tumor mentis , contumelia?Sic.
8 Vtrùm ſit aliquod vitum oppoſitum iræ,proueniens ex defectu iræ?Sic.
In quantum ſcilicet aliquis non punit, quando ex iudicio rationis punire deberet.Et hoc eſt peccatum.

QVAESTIO CLIX.
De Crudelitate: Quæ opponitur clementiæ.

1 Vtrùm crudelitas opponatur clementiæ?Sic.
2 Vtrùm crudelitas à ſæuitia,ſeu à feritate differat ? Sic. Sicut malitia humana à beſtialitate.

QVAESTIO CLX.
De Modeſtia. In communi.

1 Vtrùm modeſtia ſit pars temperantiæ?Sic.
2 Vtrùm modeſtia ſit ſolum circa ex-

teriores actiones? Non. Sed & circa interiores animi motus.

QVAESTIO CLXI.

De ſpeciebus modeſtiæ: Et primo de humilitate.

1 Vtrum humilitas ſit virtus? Sic.

2 Vtrum humilitas conſiſtat in appetitu? Sic. Eſſentialiter: Attamen regulata à cognitione proprij defectus.

3 Vtrum homo debeat ſe omnibus per humilitatem ſubiicere? Sic. Secundum id, quod habet de ſuo.

4 Vtrum humilitas ſit pars modeſtiæ? Sic. Ideò & temperantiæ.

5 Vtrum humilitas ſit potiſſima virtutum? Sic. Niſi ſint theologicæ, vel intellectuales, vel iuſtitia, præſertim legalis.

6 Vtrum conuenienter diſtinguantur ſecundum B. Benedictum duodecim gradus humilitatis? Sic. Quorum primus eſt, corde & opere ſemper humilitatem oſtēdere defixis in terram aſpectibus: Secundus eſt, vt pauca verba, & rationabilia quis loquatur, non clamoſa voce. Tertia eſt, vt facilis, aut promptus, non ſit in riſum. Quartus eſt taciturnitas vſque ad interrogationem. Quintus eſt, non recedere in ſuis operibus à via, quam habet cōmunis regu

regula monaſterij. Sextus eſt, credere, & pronunciare,ſe omnibus viliorem. Septimus eſt,confiteri & credere, ad omnia ſe eſſe indignum, & inutilem. Octauus eſt, confeſſio peccatorum. Nonus, per obedientiam in duris & aſperis,patientiã amplecti. Decimus eſt,vt cum obedientia ſe ſubdat maiori. Vndecimus eſt, vt voluntatem propriam non delectetur implere. Duodecimus eſt: vt Deum timeat, & memor ſit omnium,quæ præcipit.

QVAESTIO CLXII.

De *oppoſito,ſcilicet ſuperbia: In communi.*

1 Vtrum ſuperbia ſit peccatum? Sic.

2 Vtrum ſuperbia ſit ſpeciale peccatum? Sic. Secundum propriam ſpeciem ſumpta.

3 Vtrum ſuperbia ſit in iraſcibili ſicut in ſubiecto? Sic. Iraſcibili tamen largius ſumpto.i. non tãtum vt iraſcibilis eſt pars appetitus ſenſitiui, ſed etiam prout inuenitur in appetitu intellictiuo.

4 Vtrum conuenienter à B. Greg. aſſignentur quatuor ſuperbiæ ſpecies,ſ. æſtimare bonũ à ſeipſo habere, æſtimare bonũ ſibi diuinitus quidem datũ,ſed ſe accepiſſe ipſum pro ſuis meritis,iactare ſe habere,quod non habet,& deſpectis cæteris

velle ſingulariter videri, quid habet ? Sic. Licet gradus ſuperbiæ, qui per ordinem gradibus humanitatis q. 161.art.6. opponuntur, ſint duodecim, ſcilicet curioſitas, leuitas mentis, inepta lætitia, iactãtia, ſingularitas, arrogãtia, præſumptio, defenſio peccatorum, ſimulata confeſſio, rebellio, libertas viuendi, conſuetudo peccandi.

5 Vtrùm ſuperbia ſit peccatum mortale? Sic. Secundum genus ſuum.

6 Vtrùm ſuperbia ſit grauiſſimum peccatorum? Sic. Ex parte auerſionis.

7 Vtrum ſuperbia ſit primum omnium peccatorum? Sic. Ex parte auerſionis.

8 Vtrùm ſuperbia debeat poni vitium capitale? Sic. Secundum quòd eſt ſpeciale peccatum.

QVAESTIO CLXIII.

De ſuperbia: In ſpeciali, ſcilicet primi hominis.

1 Vtrùm primi hominis primum peccatum fuerit ſuperbia? Sic.

2 Vtrùm ſuperbia primi hominis fuerit in hoc, quòd appetierit diuinam ſimilitudinem? Sic. Principaliter, quantũ ad ſcientiam boni & mali; ſecundario, quantum ad poteſtatem operandi.

3 Vtrùm peccatum ſuperbię primorum paren

parentum fuerit cęteris omnibus aliorum hominum grauius? Non, Niſi ſecundum quid,id eſt, ſecundum conditionem perſonarum peccantium.

4 Vtrùm ſuperbiæ peccatum fuerit grauius in Adam, quam in Eua? Non. Sed è contrà. Niſi ſecundum quid, id eſt,ſecundum conditionem perſonæ viri.

QVAESTIO CLXIV.

De *pœna ſuperbiæ primorum parentum.*

1 Vtrùm mors ſit pœna peccati primorum parentum? Sic. Et omnes corporales defectus,& rebellio carnis ad ſpiritum.

2 Vtrùm cõuenienter particulares pœnæ primorum parentum aſſignentur in ſcriptura Geneſ. 3? Sic.

QVAESTIO CLXV.

De *tentatione primorum parentum: Qua, ſcilicet ad ſuperbiam incitati ſunt.*

1 Vtrùm fuerit conueniens, quòd homo à diabolo tentaretur? Sic.

2 Vtrùm conueniens fuerit modus & ordo primæ tentationis? Sic.

QVAESTIO CLXVI.

De *ſtudioſitate: Quæ eſt pars temperantiæ.*

1 Vtrùm materia ſtudioſitatis ſit propriè cognitio? Sic.

2 Vtrùm ſtudioſitas ſit pars temperantiæ? Sic. Pars, ſcilicet potẽtialis. Nam temperat ſeu moderatur hominis deſiderium: ne ſtudendo velit tranſcendere limites Sanctorum Patrum (vt faciunt hæretici.) i. non plus ſapere, quam oportet, ſed ſapere ad ſobrietatem. Rom. 12.

QVAESTIO CLXVII.

De oppoſito, ſcilicet curioſitate.

1 Vtrum vitium curioſitatis poſſit eſſe circa cognitionem intellectiuam? Sic. Sex modis, ſcilicet vel ſtudendo ad ſciendum veritatem, vt exinde ſuperbiant: Vel ſtudendo addiſcere aliquid ad peccandum: Vel quando per ſtudium minus vtile retrahitur quis à ſtudio, quod ei de neceſſitate incũbit: Vel ſtudendo diſcere aliquid ab eo, à quo non licet, putà à diabolo: Vel appetẽdo per ſtudium cognoſcere veritatẽ circa creaturas, non referendo hoc ad debitum finẽ, id eſt cognitionem Dei: Vel (quod omnium peſſimum eſt: & hæreticis familiare) ſtudendo ad cognoſcendum in ſacra ſcriptura prę́ſertim, aut alibi, aliquid veritatis ſupra proprij ingenij facultatem:

de ſe

de ſe tamen præſumendo quicquid ſibi verum videbitur. Per hunc ſi quidem vltimum modum hominibus paratur via ad facillimè labendum in errores: iuxta illud Eccleſ. 3. Altiora te, ne quæſieris: & in pluribus operibus Dei ne fueris curioſus. Multos enim ſupplãtauit ſuſpitio eorum: & in vanitate detinuit ſenſus illorum.

2 Vtrum curioſitatis vitium poſsit eſſe circa ſenſitiuam cognitionem? Sic. Tripliciter: In quantũ ſcilicet cognitio ſenſitiua aliquando vel non ordinatur ad aliquid vtile: Vel auertit mentẽ ab aliqua vtili cogitatione: Vel ordinatur ad aliquid noxiũ.

QVAESTIO CLXVIII.

De *modeſtia: quæ conſiſtit in exterioribus motibus corporis.*

1 Vtrum in exterioribus motibus corporis ſit aliqua virtus? Sic. Quando, ſcilicet ratio ordinat hos motus & ſecundum conuenientiam perſonæ, & ſecũdum conuenientiam ad exteriores perſonas, negotia, ſeu loca.

2 Vtrum in ludis poſsit eſſe aliqua virtus? Sic. Vocatur Eutrapelia.

3 Vtrum in ſuperfluitate ludi poſsit eſſe peccatum? Sic. Quandoque etiam mor-

tale vtendo, ſcilicet cauſa ludi, turpibus verbis aut factis, vel his, quę ſunt in nocumentum proximi, vel aliis, quæ ſecundum ſe ſunt peccata mortalia, vel quando delectationem ludi præponit quis charitati, (puta omittendo Miſſam in feſto, aut alia neceſſaria, propter ludum.)

4 Vtrùm in defectu ludi poſſit eſſe aliquod peccatum? Sic. Minus tamen, quam in ſuperfluitate.

QVAESTIO CLXIX.

De modeſtia ſecundum quòd conſiſtit in exteriori apparatu.

1 Vtrùm circa exteriorem ornatum poſſit eſſe virtus & vitium? Non. Niſi ex parte hominis illo vtentis, vel moderatè, vel immoderatè.

2 Vtrùm ornatus mulierum ſit ſine peccato? Non. Niſi ſobrius, & coniugatarum reſpectu virorum ſuorum tantum. (Quod & de maribus intellige.)

QVAESTIO CLXX.

De præceptis temperantiæ.

1 Vtrùm præcepta temperantiæ conuenienter in lege diuina tradantur? Sic.

2 Vtrùm conuenienter in lege diuina tradan

tradantur præcepta de virtutibus annexis temperantiæ?Sic.

QVAESTIO CLXXI.

De gratiis gratis datis: Et primo de Prophetia.

1 Vtrùm ad prophetiam pertineat cognitio?Sic.Primò.Et locutio, ſecundario, & miraculorum operatio,tertiò.

2 Vtrùm prophetia ſit habitus?Non.

3 Vtrùm prophetia ſit ſolũ futurorum contingentium?Non.Niſi propriiſſimè.

4 Vtrùm propheta quilibet per diuinam reuelationem cognoſcat omnia,quæ poſſunt propheticè cognoſci?Non.

5 Vtrùm propheta diſcernat ſemper, quid dicat per ſpiritum proprium,& quid per ſpiritum prophetiæ?Non.Niſi ly ſemper , ſtet pro his , quæ propheta expreſsè per ſpiritum prophetiæ cognoſcit.

6 Vtrùm ea,quæ prophetice cognoſcũtur,vel annũciantur,poſſint eſſe falſa?Nõ.

QVAESTIO CLXXII.

De *cauſa prophetiæ.*

1 Vtrùm prophetia poſſit eſſe naturalis?Non.

2 Vtrùm prophetica reuelatio fit per Angelos?Sic.

3 Vtrùm ad prophetiam prærequiratur diſpoſitio naturalis?Non.

4 Vtrùm bonitas morum requiratur ad prophetiam ? Non. Niſi bonitas morum quo ad interiores animæ paſſiones & actiones exteriores,conſiderata.

5 Vtrùm aliqua prophetia ſit à dæmonibus?Non.Niſi prophetia ſecũdum quid.

6 Vtrùm prophetæ dæmonum aliquando prædicant verũm?Sic.Vt ad falſitatem deducant.

QVAESTIO CLXXIII.

De modo cognitionis propheticæ.

1 Vtrùm prophetæ videant Dei eſſentiam?Non.

2 Vtrùm in prophetica reuelatione imprimantur diuinitus menti prophetæ rerum ſpecies nouæ?Sic.Quandoque autem ſolum lumen nouum, id eſt,ſola noui luminis influentia.

3 Vtrùm viſio prophetica ſemper fiat cum abſtractione à ſenſibus ? Non. Niſi quando reuelatio prophetica fit ſecũdum formas imaginarias.

4 Vtrùm prophetæ ſemper cognoſcant ea,quæ prophetant ? Sic. Si ſint tunc prophetæ veri.i.propriè dicti : Non tamen hi

cogno

cognoſcũt omnia quæ in eorum viſionibus, dictis, aut factis, S. Sanctus intendit.

QVAESTIO CLXXIV.

De diuiſione prophetiæ.

1 Vtrùm prophetia conuenienter diuidatur in prophetiam prædeſtinationis Dei, præſcientiæ, & comminationis? Sic.

2 Vtrùm excellentior ſit prophetia, quæ habet viſionem intellectualem, & imaginariam, quàm ea, quæ habet viſionem intellectualem tantum? Non. Sed econtrà.

3 Vtrùm gradus prophetiæ poſſint diſtingui ſecundum viſionem imaginariam? Sic.

4 Vtrùm Moyſes fuerit excellentior omnibus prophetis? Sic. Niſi quantum ad aliquid.

5 Vtrùm aliquis gradus prophetiæ poſſit eſſe etiam in beatis? Non.

6 Vtrùm gradus prophetiæ varientur ſecundum temporis proceſſum? Sic. Niſi prophetiæ, quantũ ad directionẽ actuum humanorum, conſideratæ.

QVAESTIO CLXXV.

De raptu.

1 Vtrùm anima hominis rapiatur ad diuina? Sic. Propriè.
2 Vtrùm raptus magis pertineat ad vim cognoſcitiuam, quàm ad vim appetitiuam? Sic. Quantum ad id, in quod homo rapitur.
3 Vtrùm Paulus in raptu viderit Dei eſſentiam? Sic. Conuenientius dicitur.
4 Vtrùm Paulus in raptu fuerit alienatus à ſenſibus? Sic.
5 Vtrùm anima Pauli in ſtatu illo fuerit totaliter ſepara à corpore? Non. Ita quod fuerit neceſſe.
6 Vtrùm Paulus ignorauerit, an anima eius fuerit à corpore ſeparata? Sic. Et prius, & poſtea.

QVAESTIO CLXXVI..

De *dono linguarũ: quod eſt gratia gratis data.*

1 Vtrùm illi, qui conſequebantur donum linguarum, loquerentur omnib. linguis? Sic. Et omnium linguas intelligebãt.
2 Vtrùm donum linguarum ſit excellentius, quam gratia prophetiæ? Non. Sed econtrà.

QVAESTIO CLXXVII.

De *gratia gratis data, quæ cõſiſtit in ſermone.*

1 Vtrùm

1 Vtrùm in ſermone conſiſtat aliqua gratia gratis data?Sic.
2 Vtrùm gratia ſermonis ſapientiæ, & ſciẽtiæ,pertineat etiam ad mulieres?Non. Quantum ad publicam allocutionem ad totam Eccleſiam.

QVAESTIO CLXXVIII.

De gratia miraculorum.

1 Vtrùm ſit aliqua gratia gratis data ad miracula facienda?Sic.
2 Vtrùm mali poſſint vera miracula facere?Nõ.Niſi ad veritatis prædicatæ confirmationem.

QVAESTIO CLXXIX.

1 Vtrùm vita conuenienter diuidatur per actiuam & contemplatiuam?Sic.
2 Vtrùm vita ſufficienter diuidatur per actiuam,& contemplatiuam?Sic.

QVAESTIO CLXXX.

De vita contemplatiua.

1 Vtrùm vita contemplatiua totum habeat in intellectu,& nihil in affectu?Non. Sed terminatur in affectu.
2 Vtrùm virtutes morales pertineant

ad

ad vitam contemplatiuam? Sic. Diſpoſitiuè: Non tamen eſſentialiter.

3 Vtrùm ad vitam contemplatiuam pertineant diuerſi actus? Non. Niſi quibus, tanquam mediis, pertingit ad vnũ actum intentum, vt finem.

4 Vtrùm vita contemplatiua ſolum conſiſtat in cõtemplatione Dei? Sic. Principaliter: Licet ſecundario in conſideratione diuinorum effectuum.

5 Vtrum vita contemplatiua ſecundum ſtatum huius vitæ poſſit pertingere ad viſionem diuinæ eſſentiæ? Non. Niſi anima hominis contemplantis ſenſibus corporis, tum exterioribus, tum interioribus non vtatur actualiter.

6 Vtrùm operatio cõtemplationis conueniẽter diſtinguatur per tres motus. Circularem, rectum, & obliquum? Sic.

6 Vtrùm contemplatio Dei delectationem habeat? Sic. Supra omnem delectationem humanam.

8 Vtrùm vita contemplatiua ſit diuturna? Sic. Et ſecundum ſe, & quòd ad nos.

QVAESTIO CLXXXI.

De vita actiua.

1 Vtrùm omnes actus virtutum moralium

ralium pertineant ad vitam actiuam? Sic. Eſſentialiter.

2 Vtrùm prudentia pertineat ad vitam actiuam? Sic. Propriè ſumendo prudentiam.

3 Vtrùm docere ſit actus vitæ actiuæ? Sic. Vt docere cõcernit exteriorem actionem.

4 Vtrùm vita actiua maneat poſt hanc vitam? Non.

QVAESTIO CLXXXII.

De *cõparatione vita actiuæ ad contẽplatiuam.*

1 Vtrùm vita actiua ſit potior quàm contemplatiua? Non. Sed econtrà: Simpliciter. Licet ſecundum quid, & in caſu, ſit quandoque magis eligenda actiua.

2 Vtrùm vita actiua ſit maioris meriti quàm contemplatiua? Non. Sed econtrà. Ex ſuo genere: Licet aliunde poſsit contingere aliter.

3 Vtrùm vita contemplatiua impediatur per vitam actiuam? Sic. Quantum ad exercitium exteriorum actionum conſideratam. Licet per eam, prout facit moderationem paſsionum interiorum iuuetur.

4 Vtrùm vita actiua ſit prior, quàm contemplatiua? Sic. Secũdum viam generatio

perfectus?Sic.Perfectione ſecũdum quid, ex parte diligentis.

3 Vtrum perfectio conſiſtat in præceptis,& in conſiliis?Sic.Eſſentialiter in pręceptis,inſtrumentaliter in conſiliis.

4 Vtrum quicunque eſt perfectus,ſit in ſtatu perfectionis?Non.Neque econtrà,id eſt, non quicunque eſt in ſtatu perfectionis,eſt perfectus.

5 Vtrum religioſi, & Epiſcopi ſint in ſtatu perfectionis?Sic.

6 Vtrum omnes prælati Eccleſiaſtici ſint in ſtatu perfectionis? Non. Sed ſoli Epiſcopi.

7 Vtrum ſtatus religioſorum ſit perfectior,quam ſtatus prælatorum,id eſt,Epiſcoporum?Non.

8 Vtrum presbyteri,curati,& archidiaconi,ſint maioris perfectionis,quam religioſi? Non. Sed econtrà: Ex genere operis.

QVAETIO CLXXXV.

De ſtatu Epiſcoporum.

1 Vtrum liceat appetere Epiſcopatum? Non. Neque ratione honoris, neque ratione reuerentiæ,neque ratione ſufficientiæ temporalium,neque ratione hac, ſcilicet

licet vt prodeſſe poſsit ſubditis(niſi in caſu ſpeciali.)

2 Vtrùm liceat Epiſcopatum iniunctum omninò recuſare?Non.

3 Vtrùm oporteat eum qui ad Epiſcopatum aſſumitur, eſſe cæteris meliorem? Sic.Quò ad bonitatem regiminis: & quò ad electorem Epiſcopi,non autem epiſcopi eligendi,id eſt, elector epiſcopi tenetur eligere meliorem ſecundum rationem regiminis:non autem requiritur, quòd ille qui in epiſcopum eligitur, reputet ſe aliis meliorem.

4 Vtrùm Epiſcopus poſsit licitè, curam Epiſcopalē deſerere, vt ad religionem ſe transferat.Non. Niſi ex cauſa legitima:& ſimul ex authoritate ſuperioris, id eſt Papæ.

5 Vtrùm liceat Epiſcopo propter aliquam perſecutionem corporalem deſerere gregem ſibi commiſſum? Non. Quando ſubditorum ſalus exigit perſonæ Epiſcopi præſentiam.

6 Vtrùm liceat Epiſcopo aliquid proprium habere?Sic.

7 Vtrùm Epiſcopi mortaliter peccent, ſi bona Eccleſiaſtica,quæ procurant, pauperibus non largiantur?Non.Niſi illa bo-

na

na ſint ſpecialiter diſtincta pro pauperibus ſubueniendis: Vel niſi aliàs cum bonæ fidei detrimento in bonorum Eccleſiaſticorum diſpenſatione ſe habeant.

8 Vtrùm religioſi, qui promouentur in Epiſcopos teneantur ad obſeruantias regulares? Sic. Niſi ad eas, quę officio pontificali repugnant, putà ad ſeruandum ſilentium, ad ſolitudinem, & ſimilia.

QVAESTIO CLXXXVI.

De ſtatu religioſorum.

1 Vtrùm religio importet ſtatum perfectionis, id eſt, vtrùm religioſorum ſtatus ſit perfectus? Sic.

2 Vtrùm quilibet religioſus teneatur ad omnia conſilia? Non, licet teneatur ad omnia determinate poſita in regula, quā profeſſus eſt.

3 Vtrùm paupertas requiratur ad perfectionem religionis? Sic. Tanquam fundamentum primum.

4 Vtrùm perpetua continentia requiratur ad perfectionem religionis? Sic.

5 Vtrùm obedientia pertineat ad perfectionem religionis? Sic.

6 Vtrùm requiratur ad perfectionem religionis, quod paupertas, continentia, & obe

obedientia, cadant ſub voto? Sic.

7 Vtrum conuenienter dicatur, in his tribus votis conſiſtere religionis perfectionem? Sic.

8 Vtrum votum obedientiæ ſit potiſſimum inter tria vota religionis? Sic.

9 Vtrum religioſus ſemper peccet mortaliter tranſgrediendo ea quæ ſunt in regula? Non. Niſi propter contemptum, vel præceptum.

10 Vtrum religioſus eodem genere peccati plus peccet, quam ſæcularis? Sic. Tripliciter, ſcilicet ratione voti annexi ad præceptum legis diuinæ: vel ratione contemptus, id eſt, ſi peccet ex contemptu, vel ratione ſcandali annexi ad peccatum religioſi. Non autem, ſi ex infirmitate tantum vel ignorãtia (remotis voto, & ſcandalo) peccet.

QVAESTIO CLXXXVII.

De his: quæ competunt religioſis.

1 Vtrum religioſis liceat docere, prædicare, & alia eiuſmodi facere? Sic. Si habeant ordinem, vel iuſdictionem, vel eis committatur.

2 *V*trum religioſis liceat ſæcularia negocia tractare? Non Cauſa cupiditatis: Licet

cet in proximorum nreceſſitate poſſint ex charitate eorum negocia agere, cum moderatione debita.

3 *V*trum religioſi manibus operari teneantur? Non. Si aliàs habeant vnde viuant,& ad taliter operari non ſint aſtricti per regulam ſuam.

4 *V*trum religioſis liceat de eleemoſynis viuere? Sic. Niſi ſine vlla neceſſitate, & vtilitate, & benefactoribus totaliter ingrati per non recompenſationem orationum,&c.

5 *V*trum religioſis liceat mendicare? Sic.Niſi indiſcrete vel ad habendum diuitias,vel ad viuendum ocioſe,vel ad alium finem indecentem hoc fiat.

6 *V*trum religioſis liceat vilioribus veſtibus vti,quam cæteris? Sic. Niſi hoc fiat ad inanem gloriam,vel ex auaritia.

QVAESTIO CLXXXVIII.

De *diferentia religionum.*

1 *V*trum ſit tantum vna religio? Non. Niſi in quantum omnes ad inuicem diſtinctæ ſecũdum diuerſitatem vel finium particularium,vel exercitiorum, sũt quodammodo vnum in charitate.

2 *V*trum aliqua religio inſtitui debeat ad

ad opera vitæ actiuæ? Sic.

3 Vtrùm aliqua religio ordinari poſſit ad militandum? Sic. Non tamen propter aliquid mundanum: ſed propter defenſionem vel diuini cultus, vel publicæ ſalutis, vel etiam pauperum & oppreſſorum.

4 Vtrùm aliqua religio poſſit inſtitui ad prædicãdum, vel confeſſiones audiendum? Sic. Et hoc inſtitui eſt conuenientiſsimum.

5 Vtrùm ſit inſtituenda aliqua religio ad ſtudendum? Sic. Propter ſtudij literarum maximum iuuamen ad aſſequendum perfectionem ſalutis, tum ipſius ſtudẽtis, tum proximorum ab ipſo inſtruendorum.

6 Vtrùm religio, quæ vacat vitæ contemplatiuæ, ſit potior ea, quæ vacat operibus vitæ actiuæ? Sic. Sumendo tamen & actiuæ opera prout conſiſtunt totaliter in occupatione exteriori, & vitam contemplatiuam extendẽdo ad doctrinam atque prædicationem.

7 Vtrùm habere aliquid in communi, diminuat perfectionem religionis? Non. Niſi ſint ſuperabundantes diuitiæ.

8 Vtrùm perfectior ſit religio in ſocietate viuentium, quam ſolitariam vitam agen

agentium? Non. Sed econtrà, loquendo tamen de vita ſolitaria debitè aſſumpta.

QVAESTIO CLXXXIX.
De ingreſſu religionis.

1 Vtrùm illi, qui non ſunt in præceptis exercitati, poſsint ingredi religionem? Sic.

2 Vtrùm debeant aliqui voto obligari ad religionis ingreſſum? Sic. Id eſt, hoc eſt ſecundum ſe laudabile.

3 Vtrùm ille, qui obligatus eſt voto ad religionis ingreſſum, teneatur intrare religionem? Sic. Secundum tamen quòd ſe obligare intendebat, dum vouit.

4 Vtrùm ille, qui vouit religionem ingredi, teneatur perpetuò in religione permanere? Non. Niſi ipſe, dum vouit, intendiſſet hoc.

5 Vtrùm pueri ſint recipiendi in religione? Sic. Seruatis ſeruandis & circa pueros & circa religionem illam.

6 Vtrùm propter obſequium parentum debeant aliqui retrahi ab ingreſſu religionis? Non. Niſi parentibus ſubueniri commodè non poſsit aliter, quàm per obſequium filiorum.

7 Vtrùm presbyteri curati poſsint licite, religionem ingredi? Sic. Et Archidiaconi.

8 Vtrùm

8 Vtrum liceat, de vna religione tranſire ad aliam? Non. Niſi ad arctiorem, & propter magnam vtilitatem, vel neceſſitatem.

9 Vtrum alicui liceat, inducere alios ad intrandum religionem? Sic. Niſi illa religio ſit de facto relaxata (id eſt, ab obſeruantia reali regulæ & inſtitutorum ſuorũ primorum patrum declinata in vitã communem. i. de facto inobſeruantialem:) & niſi violentia, vel ſimonia, vel mendacium in tali inductione interueniat.

10 Vtrum ſit laudabile, quod aliquis religionem non ingrediatur abſque multorum conſilio, & diuturna deliberatione præcedenti? Non. Niſi in caſu vel ſpecialis impedimenti, vel qualitatis religionis ingrediendæ: & tunc conſulendo tantum non impedituros, & breuiter ſe expediendo.

Secunda Secundæ Finis.

TERTIA

TERTIA PARS

D. THOMÆ ECCLESIÆ SANCTÆ DOCTORIS,

DE SALVATORE NOSTRO.

QVÆSTIO PRIMA.

De conuenientia Incarnationis Chriſti.

VTRVM conueniens fuerit Deum incarnari? Reſp. Sic. Ex propriis naturæ diuinæ.

2 Vtrùm neceſſarium fuerit ad reparationem generis humani, Verbum Dei incanari? Sic. Neceſſitate non abſoluta, ſed melioris conuenientiæ.

3 Vtrũ, ſi homo nõ peccaſſet, Deus incarnatus fuiſſet? Non. Probabilius loquendo.

4 Vtrùm incarnatio Dei principalius facta fuerit ad tollendum peccatum originale quam actuale? Sic. In quantum bonum commune præeminet particulari.

5 Vtrùm conueniens fuiſſet, Deum incarnari ab initio mundi? Non. Neque ante peccatũ, neque poſt peccatum ſtatim, id

eſt,tempore legis vel naturæ, vel ſcriptæ.
6 Vtrùm incarnatio diferri debuerit vſque ad finem mundi? Non. Licet vſque ad principium ſenectutis mundi.

QVAESTIO II.

De modo vnionis Verbi incarnati: Ex parte ipſius vnionis.

1 Vtrùm vnio Verbi incarnati ſit facta in natura?Non. Et impoſſibile fuit.
2 Vtrùm vnio verbi incarnati ſit facta in perſona?Sic.In perſona Verbi.
3 Vtrùm vnio verbi incarnati facta ſit in ſuppoſito,vel hypoſtaſi?Sic.De fide.
4 Vtrùm perſona vel hypoſtaſis, Chriſti poſt incarnationem ſit compoſita?Sic. Secundum rationem perſonæ: licet non ſecundum quod in ſe eſt.
5 Vtrùm ſit facta aliqua vnio animæ, & corporis in Chriſto?Sic.De fide.
6 Vtrùm natura humana fuerit vnita accidentaliter verbo Dei? Non. Sed ſubſtantialiter, ſecundum perſonam:De fide.
7 Vtrùm vnio naturę diuinę,& humanę, ſit aliquid creatū? Sic. Vt vnio eſt relatio.
8 Vtrum vnio verbi incarnati ſit idem quod aſſumptio? Non.
9 Vtrùm vnio duarum naturarum in Chriſto

Chriſto ſit maxima vnionum?Sic.Ex parte eius, in quo naturæ illæ coniunguntur: & reſpectu vnionum creatarum.

10 Vtrùm vnio duarum naturarum in Chriſto ſit facta per gratiam?Sic.Non tamen habitualem.

11 Vtrùm vnionem verbi incarnati aliqua merita præceſſerint ? Non. Niſi ſanctorum patrum, ex congruo tantum.

12 Vtrùm gratia vnionis fuerit homini Chriſto naturalis ? Sic. Non tamen in eo cauſata ex principiis naturæ humanæ.

QVÆSTIO III.

De modo vnionis Verbi incarnati: Et parte perſonæ aſſumentis.

1 Vtrùm perſonæ diuinæ cõueniat aſſumere naturam creatã?Sic.Et propriiſſimè.

2 Vtrũ naturæ diuinæ cõueniat aſſumere?Sic.Secũdariò tamẽ, & minus propriè.

3 Vtrùm, abſtracta perſonalitate per intellectum, natura poſſit aſſumere? Sic.Per intellectum, ſcilicet, vt ſe habentem ad diuina per modum ſibijpſi proprium.

4 Vtrùm vna perſona poſſit ſine alia naturam creatam aſſumere?Sic.Ratione termini: licet non ratione actionis.

5 Vtrùm quælibet perſona diuina po-

tuerit naturam humanam aſſumere?Sic.
6 Vtrùm plures perſonæ diuinæ poſſint aſſumere vnam numero naturam humanam?Sic.
7 Vtrùm vna perſona diuina poſſit aſſumere duas naturas humanas?Sic.
8 Vtrùm fuerit magis conueniens, quod perſona filij aſſumeret naturam humanam, quàm alia perſona?Sic.

QVAESTIO IV.

De modo vnionis Verbi incarnati: Ex parte naturæ aſſumptæ.

1 Vtrùm natura humana fuerit magis aſſumptibilis à filio Dei, quam aliqua alia natura?Sic. Imo ipſa ſola eſt, ex conditione naturarum, aſſumptibilis.
2 Vtrùm filius Dei aſſumpſerit perſonam?Non.
3 Vtrùm filius Dei aſſumpſerit hominem?Non. Propriè loquendo.
4 Vtrùm filius Dei debuerit aſſumere naturam humanam abſtractam ab omnibus indiuiduis? Non. Neque vt abſtractam in ſe; neque vt abſtractam in intellectu; ſiue diuino, ſiue humano.
5 Vtrùm filius Dei naturã humanã aſſumere debuerit in omnib⁹ indiuiduis? Nõ.

6 Vtrùm

6 Vtrùm conueniens fuerit, quod filius Dei aſſumeret naturam humanam ex ſtirpe Adæ? Sic.

QVÆSTIO V.

De modo aſſumptionis: Ex parte partium humanæ naturæ.

1 Vtrùm Dei filius debuerit aſſumere verum corpus? Sic.

2 Vtrùm filius Dei aſſumere debuerit corpus terrenum, ſcilicet carneum, & ſanguineum? Sic.

3 Vtrùm Dei filius aſſumpſerit animam? Sic.

4 Vtrùm filius Dei aſſumpſerit intellectũ, id eſt, animã intellectiuã: Sic. De fide.

QVAESTIO VI.

De modo aſſumptionis: Ex parte ordinis.

1 Vtrùm filius Dei aſſumpſerit carnem mediante anima? Sic. Ordine dignitatis, & cauſalitatis; non temporis.

2 Vtrùm Dei filius aſſumpſerit animam mediante ſpiritu, ſiue mente? Sic. Ordine congruitatis, & dignitatis, non temporis.

3 Vtrùm anima à Dei filio prius fuerit aſſumpta, quã caro? Nõ. Sed ſimul tẽpore.

4 Vtrùm caro fuerit prius à Verbo

aſſumpta, quam animæ vnita? Non. Sed ſimul tempore.

5 Vtrùm tota natura humana ſit aſſumpta mediantibus partibus? Non. Sed econtrà. Licet ſimul tempore aſſumpta ſint hæc omnia.

6 Vtrùm humana natura aſſumpta ſit mediante gratia? Non. Licet aſſumpta ſit per gratiam, id eſt, per gratuitam Dei voluntatem; tanquam non medium, ſed cauſam efficientem.

QVAESTIO VII.

De coaſſumptis à filio Dei: Et primo de gratia Chriſti.

1 Vtrùm in anima Chriſti ſit aliqua gratia habitualis? Sic.

2 Vtrùm in anima Chriſti ſint virtutes? Sic. Et perfectiſſimè: Et omnes non importantes in ſua ratione defectum.

3 Vtrùm in anima Chriſti fuerit fides? Non. Nec eſſe potuit.

4 Vtrùm in anima Chriſti fuerit ſpes? Non. Vt virtus: Licet ſperauerit quædam.

5 Vtrùm in anima Chriſti fuerint Spiritus ſancti dona? Sic. Et excellentiſſimè.

6 Vtrùm in Chriſto fuerit donum timoris? Sic. Secũdum quòd ipſe timor affectu

reue

reuerentiæ reſpicit diuinam eminentiam.
7 Vtrùm in Chriſto fuerint gratiæ gratis datæ? Sic. Et omnes: Et excellentiſſimè:
8 Vtrũ in Chriſto fuerit prophetia? Sic.
9 Vtrũ in Chriſto fuerit plenitudo gratiæ? Sic. Et quantum ad quantitatem gratiæ intenſiuã, & quantũ ad gratiæ virtuté.
10 Vtrùm plenitudo gratiæ ſit propria Chriſti? Sic. Ex parte gratiæ conſiderata.
11 Vtrùm gratia Chriſti ſit infinita? Sic. Vnionis: Et etiam habitualis, ſecundum propriam rationem gratiæ: licet non ſecundum quod ens.
1 Vtrùm gratia Chriſti potuerit augeri? Non. Neque ex parte gratiæ, neque ex parte ſubiecti.
13 Vtrùm gratia Chriſti habitualis ſubſequatur vnionem? Sic. Ordine naturæ non temporis.

QVAESTIO VIII.

De gratia Chriſti: ſecundum quod eſt caput Eccleſiæ.

1 Vtrũ Chriſt⁹ ſit caput Eccleſię? Sic. Secũdũ ſimilitudiné capitis naturalis humani.
2 Vtrùm Chriſtus ſit caput hominum quantum ad animas, & quantum ad corpora? Sic. Quantum ad illas primò: quan-

tum ad iſta ſecundario.

3 Vtrùm Chriſtus ſit caput omnium hominum?Sic. Secũdum diuerſos gradus.

4 Vtrùm Chriſtus ſit caput Angelorum? Sic. Non tamen ita propriè; ſicut hominum,ſed ſimilitudinariè.

5 Vtrùm gratia Chriſti,ſecundum quam eſt caput Eccleſiæ, ſit eadem cum gratia habituali eius;ſecundum quod eſt quidam homo ſingularis? Sic. Secundum eſſentiam: Licet non ſecundum rationem.

6 Vtrùm eſſe caput Eccleſiæ ſit proprium Chriſto?Sic.Secundum interiorem influxum;licet non ſecundum exteriorem gubernationem.

7 Vtrùm diabolus ſit caput omnium malorum?Sic.Secundum gubernationem exteriorem,id eſt,aliam à volunrate.

8 Vtrùm Antichriſtus etiam poſſit dici caput omnium malorum? Sic. Propter perfectionem malitiæ.

QVÆSTIO IX.

De ſcientia Chriſti in communi.

1 Vtrùm Chriſtus habuerit aliquam ſcientiam præter diuinam?Sic.

2 Vtrùm Chriſtus habuerit ſciẽtiã, quã habent cõprehẽſores? Sic. Excellẽtiſſimè.

3 Vtrùm

3 Vtrùm Chriſtus habuerit ſcientiam inditam, ſeu infuſam? Sic.

4 Vtrùm Chriſtus habuerit aliquã ſcientiam acquiſitam? Sic. Per inuentionem.

QVAESTIO X.

De ſcientia Chriſti in ſpeciali: Et primo de beata.

1 Vtrùm anima Chriſti comprehendat Verbum, ſiue diuinam eſſentiam: Non. Propria comprehenſione.

2 Vtrùm anima Chriſti in Verbo cognoſcat omnia? Sic. Omnia, quæ ſunt in potentia creaturæ, etiam quòd nunquam reducantur ad actum: Et omnia, quæ ſunt in potentia creatoris, dummodo quandoque reducantur ad actum. Hoc eſt: Quæcunque fuerunt; ſunt, vel erunt. Quæcunque dicta, facta quandocunque vel cogitata, à quacunque creatura: Imò & quæcunque ipſa poteſt quandocunque dicere, facere, vel cogitare; quæ nunquam, dicet, faciet vel cogitabit actualiter. Licet non omnia, quæ Deus poteſt facere; & nunquam actualiter fecit, facit, aut faciet.

3 Vtrũ anima Chriſti in verbo cognoſcat infinita? Sic. Infinita in potẽtia; nõ in actu.

4 Vtrùm anima Chriſti videat Verbum,

ſiue diuinam eſſentiam, clarius; quam quælibet alia creatura? Sic.

QVAESTIO XI.

De ſcientia indita, vel infuſa, animæ Chriſti,

1 Vtrùm per ſcientiam inditam, vel infuſam, Chriſtus ſciat omnia? Sic. Quęcunque & cognoſci poſſunt ab hominibus per virtuté intellectus agentis, & cognoſcuntur ab eis per reuelationem diuinam præ ipſis tamen abundantius, ac plenius.

2 Vtrùm Chriſtus hac ſcientia vti potuerit, non conuertendo ſe ad phantaſmata? Sic. Etiam ante paſſionem: Ex conditione animarum beatarum.

3 Vtrùm in anima Chriſti hæc ſcientia fuerit diſcurſiua? Non. Quantum ad ſui acquiſitionem: Licet quantum ad vſum potuerit eſſe talis.

4 Vtrùm hæc ſcientia in Chriſto fuerit maior, quam ſcientia Angelorum? Sic. Quantum ad id, quod habet ex cauſa influente, licet non quantum ad id, quod habet ex ſubiecto recipiente.

5 Vtrùm hæc ſcientia fuerit habitualis in Chriſto? Sic. Vt tamen poſſet ea vti, quandocunque volebat.

6 Vtrùm hæc ſcientia in Chriſto fuerit diſtin

diſtincta per diuerſos habitus? Sic.

QVÆSTIO XII.

De ſcientia animæ Chriſti acquiſita, ſeu experimentali.

1 Vtrùm ſecundum hanc ſcientiam Chriſtus cognouerit omnia? Sic. Secundū quid, id eſt, quæ poſſunt ſciri per actionem intellectus agentis. Vide ad tertium.

2 Vtrùm Chriſtus in hac ſcientia profecerit? Sic. Secundum & effectum, & habitum. Ad differentiã aliarū ſuarū ſciētiarū.

3 Vtrùm Chriſtus aliquid ab homine didicerit? Non.

4 Vtrùm Chriſtus aliquid ab Angelis didicerit? Non.

QVAESTIO XIII.

De potentia animæ Chriſti.

1 Vtrùm anima Chriſti habuerit omnipotentiam, ſimpliciter? Non.

2 Vtrùm anima Chriſti habuerit omnipotentiam, reſpectu immutationis creaturarum? Non. Niſi ſecundum quid: etiam ſi conſideretur, vt eſt inſtrumentū Verbi.

3 Vtrùm anima Chriſti habuerit omnipotentiã, reſpectu proprij corporis? Non. Niſi ſecundū quòd eſt inſtrumentū Verbi.

4 Vtrùm anima Chriſti habuerit omnipotentiam, reſpectu executionis ſuæ voluntatis? Sic. Eo modo, quo ipſa ſe poſſe voluit.

QVAESTIO XIV.

De defectibus à Chriſto coaſſumptis: Et primo de defectibus corporis.

1 Vtrùm filius Dei aſſumere debuerit in humana natura defectus corporis? Sic.

2 Vtrùm Chriſtus neceſſitatem his defectibus ſubiacendi aſſumpſerit? Sic. Naturalem & coactionis: non tamen ſecundùm quòd repugnat huius humanæ voluntati deliberatæ.

3 Vtrùm Chriſtus defectus corporales contraxerit? Non. Sed ex propria voluntate ſuſcepit.

4 Vtrùm Chriſtus omnes defectus corporales hominũ aſſumere debuerit? Non. Sed tantum naturales, & indetractabiles, id eſt, eos, qui conſequuntur communiter totam naturam humanam: & eos, qui defectum ſcientiæ & gratiæ, non importãt.

QVAESTIO XV.

De defectibus animæ à Chriſto coaſſumptis.

1 Vtrùm in Chriſto fuerit peccatum? Non.

Non. Nec potuit eſſe.

2 Vtrùm in Chriſto fuerit fomes peccati? Non. Nec potuit eſſe.

4 Vtrùm in Chriſto fuerit ignorantia? Non. Nec potuit eſſe.

4 Vtrùm anima Chriſti fuerit paſſibilis? Sic. Paſſione tum corporali, tum animali.

5 Vtrùm in Chriſto fuerit dolor ſenſibilis? Sic.

6 Vtrùm in Chriſto fuerit triſtitia? Sic.

7 Vtrùm in Chriſto fuerit timor? Sic. Vt dicit appetitum ſenſitiuum naturaliter refugientem corporis læſionem futuram.

8 Vtrùm in Chriſto fuerit admiratio? Sic. Quo ad ſcientiam experimentalem tantum conſiderato.

9 Vtrùm in Chriſto fuerit ira? Sic. Ira per zelum, licet non ira per vitium.

10 Vtrùm Chriſtus ſimul fuerit viator, & cõprehẽſor? Sic. Ante mortis paſſionẽ.

QVÆSTIO XVI.

De conſequentibus vnionem: Et primo quantum ad ea, quæ conueniunt Chriſto ſecundum ſe.

1 Vtrũ hæc ſit vera, Deus eſt homo? Sic. Et propria: tũ propter veritatẽ terminorũ, tum propter veritatem prædicationis.

2 Vtrùm

2 Vtrũ hæc ſit vera, Homo eſt Deus? Sic. Suppoſita veritate vnionis ſupponenda.
3 Vtrùm Chriſtus poſſit dicit homo dominicus? Non. Imo verè & propriè loquendo; hæc eſt hæretica.
4 Vtrùm ea, quæ conueniunt filio hominis, poſſint prædicari de filio Dei; & ecõuerſò? Sic. Seruata tamen diſtinctione naturarum; iuxta prædicationes factas.
5 Vtrùm ea, quæ conueniunt filio hominis, poſſint prædicari de natura diuina: & ea, quæ conueniunt filio Dei, poſſint prædicari de natura humana? Non. Secundum quòd ipſa in abſtracto ſignificantur.
6 Vtrùm hæc ſit vera Deus factus eſt homo? Sic. In quantum, ſcilicet eſſe hominem, prædicatur verè de Deo poſt aſſumptionem carnis: artic. 1.
7 Vtrũ hęc ſit vera, Homo factus eſt De⁹? Non. Alioquin ſequitur hæreſis Neſtorij.
8 Vtrùm hæc ſi vera, Chriſtus eſt creatura? Non. Niſi cum ly ſecundum humanitatem.
9 Vtrùm hæc ſi vera, Iſte homo (demonſtrato Chriſto) incœpit eſſe? Non. Niſi cum ly ſecundum humanitatem.
10 Vtrùm hæc ſi vera Chriſtus ſecundum quòd homo, eſt creatura? Sic. Si ly homo

homo dicat naturam humanam. Simpliciter tamen falſa eſt hæc, ſcilicet Chriſtus, ſecundũ quòd hic homo eſt creatura.

11 Vtrùm hæc ſi vera, Chriſtus, ſecundum quòd homo, eſt Deus? Non. Niſi ly homo, dicat perſonam humanam ipſius quæ realiter Deus eſt. Simpliciter ergo vera eſt hæc, ſcilicet Chriſtus, ſecundum quòd hic homo, eſt Deus.

12 Vtrùm hæc ſit vera, Chriſtus, ſecundum quòd homo, eſt hypoſtaſis vel perſona? Nó. Niſi ly homo, ſtet pro ſuppoſito humanitatis Chriſti, quod eſt Verbum.

QVAESTIO XVII.

De pertinentibus ad vnitatem in Chriſto: Et primo quantum ad eſſe.

1 Vtrùm Chriſtus ſit vnum? Sic. Eſt ergo ſimpliciter & vnus in perſona, & vnũ ſuppoſitum. Licet habeat duas naturas.

2 Vtrùm in Chriſto ſit tantum vnũ eſſe? Sic. Licet in ipſo Chriſto ſint duæ naturæ.

QVAESTIO XVIII.

De pertinentibus ad vnitatem in Chriſto: Quantum ad voluntatem.

1 Vtrùm in Chriſto ſint duæ voluntates? Sic. Vna diuina, alia humana.

3 Vtrùm

2 Vtrùm in Chriſto fuerit voluntas ſenſualitatis, præter voluntatem rationis? Sic. Hoc eſt: Senſualitas, quæ poteſt dici voluntas per participationem.
3 Vtrùm in Chriſto fuerint duæ voluntates, quantum ad rationem? Non. Niſi ly voluntas, ſumatur pro actu voluntatis.
4 Vtrùm in Chriſto fuerit liberum arbitrium? Sic.
5 Vtrùm voluntas humana Chriſti fuerit omnino conformis voluntati diuinæ, in volito? Nõ. Niſi loquamur de humana voluntate rationis procedente per modum rationis. Illa etiam non conformitas fuit totaliter abſque omni peccato. quæſt. 15. art. 1.
6 Vtrùm in Chriſto fuerit contrarietas voluntatum? Non. Nec etiam minima.

QVAESTIO XIX.

De pertinentibus ad vnitatem in Chriſto: Quantum ad operationem.

1 Vtrùm in Chriſto ſit tantum vna operatio diuinitatis, & humanitatis? Non. Sed plures realiter diſtinctæ; cum alterutrius tamen communione exercitæ.
2 Vtrùm in Chriſto ſint plures operationes humanæ? Non. Sed omnes verè iudican

dicantur vna magis, quam in quouis alio homine. Sunt ergo plures, materialiter: & ſunt vna tantum, formaliter, quia principio vni, id eſt, rationi omnes obediunt.

3 Vtrùm actio humana Chriſti potuerit eſſe ſibi meritoria? Sic. Quo ad gloriam corporis & pertinentia ad exteriorem eius excellentiam.

4 Vtrùm Chriſtus aliis mereri potuerit? Sic. In quantum ſunt membra eius.

QVAESTIO XX.

De pertinentibus ad Chriſtum per comparationem ad Patrem: Et primo de ſubiectione eius ad Patrem.

1 Vtrùm Chriſtus ſit ſubiectus Patri? Sic. Secundum humanitatem.

2 Vtrùm Chriſtus ſit ſubiectus ſibiipſi? Sic. Loquendo de Chriſto, ratione naturarum, ſolum: id eſt, Chriſtus ſecundum humanitatem eſt ſubiectus ſibiipſi ſecundum diuinitatem.

QVAESTIO XXI.

De oratione Chriſti, ad Patrem.

1 Vtrùm Chriſto competat orare? Sic. Secundum quòd habet humanitatem, & humanam rationem, ac voluntatem.

2 Vtrùm

2 Vtrùm Chriſto conueniat orare ſecũdum ſuam ſenſualitatem? Non. Niſi in quãtũ ratio exprimit affectũ ſenſualitatis.
3 Vtrùm fuerit conueniens, Chriſtum pro ſe orare? Sic. Dupliciter. Vel ſcilicet exprimendo affectum ſenſualitatis,& voluntatis, vt natura eſt: vel exprimendo affectum voluntatis deliberatæ.
4 Vtrùm oratio Chriſti fuerit ſemper exaudita? Sic. Secundum quod Chriſtus? eam exaudiri abſoluta voluntate volebat.

QVAESTIO XXII.

De ſacerdotio Chriſti, ad Patrem.

1 Vtrùm cõueniat Chriſto eſſe ſacerdotem? Sic. Secundũ quod homo: & maximè.
2 Vtrùm Chriſtus ſimul fuerit ſacerdos, & hoſtia? Sic. Hoſtia & pro peccato, & pacifica, & holocauſtum.
3 Vtrùm effectus ſacerdotij Chriſti ſit expiatio peccatorum? Sic. Plena.
4 Vtrùm effectus ſacerdotij Chriſti non ſolum pertinuerit ad alios, ſed etiam ad ipſum? Non. Sed ſolum ad alios.
5 Vtrùm ſacerdotium Chriſti permaneat in æternum? Sic. Ratione finis ſacrificij. id eſt, vitæ æternæ.
6 Vtrùm ſacerdotium Chriſti fuerit ſecun

ſecundum ordinem Melchiſedech? Sic. Tanquam excellenter præfigurantem.

QVÆSTIO XXIII.

De adoptione Chriſti à Patre.

1 Vtrùm Deo conueniat, filios adoptare? Sic.

2 Vtrùm adoptare conueniat toti Trinitati? Sic.

3 Vtrùm adoptari ſit proprium rationalis creaturæ? Sic. Et conuenit ſolum habenti charitatem.

4 Vtrùm Chriſtus, ſecundum quod homo, ſit filius Dei adoptiuus? Non. Sed naturalis: in quantum perſona humanitatis Chriſti (ratione enim perſonæ ſolum dicitur quis adoptari) non eſt aliquid creatum, ſed increatum, ſcilicet, Deus verbum.

QVÆSTIO. XXIV.

De prædeſtinatione Chriſti à Patre.

1 Vtrùm Chriſto conueniat, eſſe prædeſtinatum? Sic. Ratione vnionis naturarum in perſona eius.

2 Vtrùm hæc ſi vera, Chriſtus, ſecundum quod homo, eſt prædeſtinatus eſſe filius Dei? Sic. Rom. 1.

3 Vtrùm prædeſtinatio Chriſti ſit noſtrę

præ

prædeſtinationis exemplar?Sic. Conſiderata ſecundum effectus prædeſtinationis: non,ſecundum actum prædeſtinantis.

4 Vtrùm prædeſtinatio Chriſti ſit cauſa noſtræ prædeſtinationis? Sic. Conſiderata ſecundum terminum prædeſtinationis: non ſecundum actum prædeſtinantis.

QVAESTIO XXV.

De pertinentibus ad Chriſtum,per comparationem ad nos.

1 Vtrũ vna, & eadẽ adoratione ſit adoranda diuinitas Chriſti, & eius humanitas? Sic. Propriè loquendo:& ex parte eius, qui adoratur: Licet ſint plures cauſæ ipſius adorationis.

2 Vtrùm humanitas Chriſti adoranda ſit adoratione latriæ? Sic. Vt res adorata: Licet non,vt ratio adorandi.

3 Vtrùm imago Chriſti ſit adoranda adoratione latriæ? Sic. Vt imago eius eſt.

4 Vtrùm crux Chriſti ſit adoranda adoratioue latriæ? Sic. Vt imago Chriſti crucifixi: & in quacunque materia ſit.

5 Vtrùm mater Chriſti ſit adoranda adoratione latriæ? Non. Sed hyperdulia.

6 Vtrùm reliquiæ ſanctorum ſint adorádæ? Sic. Et contrariũ eſt hæreſis Vigilátij.

QVAESTIO XXVI.

De eo, quod Chriſtus dicitur Dei, & hominum mediator.

1 Vtrùm eſſe mediatorem Dei & hominum, ſit proprium, Chriſto? Sic. Perfectiuè: Licet diſpoſitiuè miniſterialitérque poſſint aliqui alij eſſe mediatores: Vt ſancti, & ſacerdotes.

2 Vtrùm Chriſtus, ſecundum quod homo, ſit mediator Dei & hominum? Sic. Tantum, & veriſſimè.

QVAESTIO XXVII.

De pertinentibus ad Chriſtum, quantum ad eius ingreſſum in mundum: Et primo quantum ad matrẽ ipſum concipiẽtẽ: Et primo de matris huius ſanctificatione.

1 Vtrùm B. Virgo mater fuerit ſanctificata ante natiuitatem ex vtero? Sic.

2 Vtrùm B. Virgo fuerit ſanctificata ante animationem? Non. Nec poteſt hoc intelligi, ſalua fide catholica de vniuerſali redemptione per Chriſtum. Sed fuit poſt animationem: poſterioritate ſcilicet vel naturæ, vel temporis, id eſt, vel in ipſo inſtanti animationis, vel poſt illud inſtãs.

3 Vtrùm fuerit per ſanctificationem ipſam

ſam ſublatus totaliter fomes à B. Virgine? Non. Secundum eſſentiam: Licet remanſerit ſemper ligatus.

4 Vtrũ B. virgo per huiuſmodi ſanctificationẽ cõſecuta fuerit, vt nunquã peccaret? Sic. Nec mortali, nec veniali, peccato.

5 Vtrùm B. virgo per huiuſmodi ſanctificationem adepta fuerit plenitudinẽ omnium gratiarum? Sic. Et maiorem præ cæteris puris hominibus.

6 Vtrùm ſanctificari in vtero, fuerit proprium B. virgini? Non.

QVAESTIO XXVIII.

De B. Matris Virginitate.

1 Vtrùm B. Mater Dei fuerit virgo in concipiendo Chriſtum? Sic. De fide.

2 Vtrùm B. Mater Dei fuerit virgo in partu? Sic. De fide.

3 Vtrùm B. Mater Dei permanſerit ſemper virgo poſt partum? Sic. De fide.

4 Vtrùm B. Mater Dei virginitatem vouerit? Sic. Ante deſponſationem conditionaliter: poſt deſponſationem abſolutè: & cum ſponſo.

QVAESTIO XXIX.

De B. Matris deſponſatione.

1 Vtrùm

1 Vtrùm Chriſtus debuerit naſci de virgine deſponſata? Sic. Et propter ipſum, & propter matrem, & propter nos.

2 Vtrùm inter B. Mariam, & Ioſeph fuerit verum matrimonium? Sic. Quantum ad primam perfectionem matrimonij, Omninò; quantum ad ſecundam, non omninò. In quantum, ſcilicet ibi fuit abſolutè conſenſus animorum in copulam coniugalem, quamuis non abſolutè in copulam carnalem: & ibi fuit proles, ſcilicet Chriſtus, quamuis non ex aliquo concubitu. Iuxta illud B. Auguſtini omne nuptiarum bonum impletum eſt in illis parẽtibus Chriſti proles, fides, & ſacramentũ. Prolem cognoſcimus ipſum dominum IESVM, fidem quia nullum adulterium; ſacramentum, quia nullum diuortium: ſolus ibi nuptialis concubitus non fuit.

QVAESTIO XXX.

De B. Virginis annunciatione.

1 Vtrùm neceſſarium fuerit, annunciari B. virgini id, quod in ea erat generandum? Sic. Ex congruitate.

2 Vtrùm annunciatio debuerit fieri B. virgini ab Angelo? Sic.

3 Vtrùm Angelus annuncians debuerit

B. vir

B. Virgini viſione corporali apparere? Sic.
4 Vtrùm annunciatio fuerit conuenienti ordine perfecta? Sic.

QVÆSTIO XXXI.

De conceptione Chriſti. Et primò: Quantum ad materiam: de qua corpus eius conceptum eſt.

1 Vtrùm caro Chriſti fuerit ſumpta de Adam? Sic. Hoc eſt? Ex materia deriuata ab Adam.

2 Vtrùm caro Chriſti fuerit ſumpta de Dauid? Sic.

3 Vtrùm conuenienter genealogia Chriſti ab Euangeliſtis texatur? Sic.

4 Vtrùm materia corporis ſit conuenienter aſſumpta de fœmina? Sic.

5 Vtrùm Chriſti corpus fuerit de puriſſimis ſanguinibus B. Virginis conceptum? Sic.

6 Vtrùm corpus Chriſti fuerit in Adam, & in aliis antiquis patribus, ſecundum aliquid ſignatum? Non. Sed ſecundum ordinem.

7 Vtrùm caro Chriſti in Patribus fuerit peccato infecta? Sic.

8 Vtrùm Chriſtus in lumbis Abrahæ fuerit decimatus? Non.

QVÆ

QVAESTIO XXXII.

De conceptione Chriſti: Quò ad principium actiuum conceptionis.

1 Vtrùm Spiritus ſanctus fuerit actiuum principium cóceptionis Chriſti? Sic. Per appropriationem: Licet tota Trinitas op⁹hoc,ſcilicet cóceptioné Chriſti fecerit.

2 Vtrùm Chriſtus debeat dici conceptus de Spiritu ſancto? Sic. Vt tamen efficientia,quæ importatur in ly de, referatur ad corpus Chriſti: & conſubſtantialitas, quæ etiam importatur in ly de, referatur ad perſonam Chriſti.

3 Vtrùm Spiritus ſanctus debeat dici pater Chriſti ſecundum carnem? Non. Neque tota Trinitas.

4 Vtrùm B. Virgo aliquid actiuè egerit in conceptione corporis Chriſti?Non.Licet ante ipſam conceptionem egerit actiuè aliquid,præparando materiam.

QVAESTIO XXXIII.

De conceptione Chriſti: Quo ad modum & ordinem conceptionis.

1 Vtrùm corpus Chriſti in primo inſtanti conceptionis fuerit formatum: ſeu (quod in idé redit) vtrùm formatio corpo-

tis Chriſti fuerit in inſtanti? Sic. Licèt neque præambulum conceptioni, neque conſequẽs conceptionẽ, fuerint in inſtãti.
2 Vtrùm corpus Chriſti fuerit animatum in primo inſtanti conceptionis? Sic. Anima rationali.
3 Vtrùm corpus Chriſti in primo inſtanti conceptionis fuerit à Verbo aſſumptum? Sic. De fide.
4 Vtrùm conceptio Chriſti fuerit naturalis? Sic. Secundum aliquid licet ſimpliciter ſit miraculoſa.

QVAESTIO XXXIV.

De conceptione Chriſti: Quòd ad perfectionem prolis conceptæ.

1 *V*trùm Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis fuerit ſanctificatus per gratiam? Sic. Imò per gratiæ plenitudinem & quòd ad animam, & quo ad corpus.
2 *V*trùm Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis habuerit vſum liberi arbitrij? Sic.
3 *V*trũ Chriſtus, in primo inſtãti ſuę cõceptionis mereri potuerit? Sic. Et meruit.
4 *V*trùm Chriſtus, in primo inſtanti ſuę cõceptionis fuerit perfectus cõprehẽſor? Sic. Omnibus cõprehenſorib. perfectior.

QVAE

QVAESTIO XXXV.

De natiuitate Christi.

1 Vtrum natiuitas magis cõueniat perſonę quàm naturæ? Sic. Tanquam ſubiecto naſcenti: licet non, vt termino generationis.

2 Vtrùm Chriſto attribuenda ſit natiuitas temporalis? Sic. Secundum naturam humanam.

3 Vtrùm B. virgo ſit mater Chriſti ſecundum natiuitatem eius temporalem? Sic. Vera, & naturalis.

4 Vtrùm B. virgo ſit mater Dei, ſecundum temporalem eius natiuitatem? Sic. Verè. Et contrarium eſt hæreticum.

5 Vtrùm in Chriſto ſint duæ filiationes? Non. Niſi cum limitatione hac, ſcilicet ſecundum qualitatem natiuitatum.

6 Vtrùm Chriſtus fuerit natus ſine dolore matris? Sic. Maxima iucunditate.

7 Vtrùm Chriſtus debuerit naſci in Bethleem? Sic.

8 Vtrùm Chriſtus fuerit congruo tempore natus? Sic.

QVAESTIO XXXVI.

De manifeſtatione Chriſti nati.

1 Vtrum natiuitas Chriſti debuerit, eſſe omnibus manifeſta?Non.
2 Vtrum Chriſti. natiuitas debuerit aliquibus manifeſtari?Sic. Per quos notitia eius perueniret ad alios.
3 Vtrùm ſint conuenienter electi illi, quibus eſt manifeſtata Chriſti natiuitas? Sic.Electi, ſcilicet de omnibus conditionibus hominum.
4 Vtrùm Chriſtus per ſeipſum natiuitatem ſuam manifeſtare debuerit?Non. Sed per alios.
5 Vtrùm natiuitas Chriſti debuerit per Angelos,& ſtellam manifeſtari?Sic.
6 Vtrùm natiuitas Chriſti ordine conuenienti fuerit manifeſtata?Sic.
7 Vtrùm ſtella,quæ Magis apparuit,fuerit vna de cœleſtibus ſtellis? Non.Sed aut Spiritus ſanctus, vel Angelus, in forma ſtellæ:aut(quod magis videtur) ſtella inanimata de nouo creata.
1 Vtrùm Magi conuenienter ad Chriſtum adorandum venerint ? Sic. Moti à Spiritu ſancto:Et hoc de fide.

QVAESTIO XXXVII.

De *legalibus circa puerum Ieſum obſeruatis.*

1 Vtrùm Chriſt⁹ debuerit circũcidi?Sic.

2 Vtrùm

2 Vtrùm conuenienter fuerit Chriſto nomen impoſitum? Sic.
3 Vtrùm Chriſtus conuenienter fuerit in templo oblatus? Sic. Et quantum ad id, quod ſpecialiter ad primogenitos, & quantum ad id, quod vniuerſaliter ad omnes, pertinebat.
4 Vtrùm mater Dei conuenienter ad templum purganda acceſſerit? Sic. Licet ad hoc non eſſet obnoxia.

QVAESTIO XXXVIII.

De baptiſmo quo Chriſtus baptizatus eſt: Et primo de baptiſmo Ioannis in communi.

1 Vtrùm fuerit conueniens, Ioannem baptizare? Sic.
2 Vtrùm baptiſmus Ioānis fuerit à Deo. Sic. Sed effectus baptiſmi ab homine.
3 Vtrùm baptiſmus Ioannis gratiam conferret? Non. Sed ad ipſam præparabat.
4 Vtrum alij, præter Chriſtum baptiſmo Ioannis baptizari debuerint? Sic.
5 Vtrùm baptiſmus Ioannis debuerit ceſſare, Chriſto baptizato? Non. Statim.
6 Vtrùm baptizati baptiſmo Ioannis eſſent poſtea baptizandi baptiſmo Chriſti? Sic. Vt ſaluarentur.

QVAESTIO XXXIX.
De baptizatione Chriſti.

1 Vtrùm conueniens fuerit, Chriſtum baptizari? Sic.

2 Vtrùm conueniens fuerit, Chriſtum baptizari baptiſmo Ioannis? Sic.

3 Vtrùm Chriſtus tempore conuenienti fuerit baptizatus? Sic.

4 Vtrùm Chriſtus debuerit in Iordane baptizari? Sic.

5 Vtrùm Chriſto baptizato debuerint cœli aperiri? Sic.

6 Vtrùm conuenienter Spiritus ſanctus ſuper Chriſtum baptizatum deſcenderit in ſpecie columbæ? Sic.

7 Vtrùm illa columba, in qua apparuit Spiritus ſanctus, fuerit verum animal? Sic.

8 Vtrùm conuenienter Chriſto baptizato, fuerit vox Patris audita filium proteſtantis? Sic.

QVAESTIO XL.
De pertinentibus ad Chriſtum, quantùm ad progreſſum eius in mundo: Et primo de modo conuerſationis eius.

1 Vtrùm conueniens fuerit, Chriſtum inter homines conuerſari? Sic. Hoc eſt: Non debuit ſolitariam vitam agere.

2 Vtrum

2 Vtrum Chriſtus auſteram vitam in hoc mũdo ducere debuerit?Non.Hoc eſt: Debuit in cibo,&potu ſe habere communiter;ſicut alij.

3 Vtrum Chriſtus in hoc mundo debuerit pauperem vitam ducere?Sic.

4 Vtrum Chriſtus in hac vita ſecundũ legem conuerſatus fuerit ? Sic.Per omnia.

QVAESTIO XLI.

De tentatione Chriſti.

1 Vtrùm conueniens fuerit, Chriſtum tentari?Sic.

2 Vtrum Chriſtus in deſerto tentari debuerit ? Sic.

3 Vtrum Chriſti tentatio debuerit eſſe poſt ieiunium?Sic.

4 Vtrum fuerit conueniens modus, & ordo tentationis Chriſti ? Sic.

QVAESTIO XLII.

De doctrina Chriſti.

1 Vtrum fuerit conueniens, Chriſtum Iudæis,& non Gentilibus,prædicare ? Sic. Tam per ſeipſum, quam per Apoſtolos, ante ſuiipſius paſſionem : licet poſt ipſam eum per Apoſtolos prædicare etiam Gentilibus,fuerit conueniens.

2 Vtrùm Chriſtus debuerit prædicare Iudæis ſine eorum offenſione? Non. Hoc eſt: Non obſtante offenſione Iudæorum, conuenienter prædicauit eis Chriſtus, quæcunque prædicauit.
3 Vtrùm Chriſtus omnia publicè docere debuerit? Sic. Et quò ad intentionem ſuam,& quò ad audientes: licet non ſemper,quò ad modum docendi.
2 Vtrùm Chriſtus debuerit doctrinam ſuam ſcripto tradere?Non.

QVAESTIO XLIII.

De *miraculis Chriſti:In generali.*

1 Vtrùm Chriſtus miracula facere debuerit?Sic.
2 Vtrùm Chriſtus miracula fecerit, diuina virtute?Sic.Et nunquam aliter.
3 Vtrùm Chriſtus inceperit facere miracula in nuptiis?Sic.
4 Vtrùm miracula Chriſti, oſtenderint ſufficienter eius diuinitatem?Sic.

QVAESTIO XLIV.

De *miraculis Chriſti: In ſpeciali,id eſt,*De *ſingulis miraculorum ſpeciebus.*

1 Vtrùm miracula Chriſti circa ſpirituales ſubſtãtias fuerint cõuenientia? Sic
2 Vtrùm

2 Vtrùm cõueniẽter facta fuerint à Chriſto miracula circa corpora cœleſtia?Sic.

3 Vtrùm conuenienter Chriſtus fecerit miracula circa homines?Sic.

4 Vtrùm Chriſtus fecerit conueniẽter miracula circa creaturas irrationales? Sic.

QVAESTIO XLV.

De transfiguratione Chriſti.

1 Vtrùm fuerit conueniens, Chriſtum transfigurari?Sic.

2 Vtrùm claritas Chriſti in transfiguratione fuerit claritas glorioſa?Sic.Quantum ad eſſentiam: Licet non quantum ad modum eſſendi.i. illa claritas eſt deriuata à gloria animæ Chriſti:licet non per modum permanentis,ſed tranſeuntis.

3 Vtrùm teſtes transfigurationis conuenienter fuerint inducti?Sic.

4 Vtrùm conuenienter auditum fuerit teſtimonium paternæ vocis in transfiguratione?Sic.

QVAESTIO XLVI.

De pertinentibus ad Chriſtũ:quantũ ad egreſſum eius de mũdo:Et primo de paſſione eius.

1 Vtrùm neceſſariũ fuerit Chriſtum pati pro liberatione generis humani?Sic.Ne

ceſſitate finis:licet non neceſſitate ſimpliciter abſoluta,neq; neceſſitate coactionis.
2 Vtrum fuerit poſſibilis alius modus liberationis humanæ, quā per paſſionem Christi? Sic. Simpliciter abſolutè, licèt non ex ſuppoſitione præordinationis diuinæ de paſſione Chriſti circa talem liberationem.
3 Vtrùm fuerit aliquis modus conueniētior ad liberationem generis humani, quam per paſſionem Chriſti?Non.
8 Vtrùm Chriſtus pati debuerit in cruce?Sic.Et hoc fuit conuenientiſſimum.
5 Vtrùm Chriſtus omnes paſſiones ſuſtinuerit? Non.Secundū ſpecies paſsionum.Sed omnes,ſecundū genus paſsionū.
6 Vtrùm dolor paſsionis Chriſti fuerit maior omnibus doloribus præſentis vitæ? Sic.Tum exterior, tum interior:& omnibus cauſis doloris ſimul conſideratis.
7 Vtrùm Chriſtus fuerit paſſus ſecundum totam animam? Sic. Ratione totius eſſentiæ animæ: & omnium potentiarum eius,prout ex parte ſubiecti, eis pati contingit: licet non omnium, ſed inferiorum tantum, prout ex parte obiecti conſiderantur.
8 Vtrùm anima Chriſti tota in tēpore paſsionis

paſsionis ſuæ frueretur fruitione beata? Sic. Loquendo ſolum de tota anima ſecundum eſſentiam:in quantũ ſcil.eſſentia eius eſt ſubiectũ ſuperioris partis animæ.

9 Vtrùm Chriſtus fuerit conuenienti tempore paſſus?Sic.

10 Vtrùm Chriſtus fuerit conuenienti loco paſſus?Sic.

11 Vtrum conueniens fuerit, Chriſtum cum latronibus crucifigi ? Sic. Quantum ad Dei ordinationem.

12 Vtrum paſsio Chriſti ſit eius diuinitati attribuenda?Non.Sed ſuppoſito diuinæ naturę,ratione tantũ naturæ humanæ.

QVAESTIO XLVII.

De cauſa efficiente paſsionis Chriſti.

1 Vtrùm Chriſtus fuerit ab alio occiſus ?Sic. Directè:Licet ipſe ſuæ paſsionis & occiſionis fuerit cauſa indirecta. i. non impediens (cum impedire poſſet:quamuis impedire non deberet.)

2 Vtrùm Chriſtus fuerit ex obedientia mortuus? Sic. Et hoc fuit conuenientiſſimum.

3 Vtrùm Deus pater tradiderit Chriſtum paſsioni ? Sic. Secundum tria, ſcilicet ſuam æternam præordinationem de

Chriſto paſſuro,& ſecundum infuſionem charitatis inclinantis Chriſtum ad patiendum:& ſecundum quòd nõ protexit eum à paſſione.

4 Vtrùm conueniens fuerit, Chriſtum pati à gentilibus?Sic.Finaliter licet initiatiuè à Iudæis.

5 Vtrùm Chriſti perſecutiones eum cognouerint ? Sic. Principes Iudæorum eum eſſe verũ Meſſiam:Licet non Deum, ignorantia inexcuſabili, imò & accuſabili, hoc faciente. De popularibus autem non item.

6 Vtrùm peccatum crucifigentium Chriſtum fuerit grauiſſimum?Sic. Reſpectu omnium pariformiter,quòd ad genus peccati,Licet inæqualiter, quòd ad malitiam voluntatis.

QVAESTIO XLVIII.

De effectu paſſionis Chriſti : Et primo de modo efficiendi.

1 Vtrùm paſſio Chriſti cauſauerit noſtram ſalutem per modum meriti?Sic.

2 Vtrùm paſſio Chriſti cauſauerit noſtram ſalutem per modum ſatisfactionis? Sic.Etiam ſuperabundantis.

3 Vtrùm paſſio Chriſti operata ſit per modum

modum ſacrificij?Sic.Imo ipſa fuit verum ſacrificium.

4 Vtrùm paſſio Chriſti operata ſit noſtram ſalutem per modum redemptionis? Sic.Imò ipſa verè eſt noſtra redemptio.

5 Vtrùm eſſe redemptorem ſit proprium Chriſti? Sic. Immediatè.Licet conueniat toti Trinitati, vt primæ cauſæ redemptionis

6 Vtrùm paſſio Chriſti operata ſit noſtram ſalutem per modum efficientiæ? Sic. Inſtrumentaliter.

QVAESTIO XLIX.

De ipſis effectibus paſſionis Chriſti.

1 Vtrùm per paſſionem Chriſti ſimus liberati à peccato? Sic. Tanquam per propriam cauſam remiſſionis peccati.

2 Vtrùm per paſſionẽ Chriſti ſimus liberati à poteſtate diaboli?Sic. Cõſiderata: ex parte ſiue hominis,ſiue Dei,ſiue diaboli.

3 Vtrùm per paſſionem Chriſti ſimus liberati à pœna peccati?Sic.Directè,& indirectè.

4 Vtrùm per paſſionem Chriſti ſimus Deo reconciliati? Sic.

5 Vtrùm paſſione ſua Chriſtus aperuerit nobis ianuam cœli?Sic.

6 Vtrùm

6 Vtrùm Chriſtus per ſuam paſſionem meruerit exaltari? Sic. Quantum ad quinque ſcilicet quo ad reſurrectionem, quo ad aſcenſionem: quo ad ſeſſionem ad dexteram Patris, manifeſtationemq́ue ſuæ diuinitatis, & quo ad iudiciariam poteſtatem omnium.

QVAESTIO L.

De morte Chriſti.

1 Vtrùm conueniens fuerit, Chriſtum mori? Sic.

2 Vtrùm in morte Chriſti fuerit ſeparata diuinitas à carne? Non. Et hoc erat impoſſibile.

3 Vtrùm in morte Chriſti facta fuerit ſeparatio diuinitatis ab anima? Nó. De fide.

4 Vtrùm Chriſtus in triduo mortis fuerit homo? Non. Et contrarium abſolutè eſt hæreſis.

5 Vtrùm fuerit idem numero corpus Chriſti viuentis, & mortui? Sic. Idem ſuppoſito: licet non idem ſpecie.

6 Vtrùm mors Chriſti operata ſit aliquid ad noſtram ſalutem? Sic. Et per modum meriti atque efficientiæ, vt mors ipſa eſt in fieri: & per modum efficientiæ tantum, vt ipſa mors eſt in facto eſſe.

QVAE

QVAESTIO LI.

De ſeparata Chriſti.

7 Vtrùm conueniens fuerit, Chriſtum ſepeliri? Sic.

2 Vtrùm conuenienti modo Chriſtus fuerit ſepultus? Sic.

3 Vtrum corpus Chriſti in ſepulchro fuerit incineratum? Non.

4 Vtrùm corpus Chriſti fuerit in ſepulchro ſolum vna die, & duabus noctibus? Sic. Id eſt triginta ſex horis.

QVAESTIO LII.

De *deſcenſu Chriſti ad inferos.*

1 *V*trum fuerit conueniens, Chriſtum ad infernum deſcendere? Sic.

2 *V*trum Chriſtus deſcenderit ad infernum damnatorũ? Non. Niſi per effectum. Quod intellige etiam de purgatorio: cum per eſſentiam ſimul, ſolum in infernum ſanctorum Patrum deſcenderit.

3 *V*trum Chriſtus fuerit totus in inferno? Sic. Licet non ſecundum totum.

4 *V*trum Chriſtus aliquam moram traxerit in inferno? Sic. Quantam corpus traxit in ſepulchro, id eſt, per diem integrum, & duas noctes. i. 36. horis.

5 *V*trum

5 Vtrùm Chriſtus deſcendens ad inferos Sanctos Patres inde liberauerit? Sic.
6 Vtrùm Chriſtus aliquos damnatos ab inferno liberauerit?Non.
7 Vtrùm qui cum originali deceſſerant, fuerint à Chriſto liberati?Non.
8 Vtrùm Chriſtus ſuo deſcenſu liberauerit animas à purgatorio? Non. Niſi eas quæ iam ſufficienter purgatæ erant.

QVAESTIO LIII.

De pertinentibus ad exaltationem Chriſti: Et primo de eius reſurrectione.

1 Vtrùm fuerit neceſſarium, Chriſtum reſurgere?Sic.
2 Vtrùm conueniens fuerit, Chriſtum tertia die reſurgere?Sic.
3 Vtrum Chriſtus fuerit primus reſurgentium?Sic. Reſurrectione perfecta.i.ad vitam immortalem.
4 Vtrùm Chriſtus fuerit cauſa ſuę reſurrectionis?Sic. Ex virtute ſuæ diuinitatis.

QVAESTIO LIV.

De qualitate Chriſti reſurgentis.

1 Vtrùm Chriſtus poſt reſurrectionem habuerit verum corpus? Sic. Eiuſdem naturæ, cuius fuerat prius.

2 Vtrùm

2 Vtrùm corpus Chriſti reſurrexerit integrũ? Sic. Abſq; aliqua diminutione partium carnis,oſſis,ſanguinis,&huiuſmodi.
3 Vtrùm Chriſti corpus reſurrexerit glorioſum?Sic.
4 Vtrùm corpus Chriſti debuerit cum cicatricibus reſurgere?Sic.

QVAESTIO LV.
De *manifeſtatione reſurrectionis* Chriſti.
1 Vtrùm reſurrectio Chriſti debuerit omnibus manifeſtari? Non. Niſi teſtibus ab æterno præordinatis:per quos deferretur ad aliorum notitiam.
2 Vtrùm fuiſſet conueniens,quod diſcipuli viderent Chriſtum reſurgere? Non. Immediatè: Nec quòd aliquis hominum ſic videret ipſum:ſed quod hominibus ab Angelis Chriſtũ reſurrexiſſe,nunciaretur.
3 Vtrum Chriſtus poſt reſurrectionem debuerit cum diſcipulis continuè conuerſari?Non.
4 Vtrùm Chriſtus debuerit diſcipulis in alia effigie apparere? Sic. Illis, ſcilicet qui iam circa fidem tepeſcere videbantur: licet in ſua effigie ad credendũ diſpoſitis.
5 Vtrùm Chriſtus veritatem reſurrectionis debuerit argumẽtis declarare?Sic.
Secun

Secundum quod argumẽtum eſt aliquod ſenſibile ſignũ, quod ad veritatis alicuius manifeſtationem inducitur: licet non ſecundum quòd argumentum à dialecticis diffinitur.

6 Vtrùm argumenta, quæ Chriſtus induxit, manifeſtauerint ſufficienter reſurrectionẽ eius? Sic. Secundum quod Chriſtus per ea oſtendere intendebat.

QVAESTIO LVI.

De cauſalitate reſurrectionis Chriſti.

1 Vtrùm reſurrectio Chriſti ſit cauſa reſurrectionis corporum noſtrorum? Sic.

2 Vtrùm reſurrectio Chriſti ſit cauſa reſurrectionis, id eſt, iuſtificationis animarum noſtrarum? Sic. Et effectiuè, inſtrumentaliter, & exemplariter.

QVAESTIO LVII.

De aſcenſione Chriſti.

1 Vtrùm fuerit conueniens, Chriſtum in cœlum aſcendere? Sic.

2 Vtrùm conueniat Chriſto aſcendere in cœlum ſecundum naturam diuinam? Non. Vt ly ſecundum, dicit conditionem aſcendentis: licet ſic aſcenderit, vt ly ſecũdum, dicit cauſam aſcenſionis.

3 Vtrùm

3 Vtrùm Chriſtus aſcenderit propria virtute? Sic. Diuina, & humana glorificata: licet non humana naturali.

4 Vtrùm Chriſtus aſcenderit ſuper omnes cœlos? Sic. Et hoc fuit conuenientiſſimum corpori glorioſo Chriſti,

5 Vtrùm corpus Chriſti aſcenderit ſuper omnem creaturam ſpiritualem? Sic. Ratione dignitatis tantæ, ſcilicet vnionis perſonalis cum Deitate conſideratum.

6 Vtrùm aſcenſio Chriſti ſit cauſa noſtræ ſalutis? Sic. Tum ex parte noſtra, tum ex parte ipſius Chriſti: Ex parte quidē noſtra quadrupliciter: qui per eius aſcenſionē datur locus & fidei, & ſpei, & charitati, & augmentationi reuerentiali erga ipſum. Ex parte autem ipſius tripliciter: quia ipſe aſcendendo parauit nobis viam eundi in cœlum, & aſſiſtit cótinuè coram patre ad interpellandum pro nobis: & mittit nobis dona cœleſtia, tanquam Deus, ac dominus in cœlorum ſede conſtitutus.

QVAESTIO LVIII.

De ſeſſione Chriſti ad dexteram Patris.

1 Vtrū Chriſto cōueniat, ſedere ad dexterā Dei Patris? Sic. Vt ſeſſio dicit, & quietem, & regiam ſeu iudiciariā poteſtatem.

2 Vtrùm

2 Vtrùm ſedere ad dexteram Patris cõueniat Chriſto, ſecundum quòd eſt Deus? Sic. Aequaliter cum Patre.

3 Vtrùm ſedere ad dexteram Patris cõueniat Chriſto, ſecundũ quod eſt homo? Sic. Excellẽter præ aliis creatis: ſi ly ſecundum quod, dicat conditionẽ humanitatis ipſius. Et etiam æqualiter, ſi ly ſecundum quòd, dicat ſuppoſitum humanitatis eiuſdẽ: cum tale ſuppoſitum realiter ſit Deus.

4 Vtrùm ſedere ad dexteram Patris, ſit proprium Chriſti? Sic. Secundum declarationem terminorum, ſcilicet ſedere ad dext. Patr. factam, art. 2. & 3.

QVAESTIO LIX.

De iudiciaria poteſtate Chriſti.

1 Vtrùm iudiciaria poteſtas ſit ſpecialiter Chriſto attribuenda? Sic. Appropriate.

2 Vtrùm iudiciaria poteſtas conueniat Chriſto, ſecundum quod homo? Sic. Secundum quod homo, ſcilicet talis, id eſt, caput Eccleſiæ.

3 Vtrùm Chriſtus ex meritis adeptus fuerit iudiciariam poteſtatem? Sic.

4 Vtrùm Chriſto conueniat iudiciaria poteſtas quantũ ad omnes res humanas? Sic. Chriſto, ſcilicet non ſolum ſecundum

diu

diuinitatem, ſed etiam ſecundum humanitatem, conſiderato.

5 Vtrùm poſt iudicium, quod agitur in præſenti tempore, expectetur aliud iudicium finale? Sic. In quo perfectè, & manifeſtè, diiudicetur illud, quod quocunque modo ad vnumquemque hominem pertinet.

6 Vtrùm iudiciaria poteſtas Chriſti ſe extendat ad Angelos? Sic. Chriſti etiam ſecũdum humanitatem. Ad Angelos tum bonos, tum malos.

Tertiæ partis de Saluatore noſtro Finis.

TERTIA PARS

D. THOMÆ

ECCLESIÆ SANCTÆ DOCTORIS,

DE SACRAMENTIS, &c.

QVÆSTIO PRIMA.

De Sacramentis in communi.

VTRVM Sacramentum ſit in genere ſigni? ℞. Sic. Prout nunc de ſacramento loquimur.

2 Vtrum omne ſignum rei ſacræ ſit ſacramẽtum? Sic. Rei ſacræ ſcilicet, in quantum ſanctificat homines.

3 Vtrùm ſacramentum ſit ſignum vnius rei tantum? Non. Sed trium ſcilicet paſſionis Chriſti, & gratiæ, & gloriæ.

4 Vtrùm ſacramentum ſit ſemper aliqua res ſenſibilis? Sic.

5 Vtrùm requirantur determinatæ res ad ſacramenta? Sic. Determinatæ ex diuina inſtitutione.

6 Vtrùm in ſignificatione ſacramentorum requirantur verba? Sic.

7 Vtrum requirãtur determinata verba in ſacramentis? Sic. Ex inſtitutione diuina.

8 Vtrùm liceat addere, vel minuere aliquid

quid verbis, in quibus conſiſtit forma ſacramentorum? Non. Si per hoc tollatur debitus ſenſus verborum.

QVAESTIO II.

De neceſſitate ſacramentorum.

1 Vtrùm ſacramenta ſint neceſſaria ad humanam ſalutem?Sic.

2 Vtrum etiam ante peccatum ſacramenta fuerint omnibus neceſſaria? Non.

3 Vtrùm poſt peccatum ante Chriſtum ſacramenta eſſe debuerint?Sic.

4 Vtrùm poſt Chriſtum debuerint eſſe aliqua ſacramenta?Sic.

QVAESTIO III.

De effectu ſacramētorū princ. Qui eſt gratia.

1 Vtrùm ſacramenta ſint cauſa gratiæ? Sic.Inſtrumētalis:ſi tamen ſint ſacramenta nouæ legis.

2 Vtrùm gratia ſacramētalis aliquid addat ſuper gratiā virtutum & donorū? Sic.

3 Vtrùm ſacramenta nouæ legis contineant gratiam? Sic. Secundum virtutem inſtrumentalem.

4 Vtrùm in ſacramentis ſit aliqua virtus cauſatiua gratiæ?Sic.

5 Vtrum Sacramenta nouæ legis habeant virtutem ex paſſione Chriſti? Sic.

Cuius

Cuius & virtus per horum ſuſceptionem nobis communicatur.

6 Vtrùm ſacramenta veteris legis cauſarẽt gratiam? Non. Neque propria virtute, neque virtute paſſionis Chriſti, cum nondum actu fuiſſet.

QVAESTIO IV.

De effectu ſacramẽtorũ alio: Qui eſt character.

1 Vtrùm ſacramentum imprimat aliquem characterem in anima? Sic.

2 Vtrũ character ſit ſpiritualis poteſtas? Sic. Ordinata ad ea, quæ sũt diuini cultus.

3 Vtrùm character ſacramẽtalis ſit character Chriſti? Sic. Id eſt, quædam participatio ſacerdotij Chriſti ab ipſo Chriſto deriuata.

4 Vtrùm character ſit in potentiis animæ, ſicut in ſubiecto? Sic.

5 Vtrùm character inſit animæ indelebiliter? Sic.

6 Vtrùm per omnia ſacramenta nouæ legis imprimatur character? Non. Sed ſolùm per tria, ſcilicet baptiſmum, Confirmationem, & Ordinem.

QVAETIO V.

De cauſa ſacramentorum.

1 Vtrùm

1 Vtrùm ſolus Deus operetur ad interiorem effectum ſacramenti? Sic. Per modum principalis agentis. Non. Per modum miniſtri.

2 Vtrùm ſacramenta ſint ſolùm ex inſtitutione diuina? Sic.

3 Vtrùm Chriſtus, ſecundum quòd homo, habuerit poteſtatem operandi interiorem effectum ſacramentorū? Sic. Aliter tamen, quam ipſe, ſecundum quòd Deus.

4 Vtrùm Chriſtus poteſtatem ſuam, quā habuit in ſacramentis, potuerit miniſtris cōmunicare? Sic. Quā habet; vt homo

5 Vtrùm per malos miniſtros ſacramenta conferri poſſint? Sic.

6 Vtrùm mali, miniſtrando ſacramenta, peccent? Sic.

7 Vtrùm Angeli poſſint miniſtrare ſacramenta? Non. Ex officio: Bonorum tamen Angelorum miniſterium, ſi in ſacramentis daretur haberetur pro rato.

8 Vtrùm intentio miniſtri requiratur ad perfectionem ſacramenti? Sic. Intētio, ſcilicet faciendi tunc, quod facit ſancta Eccleſia Catholica.

9 Vtrùm fides miniſtri ſit de neceſſitate ſacramenti? Non.

10 Vtrùm intentio recta miniſtri requi-

ratur neceſſariò ad perfectionem ſacramenti? Non. Niſi peruerſitas intentionis ſit reſpectu ſacramenti, id eſt, quòd nolit conficere ſacramentum.

QVAESTIO VI.
De numero Sacramentorum.

1 Vtrùm ſacramenta Eccleſiæ debeant eſſe ſéptem? Sic.

2 Vtrùm ſacramenta conuenienter ordinentur ſecundum modum hunc, ſcilicet, Baptiſmus, Confirmatio, Euchariſtia, Pœnitentia, Extrema Vnctio, Ordo, Matrimonium? Sic.

3 Vtrùm ſacramentum Euchariſtiæ ſit potiſſimum inter ſacramenta. Sic.

4 Vtrùm omnia ſacramenta ſint de neceſſitate ſalutis? Sic. Vel ſimpliciter, vel ſecundum quid.

QVAESTIO VII.
De ſacramentis in ſpeciali. Et primo de Baptiſmo.

1 Vtrùm baptiſmus ſit ipſa ablutio? Sic. Facta ſub forma ſuorum verborum.

2 Vtrùm baptiſmus ſit inſtitutus poſt Chriſti paſſionem? Non. Sed neceſſitas vtendi baptiſmo.

3 Vtrùm aqua ſit propria materia baiſmi? Sic. Vtrùm

4 Vtrùm ad baptiſmum requiratur neceſſariò aqua ſimplex, id eſt, habens veram ſpeciem aquæ? Sic.

5 Vtrùm hæc ſit conueniens forma baptiſmi: Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti? Sic.

6 Vtrùm in nomine Chriſti poſſit dari baptiſmus? Non. Nunc.

7 Vtrùm immerſio in aqua ſit de neceſſitate baptiſmi? Non. Sed vel aſperſio, vel effuſio.

8 Vtrùm trina immerſio ſit de neceſſitate baptiſmi? Non.

9 Vtrùm baptiſmus poſſit iterari? Non.

10 Vtrùm ritus, quo Eccleſia in baptizando vtitur, ſit conueniens? Sic.

11 Vtrùm conuenienter deſcribantur tria baptiſmata? Sic. Flaminis, fluminis, & ſanguinis.

12 Vtrùm baptiſmus ſanguinis ſit potiſſimus inter alia baptiſmata? Sic.

QVAESTIO VIII.

De miniſtris baptiſmi.

1 Vtrùm ad officium diaconi pertineat baptizare? Non.

2 Vtrùm baptizare pertineat ad officium presbyterorum? Sic.

3 Vtrùm laicus poſſit baptizare? Non. Niſi in caſu neceſſitatis.
4 Vtrùm mulier poſſit baptizare? Non. Niſi in caſu neceſſitatis.
5 Vtrùm non baptizatus poſſit ſacramentum baptiſmi conferre? Non. In articulo neceſſitatis.
6 Vtrùm plures poſſint vnum baptizare? Non. Niſi omnino ſimul in omnibus, ſeruando formam debitam conuenirent. Qui tamen adhuc puniendi eſſent.
7 Vtrùm in baptiſmo requiratur aliquis, qui baptizatum leuet de ſacro fonte? Sic.
8 Vtrùm ille; qui aliquem leuat de ſacro fonte, teneatur ad eius inſtructionem? Sic. Quandocunque oportuerit.

QVAESTIO IX.

De ſuſcipientibus baptiſmum.

1 Vtrùm omnes teneantur ad ſuſceptionem baptiſmi? Sic. De neceſſitate ſalutis.
2 Vtrũ ſine baptiſmo aliquis poſſit ſaluari? Non. Niſi eum habeat, ſaltẽ in voto.
3 Vtrùm baptiſmus ſit differendus? Non. Niſi ſit baptiſmus adultorum; remotis duobus caſibus, ſcilicet vel quia ſunt iam perfectè inſtructi in fide, idoneíque ad baptiſmum vel propter infirmitatem.

4 Vtrùm

4 Vtrùm peccatores ſint baptizandi? Non. Si perſiſtant in peccato.
5 Vtrùm peccatoribus baptizatis ſint imponenda opera ſatisfactoria? Non.
6 Vtrùm peccatores ad baptiſmum accedentes teneantur ſua peccata confiteri? Sic. Confeſſione ſolum interiori, id eſt, dolore de peccatis ſuis; abſque confeſſione ſacramentali.
7 Vtrùm ex parte baptizati requiratur intentio ſuſcipiendi ſacramentum baptiſmi? Sic. Vel per ſe, vel alium habita.
8 Vtrùm fides requiratur ex parte baptizati? Sic. Quantum ad vltimum effectum baptiſmi, id eſt, gratiam: licet non quantum ad primum. id eſt, characterem.
9 Vtrùm pueri ſint baptizandi? Sic. De neceſſitate ſalutis.
10 Vtrùm pueri Iudæorum vel aliorum in fidelium ſint inuitis parentibus baptizandi? Non. Niſi habeant proprium vſum rationis conſentientem.
11 Vtrùm pueri in maternis vteris poſiti poſſint baptizari? Non.
12 Vtrùm furioſi & amentes debeant baptizari? Sic. Si à natiuitate tales ſint: Vel etiam ſi poſt in lucido interuallo præuoluerint.

QVÆSTIO X.
De effectibus baptiſmi.

1 Vtrùm per baptiſmum tollantur omnia peccata? Sic.

2 Vtrùm per baptiſmum liberetur homo ab omni reatu peccati, id eſt, ab omni pœna peccati ſuis debita? Sic.

3 Vtrùm per baptiſmum debeant auferri pœnalitates præſentis vitæ? Non. Niſi in reſurrectione communi; & tunc omnes pœnalitates ſolum à iuſtis.

4 Vtrùm per baptiſmum conferantur homini gratia & virtutes? Sic.

5 Vtrùm conuenienter attribuantur baptiſmo pro effectibus iſtis actus virtutũ; ſcilicet incorporatio ad Chriſtum, illuminatio, & fœcundatio? Sic.

6 Vtrùm pueri in baptiſmo conſequantur gratiam, & virtutes? Sic.

7 Vtrùm effectus baptiſmi ſit apertio ianuæ regni cœleſtis? Sic.

8 Vtrùm baptiſmus habeat in omnibus æqualem effectum? Sic. Per ſe; in accedentibus æquali præparatione ad baptiſmum. De effectu autem per accidens, aliter eſt.

9 Vtrùm fictio impediat effectum baptiſmi? Sic.

10 Vtrùm

10 Vtrùm fictione recedente, baptiſmus ſuum effectum conſequatur.

QVAESTIO XI.

De præparatoriis ad baptiſmum: Et primo de præparatorio, quod præceſsit baptiſmum, id eſt, de circuncisione.

1 Vtrùm circuncisio fuerit præparatoria, & figuratiua baptiſmi? Sic.

2 Vtrùm circuncisio fuerit conuenienter, id eſt, tẽpore cõuenienti inſtituta? Sic.

3 Vtrùm ritus circuncisionis fuerit conueniens? Sic.

4 Vtrùm circuncisio conferret gratiam iuſtificantem? Non. Ex virtute ſua: licet in circuncisione gratia iuſtificans cõferretur.

QVAESTIO XII.

De præparatoriis, quæ ſimul concurrunt cum baptiſmo, id eſt, de catechiſmo, & exorciſmo.

1 Vtrùm catechiſmus debeat præcedere baptiſmum? Sic.

2 Vtrùm exorciſmus debeat præcedere baptiſmum? Sic.

3 Vtrùm ea, quæ aguntur in exorciſmo, aliquid efficiant? Sic. Differenter tamen ab ipſo baptiſmo.

4 Vtrùm ſit officium ſacerdotis cate-

chizare,& exorcizare baptizandum? Sic. Principaliter.

QVAESTIO XIII.

De ſacramento Confirmationis.

1 Vtrùm confirmatio ſit ſacramentum? Sic. Speciale.

2 Vtrùm chriſma ſit conueniens materia huius ſacramenti? Sic.

3 Vtrùm ſit de neceſſitate huius ſacraméti, quod chriſma fuerit prius per Epiſcopum conſecratum? Sic.

4 Vtrùm hæc ſit conueniens forma huius ſacramenti. Conſigno te ſigno crucis, & confirmo te chriſmate ſalutis: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti? Sic.

5 Vtrùm ſacramentum confirmationis imprimat characterem? Sic.

6 Vtrùm character confirmations præſupponat characterem baptiſmi? Sic. Ita quod nõ baptizatus ſi de facto Cõfirmetur, non recipit characteré cõfirmationis.

7 Vtrùm per ſacramentum confirmationis conferatur gratia gratú faciens? Sic.

8 Vtrùm hoc ſacramentum ſit omnibus exhibendum? Sic.

9 Vtrùm hoc ſacramentum ſit conferendum homini in fronte? Sic.

10 Vtrùm

10 Vtrùm ille, qui confirmatur, debeat teneri ab alio?Sic.
11 Vtrùm ſolus Epiſcopus hoc ſacramentum conferre poſſit?Sic.
12 Vtrùm ritus huius ſacramenti ſit conueniens?Sic.

QVÆSTIO XIV.
De Sacramento Euchariſtiæ.

1 Vtrùm Euchariſtia ſit ſacramẽtum?Sic.
2 Vtrùm ſacramentum Euchariſtiæ ſit vnum?Sic. Formaliter: licet ſit plura materialiter.
3 Vtrùm Euchariſtia ſit de neceſſitate ſalutis? Sic. Aliquo modo:licet non ſicut baptiſmus.
4 Vtrùm hoc ſacramentum pluribus nominibus conuenienter nominetur?Sic. Videlicet Sacrificium, Communio, Hoſtia, Viaticum, Euchariſtia, Aſſumptio.
5 Vtrùm inſtitutio huius ſacramenti fuerit conueniens?Sic.
6 Vtrùm agnus paſchalis fuerit præcipua figura ſacramenti?Sic.

QVAESTIO XV.
De materia huius ſacramenti.

1 Vtrùm materia huius ſacramenti ſit panis & vinum?Sic.
2 Vtrùm requiratur determinata quantitas panis & vini ad materiam huius ſacramenti?Non. Ita quod non poſſit , &c. Poteſt enim quantamcunque conſecrare ſacerdos.
3 Vtrùm requiratur ad materiam huius ſacramenti, quod ſit panis triticeus? Sic.
4 Vtrùm hoc ſacramentum debeat confici ex pane azimo? Sic. Magis quam ex fermentato.
5 Vtrùm vinum vitis ſit propria materia huius ſacramenti?Sic.
6 Vtrùm aqua ſit vino permiſcenda? Sic.
7 Vtrùm permixtio aquæ ſit de neceſſitate huius ſacramenti?Non.
8 Vtrùm aqua debeat in magna quantitate apponi? Non. Sed tam modica, vt conuertatur in vinum.

QVÆSTIO XVI.

De conuerſione panis & vini in corpus & ſanguinem Chriſti.

1 Vtrùm in hoc ſacramento ſit corpus Chriſti ſecundum veritatem? Sic. Secundum fidem catholicam.

2 Vtrùm

2 Vtrùm in hoc ſacramento remaneat ſubſtantia panis & vini poſt conſecrationem? Non. Et contrarium eſt hæreticum.

3 Vtrùm ſubſtantia panis vel vini, poſt conſecrationem huius ſacramenti annihiletur? Non.

4 Vtrùm panis poſſit conuerti in corpus Chriſti? Sic. Subſtãtialiter. Idem quoque de conuerſione vini in ſanguinem eius, dicendum eſt.

5 Vtrùm in hoc ſacramento remaneant accidentia panis, & vini poſt conuerſionem? Sic. Veraciter, & conuenienter.

6 Vtrùm facta conſecratione, remaneat in hoc ſacramento ſubſtantialis forma panis? Non.

7 Vtrùm iſta conuerſio fiat in inſtanti? Sic.

QVÆSTIO XVII.

De modo, quo Chriſtus eſt in hoc ſacramento.

1 Vtrùm totus Chriſtus contineatur ſub hoc ſacramento? Sic. Secundum fidem catholicam.

2 Vtrùm totus Chriſtus contineatur ſub vtraque ſpecie huius ſacramenti? Sic. Aliter tamen, & aliter, id eſt, vel ex vi verborum, vel ex reali concomitantia, & hoc

certiſſimè tenendum eſt: quod ſcilicet totus Chriſtus ſit veraciter ſub vtraque ſpecie modo dicto.

3 Vtrùm Chriſtus totus ſit ſub qualibet parte ſpecierum panis & vini? Sic.

4 Vtrùm tota quantitas dimenſiua corporis Chriſti ſit in hoc ſacramento? Sic. Secundum modum ſubſtantiæ; & ex vi realis concomitantiæ tantum.

5 Vtrùm corpus Chriſti ſit in hoc ſacramento ſicut in loco? Non.

6 Vtrùm corpus Chriſti ſit mobiliter in hoc ſacramento? Non. Per ſe, loquendo.

7 Vtrùm corpus Chriſti, prout eſt in hoc ſacramento, poſſit videri ab aliquo oculo corporali, ſaltem glorificato? Non. Licet ſolus oculus Chriſti corporalis videat ſuum corpus ſub ſacramento exiſtens.

8 Vtrùm quando in hoc ſacramento apparet miraculosè caro, vel puer, remaneat ibi verè corpus Chriſti? Sic. Maximè, quando talis apparitio accidit ſolum ex parte videntium, id eſt, quando eorum oculi diuinitus immutantur taliter, ac ſi viderent exterius carnem, ſanguinem, vel puerum; nulla immutatione facta ex parte ſacramenti.

QVAESTIO XVIII.

De accidentibus remanentibus in hoc ſacramento.

1 Vtrùm accidentia remaneant ſine ſubiecto in hoc ſacramento? Sic. Virtute omnipotentiæ diuinæ.

2 Vtrùm in hoc ſacramento quantitas dimenſiua panis, vel vini, ſit ſubiectum aliorum accidentium? Sic. Virtute omnipotentiæ diuinæ.

3 Vtrùm ſpecies, quæ remanent in hoc ſacramento, poſſint immutare aliquid extrinſecum? Sic. Virtute omnipotentiæ diuinæ. Vide 2.2.q.1.art. 8. ad ſextum. quod & ad ſupradicta, & ad infra dicenda, de hoc ſacramento conferet. Quid enim non poſſit omnipotentia talis:

4 Vtrùm ſpecies ſacramentales poſſint corrumpi? Sic. Et per ſe, & per accidens: Quandoque ſub eis remanente corpore, & ſanguine Chriſti; quandoque non: attento, ſcilicet modo corruptionis.

5 Vtrũ ex ſpeciebus ſacramentalib. poſſit aliquid generari? Sic. Quicquid ex materia panis, & vini, ſi adeſſet, poſſet generari.

6 Vtrùm ſpecies ſacramentales poſſint nutrire? Sic.

7 Vtrùm

7 Vtrùm ſpecies ſacramentales frangantur in hoc ſacramento? Sic. Nontamen corpus Chriſti.
8 Vtrùm aliquis liquor poſſit vino cõſecrato commiſceri: Sic. Ita quod quandoque remaneat, quandoque autem non, ſub vino ipſo ſanguis Chriſti: attento ſcilicet modo commixtionis liquoris.

QVAESTIO XIX.
De forma ſacramenti Euchariſtiæ.

1 Vtrùm hæc ſit forma huius ſacramenti, hoc eſt corpus meum; & hic eſt calix ſanguinis mei? Sic.
2 Vtrùm hæc ſit conueniens forma cõſecrationis panis, hoc eſt corpus meum? Sic. Imo conuenientiſſima.
3 Vtrùm hæc ſit conueniens forma cõſecrationis vini, Hic eſt calix ſanguinis mei, noui & æterni Teſtamenti, myſteriũ fidei; qui pro vobis, & pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum? Sic. Et omnia hæc verba ſunt de ſubſtãtia formę.
4 Vtrùm prædictis verbis formarum inſit aliqua vis creata effectiua conſecrationis? Sic. Inſtrumentalis tamen.
5 Vtrùm prædictæ locutiones ſint veræ? Sic. Non tamen præſupponendo rem ſigni

ſignificatam, quamuis ſignificatiuè ſumantur; ſed faciendo eam.

6 Vtrùm forma conſecrationis panis conſequatur ſuum effectum, antequam perficiatur forma conſecrationis.

QVAESTIO XX.
De effectib. ſacramenti Euchariſtiæ.

1 Vtrùm per hoc ſacramentum conferatur gratia? Sic.

2 Vtrùm effectus huius ſacramenti ſit adeptio gloriæ? Sic.

3 Vtrùm effectus ſacramenti huius ſit remiſſio peccati mortalis? Non. Niſi in aliquo caſu: Licet ſecũdũ ſe habeat virtutem remittẽdi ſẽper quantũuis grauia peccata.

4 Vtrùm per hoc ſacramentum remittantur peccata venialia? Sic.

5 Vtrùm per ſacramentum hoc remittatur tota pœna peccati? Non. Sed ſecundum quantitatem deuotionis ſumentium, vel offerentium. Quamuis ipſum ex virtute propria ſufficiat ad tollendum omnem pœnam.

6 Vtrùm per hoc ſacramentum præſeruetur homo à peccatis futuris? Sic. Non tamen per hoc ab homine aufertur poſſibilitas peccandi.

7 Vtrùm

QVÆSTIO X.
De effectibus baptiſmi.

1 Vtrùm per baptiſmum tollantur omnia peccata? Sic.

2 Vtrùm per baptiſmum liberetur homo ab omni reatu peccati, id eſt, ab omni pœna peccati ſuis debita? Sic.

3 Vtrùm per baptiſmum debeant auferri pœnalitates præſentis vitæ? Non. Niſi in reſurrectione communi; & tunc omnes pœnalitates ſolum à iuſtis.

4 Vtrùm per baptiſmum conferantur homini gratia & virtutes? Sic.

5 Vtrùm conuenienter attribuantur baptiſmo pro effectibus iſtis actus virtutũ; ſcilicet incorporatio ad Chriſtum, illuminatio, & fœcundatio? Sic.

6 Vtrùm pueri in baptiſmo conſequantur gratiam, & virtutes? Sic.

7 Vtrùm effectus baptiſmi ſit apertio ianuæ regni cœleſtis? Sic.

8 Vtrùm baptiſmus habeat in omnibus æqualem effectum? Sic. Per ſe; in accedentibus æquali præparatione ad baptiſmum. De effectu autem per accidens, aliter eſt.

9 Vtrùm fictio impediat effectum baptiſmi? Sic.

10 Vtrùm

10 Vtrùm fictione recedente, baptiſmus ſuum effectum conſequatur.

QVAESTIO XI.

De præparatoriis ad baptiſmum: Et primo de præparatorio, quod præceſsit baptiſmum, id eſt, de circunciſione.

1 Vtrùm circunciſio fuerit præparatoria, & figuratiua baptiſmi? Sic.

2 Vtrùm circunciſio fuerit conuenienter, id eſt, tẽpore cõuenienti inſtituta? Sic.

3 Vtrùm ritus circunciſionis fuerit conueniens? Sic.

4 Vtrùm circunciſio conferret gratiam iuſtificantem? Non. Ex virtute ſua: licet in circunciſione gratia iuſtificans cõferretur.

QVAESTIO XII.

De præparatoriis, quæ ſimul concurrunt cum baptiſmo, id eſt, de catechiſmo, & exorciſmo.

1 Vtrùm catechiſmus debeat præcedere baptiſmum? Sic.

2 Vtrùm exorciſmus debeat præcedere baptiſmum? Sic.

3 Vtrùm ea, quæ aguntur in exorciſmo, aliquid efficiant? Sic. Differenter tamen ab ipſo baptiſmo.

4 Vtrùm ſit officium ſacerdotis cate-

chizare,& exorcizare baptizandum? Sic. Principaliter.

QVAESTIO XIII.
De ſacramento Confirmationis.

1 Vtrùm confirmatio ſit ſacramentum? Sic. Speciale.

2 Vtrùm chriſma ſit conueniens materia huius ſacramenti? Sic.

3 Vtrùm ſit de neceſſitate huius ſacraměti, quod chriſma fuerit prius per Epiſcopum conſecratum? Sic.

4 Vtrùm hæc ſit conueniens forma huius ſacramenti. Conſigno te ſigno crucis, & confirmo te chriſmate ſalutis: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti? Sic.

5 Vtrùm ſacramentum confirmationis imprimat characterem? Sic.

6 Vtrùm character confirmations præſupponat characterem baptiſmi? Sic. Ita quod nō baptizatus ſi de facto Cōfirmetur, non recipit characterē cōfirmationis.

7 Vtrùm per ſacramentum confirmationis conferatur gratia gratū faciens? Sic.

8 Vtrùm hoc ſacramentum ſit omnibus exhibendum? Sic.

9 Vtrùm hoc ſacramentum ſit conferendum homini in fronte? Sic.

10 Vtrùm

10 Vtrùm ille, qui confirmatur, debeat teneri ab alio? Sic.

11 Vtrùm ſolus Epiſcopus hoc ſacramentum conferre poſſit? Sic.

12 Vtrùm ritus huius ſacramenti ſit conueniens? Sic.

QVÆSTIO XIV.

De Sacramento Euchariſtiæ.

1 Vtrùm Euchariſtia ſit ſacramẽtum? Sic.

2 Vtrùm ſacramentum Euchariſtiæ ſit vnum? Sic. Formaliter: licet ſit plura materialiter.

3 Vtrùm Euchariſtia ſit de neceſſitate ſalutis? Sic. Aliquo modo: licet non ſicut baptiſmus.

4 Vtrùm hoc ſacramentum pluribus nominibus conuenienter nominetur? Sic. Videlicet Sacrificium, Communio, Hoſtia, Viaticum, Euchariſtia, Aſſumptio.

5 Vtrùm inſtitutio huius ſacramenti fuerit conueniens? Sic.

6 Vtrùm agnus paſchalis fuerit præcipua figura ſacramenti? Sic.

QVAESTIO XV.

De materia huius ſacramenti.

1 Vtrùm materia huius ſacramenti ſit panis & vinum? Sic.

2 Vtrùm requiratur determinata quantitas panis & vini ad materiam huius ſacramenti? Non. Ita quod non poſſit, &c. Poteſt enim quantamcumque conſecrare ſacerdos.

3 Vtrùm requiratur ad materiam huius ſacramenti, quod ſit panis triticeus? Sic.

4 Vtrùm hoc ſacramentum debeat confici ex pane azimo? Sic. Magis quam ex fermentato.

5 Vtrùm vinum vitis ſit propria materia huius ſacramenti? Sic.

6 Vtrùm aqua ſit vino permiſcenda? Sic.

7 Vtrùm permixtio aquæ ſit de neceſſitate huius ſacramenti? Non.

8 Vtrùm aqua debeat in magna quantitate apponi? Non. Sed tam modica, vt conuertatur in vinum.

QVÆSTIO XVI.

De conuerſione panis & vini in corpus & ſanguinem Chriſti.

1 Vtrùm in hoc ſacramento ſit corpus Chriſti ſecundum veritatem? Sic. Secundum fidem catholicam.

2 Vtrùm

2 Vtrùm in hoc ſacramento remaneat ſubſtantia panis & vini poſt conſecrationem? Non. Et contrarium eſt hæreticum.

3 Vtrùm ſubſtantia panis vel vini, poſt conſecrationem huius ſacramenti annihiletur? Non.

4 Vtrùm panis poſſit conuerti in corpus Chriſti? Sic. Subſtãtialiter. Idem quoque de conuerſione vini in ſanguinem eius, dicendum eſt.

5 Vtrùm in hoc ſacramento remaneant accidentia panis, & vini poſt conuerſionem? Sic. Veraciter, & conuenienter.

6 Vtrùm facta conſecratione, remaneat in hoc ſacramento ſubſtantialis forma panis? Non.

7 Vtrùm iſta conuerſio fiat in inſtanti? Sic.

QVÆSTIO XVII.

De modo, quo Chriſtus eſt in hoc ſacramento.

1 Vtrùm totus Chriſtus contineatur ſub hoc ſacramento? Sic. Secundum fidem catholicam.

2 Vtrùm totus Chriſtus contineatur ſub vtraque ſpecie huius ſacramenti? Sic. Aliter tamen, & aliter, id eſt, vel ex vi verborum, vel ex reali concomitantia, & hoc

QVAESTIO XVIII.

De accidentibus remanentibus in hoc ſacramento.

1 Vtrùm accidentia remaneant ſine ſubiecto in hoc ſacramento? Sic. Virtute omnipotentiæ diuinæ.

2 Vtrùm in hoc ſacramento quantitas dimenſiua panis, vel vini, ſit ſubiectum aliorum accidentium? Sic. Virtute omnipotentiæ diuinæ.

3 Vtrùm ſpecies, quæ remanent in hoc ſacramento, poſſint immutare aliquid extrinſecum? Sic. Virtute omnipotentiæ diuinæ. Vide 2.2.q.1.art. 8. ad ſextum. quod & ad ſupradicta, & ad infra dicenda, de hoc ſacramento conferet. Quid enim non poſſit omnipotentia talis:

4 Vtrùm ſpecies ſacramentales poſſint corrumpi? Sic. Et per ſe, & per accidens: Quandoque ſub eis remanente corpore, & ſanguine Chriſti; quandoque non: attento, ſcilicet modo corruptionis.

5 Vtrũ ex ſpeciebus ſacramentalib. poſſit aliquid generari? Sic. Quicquid ex materia panis, & vini, ſi adeſſet, poſſet generari.

6 Vtrùm ſpecies ſacramentales poſſint nutrire? Sic.

7 Vtrùm

ſignificatam, quamuis ſignificatiuè ſumantur;ſed faciendo eam.
6 Vtrùm forma conſecrationis panis conſequatur ſuum effectum, antequam perficiatur forma conſecrationis.

QVAESTIO XX.
De effectib. ſacramenti Euchariſtiæ.

1 Vtrùm per hoc ſacramentum conferatur gratia?Sic.
2 Vtrùm effectus huius ſacramenti ſit adeptio gloriæ?Sic.
3 Vtrùm effectus ſacramenti huius ſit remiſſio peccati mortalis? Non. Niſi in aliquo caſu:Licet ſecũdũ ſe habeat virtutem remittẽdi sẽper quantũuis grauia peccata.
4 Vtrùm per hoc ſacramentum remittantur peccata venialia?Sic.
5 Vtrùm per ſacramentum hoc remittatur tota pœna peccati? Non. Sed ſecundum quantitatem deuotionis ſumentium, vel offerentium. Quamuis ipſum ex virtute propria ſufficiat ad tollendum omnem pœnam.
6 Vtrùm per hoc ſacramentum præſeruetur homo à peccatis futuris? Sic. Non tamen per hoc ab homine aufertur poſſibilitas peccandi.

7 Vtrùm hoc ſacramentum proſit aliis, quã ſumentibus? Sic. Per modum ſacrificij.
8 Vtrùm per veniale peccatum impediatur effectus ſacramenti huius? Sic. In parte: ſit illud ſit actu exercitum.

QVAESTIO XXI.

De Vſu, ſeu ſumptione, ſacramenti Eucchariſtiæ: Et primò in communi.

1 Vtrùm debeant diſtingui duo modi manducandi corpus Chriſti, ſcilicet ſacramentaliter, & ſpiritualiter? Sic.
2 Vtrùm ſolius hominis ſit, hoc ſacramentum ſpiritualiter ſumere? Sic. Ad differentiam Angelorum? qui manducant Chriſtum, prout in propria ſpecie, non ſub ſpecie ſacramenti, conſiſtit.
3 Vtrùm ſolus homo iuſtus poſſit, Chriſtum ſacramentaliter manducare? Non. Sed etiam homo in peccato mortali actualiter exiſtens.
4 Vtrùm peccator ſumens corpus Chriſti ſacramentaliter peccet? Sic. Mortaliter; peccato ſacrilegij.
5 Vtrùm accedere ad hoc ſacramentum cum conſcientia peccati mortalis ſit grauiſſimum omnium peccatorum? Sic. Reſpectu peccatorum contra alia ſacramẽta.

6 Vtrùm

6 Vtrùm ſacerdos debeat denegare corpus Chriſti peccatori petenti? Non. Niſi ſit peccator manifeſtus. Præmiſſa tamen ſua ad illum occultum charitatiua monitione.

7 Vtrùm nocturna pollutio aliquem impediat à ſumptione huius ſacramenti? Sic. De neceſſitate quandoque: ſi conſideretur ſecundum cauſam ſuam.

8 Vtrùm cibus vel potus, præaſſumptus impediat ſumptionem huius ſacramenti? Sic. Ratione prohibitionis Eccleſiæ: Niſi in infirmis exeuntibus.

9 Vtrùm non habentes vſum rationis debeant ſuſcipere hoc ſacramentum? Nõ. Niſi prius in lucido interuallo habuiſſent deuotionem ad hoc.

10 Vtrùm liceat, quotidie recipere hoc ſacramentum? Non. Niſi quis ad huius ſumptionem ſe quotidie paratũ inueniat.

11 Vtrùm liceat à communione omninò ceſſare? Non.

12 Vtrùm liceat ſumere corpus Chriſti ſine ſanguine? Sic. Niſi ſacerdoti conficienti.

QVÆ

QVAESTIO XXII.

De vſu ſacramenti Euchariſtiæ in ſpeciali, quo ſcilicet Chriſtus vſus eſt in prima inſtitutione.

1 Vtrùm Chriſtus ſumpſerit ſuum corpus & ſanguinem? Sic. Antequam daret diſcipulis.

2 Vtrùm Chriſtus dederit Iudæ corpus ſuum?Sic.

3 Vtrùm Chriſtus ſumpſerit, & diſcipulis dederit corpus ſuum impaſſibile? Non.Licet impaſſibili modo.

4 Vtrùm ſi hoc ſacramentum fuiſſet tempore mortis Chriſti ſeruatum:vel cõſecratum,ibi Chriſtus moreretur?Sic. Per dolorem innatum, ſed non illatum.

QVAESTIO XXIII.

De miniſtro Sacramenti Euchariſtiæ.

1 Vtrùm conſecratio huius ſacramenti ſit propria ſacerdotis? Sic.

2 Vtrùm plures ſacerdotes poſſint ſimul conſecrare vnam,& eandem hoſtiam?Sic. Referendo intentionem ad idem inſtans conſecrationis:& ſeruando ritũ Eccleſiæ.

3 Vtrùm diſpenſatio huius ſacramenti pertineat ad ſolum ſacerdotem?Sic.

4 Vtrùm

4 Vtrùm ſacerdos conſecrans teneatur ſumere hoc ſacramentum?Sic.Et integrè, ſcilicet ſub vtraque ſpecie.
5 Vtrùm malus ſacerdos Euchariſtiam conſecrare poſſit? Sic. Licet conſecrando peccet mortaliter.
6 Vtrùm Miſſa mali ſacerdotis minus valeat quam boni?Non. Niſi quantum ad orationes;etiam mentales.
7 Vtrùm hæretici,ſchiſmatici, & excommunicati poſſint conſecrare? Sic. Licet, hoc faciendo, peccent mortaliter.
8 Vtrùm ſacerdos degradatus poſſit hoc ſacramentum conficere? Sic. Licet peccet mortaliter.
9 Vtrùm liceat,ab excommunicatis, vel hæreticis, ſeu peccatoribus, communionem recipere; & eorum Miſſam audire? Non. Differenter tamen ſecundum differentiam & hominum talium, & rerum illarum.
10 Vtrùm liceat ſacerdoti à conſecratione Euchariſtiæ omnino abſtinere? Non.Etiam ſi non ſit curatus.

QVAESTIO XXIV.

De ritu Sacramenti Euchariſtiæ.

1 Vtrùm in hoc ſacramento Chriſtus immo

immoletur?Sic.Incruente

2 Vtrùm conuenienter determinatum ſit celebrationis tempus ?Sic. Regulariter tũ quotidie; tũ ab aurora vſque ad nonã.

3 Vtrùm hoc ſacramentum debeat celebrari in domo,& vaſis ſacris?Sic.

4 Vtrùm conuenienter ordinentur omnia,quæ circa hoc ſacramentum dicuntur? Sic.Et ſingula:Secundum quod ab Eccleſia ſunt inſtituta.

5 Vtrùm omnia, quæ in celebratione huius ſacramenti aguntur , ſint conuenientia:Sic. Et ſingula : Secundum quod inſtituta ſunt ab Eccleſia.

6 Vtrùm ſufficienter poſſit occurri defectibꝰ circa celebrationẽ huius ſacramẽti occurrẽtibus , ſtatuta Eccleſiæ obſeruãdo?Sic.Statutis illis ſano modo intellectis

QVÆSTIO XXV.

De *Pœnitentia, ſecundũ quod eſt ſacramentũ.*

1 Vtrùm Pœnitentia ſit ſacramentum? Sic.Quæ in Eccleſia agitur.

2 Vtrũ peccata ſint propria materia huius ſacramenti?Sic. Sed ſolum remota.

3 Vtrùm hæc ſit forma huius ſacramenti,Ego te abſoluo? Sic. Et conuenientiſſima.

4 Vtrùm

4 Vtrùm impoſitio manuum ſacerdotis requiratur ad hoc ſacramentum? Non.

5 Vtrùm hoc ſacramentum ſit de neceſſitate ſalutis? Sic. Lapſus in mortale poſt baptiſmum.

6 Vtrùm Pœnitentia ſit ſecunda tabula poſt naufragium? Sic. Reſpectu ſtatus integritatis.

7 Vtrùm hoc ſacramentum fuerit conuenienter in noua lege inſtitutum? Sic. Secundum quòd eſt ibi inſtitutum.

8 Vtrum Pœnitentia debeat durare vſque ad finem vitæ? Sic. Interior.

9 Vtrûm Pœnitentia debeat eſſe continua? Sic. Habitualiter, ſecundum duplicem conſiderationem, id eſt, & quantum ad hoc, quòd in animo ſuo habeat hoc, quòd peccata præterita ſibi ſemper diſpliceant.

10 Vtrùm ſacramentum Pœnitentiæ ſit iterabile? Sic. Et pluries quidem.

QVAESTIO XXVI.

De Pœnitentia, ſecundum quòd eſt virtus.

1 Vtrùm Pœnitentia ſit virtus? Sic. Secundum quòd eſt triſtitia de peccato, conſiſtens in voluntate intendente remouere illud.

2 Vtrùm

2 Vtrùm Pœnitentia ſit ſpecialis virtus? Sic.

3 Vtrùm Pœnitentia virtus ſit pars iuſtitiæ?Sic.Secundum quid,acceptę,id eſt,reſpectu ſuperioris,ſcilicet, Dei:cui offenſo Pœnitentia ſatiſfacere curat.

4 Vtrùm voluntas ſit propriè ſubiectum pœnitentiæ? Sic. Non tamen ſecundum quod pœnitentia eſt paſſio ſenſitiua: ſed ſecundum quòd eſt virtus.

5 Vtrùm principium pœnitentiæ ſit ex timore? Sic. Primum quidem ex ſeruili, proximum autem ex finali.

6 Vtrùm Pœnitentia ſit prima virtutum? Non. Niſi quantum ad aliquid, ſecũdum ordinem temporis,id eſt, quãtum ad ſuum actum. Nam actus pœnitentiæ prius occurrit in iuſtificatione peccatoris quàm actus aliarum virtutum moralium.

QVAESTIO XXVII.

De effectu pœnitentiæ: quo ad peccata mortalia.

1 Vtrùm per pœnitentiam omnia peccata remoueantur?Sic.Per veram,& quæcunque ſint illa.

2 Vtrùm ſine pœnitentia peccatum remitti poſſit? Non. Loquendo de peccato

to actuali; & de pœnitentia virtute.

3 Vtrùm poſſit per pœnitentiam vnum peccatum mortale ſine alio remitti?Non.

4 Vtrùm remiſſa culpa per pœnitentiã, remaneat reatus pœnæ?Sic.Loquendo de pœna temporali,& communiter.

5 Vtrùm remiſſa culpa mortali, tollantur omnes reliquiæ peccati? Non.Plerumque.Debilitantur tamen, & diminuuntur.

6 Vtrùm remiſſio culpæ ſit effectus pœtentiæ?Sic.Vt eſt virtus;& principalius vt eſt ſacramentum.

QVAESTIO XXVIII.

De effectu pœnitẽtiæ:quò ad peccata venialia.

1 Vtrùm peccatum veniale poſſit remitti ſine pœnitentia ? Non. Vt pœnitentia eſt virtus,id eſt, diſplicentia de peccato:& vt eſt diſplicentia virtualis.

2 Vtrùm ad remiſſionem peccatorum venialium requiratur gratię infuſio;Non. Sed aliquis nouus motus gratiæ.

3 Vtrùm venialia peccata remittantur per aſperſionem aquæ benedictæ, & epiſcopalem benedictionem , & alia huiuſmodi? Sic. Si tunc adſit motus liberi arbitrij in Deum,& in peccatum : illum reuerendo iſtud deteſtando.

4 Vtrùm

4 Vtrùm veniale peccatum poſſit remitti ſine mortali? Non.

QVAESTIO XXIX.

De reditu peccatorum per pœnitentiam dimiſſorum.

1 Vtrùm peccata dimiſſa redeant per ſequens peccatum? Non. Niſi ſecundum quid & ratione ingratitudinis.

2 Vtrùm peccata dimiſſa redeant per ingratitudinem: quæ ſpecialiter eſt ſecundum quatuor genera peccatorum, ſcilicet odium fraternum, apoſtaſiam à fide, contemptum confeſſionis, & dolorem de pœnitentia habita? Sic.

3 Vtrùm per ingratitudinem peccati ſequentis conſurgat ſemper tantus reatus, quantus fuerat peccatorum prius dimiſſorum? Non. Niſi loquamur de quantitate proportionali.

4 Vtrùm ingratitudo, ratione cuius ſequens peccatum facit redire peccata prius dimiſſa, ſit ſemper ſpeciale peccatum? Nō.

QVAESTIO XXX.

De recuperatione virtutum per pœnitentiam.

1 Vtrùm per pœnitentiam virtutes reſtituantur? Sic. Et omnes.

2 Vtrùm

2 Vtrùm per pœnitentiam reſurgat homo inæquali virtute? Sic. Quandoque tamen in minori, vel maiori.

3 Vtrùm per pœnitentiam reſtituatur homo in priſtinam dignitatem? Sic. Niſi ſit dignitas innocentiæ: vel contra Eccleſiæ ſtatuta.

4 Vtrùm opera virtutum facta in charitate poſſint mortificari? Sic. Per peccatum mortale.

5 Vtrùm opera mortificata per pœnitentiam reuiuiſcant? Sic.

6 Vtrùm per pœnitentiam ſubſequentem poſsint etiam opera mortua viuificari? Non.

QVAESTIO XXXI.

De *partibus pœnitentiæ: Et primo in generali.*

1 Vtrùm pœnitentiæ debeant partes aſſignari? Sic. Vt pœnitentia eſt ſacramentum.

2 Vtrùm conuenienter aſsignentur partes pœnitentiæ contritio, confeſsio, & ſatisfactio? Sic.

3 Vtrum prædicta tria ſint partes integrales pœnitentiæ? Sic.

4 Vtrùm Pœnitentia conuenienter diuidatur in pœnitentia ante baptiſmum-

pœnitentiam mortalium,& pœnitentiam venialium? Sic. Vt Pœnitentia eſt virtus.

QVAESTIO XXXII. Aliàs 1. Additionum. Sic ſemper vſque in finem intelligitur.

De partibus pœnitentiæ, in ſpeciali: Et primo de contritione.

1 Vtrum contritio ſit dolor pro peccatis aſſumptus cum propoſito confitendi, & ſatisfaciendi? Sic. Quantum ad ſubſtantiam actus contritionis.

2 Vtrùm contritio ſit actus virtutis? Sic. Sumpta ſecundum id ad quod.

3 Vtrùm attriti● poſſit fieri contritio? Non. Vt vtraque dicit actum.

QVAESTIO XXXIII. al. 2.

De obiecto contritionis.

1 Vtrùm homo debeat conteri de pœnis & non ſolum de culpa? Non poteſt conteri, ſed dolere.

2 Vtrùm contritio eſſe debeat de originali? Nó. Propriè: Sed diſplicẽtia vel dolor.

3 Vtrùm de omni actuali peccato debeamus conteri? Sic.

4 Vtrùm de peccatis futuris quis debeat conteri? Sic.

5 Vtrum

5 Vtrùm homo debeat conteri de peccato alieno? Non. Vt eſt alienum.

6 Vtrùm de ſingulis mortalibus requiratur contritio? Sic. Quantum ad principium contritionis.

QVAESTIO XXXIV. al. 3.

De quantitate contritionis.

1 Vtrùm contritio ſit maior dolor, qui eſſe poſſit in natura? Sic. Vt eſt in volũtate.

2 Vtrùm poſſit eſſe nimis magnus contritionis dolor? Non. Vt eſt in ratione.

3 Vtrum debeat eſſe maior dolor de vno peccato, quàm de alio? Sic. Saltem habitualiter.

QVAESTIO XXXV. al. 4.

De tempore contritionis.

1 Vtrùm tota hæc vita ſit contritionis tempus? Sic.

2 Vtrùm expediat continuè de peccato dolere? Sic. Seruata prudentia.

3 Vtrum etiam poſt hanc vitam animæ de peccatis conterantur? Sic. Animæ in purgatorio.

QVAESTIO XXXVI. al. 5.

De effectu contritionis.

1 Vtrùm remiſsio peccati ſit contritionis effectus? Sic.

2 Vtrùm contritio poſsit totaliter tollere reatum pœnæ? Sic. Si ſit, ad tantam ſufficientiam, intenſa.

3 Vtrùm parua contritio ſit ſufficiẽs ad deletionem magnorum peccatorum? Sic. Dũmodo ad rationẽ contritionis ſufficiat.

QVAESTIO XXXVII. al. 6.

De confeſſione, & eius neceſſitate.

1 Vtrùm cõfeſsio ſit neceſſaria ad ſalutem? Sic. Illius, qui mortali actuali tenetur.

2 Vtrùm confeſsio ſit de iure naturali? Non. Sed de diuino.

3 Vtrùm omnes ad confeſsionem teneantur? Duplici iure.

4 Vtrùm aliquis poſsit confiteri peccatum quod non habet? Non.

5 Vtrùm ſtatim teneantur confiteri? Non. Niſi, quando communionem ſumere voluerint.

6 Vtrùm poſsit cum aliquo diſpenſari, quod non cõfiteatur? Non. Niſi pro quanto obligat ex iure poſitiuo, tantum.

QVAESTIO XXXVIII. al. 7.

De confeſſionis quidditate.

1 Vtrum

1 Vtrum Auguſtinus conuenienter definiat confeſsionem, dicens, quod eſt per quã morbus latens ſpe veniȩ aperitur? Sic.

2 Vtrùm confeſsio ſit actus virtutis? Sic. Poteſt tamen male fieri.

3 Vtrùm confeſsio ſit actus pœnitentiæ virtutis? Sic. Eliciriuè.

QVAESTIO XXXIX. al. 8.

De miniſtro confeſsionis.

1 Vtrùm ſit neceſſarium confiteri ſacerdoti? Sic. Vt miniſtro Chriſti.

2 Vtrum in aliquo caſu liceat alij quam ſacerdoti confiteri? Sic. Ita tamen, vt abſolutionem non det.

3 Vtrùm extra caſum neceſsitatis poſſit aliquis non ſacerdos confeſsionem venialium audire? Sic. Non tamẽ abſoluere.

4 Vtrùm ſit neceſſarium quod homo confiteatur proprio ſacerdoti? Sic.

5 Vtrùm aliquis poſsit alteri, quàm proprio ſacerdoti confiteri, ex priuilegio vel mandato ſuperioris? Sic.

6 Vtrùm pœnitens poſsit in fine vitæ à quolibet ſacerdoti abſolui? Sic. Quando articulus neceſsitatis imminet.

7 Vtrum pœna taxetur ſecundum quãtitatem culpæ? Sic. Maximè in purgatorio.

QVAESTIO XL. al. 9.

De qualitate confeſſionis.

1 Vtrùm confeſſio poſſit eſſe informis? Sic. Vt eſt pars ſacramẽti, non vt eſt actus virtutis.

2 Vtrùm oporteat confeſſionem eſſe integram? Sic.

3 Vtrùm quis poſſit per alium vel per ſcriptum confiteri? Non. Niſi in aliquo determinato caſu.

4 Vtrùm conditiones aſſignatæ requirantur ad confeſsionem? Sic. Aliæ de neceſsitate, aliæ de bene eſſe.

QVAESTIO XLI. al. 10.

De effectu confeſſionis.

1 Vtrùm confeſsio liberet à morte peccati? Sic. Ex vi abſolutionis coniunctæ.

2 Vtrùm confeſsio liberet aliquo modo à pœna? Sic. Dupliciter.

3 *V*trùm confeſsio aperiat Paradiſum? Sic.

4 *V*trum cõfeſsio ſpẽ tribuat ſalutis? Sic.

5 Vtrùm confeſsio generalis ſufficiat ad delenda mortalia oblita? Sic. Loquendo de oblitis in caſu, quo obliuio ſufficienter excuſat.

QVAE

QVAESTIO XLII. al. 11.
De ſigillo confeſſionis.

1 Vtrũ in quolibet caſu ſacerdos teneatur celare peccata, quæ ſub ſigillo confeſſionis nouit? Sic. De neceſsitate ſacramẽti.

2 *V*trum ſigillum confeſsionis ſe extẽdat ad alia quàm ad ea quæ ſunt de confeſsione? Sic. Indirectè; dicta tamẽ in confeſsione.

3 *V*trum ſolus ſacerdos habeat ſigillum confeſsionis? Sic. Propriè: quidam alij participatiuè.

4 Vtrùm de licentia confitentis poſsit ſacerdos dicere quæ habet in cõfeſsione? Sic. Cum debita prudentia.

5 Vtrùm ille qui ſcit aliquid per confeſsionem; & per alium modũ etiam poſſit reuelare illud? Sic. Pro quanto ſcit illud, vt homo, & cum debita prudentia.

QVAESTIO XLIII. al. 12.
De *ſatisfactione. & eius quidditate.*

1 Vtrũ ſatisfactio ſit virtus, vel act⁹ virtutis? Sic. Materialiter sũpra, & formaliter.

2 Vtrùm ſatisfactio ſit actus iuſtitiæ? Sic. Vindicatiuæ.

3 Vtrũ definitio ſatisfactionis in litera

conuenienter ponatur ? Sic. Secundum quod ſatisfactio præſeruat à culpa futura.

QVAESTIO XLVI. al. 13.
De ſatisfactionis poſsibilitate.

1 Vtrum homo poſsit Deo ſatisfacere? Sic. Sumendo ly ſatis, vt dicit æqualitatem proportionis.

2 Vtrum vnus pro alio poſsit pœnam ſatisfactoriam explere?Sic. Quantũ ad ſolutionem debiti: dũmodo ſit in charitate.

QVAESTIO XLV. al. 14.
De qualitate ſatisfactionis.

1 Vtrum homo poſsit de vno peccato ſatisfacere ſine alio? Non. Alio in voluntate retento.

2 Vtrum quis extra charitatem exiſtens poſsit ſatisfacere de peccatis ante contritis?Non.

3 Vtrum valere poſsit ſatisfactio pręcedens,poſtquã charitatem habuerit ? Non.

4 Vtrum bona facta extra charitatem ſint in aliquo meritoria ? Non. De condigno:ſed de congruo.

5 Vtrum opera prædicta valeant ad mitigationem pœnarum infernalium? Non. Ad mitigationem aliquam poſitiuam: ſed quodammodo negatiuam.

QVAE

QVAESTIO XLVI. al. 15.

De his per quæ fit ſatisfactio.

1 Vtrùm oporteat fieri ſatisfactionem per opera pœnalia? Sic. Et quantum ad offenſam præteritam, & quantum ad culpam futuram.

2 Vtrum flagella præſentis vitæ ſint ſatisfactoria? Sic. Si patiẽter ad purgationem peccatorum acceptentur.

3 Vtrùm conuenienter enumerentur opera ſatisfactoria? Sic Videlicet eleemoſyna, oratio, & ieiunium.

QVAESTIO XLVII. al. 16.

De ſuſcipientibus hoc ſacramentum.

1 Vtrum pœnitentia poſsit eſſe in innocentibus? Non. Niſi ſecundum habitum.

2 Vtrùm ſancti homines qui ſunt in gloria habeant pœnitentiam? Sic. Secundum habitum; non ſecundum eundem actum, qui erat in via.

3 Vtrùm Angelus ſit ſuſceptiuus pœnitentiæ? Non. Niſi malus; ſed inutilis & inutiliter.

QVAESTIO XLVIII. al. 17.

De poteſtate clauium.

1 Vtrùm claues in Eccleſia eſſe debeãt;

Sic. Claues miniſterij.
2 Vtrùm clauis ſit poteſtas ligandi, atque ſoluendi? Sic.
3 Vtrùm ſint duæ claues, vel vna tantũ? Sunt duæ. Diſtinctæ ſecũdũ rationem.

QVAESTIO XLIX. al. 18.
De effectu clauium.

1 Vtrùm poteſtas clauium ſe extendat ad remiſſionem culpæ? Sic Inſtrumentaliter, etiam in voto.
2 Vtrum ſacerdos poſsit remittere peccatum quo ad pœnam? Sic. Quo ad temporalem, ex vi clauium.
3 Vtrùm ſacerdos per poteſtatem clauium poſsit ligare? Sic. Ad pœnam determinatam.
4 Vtrùm ſacerdos ſecundum proprium arbitrium poſsit ligare, & ſoluere. Non. Niſi vt ſtat ſub diuino inſtinctu, tanquam Dei inſtrumentum.

QVAESTIO L. al. 19.
De miniſtris clauium.

1 Vtrùm ſacerdos legalis claues habuerit? Non. Niſi in figura.
2 Vtrùm Chriſtus clauem habuerit? Sic. Altiori modo, quàm miniſter ſuus.

3 Vtrùm ſoli ſacerdotes habeant claues? Sic. Ordinis, non iuriſdictionis.

4 Vtrum etiam ſancti homines non ſacerdotes claues habeant? Non. Ordinis: quantumcunque habeant de gratia.

5 Vtrùm mali ſacerdotes vſum clauium habeant? Sic.

6 Vtrum hæretici, ſchiſmatici, & excõmunicati vſum clauium habeant? Non. Ex defectu materiæ: non poteſtatis, quantum ad eſſentiam.

QVAESTIO LI. al. 20.

De his in quos vſus clauium exerceri poteſt.

1 Vtrùm ſacerdos poſsit vti claue, quam habet in quẽlibet hominem? Non. Niſi in ſibi ſubditos dempto neceſsitatis articulo.

2 Vtrùm ſacerdos poſsit ſemper ſuum ſubditũ abſoluere? Sic. De quibus habet, iuriſdictionem.

3 *V*trùm aliquis vti poſsit clauibus in ſuum ſuperiorem? Non. Niſi ex auctoritate ſuperioris.

QVAESTIO LII. al. 21.

De excommunicatione.

1 *V*trùm competens ſit hæc definitio excommunicationis, ſ. Excommunicatio

eſt ſeparatio à participatione ſacramentorum Eccleſiæ, & à communione fideliũ? Eſt. Maioris: Nam minor eſt ſeparatio tãtũ actiua à participatione ſacramẽtorũ.

2 Vtrùm eccleſia debeat aliquem excommunicare? Sic.

3 Vtrùm aliquis pro temporali damno debeat excommunicari? Poteſt. Sed non debet, niſi quibuſdam adiunctis.

4 Vtrùm excommunicatio iniuſtè lata habeat aliquem effectum? Habet. Dummodo non ſit nulla.

QVAESTIO LIII. al. 22.

De his qui poſſunt excommunicare.

1 Vtrùm quilibet Sacerdos poſſit excommunicare? Non. Niſi habeat iuriſdictionem in foro exteriori.

2 Vtrùm non Sacerdotes excommunicare poſsint? Sic. Si habeant iuriſdic. in foro contentioſo.

3 Vtrùm excommunicatus vel ſuſpenſus poſsit alium excommunicare? Non. Si iſte ſit ſuſpenſus à iuriſdictione.

4 Vtrũ aliquis poſsit ſeipſum vel æqualem, vel ſuperiorẽ excõmunicare? Nullus.

5 An in aliquam vniuerſitatem ſententia excommunicationis ferri poſsit? Non.

Quamuis

Quamuis in ſingulos de vniuerſitate.

6 Vtrùm ille qui ſemel eſt excommunicatus excommunicari poſſit vlterius? Sic. Ex eodem facto, vel alio.

QVAESTIO LIV. al. 23.

De participatione cum excommunicatis.

1 Vtrùm excõmunicato liceat cõmunicare in pure corporalibus? Non. Excõmunicato maiori, niſi in quibuſdã caſib⁹.

2 Vtrùm participans excommunicato ſit excommunicatus? Sic. Quandoque maiori, quandoque tantum minori.

3 Vtrùm participare cum excommunicato in caſibus non conceſſis ſemper ſit peccatum mortale? Non ſemper. Probabilius loquendo: ſed tantum in trib. caſibus.

QVAESTIO LV. al. 24.

De *abſolutione ab excommunicatione.*

1 Vtrùm quilibet Sacerdos poſſit ſubditum ſuum ab excommunicatione abſoluere? Non. Niſi à minori.

2 Vtrùm aliquis poſſit abſolui inuitus ab excommunicatione? Sic.

3 Vtrùm quis poſſit abſolui ab vna excommunicatione niſi abſoluatur ab omnibus? Sic.

QVAESTIO LVI. al. 25.

De indulgentia ſecundum ſe.

1 Vtrùm per indulgentiam poſsit aliquid remitti de pœna ſatisfactoria? Sic. De iniùncta; & de non iniuncta, tum in foro Dei, tum in foro Eccleſiæ.

2 Vtrùm indulgentiæ tantum valeant, quantum pronunciatur? Sic. Simpliciter: ſtante authoritate in dante, charitate in recipiente, pietate in cauſa.

3 Vtrùm pro temporali ſubſidio fieri debeat indulgentia? Sic. Vt temporale ordinatur ad ſpirituale.

QVÆSTIO LVII. al. 26.

De his qui poſſunt indulgentias facere.

1 Vtrum Sacerdos parochialis poſsit indulgentias facere? Non. Vt ſacerdos parochialis.

2 Vtrùm Diaconus poſsit indulgentias facere? Sic. Si habeat iuriſdictionem requiſitam ad hoc.

3 Vtrùm Epiſcopus poſsit indulgentias facere? Sic. Romanus plenè, alij ſecundùm quòd eſt eis taxatum.

4 Vtrùm ille qui eſt in peccato, poſsit indulgentias facere? Sic.

QVAES

QVAESTIO LVIII. al. 27.
De his quibus valent indulgentiæ.

1 Vtrùm indulgentiæ valeãt exiſtentib. in peccato mortali? Non. Niſi communicatio bonorum fiat per alium modum.

2 Vtrum indulgentiæ valeant Religioſis? Sic.

3 Vtrùm ei, qui non facit id, pro quo indulgentia datur, poſsit quandoque indulgentia valere? Non.

4 Vtrùm indulgentia valeat ei, qui facit eã? Sic. Vtendo ea, quam pro alijs facit.

QVAESTIO LIX. al. 28.
De ſolemni ritu pœnitentiæ.

1 Vtrùm aliqua pœnitentia debeat publicari vel ſolennizari? Sic.

2 Vtrùm ſolennis pœnitentia iterari poſsit? Non.

3 Vtrùm pœnitentia ſolennis ſit imponenda mulieribus, &c.? Sic. Et viris, non tamen clericis; & tantum ab Epiſcopo.

QVAESTIO LX. al. 29.
De ſacramento extremæ Vnctionis.

1 Vtrum extrema vnctio ſit ſacramentum? Sic.

2 Vtrùm

2 Vtrùm extrema vnctio ſit vnum ſacramentum?Sic. Vnitate perfectionis.
3 Vtrùm hoc ſacramentum fuerit à Chriſto inſtitutum?Sic.Per ſeipſum.
4 Vtrùm oleum oliuæ ſit conueniens materia huius ſacramenti?Sic.
5 Vtrùm oporteat oleum eſſe conſecratum?Sic.
6 Vtrùm oporteat materiam huius ſacramenti eſſe conſecratam per Epiſcopum?Sic.
7 Vtrùm hoc ſacramentum habeat aliquam formam ? Sic. Determinatam : Per iſtam ſanctam vnctionem, & ſuam pijſſimam miſericordiã indulgeat tibi Dominus quicquid per auditum, &c.deliquiſti.
8 Vtrùm forma huius ſacramenti debeat proferri per orationem indicatiuam & non deprecatiuam ? Per deprecatiuam.
9 Vtrùm oratio prædicta ſit competẽs forma huius ſacramenti?Sic.

QVAESTIO LXI. al. 30.
De effectu huius ſacramenti.

1 Vtrùm extrema vnctio valeat ad remiſſionem omnium peccatorum ? Sic.Ex conſequenti : principaliter tamen ad reliquias eorum.

2 Vtrùm

2 Vtrùm ſanitas corporalis ſit effectus huius ſacramenti?Sic. Quando expedit.

3 Vtrùm hoc ſacramentum imprimat characterem?Non.

QVAESTIO LXII. al. 31.

De miniſtro huius ſacramenti.

1 Vtrùm laicus poſſit hoc ſacramentum conferre?Non.

2 Vtrùm Diaconi poſſint hoc ſacramentum conferre?Non.

3 Vtrùm ſolus Epiſcopus poſſit hoc ſacramentum conferre? Non. Sed & ſimplex ſacerdos.

QVAESTIO LXIII. al. 32.

Quibus hoc ſacramentum conferri debet, & in qua parte.

1 Vtrùm hoc ſacramentum ſanis conferri poſſit? Non.

2 Vtrùm hoc ſacramentum debeat dari in qualibet infirmitate?Non. Niſi ex infirmitate ſint in ſtatu exeuntium.

3 Vtrum hoc ſacramentum dari debeat furioſis? Non. Niſi in ſtatu lucidi interualli.

4 Vtrùm hoc ſacramentum dari debeat pueris?Non.

5 Vtrùm in hoc ſacramento totum corpus debeat vngi? Non.
6 Vtrùm conuenienter determinentur iſtæ partes vngendę? Sic. Organa quinque ſenſuum, pedes, renes.
7 Vtrùm mutilati debeant inungi illis vnctionibus? Sic. Quantò propinquius fieri poteſt ad partes illas.

QVAESTIO LXIV. al. 33.
De iteratione huius ſacramenti.

1 Vtrùm hoc ſacramentum debeat iterari? Poteſt.
2 Vtrùm in eadem infirmitate debeat iterari? Non. Niſi ſit de diuturnis.

QVAESTIO LXV. al. 34.
De ſacramento ordinis quò ad eius eſſentiam, & eius partes.

1 Vtrùm ordo in eccleſia eſſe debeat? Sic. Et ibi poſitus à Deo.
2 Vtrum conuenienter ordo definiatur; quod eſt ſignaculum quoddam Eccleſiæ, per quod ſpiritualis poteſtas traditur ordinato? Sic. A magiſtro: ſecundum quòd eſt Eccleſiæ ſacramentum.
3 Vtrum ordo ſit ſacramentum? Sic. Indubitanter.

4 Vtrum

4 Vtrùm forma huius ſacramenti ſ. Accipe, vel accipite, hoc vel illud, &c. Accipe poteſtatem offerendi ſacrificium in Eccleſia pro viuis, & mortuis, &c.) conuenienter exprimatur? Sic.

5 Vtrum hoc ſacramentum habeat materiam? Sic. Magis determinandam, quàm ad cauſandam poteſtatem.

QVAESTIO LXVI. al. 35.

De effectu huius ſacramenti.

1 Vtrum ſacramento ordinis conferatur gratia gratum faciens? Sic.

2 Vtrum in ſacramento ordinis character imprimatur quantum ad omnes ordines? Sic.

3 Vtrum character ordinis præſupponat characterem baptiſmalem? Sic. De neceſſitate etiam ſacramenti.

4 Vtrum character ordinis præſupponat characterem Confirmationis? Sic. De congruitate.

5 Vtrum character vnius ordinis de neceſſitate præſupponat characterem alterius ordinis? Sic. De neceſsitate præcepti, tantum.

QVAESTIO LXVII. al. 36.

De qualitate ſuſcipientium.

1 Vtrum

1 Vtrùm in ſuſcipientibus ordinem requiratur bonitas vitæ?Sic. De neceſſitate præcepti, tantum.
2 Vtrùm requiratur ſcientia totius ſacræ ſcripturæ?Non. Niſi ſecundum quòd requiritur ad officium eius.
3 Vtrùm pro merito vitæ aliquis gradus ordinis conſequatur?Non.
4 Vtrùm promouens ad ordines indignos peccet?Sic. Et mortaliter.
5 Vtrùm quis in peccato exiſtens poſſit ſine peccato ordine ſuſcepto vti? Non. Sine mortali.

QVAESTIO LXVIII. al. 37.
De *diſtinctione ordinum.*

1 Vtrùm debeant plures ordines diſtingui?Sic. Propter tria.
2 Vtrùm ſint ſeptem ordines ? Sic. Et vnus eſt dignior alio ſecundum relationem ad Euchariſtiam.
3 Vtrùm ordines debeãt diſtingui per ſacros & non ſacros?Sic. Vt ly ſacer cadit ſuper materiam tractatam.
4 Vtrùm actus ordinum conuenienter aſſignẽtur?Sic. Tum principales, tum minus principales.
5 Vtrùm ſacerdoti character imprimatur in

tur in ipſa calicis porrectione? Sic. Calicis ſcilicet cum vino, & patena ſuperpoſita cũ pane, ſub forma determinata verborũ.

QVAESTIO LXIX. al. 38.

De conferentibus hoc ſacramentum.

1 Vtrùm tantum epiſcopus ordinis ſacramentum conferat? Sic. Ex officio ſuo.

2 Vtrùm hæretici, & ab Eccleſia præciſi poſsint ordines conferre? Sic. Quantũ ad characterẽ: ſed peccãt, & gratiã non dant.

QVAESTIO LXX. al. 39.

De impedimentis huius ſacramenti.

1 Vtrùm ſexus fœmineus ordinis ſuſceptionẽ impediat? Sic. Etiam quòd exhiberentur ei omnia, quæ in ordinib. fiũt.

2 Vtrùm pueri carentes vſu rationis ordines poſsint ſuſcipere? Sic. Quò ad minores licitè, in caſu; quò ad maiores, non ſine peccato.

3 Vtrùm ſeruitus impediat aliquem à ſuſceptione ordinis? Sic. Characterem tamen ſuſcipit, ſi ordinatur.

4 Vtrùm propter homicidium aliquis debeat ab ordinibus prohiberi? Sic. Tamen characterem recipit; ſi ordinatur.

5 Vtrùm illegitimè nati debeãt ab ordinibus

nibus ſuſcipiendis impediri?Sic.De neceſſitate præcepti,non ſacramenti.
6 Vtrùm propter defectum membrorum debeat aliquis impediri?Sic.Si ſit notabilis,vel periculum in executione facere potens.

QVAESTIO LXXI. al. 40.

De his qui annexa ſunt ſacramento ordinis.

1 Vtrùm ordinati debeant tonſuram deferre? Sic. Per modum coronæ, & raſuram.
2 Vtrum corona ſit ordo? Non. Sed præambulum ad ordinem.
3 Vtrùm per receptionem coronæ renuncietur temporalibus bonis?Non. Nec etiam patrimonio.
4 Vtrùm ſupra Sacerdotalem ordinem debeat eſſe poteſtas Epiſcopalis?Sic. Quò ad actum ſecundarium ſolùm ſacerdotis.
5 Vtrùm Epiſcopatus ſit ordo?Non.Niſi,vt officium quoddam reſpectu quarumcunque rerum ſacrarum.
6 Vtrùm ſuper Epiſcopos aliquis eſſe poſsit ſuperior in Eccleſia?Poteſt. Et oportet.
7 Vtrùm veſtes miniſtrorum cõuenienter ſint inſtitutæ?Sic.

QVAE

QVAESTIO LXXII. al. 41.

De ſacramento matrimonij quod eſt in officium naturæ.

1 Vtrùm matrimonium ſit de iure naturali? Sic. Secundùm quòd ius naturale eſt, ad quod natura inclinat.

2 Vtrum matrimonium cadat ſub præcepto? Non. Niſi reſpectu multitudinis: etiam ſecundum philoſophos.

3 Vtrũ actus matrimonij ſit licitus? Sic.

4 Vtrum actus matrimonij ſit meritorius? Sic. In habente gratiam.

QVÆSTIO LXXIII. al. 43.

De matrimonio in quantum eſt ſacramentum.

1 Vtrum matrimonium ſit ſacramentum? Sic.

2 Vtrum matrimonium debuerit inſtitui ante peccatum? Sic. Et poſt, ratione diuerſorum.

3 Vtrum matrimonium conferat gratiam? Sic. Si ſit contractum in fide Chriſti.

4 Vtrum carnalis commixtio ſit de integritate matrimonij? Non. Niſi de ſecunda.

QVAESTIO LXXIV. al. 43.

De matrimonio quantum ad ſponſalia.

1 Vtrùm

1 Vtrùm ſponſalia ſint futurarum nuptiarum promiſsio? Sic.
2 Vtrùm tempus ſeptennij ſit legitimè aſsignatum ſpóſalibus contrahendis? Sic.
3 Vtrùm ſponſalia dirimi poſsint altero ad religionem intrante? Sic. Et in alijs 7. caſibus, ſed diuerſimodè.

QVAESTIO LXXV. al. 44.
De *matrimonij definitione.*

1 Vtrum matrimonium ſit in genere coniunctionis? Sic.
2 Vtrum matrimonium cõgruè nominetur? Sic. Et coniugium, & nuptiæ.
3 Vtrum matrimonium conuenienter definiatur, quod eſt coniunctio maritalis inter legitimas perſonas indiuiduam vitæ conſuetudinem retinens? Sic. Tripliciter.

QVAETIO LXXVI. al. 45.
De *conſenſu matrimonij.*

1 Vtrum conſenſus ſit cauſa efficiens matrimonij? Sic.
2 Vtrum oporteat conſenſum per verba de præſenti exprimi? Sic. Vel per æquiualentia.
3 Vtrũ cõſẽſus expreſſus per verba de futuro faciat matrimoniũ? Nó. Sed ſpóſalia.

4 Vtrum

4 Vtrum conſenſus expreſſio per verba, ſi deſit interior conſenſus faciat matrimonium?Non.

5 Vtrum conſenſus in occulto per verba de præſẽti faciat matrimoniũ?Nõ.Quãdo ſunt illegitimatæ perſonæ (vt eſt hodie.)

QVAESTIO. LXXVII. al. 46.

De conſenſu cui aduenit iuramentum vel copula carnalis.

1 *V*trum iuramentum adiunctum conſenſui per verba de futuro expreſſo faciat matrimonium?Non.

2 *V*trum carnalis copula poſt verba de futuro cõſenſum exprimentia faciat matrimonium?Non.Secũdum rei veritatem: neque etiam ſecundum præſumptionem iuris(loquendo hodie.)

QVAESTIO LXXVIII. al. 47.

De *conſenſu coacto.*

1 *V*trum aliquis conſenſus poſſit eſſe coactus?Non.Niſi coactione cõditionata.

2 *V*trum aliqua coactio cadat in conſtantem virum ? Sic.Ad vitandum maius, malum ſolùm.

3 *V*trum conſenſus coactus tollat matrimonium ? Sic. Si ſit coactus coactione cadente in conſtantem virum.

4 Vtrùm conſenſus coactus ex parte cogentis faciat matrimonium?Non.

5 Vtrùm per conſenſum conditionatum fiat matrimonium?Sic. Niſi conditio ſit contraria matrimonio, aut de futuro contingens.

6 Vtrùm aliquis præcepto patris poſſit compelli ad matrimonium contrahendum?Non. Niſi pro quãto alia cauſa connexa ſuaderet.

QVAESTIO LXXIX. al. 48.

De *obiecto conſenſus.*

1 Vtrùm conſenſus qui facit matrimonium ſit conſenſus in carnalem copulam? Non.Niſi implicitè.

2 Vtrùm matrimonium poſſit eſſe ex conſenſu alicuius in aliquam propter cauſam inhoneſtam? Sic Si cauſa ſit per accidens reſpectu matrimonii, non per ſe.

QVAESTIO LXXX. al. 49.

De *bonis matrimonii.*

1 Vtrùm haberi debeant aliqua bona ad excuſandum matrimonium?Sic.

2 Vtrùm bona matrimonii ſufficienter aſſignentur? Sic. Quæ ſunt tria; Proles, fides,

fides, ſcilicet vnius coniugis ad alterum, & ſacramentum.

3 Vtrum ſacramentum ſit principalius inter bona matrimonij? Sic. Si exponatur ly principalius,i. dignius,non ſemper,ſi exponatur.i.eſſentialius.

4 Vtrùm actus matrimonij excuſetur per bona prædicta? Sic. Ex parte actus.

5 Vtrùm actus matrimonialis excuſari poſsit ſine bonis matrimonij? Non. Saltem à peccato veniali.

6 Vtrùm cognoſcens vxorem non intendens aliquod bonum matrimonij, ſed ſolam delectationem, mortaliter peccet? Sic. Si intendatur delectatio extra limites matrimonij.

QVAESTIO LXXXI. al. 50.

De impedimentis matrimonij in generali.

1 Vtrùm in matrimonio conuenienter impedimenta aſsignentur? Sic. Cùm alia aſsignẽtur, vt impedientia tantum,alia vt dirimentia etiam.

QVAESTIO LXXXII. al. 51.

De *impedimento erroris.*

1 Vtrùm error conuenienter ponatur

impedimentum matrimonij? Sic. Et de iure naturali.

2 *V*trum omnis error matrimoniũ impediat?Non.Niſi ſit perſonæ,& ſeruitutis.

QVAESTIO LXXXIII. al. 52.
De impedimento conditionis ſeruitutis.

1 *V*trum conditio ſeruitutis impediat matrimonium?Sic.Si ignoretur.

2 Vtrùm ſeruus poſſit contrahere matrimonium ſine conſenſu domini? Sic.Etiam domino nolente & contradicente.

3 Vtrùm ſeruitus matrimonio poſſit ſuperuenire?Sic.Abſque diſſolutione vinculi matrimonij.

4 Vtrùm filij debeant ſequi conditionem patris?Non. Niſi in pertinentibus ad dignitatem,ex forma rei.

QVAESTIO LXXXIV. al. 53.
De *impedimento voti & ordinis.*

1 Vtrum per obligationem voti ſimplicis matrimonium contractum dirimi debeat?Non. Licet impediatur contrahẽdũ.

2 Vtrùm votũ ſolenne dirimat matrimonium iam cõtractũ?Sic.Ex natura ſua.

3 Vtrùm ordo impediat matrimonium? Sic.Ex conſtitutione Eccleſiæ:licet etiam ex ſui natura impedire debeat.

4 Vtrum

4 Vtrùm ordo ſacer matrimonio poſſit ſuperuenire? Sic.

QVAESTIO LXXXV. al. 54.

De impedimento conſanguinitatis.

1 Vtrùm definitio conſanguinitatis, ſcilicet cōſanguinitas eſt vinculum ab eodem ſtipite deſcendentium carnali propagatione contractum ſit competens? Sic.

2 Vtrùm conuenienter conſanguinitas deſignetur per gradus, vel lineas? Sic. Aliter tamen ſecundum canones, aliter ſecundum leges.

3 Vtrùm conſanguinitas de iure naturali impediat matrimoniū? Sic. Quantum autē ad aliquas: de iure diuino, quantum ad aliquas, de poſitiuo, quantum ad alias.

4 Vtrùm conſanguinitatis gradus matrimonium impedientes potuerunt taxari ab eccleſia? Sic. Et diuerſimodè, prudēter ſecundum diuerſa tempora.

QVAESTIO LXXXVI. al. 55.

De impedimento affinitatis.

1 Vtrùm ex matrimonio conſanguinei affinitas cauſetur? Sic.

2 Vtrùm affinitas maneat poſt mortem viri vel vxoris? Sic. Manentibus illis per-

ſonis,inter quas contracta fuerat.

3 Vtrùm illicitus concubitus affinitatem cauſet?Sic.Vt habet de commixtione fœminum apta nata ad generationem.

4 Vtrùm ex ſponſalibus affinitas cauſetur?Non.Sed quid ſimile.

5 Vtrùm affinitas ſit cauſa affinitatis? Non.Sed parentelæ alterius generis.

6 Vtrùm affinitas matrimonium impediat?Sic.Et dirimit.

7 Vtrùm affinitas habeat per ſe gradus? Non.Sed mediatè,i.mediante conſanguinitate.

8 Vtrùm gradus affinitatis extendatur ſicut gradus conſanguinitatis?Sic. Et neceſſariò.

9 Vtrùm coniugium contractum intèr affines vel conſanguineos ſemper ſit dirimendum?Sic. Et pertinet ad Eccleſiam.

10 Vtrùm ad ſeparationem matrimonii contracti inter affines & conſanguineos ſit procedendum per viam accuſationis? Sic. Quando falsò æſtimatur legitimum.

11 Vtrùm ad ſeparationem matrimonii contracti inter affines, & conſanguineos procedi debeat per teſtes?Sic. Saluis quibuſdam ſpecialibus hic inuentis.

QVAES

QVAESTIO LXXXVII. al. 56.

De impedimento cognationis ſpiritualis.

1 Vtrum ſpiritualis cognatio impediat matrimonium? Sic Eccleſiæ ſtatuto.

2 Vtrùm per ſolum baptiſmum ſpiritualis propinquitas contrahatur? Non. Sed etiam per confirmationem (tanquam impediens, & dirimens,) & per catechiſmum (tanquam impediens ſolum.)

3 Vtrùm cognatio ſpiritualis contrahatur inter ſuſcipientem ſacramentum baptiſmi, & leuantem de ſacro fonte? Sic. Et Idem de confirmatione.

4 Vtrùm cognatio ſpiritualis tranſeat à viro in vxorem? Sic. Quādo vir actu proprio fit compater, & cognouit vxorem.

5 Vtrùm cognatio ſpiritualis trāſeat ad filios carnales patris ſpiritualis? Sic. Et fraternitas ſpiritualis impedit (ſed nō hodie.)

QVAESTIO LXXXVIII. al. 57.

De cognatione legali quæ eſt per adoptionem.

1 Vtrum adoptio conuenienter definiatur? Sic.

2 Vtrum adoptione contrahatur aliquod vinculum impediēs matrimonium? Sic. Ex ſtatuto Eccleſiæ.

3 Vtrùm cognatio legalis contrahatur ſolum inter adoptantem patrem,& filium adoptatum? Non.

QVAESTIO LXXXIX. al. 58.
De impedimento frigiditatis, maleficij, furiæ, & amentiæ.

1 Vtrùm frigiditas matrimonium impediat? Sic. Perpetua.

2 Vtrùm maleficium poſsit impedire matrimonium? Sic. Perpetuum.

3 Vtrùm furia impediat matrimonium? Sic. Præcedens, in furia contractum.

4 Vtrùm inceſtus quo cognoſcit quis ſororem vxoris ſuæ matrimonium dirimat? Sic. Præcedens: aliàs tollit ius petendi debitum ſolum.

5 Vtrùm defectus ætatis impediat matrimonium? Sic. Tollens ſufficientem deliberationem de matrimonio, & potentiam reddendi mutuò debitum.

QVÆSTIO XC. al. 59.
De diſparitate cultus, quæ matrimonium impediat.

1 Vtrùm fidelis poſsit contrahere cum infideli? Non. Si ſint diſparis cultus, & præcedentis contractum.

2 Vtrum

2 Vtrùm inter infideles poſſit eſſe matrimonium? Sic. Non tamen ratum. i. ſacramentum Eccleſiæ,& ſecundum diſpoſitione eiuſdem conſiſtens.

3 Vtrùm coniunx conuerſus ad fidem poſsit commanere cũ vxore nolente conuerti? Poteſt. Cum ſpe conuerſionis: ſed non tenetur.

4 Vtrùm fidelis conuerſus poſſit vxorem infidelem dimittere volentem cohabitare ſine contumelia creatoris? Sic. Non tamen tenetur.

5 Vtrùm fidelis diſcedens ab vxore infideli poſsit aliam ducere? Non. Niſi infidelis nolit cohabitare ſine contumelia creatoris.

6 Vtrùm alia vitia ſoluant matrimonium? Sic. Si fornicatio corporalis ſoluit, quò,ad thorum tantum:& matrimonium ratum ſuperueniens matrimonio non rato, ſtante altero in infidelitate, ſoluit quo ad vinculum etiam.

QVAESTIO XCI.al.60.

De vxoricidio.

1 Vtrùm liceat vxorem interficere inuentam in actu adulterij? Non. Secun-

dum legem conſcientiæ, auctoritate propria.

2 Vtrùm vxoricidum impediat matrimonium? Sic. Ex ſtatuto Eccleſię, quandoque etiam dirimit.

QVAESTIO XCII. al. 61.

De *impedimento matrimonij quod eſt votum ſolemne.*

1 Vtrum alter coniugum altero inuito poſt carnalem copulam poſſit religionem intrare? Non.

2 Vtrum alter coniugum poſſit altero inuito ante carnalem copulam religionem intrare? Sic.

3 Vtrùm mulier poſsit nubere alteri viro ante carnalem copulam viro ſuo religionem intrante? Sic. Et profeſſo.

QVAESTIO XCIII. al. 62.

De impedimento quod ſuperuenit matrimonio conſummato, quod eſt fornicatio.

1 Vtrùm propter fornicationem liceat viro vxorem dimittere? Sic. Niſi in ſeptem caſibus.

2 Vtrum vir teneatur ex præcepto vxorem fornicantem dimittere? Sic. Niſi vxor

de peccato pœniteat.

3 Vtrum vir proprio iudicio poſſit vxorẽ fornicãtẽ dimittere?Sic.Quo ad thorũ.

4 Vtrùm vir & vxor in cauſa diuortij debeant ad paria iudicari?Sic.Non tamen pariter.

5 Vtrùm poſt diuortium vir alteri nubere poſsit?Non.Neque vxor.

6 Vtrùm poſt diuortium vir & vxor poſſint reconciliari?Sic. Si vxor pœnitens fuerit emendata.

QVAESTIO XCIV. al. 63.
De ſecundis nuptiis.

1 Vtrùm ſecundæ nuptiæ ſint licitæ? Sic.Et deinceps.

2 Vtrùm ſecundum matrimonium ſit ſacramentum?Sic.Et deinceps.

QVAESTIO XCV. al. 64.
De annexis matrimonio & debiti redditione.

1 Vtrùm alter coniugum teneatur alteri ad redditionẽ debiti? Sic. In ſpectantibus ad generationem, ſalua ſanitate perſonæ.

2 Vtrùm vir teneatur reddere debitum vxori non petenti?Non. Niſi interpretatiuè ſaltem petat.

3 Vtrùm vir & mulier ſint in actu matrimoniali

moniali æquales? Non. Niſi ſecundum æqualitatem proportionis.

4 Vtrùm vir & vxor poſsint emittere votũ contra debitũ matrimonij ſine mutuo cõſenſu?Non. Niſi quantũ eſt de ſuo.

5 Vtrùm in diebus ſacris impediatur petitio debiti?Sic.

6 Vtrùm petens debitum tempore ſacro mortaliter peccet?Non.

7 Vtrum vnus coniunx teneatur alteri debitum reddere in tempore feſtiuo? Sic. Et quacunque hora:ſalua honeſtate in talibus debita requiſita.

QVAESTIO XCVI. al. 65.
De bigamia.

1 Vtrùm habere plures vxores ſit contra legem naturæ?Sic.Quodammodo.

2 Vtrùm aliquando licitum fuerit habere plures vxores?Non.Niſi ex diſpenſatione diuina.

3 Vtrùm habere concubinam ſit contra legem naturæ?Sic.

4 Vtrùm accedere ad concubinam ſit peccatum mortale?Sic. Indubitáter,etiam ſi lex ſcripta non eſſet.

5 Vtrùm aliquando licitum fuerit concubinam habere? Non. Matrimonio non iunctam:

iunctam:nec etiam ex diſpenſatione.

QVAESTIO XCVII. al. 66

De bigamia & irregularitate ea contracta.

1 Vtrùm bigamiæ irregularitas ſit annexa? Sic.

2 Vtrum irregularitas ſit annexa bigamiæ quæ contingit ex hoc quod homo habet duas vxores, vnam de iure & alteram de facto? Sic. Quaſi diminutè.

3 Vtrùm contrahatur irregularitas, ex hoc quod aliquis duxit vxorem non virginem? Sic.

4 Vtrùm bigamia ſoluatur per baptiſmum? Non.

5 Vtrùm cum bigamo liceat diſpenſare? Papa poteſt totaliter : ſed Epiſcopus alius quantum ad minores tantum ; etiam ad plus in caſu(ſecundum quoſdam.

QVAESTIO XCVIII. al. 67.

De libello repudij.

1 Vtrùm inſeparabilitas vxoris ſit de lege naturæ? Sic.

2 Vtrùm potuerit eſſe licitum per diſpenſationem vxorem dimittere? Non. Quo ad vinculum : niſi per diſpenſationem ſolum Dei.

3 Vtrùm ſub lege Moyſi licitum fuerit

vxorem dimittere? Non. Niſi quo ad euaſionem pœnæ (ſecundum communiorem opinionem.)

4 Vtrùm licebit vxori repudiatæ alium virum habere? Non. Secundum communiorem opinionem.

5 Vtrùm licebat viro repudiatam à ſe accipere? Non.

9 Vtrùm cauſa repudij ſit odium vxoris? Sic. Et alia multa.

7 Vtrùm cauſæ repudij debebant in libello ſcribi? Sic. In generali tantum.

QVAESTIO XCIX. al. 68.

De filiis illegitimè natis.

1 Vtrùm filij qui naſcuntur extra verum matrimonium ſint legitimi? Non.

2 Vtrùm filij illegitimi debeant aliquod damnum reportare? Nõ. Niſi negatiuum.

3 Vtrùm filius illegitimus poſſit legitimari? Sic. Aliquo ſex modorum.

QVAESTIO C. al. 69.

De his quæ ſpectant ad reſurrectionem, & primò de loco animarum poſt mortem.

1 Vtrùm aſſignentur receptacula animabus poſt mortem? Sic. Secundum congruentiam dignitatis earum.

2 Vtrùm ſtatim poſt mortem animæ ducantur

cantur ad cœlum, vel ad infernum? Sic. Niſi à cœlo retardentur per purgatorium.

3 Vtrùm animæ exiſtentes in paradiſo, vel in inferno, egredi valeant? Non. Simpliciter: ſi talibus locis deputatæ fuerint finaliter, ſeu per ſententiam diffinitiuam.

4 Vtrùm limbus inferni ſit idem, quod ſinus Abrahæ? Sic. Per accidẽs; ante Chriſti aduentum, tantum.

5 Vtrùm limbus idem ſit quod infernus damnatorum? Non. Niſi fortè aliquo modo ſecundum ſitum.

6 Vtrùm limbus puerorum ſit idẽ quod limbus patrum? Non. Niſi fortè, aliquo modo ſecundum ſitum.

7 Vtrùm debent tot receptacula diſtingui? Sic. Vt ante Chriſtum fuerint quinque, poſt ſint quatuor.

QVAESTIO CI. al. 70.

De qualitate animæ exeuntis à corpore, & pœna ei inflicta ab igne corporeo.

1 Vtrùm in anima ſeparata remaneant potentię ſenſitiuæ? Non. Niſi vt in radice.

2 Vtrùm in anima ſeparata remaneant actus ſenſitiuarum potentiarum? Non. Niſi vt in radice.

3 Vtrùm anima ſeparata pati poſſit ab

igne corporeo?Sic. Et oportet hoc dicere.

QVAESTIO CII.al.71.
De ſuffragijs mortuorum.

1 Vtrùm ſuffragia per vnum facta aliis prodeſſe poſſint? Sic. Ad remiſſionem pœnæ,& ad quædam alia.

2 Vtrùm mortui poſſint iuuari ex operibus viuorum?Sic. Ad diminutionem pœnæ,non mutationem in gratiam.

3 Vtrùm ſuffragia facta per peccatores mortuis proſint?Sic.Si fiant in perſona alterius charitatem habentis.

4 Vtrùm ſuffragia quæ à viuis pro mortuo fiunt,facientibus proſint? Sic. Vt meritoria,non vt ſatisfactoria.

5 Vtrùm ſuffragia proſint exiſtentibus in inferno?Non.

6 Vtrùm ſuffragia proſint exiſtentibus in purgatorio?Sic.Abſque dubio.

7 Vtrùm ſuffragia valeant pueris in limbo exiſtentibus?Non.

8 Vtrùm ſuffragia proſint ſanctis exiſtentibus in patria? Non.

9 Vtrùm orationes Eccleſiæ, ſacrificium altaris,& eleemoſynæ proſint defúctis?Sic.Præcipuè; non tamen ſolum iſta.

10 Vtrùm indulgentiæ Eccleſiæ proſint mor

ſint mortuis? Sic. Si hoc ſit in forma indulgentiæ.

11 Vtrùm cultus exequiarum defuncto proſint? Sic. Vel per ſe, vel accidens.

12 Vtrùm ſuffragia quæ fiunt pro vno defuncto, magis illi proſint pro quo fiunt quam aliis? Sic. Quo ad ſatisfactionem pro pœna.

13 An ſuffragia facta pro multis tantundem valeant ſingulis, ac ſi ſpecialiter pro vno quoque fierent? Non. Si conſiderentur, vt ſatisfactiones.

14 Vtrùm tantum valeant ſuffragia communia illis, pro quibus ſpecialia non fiunt quantum illis pro quibus fiunt ſpecialia & communia ſimul? Non. Si ſpecialiter pro vno facta non proſint indifferenter omnibus.

QVAESTIO CIII. al. 72.

De oratione reſpectu ſanctorum qui ſunt in patria.

1 Vtrũ ſancti orationes noſtras cognoſcant? Sic. Etiã mẽtales, pertinentes ad eos.

2 Vtrùm debeamus ſanctos interpellare ad orandum pro nobis? Sic. Et hoc requirit ordo legis diuinæ.

3 Vtrùm orationes ſanctorum ad Deum

pro nobis effuſæ ſemper exaudiantur? Sic. Quantum eſt ex parte illorum.

QVAESTIO CIV. al. 73.
De ſignis quæ iudicium præcedent.

1 Vtrùm aliqua ſigna præcedent aduentum Domini ad iudicium? Sic.

2 Vtrùm Sol & Luna obſcurabũtur circa iudicium? Sic. Tẽpore propinquo ante.

3 Vtrùm virtutes cœlorum Domino veniente commoueantur? Sic. Tum communiter, tum ſpecialiter acceptæ, & triplici commotione.

QVAESTIO CV. al. 4
De igne vltimæ conflagrationis.

1 Vtrùm mundi purgatio ſit futura? Sic. A duabus corruptionibus.

2 Vtrùm mundi purgatio ſit futura per ignem? Sic. Conuenientiſſimè.

3 Vtrùm ignis quo mundus purgabitur, ſit eiuſdem ſpeciei cum igne elementari? Sic. Et ſimpliciter hoc fatendum eſt.

4 Vtrùm ignis ille purgabit etiam cœlos ſuperiores? Non.

5 Vtrùm ignis ille alia elementa conſumet? Non. Quantum ad ſubſtantiam.

6 Vtrùm omnia elementa per illum ignem

ignem purgabuntur? Non. Sed vſque ad mediam aëris regionem.
7 Vtrùm ignis vltimæ conflagrationis iudicium debeat ſequi? Non. Niſi quo ad inuoluere reprobos.
8 Vtrùm ille ignis habiturus ſit talem effectum in hominibus qualis deſignatur? Sic. Et vt agens naturale, & vt inſtrumentum diuinæ iuſtitiæ.
6 Vtrùm ille ignis inuoluet reprobos? Sic. Intrudens ipſos in infernum cum omnibus omnium fœditatibus.

QVAESTIO CVI. al. 75.
De reſurrectione.

1 Vtrùm corporum reſurrectio ſit futura? Sic. Neceſſariò.
2 Vtrùm reſurrectio erit omnium generaliter? Sic. Neceſſariò.
3 Vtrùm reſurrectio ſit naturalis? Non. Niſi ſecundum quid: ſimpliciter enim eſt miraculoſa.

QVAESTIO CVII. al. 76.
De cauſa reſurrectionis.

1 Vtrùm Chriſti reſurrectio ſit cauſa noſtræ reſurrectionis? Sic. Efficiens, & exemplaris.

2 Vtrùm vox tubę ſit cauſa noſtrę reſurrectionis? Sic. Per modum executionis iudicialis.
3 Vtrùm ad reſurrectionem angeli operentur? Non. Niſi quantum ad collectionem cinerum, & præparationem eorundem ad reparationem corporum.

QVÆSTIO CVIII. al. 77.
De tempore & modo reſurrectionis.

1 Vtrùm tempus noſtræ reſurrectionis differri debeat vſque ad finem mundi? Sic. Secundum ordinem ſtatutum rebus à diuina prouidentia.
2 Vtrùm tempus reſurrectionis noſtræ ſit occultum? Sic.
3 Vtrùm reſurrectio futura ſit in noctis tempore? In crepuſculo.
4 Vtrùm reſurrectio futura ſit ſubitò vel ſucceſſiuè? Subito, id eſt, in inſtanti propriè quantum ad factum à Deo: ſucceſſiuè, in tempore nobis imperceptibili: quantum ad factum ab Angelis.

QVAESTIO CIX. al. 78.
De termino reſurrectionis.

1 Vtrũ mors erit terminus à quò reſurrectionis in omnibus? Sic. Secundũ communio

muniorem & ſecuriorem opinionem.

2 Vtrùm reſurrectio omnium erit à cineribus? Sic. De iure communi.

3 Vtrùm pulueres illi, ex quibus humanum corpus reparabitur, aliquam, habeant inclinationem naturalem ad animam quæ eis coniungetur? Non. Niſi ex ordine diuinæ prouidentiæ.

QVÆSTIO CX. al. 79

De conditionibus reſurgentium, & primo de eorum identitate.

1 Vtrùm in reſurrectione anima idem corpus numero reſumat? Sic. Et dicere cōtrarium eſt ignorare propriam vocem.

2 Vtrùm ſit idem numero homo qui reſurget? Sic. Et contrarium eſt hæreſis.

3 Vtrùm pulueres humani corporis ad eam partem corporis quæ in eos diſſoluta eſt, per reſurrectionem redire oporteat? Sic. Quantum ad veritatem naturæ humanæ requiritur.

QVAESTIO CXI. al. 80.

De integritate corporum reſurgentium.

1 Vtrùm omnia membra humani corporis reſurgant? Sic.

2 Vtrùm capilli & vngues reſurgent in humano corpore? Sic.

3 Vtrùm humores in corpore reſurgent? Sic. Scilicet ſanguis, flegma, colera, melancolia.

4 Vtrùm totum quod fuit in corpore de veritate humanæ naturę reſurget in ipſo? Sic.

5 Vtrùm quicquid fuit materialiter in membris hominis totùm reſurget? Sic. Seruata tamen debita quantitate hominis, figura, ſitu, ordine partium.

QVAESTIO CXII. al. 81.

De qualitate reſurgentium.

1 Vtrùm omnes reſurgent in eadem ætate? Sic. In iuuenali, vt dicit perfectionem, non numerum annorum.

2 Vtrùm omnes reſurgent eiuſdem ſtaturæ? Non. Sed in qua fuiſſent termino augmenti, natura non errante.

3 Vtrùm omnes reſurgent in ſexu virili? Non. Abſente tamen omni confuſione, omnique honeſtate innocentiſſima ſemper concomitante, quo ad bonos.

4 Vtrùm omnes reſurgent in vita animali? Nullus.

QVAESTIO CXIII. al. 82.

De *conditionibus beatorum reſurgentium.*

1 Vtrùm corpora ſanctorum poſt reſur-

rectio

rectionem ſint impaſſibilia? Sic. Paſſione propriè dicta.

2 Vtrùm impaſſibilitas in omnibus erit æqualis? Non. Secundum cauſam impaſſibilitatis: ſecus ſecundum ſe.

3 Vtrùm impaſſibilitas ſenſum in actu à corporibus glorioſis excludat? Non. Si tamē excludatur ibi immutatio naturalis.

4 Vtrùm in beatis poſt reſurrectionem ſint omnes ſenſus in actu? Sic.

QVAESTIO CXIV. al. 83.

De ſubtilitate corporum beatorum.

1 Vtrùm ſubtilitas ſit proprietas corporis glorioſi? Sic. Propter completiſſimam corporis perfectionem.

2 Vtrùm ratione huius ſubtilitatis competat corpori glorioſo eſſe in eodem loco cum alio non glorioſo? Non.

3 Vtrùm per miraculum fieri poſſit quòd duo corpora ſint in eodem loco? Sic. Et ſolùm per miraculum.

4 Vtrùm vnum corpus glorioſum poſſit eſſe cum alio glorioſo in eodem loco? Sic. Miraculoſè tantum: nunquam tamen fiet hoc.

5 Vtrùm ex ſua ſubtilitate remoueatur à corpore glorioſo neceſſitas exiſtendi

in æquali loco? Non. Nec per miraculum vnquam remouebitur.

6 Vtrùm corpus glorioſum ratione ſuæ ſubtilitatis ſit impalpabile?Non.Licet per miraculum non palpetur à corpore non glorioſo, quandocunque voluerit.

QVAESTIO CXV.al.84.

De agilitate corporum beatorum.

1 Vtrùm corpora glorioſa ſint futura agilia?Oportet,quòd ſint.

2 Vtrùm ſancti agilitate ſua nonnunquã vtantur,ita quòd moueantur?Sic. De terra ad cœlum,& in cœlo pro libito ſuo.

3 Vtrùm ſancti moueantur in inſtanti? Non.Sed in tempore nobis imperceptibili;& vnus alio citius.

QVAESTIO CXVI. al. 85.

De claritate corporum beatorum.

1 Vtrùm corporibus glorioſis claritas conueniat? Sic. Per redundantiam gloriæ nimæ in corpus.

2 Vtrũ claritas corporis glorioſi poſſit videri à nõ glorioſo oculo?Sic. Naturaliter.

3 Vtrùm corpus glorioſum neceſſariò videatur à corpore non glorioſo? Nõ.Sed ſecundum quòd volet anima glorificata.

QVÆ

QVAESTIO CXVII. al.86.

De conditionibus corporum damnatorum reſurgentium.

1 Vtrùm corpora damnatorum cũ ſuis deformitatibus reſurgent?Non. Niſi cum deformitatibus cauſatis ex principiis naturalibus(vt paſſibilitas,põderoſitas,&c.)

2 Vtrùm corpora damnatorum erunt corruptibilia?Non.

3 Vtrùm corpora damnatorum ſint futura impaſſibilia?Non.Paſſione animæ.

QVAESTIO CVIII. al.87

De cognitione quam habebunt reſuſcitati in iudicio reſpectu meritorum & demeritorum.

1 Vtrùm poſt reſurrectionem quilibet cognoſcat peccata quæ fecit ? Sic.

2 Vtrùm quilibet poſſit legere omnia quæ ſunt in conſcientia alterius ? Sic.

3 Vtrùm omnia merita vel demerita propria vel aliena vno intuitu ab aliquo videantur?Sic.Vno intuitu,id eſt, tempore breuiſſimo.

QVAESTIO CXIX. al. 88.

De iudicio generali, tẽpore & loco in quo fiet.

1 Vtrùm generale iudicium ſit futurum?Sic.

2 Vtrùm

2 Vtrùm iudicium fiet per locutionem vocalem? Non. Si probabilius loquamur, & quoad totum: ſed per mentalem.
3 Vtrùm tempus futuri iudicij ſit ignotum? Sic.
4 Vtrùm iudicium fiet in valle Ioſaphat? Sic. Et circumcirca.

QVAESTIO CXX. al. 89.

De iudicātib⁹ & iudicatis in iudicio generali.

1 Vtrùm aliqui homines iudicabunt cum Chriſto? Sic. Etiam vt aſſeſſores.
2 Vtrùm iudiciaria poteſtas correſpondeat voluntariæ paupertatis? Sic. Specialiliter propter tria.
3 Vtrùm angeli debeant iudicare? Non. Vt aſſeſſores: ſed vt totum approbantes.
4 Vtrùm dæmones exequentur ſententiam iudicis in dānatos? Sic. Probabilius.
5 Vtrùm omnes homines in iudicio compareant? Sic.
6 Vtrùm boni in iudicio iudicentur? Sic. Omnes quantùm ad receptionem præmiorum: ſed non omnes quantùm ad diſcuſſionem meritorum.
7 Vtrũ mali iudicabuntur? Sic. Omnes, quo ad retributioné pœnarum: ſed ſolum fideles, quò ad diſcuſſionem meritorum.

8 Vtrùm angeli in futuro iudicentur? Nó. Niſi aliquo modo indirectè, quantum ad retributioné præmiorum vel pœnarum.

QVÆSTIO CXXI. al. 90.

De forma iudicis venientis ad iudicium.

1 Vtrùm Chriſtus in forma humanitatis ſit iudicaturus? Sic.

2 Vtrùm Chriſtus in iudicio apparebit in forma humanitatis glorioſa? Sic.

3 Vtrùm diuinitas à malis ſine gaudio videri poſſit? Non. In ſeipſa.

QVAESTIO CXXII. al. 91.

De qualitate mundi, & reſurgentium poſt iudicium.

1 Vtrùm mundus innouabitur? Sic. Per additionem perfectionis cuiuſdam gloriæ, non per aliquod varians ſpeciem.

2 Vtrùm motus corporum cœleſtium ceſſabit? Sic. Diuina voluntate hoc faciente, non ex aliqua cauſa naturali.

3 Vtrùm in corporibus cœleſtibus claritas augeatur in illa innouatione? Sic. Et præcipuè.

4 Vtrùm elementa innouabuntur per receptioné alicuius claritatis? Sic. Vnumquodque, ſecundum ſuum modum.

5 Vtrùm plantæ, & animalia remaneant

2 Vtrùm iudicium fiet per locutionem vocalem? Non. Si probabilius loquamur, & quoad totum:ſed permentalem.

3 Vtrùm tempus futuri iudicij ſit ignotum?Sic.

4 Vtrùm iudicium fiet in valle Ioſaphat?Sic.Et circumcirca.

QVAESTIO CXX. al. 89.

De iudicãtib⁹ & iudicatis in iudicio generali.

1 Vtrùm aliqui homines iudicabunt cum Chriſto?Sic. Etiam vt aſſeſſores.

2 Vtrùm iudiciaria poteſtas correſpondeat voluntariæ paupertatis?Sic.Specialiliter propter tria.

3 Vtrùm angeli debeant iudicare?Non. Vt aſſeſſores : ſed vt totum approbantes.

4 Vtrùm dæmones exequentur ſententiam iudicis in dãnatos? Sic. Probabilius.

5 Vtrùm omnes homines in iudicio compareant?Sic.

6 Vtrùm boni in iudicio iudicentur? Sic. Omnes quantum ad receptionem præmiorum : ſed non omnes quantum ad diſcuſſionem meritorum.

7 Vtrũ mali iudicabuntur ? Sic. Omnes, quo ad retributioné pœnarum:ſed ſolum fideles, quò ad diſcuſſionem meritorum.

8 Vtrùm

8 Vtrùm angeli in futuro iudicentur? Nō. Niſi aliquo modo indirectè, quantum ad retributionẽ præmiorum vel pœnarum.

QVÆSTIO CXXI. al. 90.
De forma iudicis venientis ad iudicium.

1 Vtrùm Chriſtus in forma humanitatis ſit iudicaturus? Sic.

2 Vtrùm Chriſtus in iudicio apparebit in forma humanitatis glorioſa? Sic.

3 Vtrùm diuinitas à malis ſine gaudio videri poſſit? Non. In ſeipſa.

QVAESTIO CXXII. al. 91.
De qualitate mundi, & reſurgentium poſt iudicium.

1 Vtrùm mundus innouabitur? Sic. Per additionem perfectionis cuiuſdam gloriæ, non per aliquod varians ſpeciem.

2 Vtrùm motus corporum cœleſtium ceſſabit? Sic. Diuina voluntate hoc faciente, non ex aliqua cauſa naturali.

3 Vtrùm in corporibus cœleſtibus claritas augeatur in illa innouatione? Sic. Et præcipuè.

4 Vtrùm elementa innouabuntur per receptionẽ alicuius claritatis? Sic. Vnumquodque, ſecundum ſuum modum.

5 Vtrùm plantæ, & animalia remaneant

neant in illa innouatione;Non.Nec aliqua mixta, niſi homo.

QVÆSTIO CXXIII. al. 92.
De viſione diuinæ eſſentiæ per comparationem ad beatos.

1 Vtrùm intellectus humanus poſſit peruenire ad videndum Deum per eſſentiam? Sic.Et hoc de fide,& viſione immediata.

1 Vtrùm ſancti poſt reſurrectionem Deum oculis corporalibus videbunt?Non.Niſi tanquam viſibile per accidens.

3 Vtrùm ſancti Deum videntes, omnia videant quæ Deus videt?Non.Niſi ſumatur ly omnia, pro cognitis tantum à Deo notitia viſionis; & per ly ſancti,intelligatur, tantum anima Chriſti.

QVAESTIO CXXIV. al.93.
De ſanctorum beatitudine, & eorum manſionibus.

1 An beatitudo ſanctorum ſit maior futura poſt iudicium quàm antè? Sic. Et extenſiuè, & intenſiuè.

2 Vtrùm beatitudinis gradus manſiones dic debeant?Sic.

3 Vtrùm diuerſæ manſiones diſtinguantur penes diuerſos gradus charitatis? Sic. Et charitatis viæ,tanquam principij remoti,& charitatis patriæ tanquam principij propinqui.

QVÆSTIO CXXV. al.94.
De modo quo ſancti ſe habebunt erga damnatos.

1 Vtrùm beati qui erunt in patria, videbunt pœnas damnatorum?Sic.Perfectè, ſpeculatiuè tamen.

2 Vtrùm

2 Vtrùm beati compatiantur miſeriis damnarorum? Nunquam.

3 Vtrùm beati lætentur de pœnis impiorum? Sic. Per accidens tamen.

QVAESTIO CXXVI. al. 95.

De dotibus beatorum.

1 Vtrùm ponendæ ſint aliquæ dotes in hominibus beatis? Sic.

2 Vtr ùm dos ſit idem quod beatitudo? Non Neque etiam realiter.

3 Vtrùm competat Chriſto habere dotes? Non. Secundum rationem dotium: ſed excellentiſſimo modo.

4 Vtrùm angeli habeant dotes? Sic. Loquendo tantum de dotibus animæ) non tamen ita propriè, ſicut homines.

5 Vtrùm conuenienter ponantur tres animæ dotes? Sic. Viſio, dilectio, fruitio.

QVAESTIO CXXVII. al. 96.

De aureòlis,

1 Vtrùm aureola ſi aliud à præmio eſſentiali, quòd aurea dicitur? Sic. Tanquam aliquid ei ſuperadditum.

2 Vtrũ aureola differat à fructu? Sic. Et aurea etiã.

3 Vtrùm fructus debeatur ſoli virtuti continentiæ? Sic. Præcipuè.

4 Vtrùm conuenienter aſſignentur tres fructus tribus continentiæ partibus? Sic. Coniugali tricesimus, viduali ſexageſimus, virginali cẽteſimus.

5 Vtrùm aureola debeatur ratione virginitatis? Sic. Propria virginibus aliquibus impropria aliis.

6 Vtrùm martyribus aureola debeatur? Sic.

7 Vtrùm

7 Vtrùm Doctoribus aureola debeatur? Sic. Id eſt, quibuſcunque licitè actum prædicationis, & doctrinæ ſalutiferæ exercentibus.
8 Vtrùm Chriſto aureola debeatur? Non. Sed omni aureola quid excellentius, & omnium illarum origo.
9 Vtrùm angelis aureola debeatur? Non.
10 Vtrùm aureola etiam corpori debeatur? Sic. Per redundantiam.
11 Vtrùm conuenienter aſſignentur tres aureolæ, virginum, martyrum, & prædicatorum? Sic. Secundum priuilegiatas victorias.
12 Vtrùm aureola virginum ſit potiſſima inter alias? Non. Niſi ſecundum quid: cùm ſimpliciter aureola martyrum ſit potior aliis duabus.
13 Vtrùm vnus alio aureolam excellentius habeat? Sic.

QVAESTIO CXXVIII. al. 97.
De pœna damnatorum.

1 Vtrùm damnati in inferno ſola pœna ignis affligantur? Non. Sed etiam pœna cuiuſcunque fœculenti ex purgatione omnium mundanorum remanentis.
2 Vtrùm vermis damnatorum ſit corporalis? Non. Sed ſpiritualis.
3 Vtrùm fletus qui erit in damnatis, ſit corporalis? Non. Niſi vt eſt quædam commotio & turbatio capitis & oculorum.
4 Vtrùm damnati ſint in tenebris corporalibus? Sic. Simpliciter loquendo.
5 Vtrùm ignis inferni ſit corporalis? Sic. Neceſſariò.
6 Vtrùm ignis inferni ſit eiuſdem ſpeciei cum igne

igne noſtro? Sic. Quantum ad naturam ignis pertinet.

7 Vtrùm ignis inferni ſit ſub terra? Sic. Conuenientius his, quæ in ſcriptura dicuntur, loquendo.

QVAESTIO CXXIX. al. 98.

De voluntate & intellectu damnatorum.

1 Vtrùm omnis voluntas damnatorum mala ſit? Sic. Voluntas deliberatiua; non naturalis, vt ſic: licet nunquam aliquid benè velint.

2 Vtrùm damnati pœniteant de malo quòd fecerint? Non. Niſi per accidens.

3 Vtrùm damnati recta ratione vellent non eſſe: Non. Niſi per accidens, id eſt, in quantum non eſſe eſt ablatiuum alicuius miſeriæ.

4 Vtrùm damnati vellent alios eſſe in inferno damnatos? Sic.

5 Vtrùm damnati odio habeant Deum? Sic. Ratione effectus iuſtitiæ.

6 Vtrùm damnati demereantur? Non. Niſi demerito præmij accidentalis, ante iudicij.

7 Vtrùm damnati poſſint vi notitia quam in hoc mundo habuerunt? Sic. Vt eſt materia triſtitiæ ſolùm.

8 Vtrùm damnati aliquando cogitabunt de Deo? Sic. Vt in quibuſdam effectibus conſideratur, non vt in ſeipſo.

9 Vtrùm damnati gloriam beatorum videant? Non. Niſi ante diem iudicij & vt ex ac viſione crucientur.

QVAESTIO CXXX. al. 99.

De miſericordia Dei reſpectu damnatorum.

1 Vtrùm ex diuina iuſtitia inferatur pœna æterna peccatori? Sic. Etiam ſecundum leges huma

humanas iudicando. Eſt etiam illa pœna æterna & ad correctionem viatorum (ex eo enim quòd credunt, pœnas criminosè peccatorum fore ſecundum determinationem à diuina iuſtitia factam æternas, magis corrigantur: quantum ſi crederent illas pœnas eſſe aliquandò finiendas) & ad tranquilitatem ſeu vtilitatem beatorum, in reſponſione ad quintum argumentum, narratam (licet non ad eorundem beatorum correctionem) niſi fortè largo anthonomaſticè, id eſt, largiſſimo modo, correctionem accipias, id eſt, pro vtilitate prædicta ſolùm.

2 Vtrùm per diuinam miſericordiam omnis pœna terminetur, tam hominnm, quàm dæmonum? Non. Et contrarium eſt hæreſis.

3 Vtrùm diuina miſericordia patiatur homines in æternum puniri? Sic. Iuſtiſſimè, & contrarium eſt omnino irrationabile.

4 Vtrùm pœna Chriſtianorum damnatorum per diuinam miſericordiam terminetur? Non. Et eſt de fide.

5 Vtrùm omnes illi qui operantur miſericordiæ opera punientur æternaliter? Sic. Si decedant in peccato mortali & eſt de fide.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

5—1